

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A szerb nagyzolás.

Irta: Mezei Ernő.

Kilépett a színre Szerbia nagy minisztériuma, benne valamennyi párt és valamennyi pártvezér s mindahányan *ics és vics* végzetű nagyság. Bemutatkoztak ők is, „urbi et orbi”, ragyogó arccsal fordulva otthoni összehasonlíthatatlanul fenséges szkupstinájuk, mint a világ központja felé, egyben megvetésteljesen hátat fordítva az osztrák-magyar nagyhatalmiságnak. Mert csodálatraméltó hősök ők valamennyien, akik, ha saját bőrüket biztonságban tudják, merészen hivatkoznak a szerbség természeti ősjogaira és hiu képzelődéseikért, Dusán czár semmiségbe tünt hajdani országának mesebeli hagyományáért készek patakokban ontani honfitársaik vérért. Ide nézz vén Európa, a parányi Szerbia, mint az emberi kultúra, a nemzeti szabadság védője, odavágja keztyűjét a barbár és elnyomó óriásnak, Ausztria-Magyarországnak szemébe. Nem tud hasonló nagyszerű elszánásról a világtörténelem azóta, hogy a hellaszi városok fölvetették a küzdelmet Dárius és Xerxes mérhetlen hadseregei ellen.

Kétségtelenül van sok bohózszerű vonás, valami olyan groteszk jelleg is a szavántuli hazafiak vasgyuró nekikészülődésében, aminek első benyomása

mulhatlanul nevetésre ingerel. Ahogy ma a szerb parlamentarizmus világában a legsúlyosabb nemzetközi kérdéseket fölvetik és tárgyalják, szempontjaik, következtetések és még modoruk is, mind ez annyira kívül esik korunk nemzetközi viszonyainak megállapodott erkölcsi rendjén, oly kevéssé illeszthető bele a modern politikai fejlődés eszmekörébe, hogy csakis önmagunkat erőltetve tudjuk a fölmerült ellentétnek komolyabb voltát, sőt mindennap súlyosbodó jelentőségét elgondolni. Valóban el lehessen hinni, hogy Szerbia, az apró Balkán-élődség leggyöngébb és legkinézettebb alakzata, a mi nagy monarchiánk ellenében el tudná vetni a háboru koczkáját, semmi más okból, csak mert jogi szuverenitását nyilvánította ki oly terület fölött, melyet már egy emberöltőnél hosszabb ideje ellenmondás nélkül birtokolt? D bizony, az összes szerb nagyságok imént alakult minisztériuma már be is jelentette a szkupstina előtt az európai hatalmakhoz intézett memorandumát, amelyivel az annektált tartományokat visszaköveteli monarchiánktól, pontosabban megjelölve, Bosznia-Herczegovina számára európai garancia alá helyezett teljes autonómiát kíván adatni, magának Szerbiának is, elég önzetlenül, a tengerig kihasított terület-részt követel. Még kijelentik is, hogy ettől a követeléstől semmikép el nem állhatnak, mert kitéphetlenül benne

gyökerezik a szerb szivekben. Szinte ijedten újra megnézzük ezeket a halhatatlan *ics-vics* neveket, mert hiszen eddigi politikai pályájukon bizonyos államférfiúi mértéket is szoktak rájuk alkalmazni, sőt jobbadán az európai diplomácia iskoláját is járták. És micsoda különös lelki állapot lehet a szerb népé, amikor György trónörökös urfi után szaladoz, mint kikiáltott nemzeti hőse után, holott róla már serdülése korától az ifju fejlődés későbbi fokozatain át mindmáig a trónörökös öntudat oly különös nyilvánulásait tapasztalta és hallotta folyton a szerb közvélemény, amelyek nemcsak politikai természetű eszevesztettségéről tesznek tanúságot. Szinte csodálkozni kellett régtől, hogy ott Belgrádban a közönséges polgári önérték régen ki nem tette a szűrét. Most meg éppen gondolkozóba eshetnénk, vajjon mi történt az egyébként elég számítósnak ismert, gyakorlati érdekei tekintetében éppen nem romantikus hajlamú szerb nemzettel, hogy amikor a trónörökös lelki bomlottsága már a kényszerzubbonyra érett meg, ennek a népnek apraja-nagyja megigézetten tódul nyomába és oly fékevesztett viselkedést tanúsít, mintha György urfi helyett magára akarná a kényszerzubbonyt alkalmaztatni. A lojális hódolat és önfeláldozás ily mértékét legkevésbé lehetne a szerb népről feltételezni.

Valóban azt a politikai képet,

Ha a kislány nagyleány lesz.

Irta: Gagyhy Dénes.

(Utánnomás tilos.)

Tíz esztendő olyan hamar eltelt, mint a gondolat. A kis Csorja Mózsiból tiszteletes Csorja Mózes, teológiai akadémiai hallgató lett s deli szál férfi. Marika konteszből pedig Mária grófkisasszony, szemérmes, piruló hajadon.

A pataki kollégiumban nem volt párja a bérengazda fiának. Első eminens lett attól a percztől, amint betette lábát a gimnázium első osztályába. Mindjárt beletalálta magát új helyzetébe, megbarátkozott társaival, irántuk előzékeny és szíves volt, szolgálatkész is, ahol kellett. A szegények rendjén tanult, idegen segítségből tartotta fenn magát, de azért nem fogadott el semmi ingyenedományt. Megdolgozott minden garasért s korán megtudta, hogy a bibliai manna hullás csak legenda: aki élni akar és emelkedni a többi embernél magasabbra, annak ugyan nem szabad összedugni két kezét s üres ábrándokba merülve, a sült galambot lesni. Nagyfoku szívósságot és akaraterőt, munkában való kitartást és bizonyos józan felfogást hozott magával, mint egyetlen szülői örökséget.

Ez elég volt neki, hogy kiküzdje az első helyet minden alkalommal az iskola falain belül.

Pedig nehéz elsőséghez jutni olyan

ágrólszakadt, szegény legénynek, mint ő volt, annyi gazdag és előkelő urfi között, kiknek az apja főispán, vagy egyházi kurátor, törvénybíró, vagy esperes. Mégis az élen haladt társaiknak, nem volt senki, aki versenyezhetett volna vele semmi tekintetben — és csodálatosképen senkisép irigyelt tőle a kitüntetés, vagy jutalmat. Ahelyett, hogy féltékenykedtek volna rá, vagy szólták volna, mint ahogy már szokás, mikor valaki az átlagos embertömeg feje fölé kezd nőni: inkább örültek a szerencséjének s maguk hirdették, hogy Csorja Mózes a legkülömb valameányúik között, testi erőre is, észre is.

És ő nem élt vissza karja hatalmával, sem elméje kiválóságával — a gyöngébbet nem üldözte, a nehezebb fejűeket nem csufolta, hanem egyformán megbecsült mindenkit, egyformán segített bárkinek, aki reá szorult, anélkül, hogy jó tetteivel megalázt volna. Ez volt titka az általános szeretetnek, mely őt utjában megerősítette s lelkébe önbizalmat öntött nagy vállalkozása alatt.

A harmadik évet járta a teológián s már ugy emlegették, mint legnagyobb jövődó szónokát a reformált egyháznak. Minden külső és belső adománya megvolt hozzá: impozáns, magas termet, szelid, kifejező tekintet és egyenletesen csengő hang, amely minden szívébe utat talált.

A pataki nép annyira megkedvelte, hogy mikor ő volt a soros szónok vasárnap délután, zsufolásig megtelt a nagy templom, jobban, mint délelőttként, mikor az első papok prédikáltak.

Hire a vidéken is elterjedt, sőt akadt olyan eklézsia, amelyik tudakozódott utána, hogy ha elvégzi a hittudományt, nem állana-e lelki vezérüknek?

Nem mondott nemet, érezte, hogy meg kell ragadnia az első alkalmat. Szülői öregek már, ma holnap elerőtlenednek és sorsuk színtén az ő vállára nehezedik — pedig volt titkos vágya, nemes, nagy becsvágya, hogy külföldi akadémiákra mehessen, Hollandiába, vagy Angliába és megmutathassa, hogy több annál is, mint aminek hitték és tartják.

Nagygyá, híressé lenni, tán gazdaggá is, kiről egész ország beszél és akit szeltében ismernek, hogy méltóvá lehessen valakihez — ez a gondolat járt gyakran eszébe.

De sokkal józanabb és megpróbáltatottabb életű volt, semhogy elhatalmasodni engedte volna szívén ez ábrándokat. Jól tudta, hogy az a valaki olyan magasán áll fölötté, a gyarló emberek törvénye szerint, mintha a csillagok között lakoznék, ahová földi szárnyakkal felrepülni lehetetlen. Megalkudott a valósággal, elüzte magától az édes, de hiu álmokat és elhatározta, hogy álete, ameddig tart, azoké lesz, kik őt a világra hozták.

A következő vasárnap délutánján rajta volt a prédikálás sora. Szokása ellenére, nem dolgozta ki teljesen szónoklatát, hanem rábízta magát leleményességére. Hiszen olyan könnyű dolog az egyszerű népnek azt mondani, mit a lelke óhajt és szeret. Aki pedig ezt százszor próbálta, annak ugyancsak nem nehéz.

Már a katedrán állott, de az ének utolsó

amely Szerbia felől egyre élesebb kifejezéssel mered reánk, néptömegével, szkupstinájával, nagy kormányával egyetemben a néppathológia legrikítóbb eiváltozásai közé kellene sorolnunk. Mégis könnyen meg lehet találnunk az ily szembeszökő nemzeti örültségénél is, ha nem is a híres hamleti rendszert, de a teljes lélektani magyarázatot. Annak a nyilvánvaló szerb oktalanságnak bezeg megvan azért az oka, még pedig semmi másban, mint éppen hagyományos külpolitikánkban, mely ugyszólván egyenest fölnevelte magának. Most mutatkozik teljes hatása a mi külügyi vezetőink örökös rögeszméjének, hogy a Balkánon érdekeink érvényesítését és befolyásunk gyakorlását csakis Oroszországgal való egyezésben lehet keresnünk. Rohadásig érett gyümölcsét élvezzük most a régebbi és újabb bécs-pétervári oltásoknak, az emlékezetes reichstadti szerződésnek, még inkább a sokat magasztalt Goluchowski-féle kötéseknél, amelyek alapján mindig monarchiánk kaparta is ki Oroszország számára a forró gesztenyét és az orosz-japán háboru alatt is őrszolgálatot teljesített Oroszország érdekeiért.

Soha a bécsi politika a Balkán népei előtt másképp nem tűnt fel, mint a gyámoltalanság és az alattomoság színeben. Szerbia tulajdonképp az egyetlen Balkán-állam, amely nemzeti felszabadulását, önálló állami fejlődését sokkal inkább köszöni a mi monarchiánk pártfogásának, mint Oroszország tartozékának. Mint a kuszó repkény, úgy futott fel és virágzott ki elősdi élettel monarchiánk széles törzsén a szerbség nemzeti fejlődése. Hálát, hódolatot, szolidaritást manap azonban a szerb nép csak Oroszország irányában akar ismerni. Oroszország persze mai elgyengült állapotában sem mulasztja el, hogy ezeket a kegyes érzelmeket kamatoztassa és maga irányában a nagy várakozás hangulatát ébren tartsa. Kell-e most

több a belgrádi hazafiaknak, mint néhány jó szó Oroszországtól, hogy örületes remények hulláma csapjon fejükbe? Pétervárott bizonyára nem gondolnak háborura, de szívesen élnek a jó alkalommal, hogy a szerbekkel együtt visszafizessék a nekik tett szolgálatokat. Jó adósokkal van dolgunk. És odajutottunk, hogy az európai hatalmak a békeközvetítés tanácsadásaiban és presszióiban már egyenlő mértékkel akartak mérni a formidabilis osztrák-magyar nagyhatalmiságnak és a nyomorult kis Szerbiának.

Ha Németország lojalis pártfogása folytán ez a teljes megszegés mégsem érte külpolitikánkat, bizony a legjobb esetben is ott tartanánk, hogy az európai hatalmak elvállalják az együttes közvetítést Belgrádban olyképpen, hogy saját jótállásukat kötik le a monarchiánk részéről teendő szebbnél-szebb gazdasági engedményekre. Az ilyfajta közvetítést Aehrenthal urnak különös szívességgel kell elfogadnia, nehogy az aprós liliputi szerb henczegés általános európai háboru veszedelmét zudítsa. Törökországnak, az előbbi tulajdonosnak ugyan megfizetjük az annexió busás váltságdíját, de azért Európa gondoskodik róla, hogy a szerb utonállásnak is külön sarcz járjon ki érte, amelyet Magyarország legfontosabb gazdasági érdekeiből fognak leróni. Aehrenthal ur pedig prezentálhatja a kiegyenlített számlát a delegációs alkotmányosság ellenőrzése elé. A kis Szerbia egetvivő rugaszkodása és a nagy Európa ilyes jóakaró közbelépése, ezek igazi fokmérői monarchiánk nagyhatalmi tekintély-lajtorjájának, ahogy Aehrenthal elődei egymásután és egyre ferdebb vonalban fölépítették és ő maga egy briliáns tőtagással föl is döntötte.

A helyzetet mozgató erők komikus aránytalansága oly szembetűnő, hogy lehetetlen most is nem bizakodnunk az utolsó pillanatnak válságosan kijózanító

hatásaiban. Ám lássuk, hogyan veti fel Szerbiát államférfiainak nagyzólsági mániája. A Ballplatzon meg jól teszik, ha a nagyhatalmi önérték oly tartós fogatéka után most nem sietnek azzal, hogy az önérték puskaporát időn kívül is durrogassák. Ha már egyszer bekövetkezett, teljék némi csendes mulatságunk is abban a csodalátványban, hogy ime a leggyengébb legény hogyan hivatkozik az erős ellenében az öserő jogára; hogyan fenyegeti meg haragjának törvényt és szerződést eltipró elemi kitérésével. Lássuk, mi lesz belőle! Ha a szerbeknek mindenképp háboru kellene, csak engedjük át nekik a kezdést, mint ahogy a francziák a fontenyi ütközetben átízenték ellenségeiknek: Tessék először löni.

Budapest, február 27.

A képviselőház hétfőn, délelőtt tíz órakor folytatja az adóreform részletes tárgyalását.

Horvát püspök a fiumei püspökség ellen. Zágrábból jelentik, hogy az összes horvát kath. püspökök Stadler szerajevói érsek vezetése alatt Bécsbe utaznak, hogy külön kihallgatáson megkérjék az uralkodót, ne engedje meg, hogy Fiumét elszakítsák a zenggi püspökségtől s külön püspökséget létesítsenek Fiumében.

Az 1906. évi zárszámadások. Eber Antal, a zárszámadás vizsgáló-bizottság elnöke a képviselőház mai ülésén terjesztette be a számvevőszéknek az 1906-ik évi zárszámadásokhoz tartozó jelentéséről a bizottság észrevételeit. A bizottság a jelentésben elmondja, hogy az 1906-ik évet a zárszámadások szempontjából két részre lehet osztani. Az első rész 1906. június 2-ig tart és a Fejérváry-regime időszakába esik, a második rész pedig már a koalíciós kabinet kormányzásába. Természetes, hogy miután a Fejérváry-kormány törvényhozási felhatalmazás nélkül szedte be az adókat, ennél fogva más elbírálás alá tartozik; a bizottság azonban nem akarja megismételni azt a véleményét, amelyet az 1905. évi zárszámadások alkalmával kifejtett. A jelentés második része már a jelenlegi kormány működésére vonatkozik, amelynél a bizottság megjegyzi, hogy bár a kiadások teljesen törvényszerűek és szabályosak, nem alkalmazhatta a rendes ellenőrző eljárást, mert az előző kormány által hátrahagyott rendezetlen viszonyok a kormányra sok tekintetben nyomasztólag hatottak. A várpalota és várkert fenntartási költségeinél a bizottság azt javasolja, hogy

is azonnal. Csak sétatocsizást tettem. Hallottam az édesanyjától, hogy ma délután a nagy templomban prédikál — meg akartam hallgatni. Vagy haragszik érte?

— Nem. Véghetetlenül jól esik.

— Akkor eljövök más alkalommal is.

— Ne tegye, méltóságos kisasszony!

— Miért nem szólít Marikának, mint régen? Látja, nekem jól esik ez. Másképp én is azt mondom: tiszteletes ur... Aztán, miért ne tegyem?

— Miért? Igazán, nem tudnám pontosan megmondani. Talán azért, mert megtudja az édesatyja, vagy bátyja, akkor pedig rossz dolga lenne otthon, Marika; talán még inkább azért, mert a világ megszólaláért. És én azt szeretném, hogy az ártatlanság ne csak a lelkeben, de nevén is olyan legyen, mint a fehér galamb.

— Igaza van, engedelmeskedem. Mikor jön haza? Nem volt már otthon egy esztendő óta.

— Nehezen lehet, a körülmények nem engedik. Ha szülőimet látni akarom, vagy ők akarnak látni, idejönnek hozzám.

— És nincs senki rajtuk kívül abban a faluban, akit olykor szintén látni szeretne?

— Éppen azért nem megyek, mert van.

— Különös!

— Bajt okozhatnék pusztán megjelenéssel, akaratomon kívül.

— És ha, akit úgy félt, azt mondaná, hogy...

— Bármit mondana, amiből rá veszed-

üttem zengett még, mikor egy fiatal lányka lépett a templomba, idősebb urinó kíséretében. Szemét lesütve, szégyellősen haladt az első padsor felé és abban helyet foglalt. Szokatlanul viselte magát, mint aki nem tudja, mit kell cselekedni, vagy annyira zavarban van, hogy elfelejtette. Talán mind a kettő megvolt szegénykénél. A közelében ülők kíváncsian nézték, nem ismerték senki, egyedül a szószéken álló ifju.

Oh, ő nagyon jól ismerte, tán legjobban a világon!

És amint megpillantotta, összegyűjtött gondolatait, a váratlan meglepetés miatt, egy perc alatt szétrepültek, hogy amikor elhallgatott az orgona, tanácstalanul, zavartan állt helyén, egy szó sem jött ajakára.

Azonban nem tartott soká, nem vette észre senki, magához tért, amint a nem remélt vizontlátás első rohama elmúlt és a régi, erős elméjű, edzett idegzetű férfi lett. Képzete megnyílt, szíve kitérült, nvelve továbbérezte és beszélt az el nem érhető boldogság gyötrelmeiről és hirdette az önmegtartóztatás olyan vágyakkal szemben, melyeknek talaja terméketlen.

Az újratos hívek nem tudták mire vélni a fiatal papnövendék szavait. Ilyenekről nem beszélt még soha előttük: a felebaráti szeretet, a szülők tisztelete, isten imádása képezte eddig orációja tárgyát. De annál inkább rajta esüngött az idegen lányka, nekibátorodva emelte fel szemét s mohón leste minden igéjét. A tiszteletes is úgy látszott, hogy egyedül hozzá intézi szavát s isten házában,

az ő színe előtt teszen vallást önmaga felől.

Mikor Csorja Mózes elhagyta istentisztelet végzésével a templomot, a bejárat előtt várta az ismeretlen lányka, Zoltay Mária grófnő. A tömeg már eloszlott, alig lézengett ott egy pár diák, nem kellett hát különösképpen restelkednie, ha megszólítja régi játszótársát.

Szemérmes pirulással közeledett feléje és kezét nyujtva, üdvözölte:

— Nagyon szép volt, tiszteletes ur, akár estig elhallgattam volna.

— Grófnő, fölötté kegyes. Nem érdemlem meg ezt a dicséretet.

— Bizony, megérdemli, hiába állítja. Még sohasem hatott meg ennyire senki beszéde. Milyen igaz volt minden szava! Igaz, nem szabad az elérhetetlen után vágyakozni... De ha mégis vágyakoznak, ki tehet arról?

— Mi magunk! Magunknak kell megfojtani bensőnkben minden olyan izgalmat, melynek következményei keservesek lehetnek.

— Ha más mondaná, nem hinném, de magának elhiszem, elhiszek mindent, akármit mond. Másnak azt felelném: nincs akkora önmegtartóztatás, amelyik egynemely szenvedélyt, mely az ember egész lényét hatalmába kerítette, békóba verhesen. Nincs az a lelki erő a világon...

— Van! Én tudom, hogy van.

— Hiszem, Mózes. Meg is próbálom.

— Mióta van itt, grófnő?

— Egy órával érkeztem ezelőtt, indulok

ezek az átfutó kezelésből a valóságos költségvetési kezelésbe tételesen át, amire vonatkozólag Wekerle Sándor miniszterelnök legközelebb előterjesztést is fog tenni. Ugyanígyen törekvés nyilvánult meg egy helyi érdekű vasut térbeviteléről eredő kiadás elszámolásánál és a szállítási refakciák elszámolási tételénél, amelyekre az állami számvéviszék illetőleg a törvényhozás a maga részéről kellő befolyást óhajt gyakorolni.

A Ne temere. A református és evangélikus egyházakat közösen érdeklő ügyek tárgyalására kiküldött állandó bizottságnak márczius 8-án ülése lesz. A bizottság a Ne temere pápai decretum ügyét tárgyalja.

Az új véderőtörvény. A „Pol. Ért.” illetékes forrásból a következő kommunikát közli:

Az utóbbi időben a lapok folyton közléseket hoztak arra nézve, hogy a két honvédelmi minisztérium és a hadügyminisztérium képviselői között az új véderőtörvény tárgyalatott és hogy ezen tárgyalásokat még a jövő hetekben is folytatni fogják. Ilyen tárgyalások tényleg folytak, de ezeknek nem a véderőtörvény szerkesztése, hanem kizárólag egyes elvi kérdések megvitatása volt célja, melyekre vonatkozólag a minisztériumok küldöttjei az illető miniszterek instrukciói alapján a minisztériumok álláspontját fixirozták. A magyar honvédelmi minisztérium kiküldöttjei *Hazay* tábornok honvédelmi minisztériumi osztályfőnök, *Baltz* ezredes, *Payr* és *Csoboth* miniszteri tanácsosok, *Ferdinandy* osztálytanácsos és *Knall* miniszteri titkár voltak. Az osztrák Landwehrminister kiküldöttjei *Reutter* osztályfőnök és *Mairner* altábornagy, a hadügyminiszter kiküldöttjei *Hoffmann* altábornagy, osztályfőnök vezetéke alatt voltak, mely utóbbi a tanácskozásokon elnökölt. Ezen tanácskozások immár befejezést nyertek és a jegyzőkönyvet tegnap Bécsben hitelesítették is. A rendezendő elvi kérdések most következő végleges elintézése a három katonai miniszter tanácskozásának van fenntartva. A véderőtörvény megállapítása a két honvédelmi miniszter között csak később, valószínűleg a nyáron kerül sorra.

Románok és szerbek. A magyarbarát „Lumina” című román politikai lap ma megjelent számában külön cikkben foglalkozik *Manojlovics* szerb radikális képviselő minapi parlamenti nyilatkozatával. Rámutat arra, hogy a szerb nemzetiségi képviselők mennyivel bölcsebb politikát folytatnak, mint a román képviselők, akik ahelyett, hogy a megértés politikáját hirdetnék, csak gyűlöletet és haragot támasztanak a román nép ellen, mely pedig baráti jellel szeretne közeledni a magyar nemzethez.

lém, vagy valaminő szegény hárulna, nem hallgatnám meg.

— Miért szakít félbe, hiszen azt sem tudja, mit akarok?

— Igaz, bocsanat a hevességemért.

— Ha azt mondaná, hogy legyenek kitarítók, reméljenek és maradjanak egymáshoz hűségesek mind életükben, mind halálukban — mit szólna erre?

— Egy szívem van, az is az övé. Most már nem a gyermek beszél belőlem, kinek oktalanság a legtöbb lépése, hanem a férfi. Sok álmatlan éjszakát töltöttem e gondolat tal tépelődve, mert éreztem, hogy nem gyermekes szeszély a vonalma, sokkal mélyebb gyökere van, mint az összeszokásból keletkezett rokonszenvenek. Éreztem azt is, hogy egykönnyen nem lehet az én emlékeimet kitépni lelkéből; de megfogadtam titokban, hogy ha valaha módom és alkalmam lenne is, hogy azt a leányt magamévá tegyem, elutasítok magamtól minden gonosz gerjedelmet, mert ahogy én szeretem őt, úgy csak az angyalokat lehet imádni. Megfontoltam azt is, hogy kábaságon jártatom elmémet: nem lesz a vágyamnak soha valószínűsége. Közöttünk beláthatatlan világ terül el, melynek meggyújtásátől sokkal inkább félek. Az én sorsom csak a lemondás és magam megtagadása. Ezért jobbnak tartom, hogy kerüljük egymást, amint én egy esztendő óta eszeletem. Így tán könnyebb a szenvedés...

— Csak egyet mondjon, Mózes, csak azt, hogy én vagyok-e az a leány?

A politika világából.

Budapest, február 27.

A miniszterelnök Bécsben.

— A banktárgyalásokat megkezdik —

Közös minisztertanács a külügyi helyzetről.

Dr. *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma délután a 2 óra 30 perczkor induló gyorsvonattal Bécsbe utazott. A miniszterelnök holnap délelőtt kihallgatáson jelenik meg a király előtt, hogy a rendszeren kéthetenként ismétlődő jelentését a folyó ügyekről és az általános politikai helyzetről megtegye. A miniszterelnök jelentés-tétele a „Budapesti Tudósító”-nak illetékes helyről való értesülése szerint a belső parlamenti helyzetre fog szorítkozni; a miniszterelnök egyúttal azt is bejelenti a fel-ségének, hogy a két kormány szakelődői a banktárgyalásokat hétfőn hivatalosan megkezdik. Dr. *Wekerle* semminemű olyan előterjesztést nem fog tenni, amelyre nézve a korona döntése volna szükséges. A miniszterelnöknek szándékában áll, hogy meglátogassa báró *Aehrenthal* közös külügyminisztert a célból, hogy a külügyi helyzet új fázisairól tájékozódjék. *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter és *Szterényi* József kereskedelemügyi államtitkár Bécsbe utazása a román kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalásokkal áll összefüggésben.

Ezt a félhivatalos jelentést adták ki *Wekerle* Sándor miniszterelnök bécsi utjáról, amely pedig igen jelentős ügyekkel van összefüggésben. Elő sorban be fogja jelenteni a királynak, hogy a banktárgyalásokat hétfőn megkezdik. Ma már félhivatalosan is publikálják, hogy a bankügyben az előzetes tárgyalások a magyar és az osztrák kormány között véget értek. Az érdemleges tárgyalások hétfőn, márczius 1-én, Bécsben kezdődnek. A magyar megbízottak, *Pap Elek* és *Teleszky* János miniszteri tanácsosok, e célból még ma este Bécsbe utaztak. *Wekerle* ebben a tárgyan tanácskoznia fog *Bienert* osztrák miniszterelnökkel, valamint *Bilinski* pénzügyminiszterrel is.

A politikai világ természetesen ma is sokat foglalkozott a bankkérdéssel és különösen

— Még kérdezheti?

— Kérdezem, mert nem mondotta soha, csak sejteni engedte. És én hallani akarom, bizonyos akarok lenni felőle, egészen bizonyos.

— Maga az, Marika!

— Mégis el kell válnunk végkép?

— Ez a legbölcsebb, amit tehetünk. Nem egymásnak szánt a gondviselés, ne harezoljunk az égi hatalom ellen. Ott jön a kocsija, bucsuzzunk el, kövesse mindkettőnk a sorsát.

— Ha kívánja, legyen. Fáj így tennem, de azt vélem én is, hogy igaza van. Adjon valami emléket, adja nekem a kezében levő könyvet. Mi az?

— Tompa Olajága. Imádságos könyv.

— Éppen nekem való, ezután ebből imádkozom. De egy arcképet is szeretnék...

— Nincs, sohasem vétettem még le magamat.

— Tegye meg a kedvemért. Küldje haza az édesanyjának, ő majd ideadja. Ugy-e, nem utasít vissza? Boldoggá tenne vele. Ez lesz a nászajándék, ezt én nem hagyom el magamtól egy pillanatra sem, öröm hűség-gel halálomig. Most, isten áldja meg, Mózes! Ne felejtse el egymást...

Kezét odanyújtotta, az ifju ajkához emelte és megcsókolta. Először és utoljára...

A kocsi megállt előttük, a komorna leugrott s urnóját felszolgált. A kocsi kezében megpattant az ostor és *Csorja* Mózes egyedül maradt a templomajtóban.

a bankbizottság keddi ülése elé tekintenek nagy érdeklődéssel. *Holló* Lajos most készíti az előadói tervezetet, melyet ezen a bizottsági ülésen mutat le. A bizottság ugyanis eddigelé a bankszakértők jelentéseit ad referendum vette, véleményt azonban ezekről nem mondott. Most aztán az előadói tervezetben benne lesz a bizottságnak a szakértők referatúráiról való véleménye is. Hir szerint az előadói javaslat azt fogja mondani, hogy a bankbizottság az önálló jegybank mellett foglal állást, minthogy azonban a kormányok egy kartelbank-tervezet fölött tárgyalnak, a bankbizottság hajlandónak nyilatkozik abban az esetben, ha ezek a tárgyalások eredménnyel végződnek, a kartelbank-tervet tanácskozásainak tárgyává tenni.

Az a hatalmas mozgalom, amely Ausztriában indult meg a széthúzó nemzetiségeknek Magyarország ellen való tömörülése érdekében, mind erőteljesebben bontakozik ki. Elöl járnak természetesen *Luegerék* és a *Reichsrath* nemzetiségi ellentétei bizonyára el fognak simulni, ha arról lesz szó, hogy Magyarország ellen egyesült erővel lépjen fel az egyoldalú osztrák érdekek képviselője. *Kossuth* Ferencz a beszédében világosan rá is mutatott arra, hogy az első feladat az, hogy a kartelbank dolgában az osztrák ellenállást kell letörni. Ezidő szeptemberig ugyanis a bank kérdésében csak egy álláspont van, amelyen a magyar kormány áll és ez a kartelbank álláspontja.

A bankkérdésen kívül azonban *Wekerle* Sándor miniszterelnök bécsi utja még más igen fontos kérdésekkel van összefüggésben. Első sorban a külügyi helyzet az, amelyvel a kormány már minisztertanácsban is foglalkozott s amelyről a miniszterelnök jelentést fog tenni a királynak.

Holnap délelőtt a külügyminisztérium palotájában tanácskozás lesz, amelyen báró *Aehrenthal* külügyminiszteren kívül *Wekerle* Sándor és báró *Bienert* miniszterelnökök, *Darányi* Ignác magyar és *Braz* Albin osztrák földművelésügyi miniszterek, *Weiskirchner* osztrák kereskedelemügyi miniszter és *Szterényi* József magyar kereskedelemügyi államtitkár vesznek részt.

Darányi Ignác és *Szterényi* József ma délután öt órakor utaztak Bécsbe. Erről a közös minisztertanácsról félhivatalosan azt jelentik, hogy foglalkozni fog a Romániával kötendő kereskedelmi szerződéssel, melyre vonatkozólag a tárgyalásokat legközelebb befejezik. Hozzáteszik még, hogy azután nyomban megkezdik Bulgáriával, majd Törökországgal kötendő kereskedelmi szerződések tárgyalásait s így diplomáciai körökben remélik, hogy nem sokára valamennyi Balkán-állammal békés kereskedelmi szerződéses viszonyba kerülünk, ami gazdasági érdekeink szempontjából igen kívánatos volna.

Bécsi tudósítónk jelenti folytatónak, hogy az eddigi tárgyalások alapján a közös miniszteri tanácskozás meg fogja állapítani az instrukciókat a romániai kereskedelmi szerződéses tárgyalások folytatására és befejezésére. Mostanság is bukaresti követünk vezette ezeket a kereskedelmi szerződéses tárgyalásokat és ő fogja azokat be fejezni, noha elintézte az volt a terv, hogy Bukarestbe küldjék *Rössler* osztályfőnököt, azonban eltekintenek ettől, mert a tárgyalások diplomáciai uton is befejezhetők. Olyan stádiumba jutottak a tárgyalások, hogy a szerződés létrejövetele már csak rövid idő kérdése. A legutolsó vitás pont a romániai állat-kivitel kontingensének megállapítása volt. A bukaresti kormány nem érte be az osztrák-ma-

gyar monarchia eredeti javaslatával és a tárgyalások során Románia hajlandóságát mutató, hogy nagyobb kontingens fejében az osztrák-magyar monarchia iparcikkéi számára előnyöket biztosít vámtarifájában. Ez az alap alkalmas az ellentétek kiegyenlítésére. Az utóbbi napokban az osztrák és a magyar kormányok között tárgyalás volt e részben és ezért utazott Riedl osztályfőnök Budapestre. A holnapi minisztertanácson véglegesen kiküszöböljük a vita pontot és a megegyezés nyilván oly módon fog létrejönni, hogy a bukaresti kormány elfogadja az osztrák-magyar monarchia részéről a vágott marha és sertés behozatalára megállapított kontingenst, jöllehet az kisebb, mint amelyet a legutolsó kereskedelmi szerződés Szerbiának megad, viszont jelentékenyebb engedelményeket kap a jubbehozatal körül. Ennek fejében Románia vámtarifájában egész sor tételek leszállít az osztrák-magyar monarchia iparcikkéinek érdekében.

Arra az ismételt fölmerült híresztelésre vonatkozólag, mely szerint a holnapi közös miniszteri értekezlet Szerbiának nyújtandó bizonyos gazdasági engedmények tárgyában is tanácskoznék, a „Budapesti Tudósító” bécsi illetékes helyről szerzett értesülés alapján kijelenti, hogy az egyáltalában nem felel meg a tényeknek. Arról nem lehet szó, hogy Ausztria-Magyarország valamelyes ajánlatot tegyen Szerbiának. Amíg Szerbia általában meg nem barátkozik azzal a gondolattal, hogy területi igényeiről minden formában lemond és e kívánságainak érvényesítésére semmiképpen sem törekszik, Ausztria-Magyarország a gazdasági természetű engedmények mértékétől tárgyalásokba sem bocsátkozik.

Amiről nem lehet eleget beszélni.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 27.

A házadóról szóló törvényjavaslatot itélik olyannak a Ház, amiről nem lehet eleget beszélni. Beszéltek hát ma is róla és persze ma is abban a tenorban, hogy a házadó lehet esetleg kicsi vagy nagy, de ez nem változtat azon a eiralmas valóságon, hogy a házber minlíg magas, nagyon magas.

De nemcsak az argumentumok nem változtak meg, hanem a szónokok is a régié maradtak. Bródy Ernő, Mezőfi Vilmos, Polónyi Géza, Farkasházy Zsigmond, Lázár Pál, Bozóky Árpád: ma megint sorra fölvonultak és mindegyiknek volt legalább egy mentő-eszméje. Wekerle Sándor miniszterelnök azonban nem tulságos bizalommal fogadta ezeket a mentő-eszméket és majdnem mindegyikre azt mondotta, hogy fapitykét sem ér. Természetesen a Háznak szintén ez volt a vélekedése.

Az indítvány-göröngyökön keresztül mégis eljutottak valahogy a huszonnyolcadik szakszig. Nem megvetendő erőfeszítés, ha elgondoljuk, hogy a tizenhetediknél kezdtek.

A napirend megállapításánál Nagy György békétlenkedett amiatt, hogy a Fejérváry-kormány megbélyegzéséről szóló jelentés; még most sem tüzik napirendre. A miniszterelnök azt felelte, hogy ő bizony csöppet sem fázik a napirendretüztéstől, hanem most csak nem lehet félbeszakítani az adójavaslatok tárgyalását? Hát persze hogy nem! — volt a Háznak is a véleménye.

És nekifogtak az interpellációk meghallgatásához. Nagy sort jelentettek be, de csak a néppárti Beniczky Ödön pakkolta ki a magáét.

mindjárt kettőt egyszerre. Mind a kettő uzsoráról szólt; az egyik a Budapesten divó beraktározási uzsoráról, a másik a házberuzsoráról. Günther Antal igazságügyminiszter válaszolt az interpellációkra; azt mondotta, hogy ő mindenfajta uzsorát kérélehetetlenül üldöz, de hát a törvénynek házagai vannak és így gyakran nem lehet a bünösöket elérni. Hanem az uzsorátörvény novellája ki fogja tölteni ezeket a házagokat.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődik délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Rakovszky István:

Jegyzők: Dudits Endre és Vertán Endre.

Az elnök: Megnyitja az ülést. Meleg szavakkal elparentálja Hodossy Imrét, a Ház elhunyt tagját, aki évtizedeken át köztisztviselőként álló tagja volt a magyar közéletnek és a törvényhozásnak.

Eber Antal, a zárszámadási bizottság előadója beterjeszti az 1906. évi zárszámadásról szóló jelentést.

Felolvasták az interpellációs könyvet, melybe Popovics Dusan, Surmin György, Beniczky Ödön, Bozóky Árpád és mádi Kovács János jegyezték be interpellációját.

A Ház ezután áttért a házadóról szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására.

Soron van a tizenhetedik szakasz.

A kereskedő és házberuzsora.

Bródy Ernő: A fővárosi kereskedő osztályok nehéz helyzetéről szól, melyet a lakásnyomorra vezet vissza. Különösen a kereskedők nyulnak meg a fővárosi rettenetes lakásbér-drágaságot, akárhány eset van rá, hogy a kereskedő kénytelen becsukni az üzletét a horribilis béremelés miatt. A fővárosi lakásbérabszalyzat olyan, hogy valósággal megnehezíti az építkezés fejlődését, pedig a lakás-szükségén csak ezen az uton lehetne segíteni. Külön törvényt kellene hozni, amely az építkezés előmozdítását intézményesen szolgálja.

A Ház ezután megszavazta a szakaszt a pénzügyminiszter által az elmúlt ülésen ajánlott módosítással, elfogadják Sümegi Vilmosnak a fürdők adókedvezményére vonatkozó indítványát is.

A tizenkilencedik és huszadik szakaszt a Ház felszólalás nélkül elfogadta, ugyszintén a huszonegyediket is Mezőfi Vilmos és Wekerle Sándor miniszterelnök felszólalása után.

A huszonkettedik szakaszról Polónyi Géza ajánl módosítást.

Lázár Pál és Mezőfi Vilmos az előszobákat és fürdőszobákat a lakások minősítésénél leszámítani kívánják.

Wekerle Sándor miniszterelnök ellenzi ezt.

A szakaszt változatlanul elfogadják, ugyszintén a huszonharmadik szakaszt is.

A huszonnegyedik szakaszról Polónyi Géza kijelenti, hogy a táblázat III. osztályának első fokozatában aránytalanságot lát.

A balpárt paktuma.

Farkasházy Zsigmond szerint az e szakaszban foglalt táblázat szerint a legszegényebbek az eddignél nagyobb házostályadót fognak fizetni. Nem enyhít az állapoton a fejadó megszüntetése. Ezt különben is a balpárt forszírozta ki a házszabályrevízió alkalmával a miniszterelnökkel kötött írásbeli paktumban.

Wekerle Sándor: Én paktumot kötöttem a balpárttal?

Farkasházy Zsigmond ismétli, hogy írásbeli paktumot kötöttek.

Az elnök figyelmezteti, hogy beszéljen a huszonnegyedik szakaszhoz.

Farkasházy Zsigmond kéri, hogy az elsőosztályu házostályadó teljesen engedessék el. Mindössze 1.900.000 korona elengedéséről van szó. Módosítást nyujt be a második fokozat enyhítése iránt is. A különbözetet rá lehet róni a vagyonsokra.

Molnár Jenő a házszabályokhoz kért szót. Kifogásolja, hogy az elnök őket figyelmeztette, hogy ne zavarják a szónokot. Ők nem zavarták a szónokot, hanem támogatták. (Derütség.)

Mezőfi Vilmos a legnagyobb méltánytalanságnak tartja, hogy a szegény parasztember a maga viskója után adót fizessen, az urasági cseléd pedig nem. A házostályadónak a szakaszban felállított első fokozatát, mely a legszegényebb néposztályt sújtja, eltörölni kéri.

Bozóky Árpád csatlakozik Farkasházy indítványához; az egyszobás lakások adómentességét kéri a javaslatban felvenni.

Wekerle nyilatkozata.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A reáladónál a létminimum jogosultságát nem ismerheti el, ez nincs is sehol a világon megvalósítva. Hajlandó azonban a szakaszban megállapított első fokozat szerinti adóterhet leszállítani. Ez a leszállítás természetes mérséklést jelent. A másodosztályu kereseti adó eltörlését már az 1897-iki adójavaslat megállapította s így annak eltörlését a balpárti képviselők nem vitathatják a maguk érdemének. A javaslat szerint azok, akik eddig öt korona hatvan fillért fizettek, ezután egy korona öt fillért fognak fizetni, ezt a leszállítást nem lehet kicsinyíteni. A községi háztartásokban máris zavart okoztak az eddigi adóleengedések, tovább menni veszedelem nélkül nem lehet.

Farkasházy Zsigmond: Ennek is mi vagyunk az okai?

Wekerle Sándor miniszterelnök: Én a képviselő urakat annyira ártatlanoknak tartom, hogy sem pro, sem kontra nem lehetnek okai valaminek. (Derütség.) Ha az egyenes adókat még jobban mérsékelnénk, a községe e miatt elmaradó jövedelmét az állam már nem tudná pótolni. A törvény az egy házszámmal megjelölt épületcsoportot egy lakásnak minősíti s nem akarja az egy lakóházhoz tartozó gazdasági épületeket külön megadóztatni. Kéri a szakasz elfogadását az első fokozatra általa ajánlott enyhítéssel. (Helyeslés.)

Bozóky Árpád felszólalása után a Ház a szakaszt a miniszterelnök által ajánlott módosítással fogadta el.

Az elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után a huszonötödik szakaszt Mezőfi Vilmos és Wekerle Sándor miniszterelnök felszólalása után a Mezőfi által ajánlott módosítás elfogadásával elfogadták.

A huszonhatodik szakaszt felszólalás nélkül elfogadja a Ház.

A huszonhetedik szakaszról Bozóky Árpád azt kívánja, hogy a gazdasági lakások ne essek adómentesség alá.

Mezőfi Vilmos a munkásházak adómentességének kiterjesztését óhajtja.

Polónyi Géza felszólalása után Wekerle Sándor miniszterelnök ellenzi a benyújtott módosításokat.

A Ház változatlanul elfogadja a szakaszt.

A napirend.

Miután az idő előrehaladt, a vitát félbeszakították s áttértek a legközelebbi ülés napirendjének megállapítására.

Az elnöki javaslattal szemben Nagy György indítványozta, hogy a hétfői ülésre tüzzék napirendre a Fejérváry-kormány megbélyegzésére vonatkozó igazságügyi bizottsági jelentést. Annál is inkább, mert azt olvasta a lapokban, hogy a parlamentet el akarják napolni.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy mindenki tudja, hogy elodázásról s félretételről szó sincs. Annak idején le lehet tárgyalni. Anynyira nem szükséges, hogy ennek a javaslatnak félbeszakításával az igazságügyi bizottság javaslatát tárgyalják. Az elnökség majd annak idején gondoskodni fog a napirendretüztésről. De nyilatkozni kíván arra a híresztelésre is, mintha a képviselőház elnapolása terbe volna véve. Senki komolyan nem gondol a képviselőháznak bármely ürügye alatt való elnapolására.

A képviselőház ezután hozzájárult az elnöki napirend javaslatához, mely szerint a hétfői ülésen is az adójavaslatokat tárgyalják.

Kétfajta uzsora.

Beniczky Ödön a beraktározók visszaélései tárgyában intéz interpellációt az igazságügyminiszterhez és a kereskedelemügyi miniszterhez. Arról beszél, milyen hihetetlen mértékben grasszál a fővárosban, de a vidéken is a házberuzsora és egy új üzletág, a beraktározással való üzérkedés. Elmondja aztán, hogy ezek a vérszívó pókok azért élhetnek és szaporodnak el, mert van egy pénzintézet, amely finanszírozza őket. Ez a Valuta-bank. A Valuta-bank adja — egy kivételével — valamennyinek a forgalomhoz szükséges pénzt.

Szmrecsányi György: Alávalóság! A törvény szerint uzsorának kell minősíteni ezeket a visszaéléseket, mert megvan a büncelekményben az uzsoraparagrafus minden minősítő tényálladéka.

Mezőfi Vilmos: Miért nem veszik észre ezt az ügyészek?

Beniczky Ödön: A beraktározás csak szinleli ügylet, spanyol fal; az igazi ügylet a kölcsön. A spanyolfal csak arra jó, hogy a beraktározó e mögött nyugodt lélekkel végezhesse manipulációját. Kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy saját hatáskörében is üldözze ezeket.

A házberuzsoráról szólva, kívánja, hogy a házberuzsora üldözésére törvényt kell hozni. Oly hihetetlen mértékben dühöng a házberuzsora, hogy az szinte már elviselhetetlen. Sztrájkok akadályozzák meg az építkezést és ezért nincs építkezési

kedv Budapest. Bizonyos, hogy ez is a malakra hajtja a házbéruzsorásoknak a vizet. Sztrájk törvénnyel kell szanálni a helyzetet. Azt kéri, hogy az igazságügyi bizottság előtt levő uszora-törvénytervezetet minél előbb tárgyalják.

Günther Antal igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a hozzá intézett felhívás fölösleges. Eddig is megtett az uszora ellen minden tőle telhetőt. A hivatalból üldözhető uszorák terén az ügyesség nagy eredménnyel jár el. A beaktározási üzemekről van tudomása és színtelt ügyletbe burkolt uszorának tekint. A megtorlásnak akadálya, hogy csak magánvádra üldözhető. A feljelentők is nagyrészt a bíróság előtt visszavonják megtett panaszukat. Reméli, hogy a jövőben a judikatúra nem fogja szüken értelmezni az uszoraparagrafust. A fővárosi közigazgatási hatóság hatáskörébe nem avatkozhatik bele. Neki is az az óhaja, hogy az igazságügyi bizottság előtt fekvő tervezet a képviselőházban mielőbb tárgyalassék. Ez a tervezet a lakbéruzsorát is üldözni fogja. Meg van arról győződve, hogy a kereskedelmi miniszter is meg fogja tenni a tőle telhetőt.

Beniczky Ödön az igazságügyminiszter válaszáat tudomásul veszi. A kereskedelmi minisztertől külön választ vár.

A Ház az igazságügyminiszter válaszáat tudomásul vette, a kereskedelmi miniszterhez intézett részt kiadták a kereskedelmi miniszternek.

Az ülés három órákor véget ért.

A t. Házból.

I. Csata-szünet.

Justh Gyula elmondta tegnap a folyosón, amit mondani akart és aztán hazament. Ma csak üzenet jött tőle, hogy gyengélkedik. Az előki székre Rakovszky István ment fel. Ennélfogva kevesebb szó esett róla, hogy mit kell tenni, ha nemzeti bankot nem kapunk. Wekerle félreértésekről csevegett Polónyi Gézával. Kikorrigálódott a rossz hallás, mivelhogy a miniszterelnök sohasem mondta a Polónyi ötletére, hogy impertinencia, hanem csak azt jegyezte meg: „Nagyon elmés!“ Miután Wekerlénak már volt egyszer párba Polónyival s miután Jekelfalussy honvédelmi miniszter kijelentette, hogy háboru esetén minden épkézláb emberre szükség lesz, igazán kár lett volna, ha most a „nagyon elmés“ hangsulya miatt megint gyilkos számszámokkal állanak ki egymással szembe.

Általában azonban ma már a háborúról könnyebb hangon beszélnek. A kellemesre szabályozott levegőjü parlamentben kicsinyítő üveggel nézik a világeseményeket. Itt minden ember legalább is egy korszak legnagyobbjának képzeletét magát s maga a megszemélyesített kor epizódoknak tekinti a nemzetek összeütközését. Csendes elégedettséggel eregetik a füstöt szivarjukból, ahogy jól végzett dolog után a miniszteri szobák felől előjönnek. A fordított arány okozza, hogy viszont a világra nézve apró eseményeket ők nagyoknak látják. Ahogy kis levelesket főzik, mindenesetre fontosabb nekik, hogy jó izletes husdarabok kerüljenek a tálcájukba, mint az, hogy az ország erejéből mennyit harap el egy háboru.

Ne tessék aztán csodálkozni, hogy az egész európai bonyodalom összezsugorodott ebbe a kérdésbe:

— Lesz-e csataüzenet?

Azaz, hogy lesz-e parlamenti szünet, akár háboru miatt, akár más miatt, bármily okból, de szünet lesz-e. Várja, óhajtja a képviselő társasága a vakációt. Két nap óta enyhébb kiunt a levegő. Kezdődhetnének a déli séták. A hölgyek a korzóra rendelik gavallérjaikat. A postán apró levelek érkeznek. A választók megmozdulnak és meglepetésnek érkeznek a Házba, mivel ha ülések vannak, megtalálhatják képviselőjüket. Legyen tehát szünet. Hogy a korzón ne epedjenek hiába

az asszonyok. És a választók ne érkezhessenek biztosra a Házba. Legyen szünet, mert az unalmas törvényesinálásban és a bizonytalan kombinálásokban kifáradtak a törvényhozók. Szünet legyen, mert ha így mindig együtt vannak, már nehezen lehet elkerülni, hogy erre-arra nyilatkozzanak. Sok embernek nehéz álma van, hogy ha azt álmodja, hogy hozzákötik az önálló bankhoz. Másnak amiatt mondják fel a lakást, hogy egész éjszaka azt kiáltozza:

— Nekem semmit sem adtok, oh hazám!

Mintha szellemeket idéznének, áthalad a színen Rosenberg Gyula. Aki felől is Bánffy is, meg Tisza István is minden reggel mindenekelőtt azt kérdezte:

— Nem láttátok, kérek, Rosenberg Gyulát?

Valahogyan elveszi a látomány erejét Wekerle, aki e pillanatban megszólal:

— Nem láttátok-e Hoitsy Pált.

Hiába. Szünet kell. Szünet. Mindenféle képen, minden czímen, vagy akármi czímen, de szünet.

— Kegyelmes ur — fogják el most már másodizben a miniszterelnököt, — lesz-e szünet?

— Miféle szünet?

— Hát csata-szünet.

Wekerle végre kijött a sodrából és felelt: — Nem lesz. Sok a dolgunk. Az adójavaslatokat le kell tárgyalni. Aztán egyebeket. Meg aztán még egyebeket. Tárgyalunk, törvényeket csinálunk, ez a dolgunk.

— De a csata...

— A mi csatánk itt dől el.

Kedvetlenül meennek szét, jobbra-balra. — Nem lesz vakáció — adják tudtul egymásnak. — Nem lesz vakáció. De hát mi dolgunk van még itt. Az adójavaslatokat el tudja végezni Polónyi és Wekerle, hisz mindig ők beszélnek. Ujonevezétszámemelést se kérnek már. Hát mi dolgunk lehet? Mi feladatunk lehet, ha az ujonevezétszámot se emelhetjük. Szünetet. Szünetet!

Nehogy azonban félreértés keletkezzék, csendes összeesküvést szönek és az öregek így biztatják a fiatalokat:

— Gyerekek, ne nyugodjatok bele abba, hogy a Ház együtt maradjon. Követeljétek a szünetet. Követeljétek, hogy néhány hónapra napolják el a Házat. Mert ha el nem napolják, hanem elvégeztetik velünk a hátralévő dolgokat, akkor nem elnapolnak bennünket, hanem feloszlatnak.

Wekerle azonban most is csak mosolygott és haljóslatuan ismételte:

— Nem lesz szünet!

II. Irodalomról.

Később odáig fejlődtek az állapotok, hogy a folyosón irodalomról kezdtek beszélgetni. Irodalomról, kérem, a képviselőház folyosóján délután egy és két óra között. A Szanin nevezetű regényről vitatkoztak. Hogy majd a képviselőháznak kell megállapítani, hogy vajjon ezt a regényt el kell-e koboztatni Magyarországon és el kell-e tiltani terjesztését.

A képviselők közül kevesen olvasták e regényt. Erősen kerestek tehát maguk között irástudót, akitől felvilágosítást kaphassanak.

Végre rátaláltak Vázsonyi Vilmosra.

— Te, Vilmos, — kérdezi Bozóky Árpád, — mi az a Szanin.

— Meine Szanin gezagt, — felelte Vázsonyi.

Bozóky nem értette. Ellenben Molnár Jenő annyira megértette, hogy a kacagás miatt majd leesett a székről.

III. Nagy György szerepe.

Sokféle minőségében ismerik Nagy Györgyöt, mint katonai szakértőt, köztársaságalapítót, telepítési spezialistát, adóbajnokot, vesztőhely-agitátort, köz- és váltóügyvédet. De senki olyan minőségében nem ismerte eddig, mint ama székely választói, akik e hét elején érkeztek Budapestre.

— Képviselő ur, — mondták neki — tessék elvinni minket színházba.

— Nagyon szívesen, kedves atyámfiai, Melyikbe akartok jönni, a Nemzetibe, az Operába...

— Nem ide, — szólnak a választók — abba tessék elvinni minket, amelyikbe maga játszik.

— Én játszom-e?

Nagy György megijedt. Csak nem romlottak tán el annyira az ő derék székelyei is, hogy színházi játéknak tartják az ő képviselőházi fellépéseit.

Erősen faggatta tehát őket, hogy melyik az a színház.

— Nem játszom én semmiféle színházba — ismételtette.

— No, ne tessék azt mondani; tudjuk ám mi. Olvastuk ám mi a színházi cézudán. Maga játszsza a Dayka Balázst.

— Én a Dayka Balázst? Hol?

— Hát abba a Vigszínházba.

Nagyobb bizonyosság okából odavezették Nagy Györgyöt a hirdető oszlophoz és megmutatták „A kivándorlók“ színlapját. Arra valóban rá volt nyomtatva:

Nagy Gyurka... Dayka Balázs.

Alig tudta megmagyarázni nekik, hogy Nagy Gyurka a színpadi név és Dayka Balázs a színész neve.

Kénytelen volt elvinni őket a színházba. És nagyon ügyeltek rá, hogy le ne szökjék Dayka Balázst játszani.

KÜLFÖLD.

A román kereskedelmi szerződés. Holnap közös miniszteri tanácskozás lesz, amely a befejezősülkhöz közeledő román kereskedelmi szerződéses tárgyalásokkal foglalkozni.

Az Azev-ügy. A дума ülésén folytatták az Azev-ügy tárgyalását. A békés megújulás pártjának, a munkásoportnak és a szocialistáknak szónokai kijelentették, hogy Sztolipin miniszterelnök nyilatkozatai nem elégítik ki őket és főtartották állításukat, hogy Azev provokációit a kormány tudtával végezte. Hosszabb vita után a дума a szélső jobb többsége, a nacionalisták, a mérsékelt jobbpártiak és az oktoberisták által benyújtott napirendet fogadott el, amely kimondja, hogy a kormány nyilatkozatait a ház kielégítőnek és kimerítőnek ismeri el és egyuttal azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a kormány minden törvényes eszközt föl fog használni a terror leküzdésére.

Anglia védelme. Haldane hadügyminiszter Brightonban tartott tegnapi beszédében a nemzeti védelemről a következő kijelentéseket tette: Az új vezérkar buzgón dolgozott és befejezte az új partvédelem terveit. Az egész part szakaszokra van fölvezetve és minden egyes szakaszra a terroriális hadsereg megfelelő részeinek föllhasználása van tervbe véve. Az ellenség mindenütt csapatokat találna maga előtt, amelyek, ha egyes helyeken nem is volnának elég erősek, hogy a partraszállást megakadályozzák, mindenesetre elegendők volnának ahhoz, hogy az ellenséget nyugtalanítsák, foglalokoztassák és hadműveleteiben föltartóztassák.

A balkáni események.

Budapest, február 27.

A törökök tegnap megszüntették a bojkottot s a konstantinápolyi kereskedők azonnal távirati megbízásokat küldtek Ausztriába és Magyarországra, hogy az eddig visszatartott árukat küldjék el. A főváros összes körei nagyon meg vannak elégedve a bojkott végleges megszűnésével s a sajtó, amely már néhány nappal ezelőtt megszüntette az Ausztria és Magyarország ellen való izgató cikkeköt, most újra barátságos hangon ír a monarchiáról s az osztrák és magyar-török kérdést oly hangon tárgyalja, amely után remélni lehet, hogy a kedvetlenséget, amely az annexió óta Ausztria és Magyarország ellen általános volt, újra szives baráti viszony fogja felváltani.

Az osztrák Lloyd konstantinápolyi ügynöksége a triezsi vezérigazgatósághoz távirati értesítést küldött, hogy a bojkott végképpen megszűnt és az áruk kirakása megkezdhető.

Azon az ebéden, amelyet báró Aehrenthal holnap Bécsben Rifát basa török külügyminiszter tiszteletére ad, részt fog venni Bienert osztrák miniszterelnök és Wekerle magyar miniszterelnök.

A pénzügyminisztérium államadóssági osztályának londoni főnöke Pétervárra utazott, hogy ott Rifát basa külügyminisztert az Oroszországgal való pénzügyi megegyezésről legközelebb megkezdődő tárgyalásban támogassa.

Abdul Hamid szultán békét kötött az általa eddig annyira gyűlölt örményekkel. A szultán egy örmény bank utján husz fontot küldött a Miataszi örmény iskola egyesületnek örmény iskola építésére.

A török kormány a gyülekezésekkel szemben tett intézkedései ellen foglalkoztatják a nyilvánosságot. A Turquie azon jelentését, hogy Kiamil pasá fia 5000 fontot ajánlott fel a tüntető gyülekezésekre, megegyeztetik. A Serbesti kongressziónak, hogy a kormány üzemeltetése végett népgyűlést akart egybehívni, e tervét azonban elejtette, mert az ifju-török bizottság ellenkezést szándékoltt kezdeni, amely a nyugalmat megzavarhatta volna. A Jeni Gazetta hevesen támadja a kormányt a gyülekezési szabadság korlátozása miatt. Az Ikdám nem kifogásolja az intézkedés indokait. Az intézkedés a kormány liberáliszmusáról tesz tanúságot és azt bizonyítja, hogy tulajdonképpen az alkotmányt még meg kellene tanulnia. Az ifju-török Tanin és Surraj Ummet jóváhagyják az intézkedést.

Ma az összes teherhordók munkábaálltak. A rakodóhajókon azonban a már jelzett okokból még nem kezdtek meg a munkát. Az osztrák-magyar nagykövetség eddig még nem szerzett értesülést arról, hogy a vidéken a bojkottot megszüntették volna. Azokon a vidéki helyeken, ahol a helyi bizottságok vagy a személyes érdekek nagyon előtérben állnak, a mozgalom befejezése valószínűleg halasztást szenved. Porta, valamint diplomáciai körök, melyek a béke fenntartása érdekében működnek, őszinte örömmel fogadták az entente jegyzőkönyvek aláírását és hízgelő szavakkal nyilatkoztak Pallavicini ögróf irradhatatlan és ügyes munkálkodásáról, amelyet súlyos viszonyok és rosszullete dacára fejtett ki az entente jegyzőkönyv ügyében folytatott hosszadalmas tárgyalások folyamán.

Az angol Levante Herald az ifju-török Tanin-nal heves polemikát folytat, melyben az országot károsító ifju-török bizottság feloszlását kívánja. A Neologos nevű görög lap egy magasrangú orosz diplomatával folytatott interjú közöl, melyben az kijelenti, hogy a monarchia 30 év óta okkupálva tartja Boszniát és Hercegovinát, így az annexió által Szerbia mítsem veszítet. Magasabb szempontból tekintve a dolgot, Szerbia némi követelésekkel léphet fel és kártalanítást kérhet. Ez azonban bizonyos tanulmányt igényel. Mindenekelőtt hidegérvek szükségesek. Minthogy Oroszország ez ügyben érdekeit semmiképpen sem látja veszélyeztetve, semmi ok sincs arra, hogy az Oroszország és a monarchia közötti jó viszony megzavarassék.

Szaloniából jelentik, hogy a kormány szigorúan utasította a hatóságokat, hogy ha a bojkott megszüntetése körül a teherhordók ellenkezésnek szigorúan járjon el. Itt a bojkott hívei vonakodnak munkába állni és azt híresztelik, hogy a konstantinápolyi bojkottszindikátus elleni a munka felvételét, tehát a bojkottot csak akkor szüntetik meg, ha a konstantinápolyi komité parancsolja.

Riffaat basa török külügyminiszter ma délben meglátogatta Aehrenthal báró külügyminisztert és a török nagykövetet; Aehrenthal báró, az angol nagykövet, az olasz nagykövet és Burián báró pénzügyminiszter társaságában reggelizett.

Bécsből jelentik, hogy a külügyminisztérium körjegyzéket küld a hatalmakhoz, amelyben értesíti a kormányokat a porta és az osztrák-magyar monarchia között a boszniai annexió ügyében létrejött megegyezésről.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a bagdadi vasut iránt beadott interpellációra válaszul, a közmunkaügyi miniszter jelenti, hogy az erre vonatkozó konvenció nem tartalmaz oly klauzult, amely az állam szuverenitását befolyásolná és politikai tekintetben aggodalomra nem ad okot. A konvenció szerint nem Kuveid a vasut végállomása és egyelőre nem lehet tudni, hogy a partvidék mely pontján végződik az, mert ez ügyben tárgyalások folynak. Hosszabb vita után a kamara elfogadta a miniszter felvilágosítását.

Legújabb bécsi jelentés szerint a király holnap külön kihallgatáson fogadja Rifát basa török külügyminisztert.

A kis pudli szerencséje.

Budapest, február 27.

Méltóztassanak elképzelni az idők és birodalmak országutján egy férfit, előkelő urat, tagbaszakadt embert, cziczomás, külső dekórumra és ruházati díszre büszke gavallért. Ez Ausztria-Magyarország. És jön egy pudli, szemtelen vakmerőséggel, megugatja a büszke, tagbaszakadt gavallért; körülugrálja, nadrágját, a féltett, díszes, büszkélkedve hordott nadrágját tépdesi. Ez Szerbia. Mindezek után azt várna az ember, hogy az erős, hatalmas férfi fogja a pudlit, fölragja, megtaposza, rendre, tisztességre szoktatja. Pedig lám mi történik! Ausztria-Magyarország nagy, kínos zavarral emelgeti lábát a pudli elől és komikus bajlódással vergődik, nagyobb, mintsem az ilyen kis veszedelemmel szemben természetes és magától érthető lehetne.

Mi az oka ennek?

Egyszerűen az, hogy az idők és birodalmak országutja nem üres Ausztria-Magyarország és a szemérmetlen pudli körül. Ha üres volna, a monarchia a maga rettentő hadi s gazdasági súlyával mint egy összezúzó szikla zuhanna rá az apró Szerbiára. De nem üres az országut, kárörvendő és rokonszenvező arczok állják körül a furcsa huzavonát. És Ausztria-Magyarország baja éppen az, hogy amint körültekint, nem tudja, ki uszítja a pudlit? Nem meri ütni a vakmerő kis csahost, mert hátha előáll valaki a körülálló nagy sokadalomból: „Miért bántja az ur a kutyámat?” És akkor ugy lehet, hogy a pudli, meg az idegen ur lesz nek az erősebbek.

A nemzetközi viszonylatok alapvető törvénye a nyers ökljog: itt mindenkinek annyi joga van, amennyi hatalma. Ez a törvény a pudlik halálos ítéletét jelentené, ha a pudlik gazdátlanok volnának, hogy ha minden kis ország sorsa, fejlődése, vagy elmulása nem volna egész sereg hatalom érdekeivel szoros kapcsolatos. Ma a gazdasági és szociális élet mostani szövényes fejlettségi fokán sem egy ország, sem két ország nem áll elszigetelve egymás mellett, vagy egymás ellenében, hanem részére annak a bonyolódott egyensúlyi viszonyoknak, mely a kulturálmok összességét egy szervesen összefüggő mozaikba fűzi. Ennek a mozaiknak az elrendezése — különböző érdekviszonylatok hullámszerűsége szerint — szünet nélkül átalakul és változik. Az egymásba kapaszkodó géprészek esodálatos művészetével ez szabályszerűleg úgy történik, hogy — mintha egy csodás művészetű ekvilibrista balanszírná egész Európát — az egyensúly kevés ingadozás, az egységek rövid saszé-krousszéja után megint helyreáll, mint a hogy helyreállt például a marokkói kérdésben az algezirási konferencia után. De ha eltörik és félrebillen az egyensúlyi viszony, holtbizonyosan beköszönt a háboru, két ország, három ország, vagy tíz ország háboruja, a szerint, hogy hány államegység játszik szerepet éppen akkor a népek sorsát egyensúlyozó sorsnak, a titkos, fantasztikus, nagy ekvilibrista-művészeknek a kezén.

Például pontos keresztmetszetben ma ez a

képe az európai mozaiknak: ha Szerbiát és az osztrák-magyar monarchiát külön nézem, nincs meg az egyensúlyi viszony, jönne a területre, hatalomra éhes kettős monarchia és agyongyilkolná a liliputi országot. De ebbe a viszonylatba, ezen a ponton belekapaszkodik a monarchia balkáni szerepére feltékeny, pánszláv protektori hivatást játszó Oroszország s pártját fogja Szerbiának. A halmozásnak ezen a fokán megint nincs meg az egyensúlyi viszony, mert a kis szláv és nagy szláv országok szövetezése bizonyára felhasználná az alkalmat arra, hogy leszámojon az inferioritás-ban maradt monarchiával. Ámde most az egyre szövevényesebb figurába Németország és Olaszország is bevonódik s talpra áll az a hármasszövetség, mely éppen a pánszláv agresszivitás fékentartására esinálódott. Itt már talán megadódott a háboru elkerülésére szükséges egyensúlyi viszony, talán nem. A kapcsolatok halmozódása ezen a fokon sokkal bonyolódottabb, semhogy könnyen áttekinthető volna. S a mai feszült helyzetnek, a háboru és béke egyenlő esélyeinek oka valószínűleg éppen az, hogy maguk a leginkább érdekelt felek sincsenek egészen tisztában egy esetleges mérkőzés sánzaival. Ezenkívül a monarchia és Németország elhatározását befolyásolja az is, hogy nincsen bizonyosságuk Olaszország hajlamairól, mert Olaszország éppen balkáni érdekek miatt az utolsó időben elidegenedett a hármasszövetségtől és nem tudják azt sem, hogy mi lesz a Balkánon érdekelt s a német imperializmusra feltékeny Anglia magatartása? Viszont a másik felet befolyásolja az, hogy Oroszországot máris félig oserbehagyta szövetségese, az a Franciaország, amelyik nyíltan a béke pártjára állott s mértéket szabott a háboru irányában fejlődő pánszláv agresszivitásnak, mert nem akarja kockáztatni az Oroszországban és Szerbiában fekvő tőkéit.

Kártyavár módjára így épül fel ez az egyensúlyi viszony, amiből kiderül, hogy mi a pudli-kutya szerencséje? Az a szerencséje, hogy a nagy hatalmak érdekei ellentétesek s hogy a nála erősebbek egymásra feltékenyek s gyanakvóan vigyáznak.

S ennek a megállapítása után még másfajta pudlikutyákat is látok. Más szociális mezőn, a gazdaságban, a gazdasági osztályok egyensúlyi viszonyában látom a tökéletes munkásokoztályt (beleértve a szellemi munka után élő vagyontalanokat is). Olyan világban, melyben a magántulajdon minden hatalompak alapja, melyben tehát a vagyon, a rendelkezésre álló tőke adja meg az erő mértékét, ez a nincsetlen társadalmi kaszt szabad zsákmánya volna a kapitalistáknak. Akinek pénze, akinek földbirtoka, iparvállalata, kereskedése, bürója van, szabadon nyuzhatná, rabolhatná, uszarázhatná a tehetetlen szegénység munkáját. De a pudlinak itt is szerencséje van. A kapitalista-osztály érdekekben, természetben nem egységes, hanem maga is kasztokra, ellentétekre tagozódott. Ha egységes volna az érdek, maga a kapitalista formára alkotott államhatalom és törvényhozás is egyszerűen a béruszorásznak, a gazdaságilag gyengébb osztályok végtelenségig való kihasználásának a pártjára szegődnek. Ámde a kapitalizmus keretein belül is homlokegyenest más a fekvő vagyon és más a mozgó tőke érdeke; az államhatalomtól mást kíván a földbirtokos, mást a kereskedő, mást az iparos. Sőt ugyanabban a bransban is mást akarnak a kistőkésék és mást a nagytőkésnek. Aminek az a következtése, hogy mindegyik gazdasági és társadalmi osztály a maga használatára akarja kisajátítani a kormányzó és törvényhozó apparátust. Így alakulnak a közhatalom megszerzéséért sikra szálló politikai pártok, ezek a politikai pártok pedig, hogy egymással szemben a tömegeket is sorompóba állíthassák, versenyezve hirdetik az emberbaráti eszméket és szociális reformtervezeteket s egymást szoritják arra, hogy ezekből a programokból meg is valósítsanak valamit.

Az erősek versengése és hatalmi feltékenysége így lesz a béke biztosítóka nemcsak a nemzetközi viszonylatokban, hanem a társadalmi életben is.

Mindenféle pudli jogát csak a gazdjára tekintettel tisztelik.

Benda Jenő.

Szerbia csak védekezik.

— Saját tudósítónktól. —

Belgrád, február 27.

I.

Kicsit habozom, amikor belefogok ennek a tudósításnak a megírásába. A pesti kávéházakon, az osztrák és a magyar lapokon fölhízlalt fantáziám vért és izzókat képzelt a Balkánra és amikor elindultam, hogy az „Egyetértés” számára hü képet szerezzek a szerb vérszedelemtől, szentül hittem, hogy forrongó, vérszomjas nép közé toppanok, amely villogó fegyverrel a kezében, máris emberhusra éhes szemekkel néz az idegenre, kivált az osztrákra, magyarra. Azt hittem, hogy a belgrádi színház elől elindult már hős Mihály fejedelem életre kelt éreztöbbré és a lengő szerb zászló után ezrei tódulnak a harezosoknak. Zug a harezzi kiáltás, fenn szárnyal a csatába indulók dala, amelybe belevijjog büszke szerb asszonyok serkentő kiáltása és megrendül a föld hangos csapatok alatt.

Ezalatt lennt a partokon, a Száva, a Duna, a Drina partján elszánt vitézek sötét arcaival állnak tátottszájú ágyuk mögött és kanóccsal a kezükben várják a vezényszót, az egész Balkánt, egész Európát lángba borító vezényszót: — Tűz!

A kávéházi diplomatákon, a lapok tudósításain hízlalt képzeletem szerint, mondom, ezt vártam.

Ehelyett azonban egészen más képet kaptam. A színház előtt egyelőre mozdulatlanul áll a hős fejedelem éreztöbbré és tövében nyugodtan vesztegelnek a pasasra váró öblös ezüztök, kopott kocsi, amelyek döcögve hurezóják végig Belgrád hepe-hupás utcaiban az idegent. Schol semmi izgatottság, schol a legkisebb csoportosulás: békésen lélegzik Belgrád, ez a kis, magyar hegyi városhoz hasonló szerb főváros. Az apró házak tetőjén moecos hó, az utcákon bokáig érő hólé. A rossz kövezeten békés és nyugodt polgárok járnak dolguk után vagy álmosan cigrikál a kékköpenyes, revolveres rendőr. Katonacsapatot alig látok az utcán, csak a szerb hadsereg csinos tisztjeire és rongyos közlegényeire bukkanok minduntalan, amint sétálnak a déli verőfényben. Az uton békés barmok, igavonó állatok kocognak (ma híre ment, hogy ezeket is behívták mustralásra) és mögöttük bebugvólt fejű szerbek topognak nógató szóval ajkukon. Majd minden tizedik ház előtt silbak, föltűzött szuronyu ör fázik — annyi itt a herezeg, miniszter és más egyéb, hogy sok — és azzal mulattatja magát, hogy hol jobbra sétál, hol meg balra, kivágván néha egy „stramm”-nak alig nevezhető tisztelgést, amelyet azután valami szép szál tiszt fogad leereszkedően.

Ez a kép és ezért habozom én egy kicsit, hogy megkezdjem a tudósítást. Nem vagyok olyan naiv, hogy a külszínnek higgyek, nem is vagyok olyan tapasztalatlan, hogy balkáni politikuskoknak följűljek, de akárhogy is van: egy bizonyos és ezt mint pozitívumot kell elfogadnom minden ellekező híreszteléssel, tudósítással szemben: ha a diplomaták közt akármi folyik is, Belgrád és Szerbia szemre csöndes. Tulzott és ártalmas minden olyan hír, amely nagyfokú izgatottságról, dühről és támadó kedvről beszél. Beszéltem mindenféle emberrel: miniszterelnökökkel, külügyminiszterrel, magas hivatalnokokkal, küll- és belföldi kereskedővel, pinezérrel, kocissal, paraszttal; mind higgadt, esöndes, csöppet sem provokáló. Az idegen bátran járhat-kelhet, beszélhet magyarul, németül, rá se hederítenek, meg se nézik. Ami demonstráció októberben volt, azt a csöcselék rendezte, csöcselék pedig van nálunk is, Bécsben is, Párisban, Londonban és Newyorkban is és ezek a csöcselékek talán nem is olyan békéltűrók, mint ez a nyomorult belgrádi. Parancs van arra, hogy a katonaság és rendőrség a legbrutálisabban bánják el a rendetlenke-

dökkel és utasítás szól arról is, hogy az idegennel minden hatóság és minden magánember a legudvariasabban beszéljen és tárgyaljon.

II.

Higgadtak és nyugodtak az emberek, csak a kereskedőkön tapasztalható erős levertség. Az Ausztria-Magyarországgal való visszás állapot megbénította a kereskedelmet. A Szerbiából való kivétel a kereskedelmi provizórium következtében nehéz, a bevétel is bajos. Ausztria-Magyarország megcsúszhatatlanul milliókat veszít, de nyomorog a szerb kereskedő is, mert a paraszt nem vásárol. Jó áron eladta gabonáját a németnek, husát az olasznak, de a bevett pénzen nem vesz semmit, mert fél a háborútól. A bankból is kiszedte a pénzét, mindent aranyra váltott és a sárga kincset biztos helyen őrzi. A bizalmatlan, primitív ember hónapokig nem lesz rábirható, hogy elővegye a dugott pénzt és elcserelje áurára. A szerb kereskedők erősen érzik ezt, de érzi például Zimony is, ahova ezelőtt csapatosan jártak át a szerbek, hogy bevásároljanak. Most ott is pang a kereskedelem. A zimonyi kereskedők közül néhány már meg is bukott, néhány pedig a bukás szélén áll, de a szerb kalmárok sorában is rendet vár a vigyorgó esöd-halál. A szerb kereskedők szomorú komolysággal mondják, hogy Ausztria-Magyarország külpolitikájával mindjobban eljártassa a balkán teret *s ha helyre is áll a béke, elveszti a Balkánon fogyasztó piacait. Sohasem fogjuk visszahódítani Törökországot, Bulgáriát és Szerbiát — Romániát tulajdonképpen már régen elvesztettük* — sohasem fogjuk többé oly szilárdan megvetni lábainkat, mint hajdan. Német kereskedők máris feltűnő nagy számmal öznöltek el Szerbiát és majd minden balkán állam talált külföldre vezető utat a monarchia elkerülésével. Aehrenthal szomorú és osztrákosan esalfa politikáját okolják ezekért a veszteségekért és bármire jártam — még ott is, ahol a legnagyobb jóindulattal, sőt mondhatnám rokonszenvvel beszéltek rólunk — elítélték azt a gőgös és tisztán hatalmi politikát, amelyet a közös külügyminiszter folytat.

Nem volna teljes a helyzet jellemzése, ha egy, az enyémmel ellenkező fölfogást is nem ígatnék ide.

Az ellenkező véleményt a földművelésügyi miniszterium egyik magasrangú tisztviselője nyilvánította:

— Ez a nép nyugodt — jelentette ki — mert már elszánta magát a legvégsőre. *Ez a nyugalom várakozási állapot.* Mi készek vagyunk, ha kell a háborúra is, de egyelőre némán várjuk, mit határoznak vezetőink.

Följegyzem ezt a véleményt, ámbár nem tartom a helyzet helyes megítélésének. Olyan fegyelmzett nép nincs — s ha van, nem a szerb az — hogy némán, mukkanás nélkül várja: mit határoz a felsőbbség. Belevégvül az bizony minden országban és akármilyen érzi let töltse be, az fölveti buborékait a fölszínre.

Ez a helyzet most. A nyugalom persze nem jelenti azt, hogy a szerb nép bárányzelid népecske és a szerb diplomaták engedelmis gyermekek. Ez csak küllő kép, amit azért kellett ilyen részletesen rajzolni, mert a küllőféle lapokban vázolt képek lényegesen elérnek ettől — persze az igazság rovására. Fontos ennek a megállapítása azért, mert ebből levonható az a föltétlen bizonyosság, hogy a diplomaták közt folyó csata is az igaznál rikitőbb színekben és alarmirozott módon kerül a nagyközönség elé.

Módomban volt ellenőrizni, hogy készülnek a riasztó hírek. Szabadkán azt hallottam, hogy Zimonyból ész nélkül szöknek a családok és hogy Zimonyba holnap bevonul a bécsi házi-

ezred. Zimonyba érve persze konstataáltam, hogy mindebből egy szó sem igaz. Viszont Zimonyban azt híresztelték, hogy Péterváradot kiürítették, a katonaság bezárta magát a várba és az ágyuk mellett várja a támadást. Ugyanezt hallottam a szerb miniszterelnökség palotájában is. *Persze, nem igaz ez sem.* A hírek, mint a viszhang, százszorosán verődnek vissza ezzel a sokszorozódással éppen nem járulnak hozzá a nyugalom helyreállításához. Az emberek locsognak-fecsegnak, az osztrák sajtó vadítja a szerb sajtót, a szerb sajtó düliösen piszkálja az osztrák lapokat, mi mindenből átvesszünk egy keveset és tulajdonképpen senki sem tud semmit, mégis csupa vészmadár mindenki. Se osztrák, se magyar, se szerb nem sejtí, mit akar Aehrenthal, Pasics, Novakovic, Milovanovic, de mind tüzet kiabál és egymásra feni kését.

III.

Körülbelül tíz órakor értem Belgrádba és első utam a szkupstinába vezetett, ahol viharos tetszés közt tegnap mutatkozott be az új Novakovic-kabinet. A szerbek ezzel és a fogadtatással belső egységüket kívánták demonstrálni.

A szkupstina, a sokat emlegetett szkupstina nevetséges kis épület. Egy mély telken — három-négy lépcsőt kell lefelé menni — áll szabadon, minden dísz nélkül egy jobbfejű gabonaraktár. Kicsi, rozszant épület, amelynek annyira nincs ház formája, hogy daczára kísérom becsületszavának, nem akarván elhinni, hogy itt tárgyal Szerbia. A telket falalánk veszi körül. Ezen belül négyyszögletes épület szegyenkedlik, a szerb parlament. Egy kis falusi koresmaajtón benyitok, előttem egy büzös folyosó, amelynek végén három szerb paraszt szorong. A kísérom jegyet szerez, mire szüik, rozoga, egy embernek való falépesőn fölmászunk a karzatra. Rideg, mezzelt terem van előttem, talán akkora, mint a Vigadó kisterme. A falak mentén kopott bordó rongyok, amelyek számalmas és nevetséges képet adnak a teremnek. Az elnöki szék föltt valami sátorféle, körülbelül olyan, mint amilyen alatt jótékonvezető ünnepeken a pezsgőt szokták árulni.

Az elnök előtt zöld posztóval leborított asztal, tőle jobbra ugyanilyen, valamivel hosszabb, ennél ülnek a miniszterek. E pillanatban csak Novakovic, az új miniszterelnök foglal helyet a miniszteri asztalnál és egykedvűen hallgat egy szónokot, aki valami kisebb gazdasági kérdéstről beszél nagy bőbeszédűséggel. Közben föl-fölpislog a karzatra, erre az ingadozó faalkotmányra, amelynek sebb és biztosabb akármelyik kisváros cigrikuszi karzata. A teremben félkörben hat sor pad, de ma ezekben is alig lézeng ember. Az elnök feje föltt Péter király életnagyságu képe néz le a hü alattvalókra. Az öreg ur elég szomoruan pislant alá. Van újságírói karzat is: valami levegőbe lógó tutajféle alkotmány. Azon se szeretnék sokat tanyázni. Bár, ami azt illeti, az én helyem sem kényelmes. A „közönség” hagymaszagu és pipabüzs, hamarosan meg is szokom tehát a helyről. Kísérom — szerb uriember — észrevetési arcomon a csodálkozást és annyira restelkedik, hogy szinte megesküszik, hogy készül már az új parlamenti épület.

Mire kivágjuk magunkat a népképviselői számára épített egérfogóból, ahonnan egy államesiny esetén nem menekülne még a sőhajtás sem, dél van. A királyi konak előtt fölváltják az öröket. Csakugy, mint nálunk: Négy baka megáll négy baka előtt, azután a négy fáradt baka elmegy és a négy pihent baka fahasztja magát azzal, hogy le-föl járva őrzi Péter királyt. Esembe jut, hogy Sándort is őrítették de persze, persze...

Az aranyos hegyü vasrácsesal szegett palota valóságos félkörű alkot. A félkör közepében volt az az épület, amelyet olyan — rosszul őríttek egykor és amelyből két véres királyi hullát dobtak le az összeesküvő tiszték. Ma csak egy domb jelzi a helyet, ahol Sándor és Draga szobái sorakoztak.

IV.

Közvetlenül a konak mellett kis izlés-telen, csipkézett falú vár áll. Talán tizenkét

lépés a homlokzata az egyemeletes épületnek, mégis két minisztérium van benne: a belügyi és a külügyi.

Fölmentem a külügyminiszterhez, *Milovanovics* Milovanhoz.

Nem kell valami fényes hivatalt gondolni. Egy öreg, kopott szolga lézenk az egyszerű előszobában, meg egy revolveres rendőr. Beküldöm a névjegyet a külügyminiszterhez, kis idő múlva jön vissza az öreg szolga: ő excellenciája fogad.

Milovanovics csakugyan fogad, de udvariasan bocsánatot kér, hogy nem állhat személyesen rendelkezésemre.

— Fáradjon, kérem, az államtitkárhoz, aki az én nevemben megad minden kívánt felvilágosítást.

Bekopogok egy másik igen egyszerű szobába, amilyenben nálunk miniszteri titkárok intézik az aktákat és szembe találok magamat Spalaikovitch-al, a külügyek államtitkárával.

— Ő excellenciája megbízott, hogy álljak az ön rendelkezésére . . . Parancsoljon velem.

Megkértem, hogy ne várjon kérdést, hanem mondjon el mindent, amit elmondhat a helyzetről.

— Mődfellett meglepett minket — így kezdte az államtitkár — az a harezi kiáltás, amely végigharsant az osztrák és magyar lapokon. Meglepett, mert azt állították, hogy Szerbia provokálja a háborút. Szilárd meggyőződésünk, hogy külföldön: Pétervárott, Berlinben, Párisban, Londonban tudják, hogy Szerbia nem provokál. Szó sincs mozgósításról, szó sincs csapatösszevonásról. Egyetlen egy katonával nincs többünk a határon, mint eddig és tévedés, hogy a Drávát és a Dunát megraktuk csapatokkal. Ágyukat és töltényeket, ez igaz, kaptunk Szalonikin keresztül, csak hogy ez realizálása egy régi katonai programnak, amelyet két évvel ezelőtt tüztünk ki magunk elé. Akkor fölismerjük, hogy hadseregünk nem áll egy nivón a többi hadseregekkel és francia, angol, osztrák és magyar lapok sűrűn irták, hogy hadseregünk egyáltalán nem akcióképes és veszély esetén nem tudna védekezni. Ezen akartunk segíteni és normális körülmények közt, például ha nem lett volna annexió, senki sem ütdött volna meg azon, amit most teszünk.

Nem volna szabad csodálkozni azon sem, ha Szerbia csakugyan elrendelné a részleges mozgósítást, mert el kell ismerni, hogy a jelenlegi állapot nagyon különös és nagyon eltér a rendestől. Az európai viszonyok nem normálisak. A múlt évben sok rendkívül fontos esemény történt. Első sorban Aehrenthal expozéja, azután a török forradalom, majd a török reformalakulás, Bulgária függetlenítése, végezetül az annexió. Csupa Európára nézve roppant fontos esemény. Mindezek alaposan megváltoztatták a dolgokat és tette kényszerítették minket is. Kormányunk roppant korrektül viselkedett az önkével szemben. Egy bizonyos: mi nem kezdük a viszályt. Mi nyugodtak vagyunk és minket az osztrák sajtó fenyegetései nem rémitenek meg, mert mi nem kezdünk veszekedést. Természetes, hogy meglámadtalás esetén védekeznünk kell. Az önállóságunkat nem hagyjuk. Biztosan tudjuk, hogy Európa minket nem haq el.

— A berlini orosz követ kijelentette, hogy Oroszország semleges marad — vetetem közbe.

— Hobó, értelmessük helyesen a dolgokat — válaszolta élénken az államtitkár. — Oroszország nem segít, ha mi kezdünk háborút, de a nagyhatalmak nem hagyhatnák

el minket a mi igazságunkban. Ha Szerbia provokál, ám maradjanak tétlen, de ha önök kezdenek, mi számítunk Európa igazságérzetére.

Mit kérünk mi? Igazságot. Bosznia annexiója óta Szerbia és Montenegró existenciájában van megtámadva. Az annexió nagy veszedelem az egész szerb nemzetre. Önök azt mondják, hogy ez nem igaz, mert lényegben nincsen különbség annexió és okkupáció közt. Ha ez igaz, miért annektáltak, azt, ami már okkupálva volt? Természetesen igenis van különbség, sőt ez a különbség nagyon is veszedelmes.

E pillanatban így okoskodunk, mert logikusan így kell okoskodnunk. Egy melévo, érvényes erős szerződést megsértettek, fellöktek. A berlini kongresszus után kevéssel gróf Andrassy Gyula így szólt a delegátusokhoz:

— Most hogy mindenem tul vagyunk, megvallhatom az uraknak, hogy Bosznia és Hercegovina okkupálása óriási érdeke a monarchiának. Hátvéd kell nekünk, mert ha nem okkupáljuk Boszniát és Hercegovinát, Dalmácia elvesztése csak rövid idő kérdése.

Báró Aehrenthal — így folytatta az államtitkár — ma ugyanezen az elvi alapon beszélhetne és cselekedhetne tovább. Kimondhatná, hogy az önök mostani újabb balkán területeihez is kell hátvéd és elfoglalhatná a Szandzsákot, vagy Szerbiát. Szerbia önállósága érdekében az ilyesmit nem engedhetjük meg. *Mi garanciákat akarunk, hogy az ehhez hasonló a jövőben nem fordulhat elő.* Azt kérdik önök: milyen garanciákat akartok még, hiszen mi nobilisan viselkedtünk. Kimentünk a Szandzsákból és kijelentettük, hogy foglalásainkban nem megyünk tovább.

Erre feleljük:

Volt egy szerződés, jó, erős, minden állam által aláírt szerződés, Ausztria-Magyarország mégis fölrugta. Ebben a szerződésben voltak pontok, a monarchia rájuk gázolt, voltak ígéretek, a monarchia egyet sem tartott meg ezek közül. *Nem kell többé szerződés,* mert ez a fölrugás a jövőben is bekövetkezhetik. Kézzelel azonnal megmarkolható bizonyíték kell. *Territoriális kárpótlás.* Összekötetés Szerbia és Montenegró és a tenger közt. *Érintkezni akarunk a külfölddel, direkt.* Ez garancia, hogy Ausztria-Magyarország az imperialisztikus politikáról lemond.

Európa békéje nekünk is drága, de ezért ne csak mi áldozzunk. Ezért a célért áldozanak a hatalmak is, mert igazságtalan volna, hogy csak minket, kicsiket nyuzzanak. Mi elismerjük, hogy Ausztria-Magyarországnak erős gazdasági és politikai érdeke van Boszniában, de a monarchia ismerje el, hogy nekünk is óriási az érdeklünk.

Az egész világ fönnáll Bosznia nélkül, csak Szerbia nem. Szerbia meghal. És a haladó igazságot kér.

V.

Ugy adtam vissza ezt a beszélgetést, ahogy lefolyt, mert nincs módomban apró szövevényeiben követni a dolgokat. Sok az igazság ebben a beszédben, viszont sok beállítás és színezés. Mindenesetre van olyan dolog, hogy ne kardosítottam, hanem nyugodtan oldjuk meg.

A külügyminiszteriumból távozva *Pasicsot*, Szerbia volt miniszterelnökét kerestem föl a lakásán. Szerbia Bismarckja, Péter király bizalmasa, az összes dolgok intézője olyan ház-

ban lakik, amilyenben egy közepes keresetű vidéki ügyvéd él és dolgozik. Kis, szűk falépcsőn följutok az első emeletre, ahonnan három ajtó nyílik. Az egyik a konyhába, a másik a gyerekszobába, a harmadik az ebédlőbe. A berendezés kis vidéki városias. Piros plüštakarók, gipszszobrok, izléstelen fotelek. A belső szobából hangok hallatszanak. Egy kopott inas pompás magyarsággal jelenti, hogy a miniszter — *Pasics* a mostani kabinetben földmívelésügyi tárczát vállalt — ebédnél ül, jöjjenek később. Később azt hallo, hogy ő Excellenciája két francia újságíróval hivatalába távozott, ahova elvár engem.

Elmentem, fogadott.

Tessék képzelné törököt európai ruhában. Hosszu, mellet verő fehér szakál, két ravasz szem, a világ legravaszabb szeméi. A legravaszabb kalifa legravaszabb vezire föltétlenül messze maradt *Pasics* mögött. Olyan ravasz formájú *Pasics*.

— Mit kíván, fiam? A helyzetről akar tudni valamit. Hát, hiszen olvashatta az önök lapjaiban és a derék bécsi újságokban. Az a helyzet . . .

Amig ezt a pár szót mondja, csupa fölháborítóan jóságos mosoly az egész ember. Az Ezeregyéjszaka megelevenedett bölőse, amint derűsen mondja a legnagyobb kajánságokat.

— Mi a hatalmak tanácsára elbocsátottuk fölös haderőnköt, hazaküldtük a tartalékosokat . . .

— Kegyelmes uram, biztosan tudom, hogy ma is hívtak be rezervistákat. Láttam is őket az utcán.

— Téved fiam, mi elküldtünk minden fölös katonát. Bizonyos, hogy világszerte egy kicsit nagy a zaj, de ezt a zajt maguk csinálják, fiam. A helyzet kulcsa a monarchia kezében van. Mi nyugodtan várjuk a hatalmak konferenciáját. Különbön, mondok magának valamit: menjen a külügyminiszterhez, ő tudja a dolgokat. Én csak egyszerű reszort-miniszter vagyok.

Megint mosolyog Szerbia Bismarckja és ravaszágtól sugárik minden ezüstös szál szakála. Szinte maga is neveti, hogy ő nem tudna valamiről Szerbiában.

Amikor kezét fog velem, akkor is egyre hajtogatta:

— Mi békét akarunk az egész világgal, de hogy mi következik, azt nem tudjuk. Ha megtámadnak, természetesen védekezni fogunk.

És ugy mosolyog, hogy szinte hajlandó vagyok elrugni magamtól az egész nap impresszióit és hinni, hogy Szerbiában valami nagyon nagy álnokságon török a fejüket és úgy be fognak csapni minket, hogy holtig emlegetjük. Olyan fölháborítóan mosolyog ez az öreg ember.

Esteledik már, amikor másodsor kopogtatok be az új miniszterelnökhöz. Első ízben azt mondták, hogy alszik, jöjjenek később, másodízben pedig bocsánatot kért, úgy sem tud ujat.

Kihajtatok a vasúthoz egy esomé impresszióval. Téli hirtelen nem tudok. Az egyik oldalon simanyelvű balkándiplomaták mosák a kezeiket. A másik oldalon egy furesa ur kényeskedik. Ismerem a történelem lapjairól. Kécsesen tánczol, két balkeze van, geniális a bajszinálásban, zörög-csörög és adja a nagyhatalmast. Látom, ismerem: az osztrák diplomata.

Urai Dezső.

EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

A SZEZÓN.

Nem szeretném, ha hideg, idegen szemmel néznék ezt az emlékeket. Szomorú, fáradt és fázós asszonyok meg leányok inkább tegyék el, míg kisért az első tavaszos napsugár. Én már nem bírom kivárni és csendesen a tavasz elébe dúdolólok. Fűves, falusi ösvényen tánczol az emlékem, keskeny, bozóttal csipkézett szalagon. Az a hír szölt róla, hogy magányos, féleszü ember taposta ki réten és mezőkön át, s ha megkérdezték, napestig miért topog arra, valami csökönyös keményfejjűséggel felelte, hogy ő a boldogságát keresi. Kisgyerek koromba nagyon szerettem ezt az ösvényt. Elbujtam a bozótjában s azt képzeltem, én is a boldogságomat keresem. Aztán teltek az évek s aztán, — hogy újra megláttam, már a nagyváros szűken összefutó utcái közül szabadultam haza, a falunkba. Messze határban akkor virágoztak az akácok. A dombokon felhőrajként akác-erdők verődtek fehérségbe, régi gyerekszobámban asztalon, falon és széken és a gyerekágyamon fürtös füzereken gyöngyöző akácvirág. Az anyám még a kötőjében is virággal várta s hogy megérkeztem, az ösvény felől épp akkor ért oda egy fekete zekés parasztember, rossz hirt hozott az édesanyámnak. Hogy a felvégi fiatal nemzetes asszony megint rosszabbul lett az éjszaka s a jóságos isten a megmondhatója, lesz-e jobban is. Kettőn pedig az anyámmal elindultunk a felvégre. A sárgába, meg égő pirosba virágozó réten sok-sok virágot téptem, a kalapom, a zsebeim, az ölem csupa színes virág — és amikor az elsötétített betegszobába vezettek, mind, mind odaszórtam Flóra vánkósára, könyvén át mosolygó arcára, jóságos, simogató két kezére. Az asszonyok nagyon sokáig nem szóltak semmit. Kettőjük közül a leányosabb ágya szélére vonta az anyámat és megcsókolta a kezét. Tavaszos napsugár fényzilánkja bujt el az ágy csipkéibe, kicsi foltja az arcomat esapta s amint a beteg asszony pillantása elmerült ebbe a mélységbe, hirtelen megfogta a kezemet, hogy erőltlenül ismét elengedje s lecsukott szemmel mesélje el, most, most hasonlítottam első, kisleányos szerelméhez. Aki annyi szép mesére hitet adott, s aki elfeledte, idegeibe így magára hagyta.

Éreztem, hogy engem csak kisgyerekszámúba vesz. Ilyen kitörő, bolond vallomást asszony asszonynak sohasem tesz férfi előtt. De az anyám rámpillantott s már látta, hogy valami keserű gyűlölet torzítja el a szájam-szélét, hogy verekedni mennék valahol egy csacska kislány elveszett boldogságáért. Hogy már nem kell sok és csak ráborulok és csókolom forrón azt a puha, fehér, idegen asszonyi kezet, amely simább az övénel és elmondom, el kell mondanom... az anyám csendesen felállott, az én boldogságom pedig a szívembe szakadt. Hazafelé az ösvényen elborult előttem minden virág. Éreztem, hogy egy asszony vezet felém gondossággal haza a fiát s egy másik, előtte rossz, hűtlen asszonyra gondol. Büszkén, égő féltékenységgel.

Két év múlt el s kora ősszel megint a falumba kerültem. Már szomorúan vártak, hiszen az orvosaim küldtek közéjük. És amikor az első hosszú őszi éjszakán álmatlanul feküdtem kicsi gyerekszobámban, mintha gondosan elzárt játékaim, megörzött ruháim és kicsi cipőim hangosan rám dörömböltek volna a szekrényekből. És hogy sorra elő-

szedtem, magam elé raktam őket, a gyerek-czipóm furesa, rézveretes görbe orrával csufondúrosan nevetett reám: A sok színes álom, amelyért itt hagytál, hová lett, amice?

Másnap alkonyatkor a sárguló mezőkön az ösvényen át egy fiatal asszony tartott a kertünk felé, kötőjébe virágot szedett és hogy csendesen a szobámba lépett, a virágot mind az ágyamra szórta. Szememet elfutotta a könny, fölé remegéssel a keze után nyultam és elmondtam neki, most már elmondtam neki, hogy épp olyan szép, olyan jó és olyan jóságos áldott, mint aki egyszer... azóta bizonyára elfeledett. — Nem feledtem, — mondotta csak így, csendesen.

Amint magamra maradtam, előszedtem a kis cipőmet és az orrára raktam: Már megint szeretek, amice!

Egy kis ideig nem jött, négy-öt nap lehetett az egész, hát csak elbandukoltam magam az ösvényen a felvégi nagy platánok alá... És amint a nyitott tornácson a szőnyeggel leterített szalmaágyon hevertem, fölém a fénylő éjszaka borult, szerelmes, szomorú szeptemberi éj. Hogy megvettem mindazokat, akik ezen! az éjszakán betegek tudnak lenni. Mikor idekint az élet kínálja vágyát és szedi adóját. Fejemtől az asztalkán régi, velenzei stilű üstben tea párolgott, mellette magas kristályüvegben néhány szál piros rózsák. Az izzó rózsák és az üst között valami haloványan érezett fehérséget láttam, két ügyeskedő asszonyi kezet, azután csipkét, puhán kékséges foltot a pongyolából és azt a mosolygó tekintetű arcot, mely a tea száló páróját nézte. Lehunytam a szemem, hogy még selymesebben, melegebbnek, pihegőbbnek lássam. Csendesen átnyultam az asztalon és megfogtam a kezét. Összereztem — felébresztettem. Tán azon tépelődött éppen, volt-e eddig egyetlen ilyen éjszakája is és ha volt, igaz-e, hogy lehetett! Miért takarogtatja lágyan ezt a viharzó ifjúságát a mult színt szíre simuló emlékeibe?

Nem mertem szólni, darabos, éles, szét-eső lett volna a szó annak a megmondásához, amit az idegeimmel éltem át. Távolság van közöttünk. Az asztal, a párnásszék, a mi eddigi életünk, tán egy nap, csak egyetlen óra, de teljesen elég, hogy közöttünk álljon. S egyetlen szó, mely nekem izzó melegen került az ajakamra, de elhidegült, amíg hozzája ér s szétszilánkolhatja a szívverésünket. Mert egyszerre tisztán és világosan, éles közvetlenséggel éreztem, hogy ott egy másik szív dobban együtt a szívem verésével. Eddig még féltem, hogy ámitom magam. Most egy kicsit levert, elfásított, fájt, hogy ledült az utolsó korlát is, tehát igaz, nem álom, érte nyulhatok: szeret.

Asszonyos ösztönnel sietett az érzésem elé:

— Bántja, hogy az emlékeimet szeretem? Nem szeretem őket. Pusztá fiatalság áll mögöttem, de az én fiatalságom. Épp úgy az enyém, mint most ez a boldogság. Az emlékek pedig eddig nem is voltak. Most éledtek fel hirtelen. De ne féltsen tőlük, ők teszik, hogy most ezt a nagy boldogságot érezhetem. Legyen ez a sok szomorú emlék a kettőnk halottja s ha néha ránk kacag az élet, ha néha látja, hogy elbabrálók egy-egy csipkén, szalagon, ez az emlék az én eddig való, elhibázott életem árán lett kedves előttem... Olyankor maga mellém áll. Lefogja a szememet s ott lesz a szívem megint csak magánál...

Csendesen, lágyan ránkborult az éj. Csak

az ösvény világított bele halványan az éjszakába. — Tíz éve mult. Ma már az ösvény elhagyott, kicsi temetőbe vezet. És senki sem jár rajta. Az emlékeimet is felélttem, elárultam, meggyaláztam! Istenem, milyen gyáva, milyen gyáva, gyáva vagyok, hogy még élek, Élek és várom a tavaszt —

Miklós Jenő.

A hatalmak intervenciója.

— A helyzet békésre fordult. —

Budapest, február 27.

A francia és német diplomácia a fáradozásainak úgy látszik eredménye lesz. Oroszország aknamunkája nem sikerült úgy, mint azt Pétervárott és Belgrádban remélték és végeredményében kénytelen volt csatlakozni a hatalmak közös eljárásához. Az orosz kudarcnak első eredményeként mutatkozik a nagy lehangoltság, mely Szerbiában uralkodik és amely az eddig nagyon is lármás szerb diplomáciát egyszerre csendessé tette. Aki ma a szerb államférfiak nyilatkozatait olvassa, az nem ismer rá azokra a harcias riadókra, melyek még néhány hét előtt véres háborút jósoltak, ha a monarchia nem adja meg a kért rekompenzációkat.

A hatalmak közös eljárásának tehát meg van már az az eredménye, hogy talán sikerülni fog a további diplomáciai tárgyalásokat a rendes mederbe terelni. A további fejlemények most attól függenek, hogy a monarchia milyen gazdasági kompenzációt akar adni Szerbiának és hogy Szerbia hajlandó-e lemondani a kért területi kárpótlásról. Miután külügyi hivatalunk kijelentette, hogy a területi kárpótlásra és a gazdasági kompenzációkra nézve nem hajlandó Szerbiával tárgyalásokba bocsátkozni, a nagyhatalmak fognak Bécsben puhatolódzni, hogy mik azok a gazdasági előnyök, melyeket a monarchia hajlandó megadni a szerbeknek. Ezek alapján aztán intervenálni fognak Belgrádban.

Egyelőre tehát a kulisszamögötti tárgyalások kezdődnek, melyek hivatva lesznek a megegyezést előkészíteni. Ha azonban az ellentéteket nem bírják majd elsimítani, akkor a helyzet nagyon kritikussá válik.

E békés hírek dacára azt jelentik Belgrádból, hogy a szerb kormány titokban megkezdte az általános mozgósítást. A szerb kormány tagadja ugyan a csapatok összevonását, de nem lehetetlen, hogy Szerbia mozgósított hadsereggel akar nézni az események elé, mint ahogy ezt Belgrádban már többször kijelentették.

Mai híreink a következők:

A hatalmak akciója.

Londoni jelentések szerint Oroszország, Franciaország és Anglia semmiesetre sem fogják követelni Szerbiától, hogy a mostani státuskvóval elégedjék meg és győnge defenzív hadierőjét leszerelje. Legfőleg azt fogják mondani, hogy makkasságuk következményeit nekik kell viselniük és hogy osztrák és magyar invázió esetében egyetlen hatalom támogatására sem számíthatnak. Nyomást nem fognak gyakorolni Szerbiára. Oroszország már többször kijelentette, hogy ilyesmire nem kapható s eh-

ben az angol kormány is támogatja. Auszriának és Magyarországnak jogában áll, hogy a konferencián, vagy ezt megelőző tárgyaláson Szerbia követeléseit elvessze s a barátságos hatalmak azt a tanácsot adhatják Szerbiának, hogy ezeket a követeléseket vonja vissza, vagy módosítsa, de ez nem presszió.

Az angol sajtó még ma sem itéli meg optimistikusan a helyzetet, amelynek javulásáról mindaddig nem lehet szó, amíg a szerb kormányhoz intézendő előterjesztés természetéről és tartalmáról még nem határoztak véglegesen, amihez eddig még idő sem volt. Anglia és Franciaország minden bizonynyal támogatni fogják minden bizonynyal támogatni hozzájárul. Izvolszki külügyminiszter azt kívánta, hogy a demarche tárgya és formája világosan határozatlanság meg, mert Oroszország csak azért csatlakozik hozzá, mert attól Szerbiára nézve kedvező eredményt vár.

Pétervárról jelentik, hogy az ottani kormány Auszriától és Magyarországtól azt a biztosítást kapta, hogy a legközelebbi jövőben nem szándékozik támadó lépést tenni.

Berlini vélemény szerint az utolsó negyvennyolc óra alatt a helyzet lényegesen jobbra fordult s most már alaposnak látszik az a remény, hogy a feszültség elmúlik s a vitás kérdéseket békésen intézi el az osztrák-magyar monarchia Szerbiával s e tárgyalások körül a hatalmaknak vagy esetleg a döntésre fölhívott hatalomnak is lesz szerepe. A diplomáciai megegyezés sikerének érdeme elsősorban Franciaországnak, amelynek nagy érdeke van a béke fentartásában. Az is megállapítandó, hogy a francia kormány egyértelműen járt el a berlini kabinettel. A „Novoje Vremja“ ma a lap élén foglalkozik a szerbiai politikai helyzettel. Most, hogy a szerb kormány engedékenységre hajlandó, minden Németországtól függ és ha a berlini kormány békére hangolja báró Aehrenthal, akkor elsimulhatnak az ellentétek, ha azonban a német kabinet nem vállalkozik erre a szolgálatra, akkor a háboru kikerülhetetlen és a veszedelem igen nagy. Ma még el lehet oltani a tüzet, egy hét múlva már késő lesz. Az európai intervenció csak akkor járhat sikerrel, ha Németország ösztintén részt vesz a diplomáciai akcióban.

Az osztrák-magyar-török jegyzőkönyv aláírása alkalmából a „Daily Graphic“ rokonszenvesen ír Ausztria-Magyarországról, fejtegetve, hogy most, a portával történt megállapodás után teljesen jogosultannak Szerbia területi követelése. Mihelyt a nagyhatalmak közös egyetértéssel elhatározták, hogy diplomáciai lépéseket tesznek Belgrádban, a Balkán-válság elvesztette élességét, noha még nem szűnt meg minden veszedelem. Hétfőre várja a kormány az orosz jegyzéket, amelyben a pétervári kabinet ki fogja fejteni, hogy miért tanácsolta eddig is a legkomolyabban Szerbiának, hogy kerüljön minden, amiben az osztrák-magyar monarchia provokációt láthatna. A Belgrádban teendő diplomáciai lépésre vonatkozó elvi megegyezés létrejötté után most már a nyilatkozat szövegének megállapításáról van szó. A szövegtervezést a berlini kormányra bízzák s aztán a tervet Berlinből Párisba küldik, majd esetleges pótlásokkal eljuttatják Pétervárra, egyidejűleg pedig a berlini kormány Bécsbe is megküldi a nyilatkozat szövegét. Az orosz külügyminiszteriumban nem tagadják, hogy Oroszország elvileg hozzájárult a Belgrádban teendő diplomáciai intervencióhoz, de csak azzal a feltétellel, hogy a közbelépés lehetőleg enyhe formában történjék és ne sértse Szerbia önérzetét. Az intervenció időpontja még nincs meghatározva.

Az intervenció hatása Szerbiában.

Az a hír, hogy a nagyhatalmak a szerb kormánytól együttes lépéseket készítenek tenni, a szkupstinában nagy izgatottságot keltett. Számos képviselő Milovanovics külügyminiszterhez fordult fölvilágosításért. Gyurics, az ó-radikális klub elnöke, Pasicsnak bizalmas

embere, tegnap a klubban kijelentette, hogy a szerb kormány semmi szín alatt sem engedhet követeléseiből, hadseregét nem szerelheti le és memorándumát, amelyben a szkupstina határozata következtében a szerb nép követeléseit összefoglalta, okvetellenül el kell küldeni a nagyhatalmaknak Gyurics kijelentette továbbá, hogy erről interpellálni fogja a kormányt, hogy így a szkupstinában újra háboruvitát idézzen elő. Ennek az akciónak azért van fontossága, mert Gyurics Pasicsnak jobbkéze. A szerb kormány különben informálva van az összes hatalmaknak Belgrádban teendő közös lépéséről, amelyik első sorban azt fogja kívánni, hogy Szerbia a területi követelésekről mondjon le. Lehet, hogy a szerb kormány nem fogja magát ennek a kívánságnak alávetni. Az Adria tengerhez vezető út kérdését, amelyik már nemzeti kérdéssé vált, esetleg, mint nem aktuálisat, későbbre fogják halasztani. Nyilvánvaló tehát, hogy a helyzet nem tüzte és ennek a vitás kérdésnek elintézését egy későbbi kedvezőbb időpontra akarják halasztani. Annyi bizonyos, hogy Belgrádban újabb határozatlan békés áramlat észlelhető. Akár az ennek az oka, hogy az új kormány a békés fejlődés politikájának útjára akar lépni, és ebben csak zavarná a harci láрма, vagy pedig mert belátják, hogy Szerbia tényleg teljesíthetetlen követeléseket támasztott, és ma, Oroszországot kivéve, rokonszenvre, vagy pláne támogatásra, seholman sem számíthat, vagy pedig Oroszország magatartását Szerbiával szemben megváltoztatta, az bizonyos, hogy fordulat állott be Belgrádban, de be kell várni, hogy vajjon ez békés irányban fog-e továbbfejlődni. Készen állunk Németország habozás nélkül való állásfoglalása Ausztria-Magyarország mellett, nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy ezt a békés fordulatot előidézte.

Milovanovics külügyminiszter tegnap és ma a francia, orosz és angol követekkel tanácskozott. Az angol követ ma meglátogatta a külügyminisztert és két óra hosszat tanácskozott vele a belgrádi diplomáciai intervencióról.

A Törökország és a monarchia közti entente jegyzőkönyvének aláírása Belgrádban mély benyomást tett. A Samouprava a Temps-val polemizálva kifejti, hogy nem Szerbia, hanem a monarchia kíván terjeszkedni. Szerbia csak létszükségletéért küzd. A Politika jelentése szerint a szkupstina pénzügy bizottsága elfogadta a hadügyminiszter által kért összes hiteleket.

Újabb jelentések is elismerik, hogy Oroszország hirtelen irányváltatása és az osztrák-magyar-török jegyzőkönyv aláírása következtében a hangulat Belgrádban túlságosan izgatott és ideges lett. A lapok hangja most még kihívóbb, semmint volt. A sajtó izgat, hogy szembes kell szállani akár egész Európával. A „Politika“ mai száma például így ír:

— Szerbia megtartotta Európának adott szavát és nem zavarta meg a békét, noha könnyű lett volna közvetlenül az annexió után Boszniából kikergetni az osztrák-magyar csapatokat, mert akkor még csak alig 20.000 főnyi katonaság volt ott. Szerbiát azonban megcsalták. Európa közül megszegni szavát, amennyiben az osztrák-magyar-szerb konfliktusban intervenciót akar rendezni Belgrádban. De megjárhatja. Azt a választ fogja kapni, hogy tartsa meg magának azokat a gazdasági engedményeket, amelyeket az osztrák-magyar monarchia ígér, mert gazdasági engedmények följárása egyenes sértés Szerbiára nézve.

Bülow állítólagos nyilatkozata.

Bülow herceg a blok-pártok vezéreinek gyűlésén a következőket mondta:

— A jelenlegi külpolitikai helyzet rendkívül komoly. A jelenlegi balkáni helyzet hasonlít egy puskaporos hordóhoz, amelynek égő kanóca van közelében. Az orosz kormánytól tett lépéseinkben nem mulasztottuk el hangsúlyozni, hogy ha Oroszország az osztrák-magyar-szerb konfliktusban Szerbiát fegyveresen támogatná, azonnal Ausztria-Magyarország oldalára állunk. A birodalmi kancellár hozzátette:

— Oroszországot azonnal megtámadnók.

Bülow herceg a legnagyobb diszkréciót követelte az általa mondott kijelentéseket illetőleg és azután a következőket mondta:

— Tekintettel a külpolitikai helyzet komolyságára, hazafias kötelesség a belpolitikai helyzet megóvása a bonyodalmaktól. Ezért kérve-kérem önöket, uraim, vessenek véget veszélyes belső helyzetünkben. Új adókat kell találnunk. Egyezzenek meg 150 milliónyi direkt adóösszegben.

Bülownak e nyilatkozatát azonban még az új folyamán megegyeztették.

Szerb körjegyzék.

Belgrádból táviratozzák, hogy a szerb kormány a hatalmaknak ma körjegyzéket nyújt át, amelyben kijelenti, hogy folytatja az ország érdekeinek kizárólag békés eszközökkel való megvédését és bizalommal a hatalmakra bízva, hogy Szerbia érdekeiről nyilatkozzanak. Szerbia az osztrák-magyar csapatok összehozása daczára semmiféle kivételes intézkedést nem tett és nem is szándékozik tenni. A kormány újból utasította a határvidékek hatóságait, hogy mindent akadályozzanak meg, ami kiharvának volna tekinthető.

Egy orosz tábornok riadója.

A kievi hadtest parancsnoka Ivanov tábornok buzgón folytatja kerületében az alája rendelt csapatok és erődök szemlélését. Ezen a szemle-uton Ignatjev kormányzó is résztvesz, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket arra, hogy a polgári hatóságok a mozgósításra vonatkozó előkészületeket alkalmas módon keresztülvigyék. Ivanov tábornok egy tiszt banketten az orosz fegyverek sikerére ültette poharát, azután így folytatta:

— Azt óhajtom, hogy bárcsak hadisteinknek alkalmuk nyíljon, hogy a legutolsó háboru föltját tisztára mossák és megmutassák Európának, hogy az orosz hadseregben még él Nagy Péter és I. Miklós czár szelleme. Ez a két nagy uralkodó megjelölte Oroszország útját és Oroszország ezen az uton, amelyről ellenséges kéz rövid időre elhárította, tovább fog haladni, hogy történelmi hívatását betöltse. Ez az időpont közelebb van, mint ahogy látszik és az orosz hadseregnek minden pillanatban készen kell állania a harcra és arra, hogy a hazáért és a czárért ha kell dicsőséges halált szenvedjen!

A tiszt ezt a felköszöntőt nagy lelkesedéssel fogadták. A keletgalicziai határ mentén egyre gyülekeznek a dragonyos- és kozákcsapatok. Más csapatnemeket a kievi kerület rayonján kívül összpontosítanak.

A „Glos“ értesülése szerint a varsói katonai kerületből is szállítottak csapatokat és nagyobb hadoszlopok mentek Volhynnia felé.

Megcsontított osztrák-magyar katonák?

A krakói „Glos Narodu“ mai száma közli, hogy a 13. gyalogezred parancsnoksága értesítette nyolcz közlegény szüleit, hogy fiaikat szerb bandák megölték és a holttesteket megcsontították. A többi krakói lap nem kapott megerősítést e hirre vonatkozólag és csak a legnagyobb fentartással vesznek tudomást róla.

Szerb mozgósítás.

Hírt érdemlő értesülés szerint a szerb kormány a legnagyobb titokban megkezdte a Duna-és Drina-hadosztályok mozgósítását. A múlt éjszaka egy katonai ronatot az első korosztálybeli tartalékosokat Meadenovába szállította, ahol a csapatösszevonások történni fognak. Intézkedett továbbá a hadügyi kormány a határőrség megerősítéséről és e célból ma Belgrádból utnak indították a 18. és 7. gyalogezredeket. Novakovics miniszterelnök a hozzáintézett kérdésre azt válaszolta, hogy a mozgósításról szóló hírek nem igazak.

Szerb amnesztia.

A szerb igazságügyminiszter a mai minisztertanácsban javaslatba hozta a kragujeváci elítélt összeesküvő tisztek és altisztek megkegyelmezését, ugyszintén amnesztiát a sajtóvétségéért elítéltek számára. A minisztertanács elfogadta az indítványt, a király elé terjesztette és az amnesztia legközelebb meg fog jelenni.

BUDAPEST.

Partáj-testvérek.

Néhány röpiratnak mondott czédalával együtt, pénteken egy régi és fájdalmas, de leginkább aktuális fogalom új szófafoglalása zuhant a honatyák parlamenti sorai közé. Az új meghatározás: Partáj-testvérek. Tartalma a lakásnyomor közössége. Semmi közöm hozzá, hogyan hatott, vagy hogyan nem hatott ez a röpirat „mint olyan“ a dunaparti fényes testületre; az én szerény véleményem, hogy nem hatott, ha pedig hatott, akkor is csak, „mint olyan“ röpirat hatott. Egy jó viccz, melyen kacagtak s amelyet már a kijárónál elfeledtek. Egy nyárspolgári ötlet, melyben nem annyira az ötlet a kórikus, mint inkább a nyárspolgár. És ime: ez a nyárspolgári ötlet két szóban találóbban adott kifejezést a lakók kiuzsorázottságának, mint százannyi vezérczik és mi egyéb. Egy régi és lenézett közmondás szerint, a bajban a nyomoruságban még az ellenségek is testvérek lesznek. Ha valaha, valaki megírná a bérházak, specziell a pesti bérkaszárnnyak történetét, azt hiszem arra az eredményre jutna, hogy a lakók mind ellenségek. Mért, mért nem? Más lapra tartozik. Bizonyos, hogy az első emeleti három utcai és minden mellékhelyiség bérlője nem a legjobb tekintettel nézi a negyedik emelet, második lépcső, egyszobás lakásának lakóit. Nem szívesen jár vele egy lépcsőn, dühös a maszatos, kizárt, kajdászó, délutáni álmát rontó kölykeire, gyűlöli a szokásait, amiért hogy este kiül a gangra és belebámul a szájába, belekibizel a kártyáiba és beleröhög a pipás szundikálásába, vagy amikor az estj lapokból másnapra meríti információit. És a többi és a többi. Aztán jön a vasmarek és kedves, de arrogáns demokráciával mellbe veri a lakót, a háromszobást az első emeleten és az egyszobást a negyedik, a második lépcsőnél. A negyedik emeleti látja, hogy az első emeleti dühös, leuregy hozzá és azt mondja: guzság! Ezért a pénzért én az ön lakását is kibérelhetném — mondja a negyedik emeleti. En meg akár a Rothschild lakásába is beköltözhetnék, ha annyit akarnék fizetni, Rablás! Gyilkosság! Komizság! Elvégre mindnyájan emberek vagyunk. Ön is ember, ugyebár? Legyünk tehát emberek és ne tőrjünk ezt a bérkalandosságot. Fogjunk kezét és járjunk el, mint a testvérek. Elvégre mindnyájan testvérek vagyunk, kedves izé.. hogy is hívják önt?... Mindegy, no: Partáj-testvérek, hiszen ön érti! Tableau. Másnap megostromolnak egy házat, valahol a legsötétebb Csikagó-negyedben. A parlamentben röpiratok repülnek szét a ragyogó folyosókon és miközben ott jókat kacagnak a Hernád-utca 30. ötletén, a legjobban a vasmarek tulajdonosai kacagnak. Mért nekik egyéb se kell, minthogy testvéri csókban egyesüljenek kedves lakóik és testvéri összetartással menjenek a sárga mészóba és adjanak helyet a többi „partáj-testvérek“, akik azonban az első emeleten is, meg a negyedik is, csak addig adhatnak kifejezést testvéri összetartozásuknak, ameddig egy álló hét tart. Egy álló hét, pedig hogy hogynem, hét napig szokott tartani még a háziuraknál is. És aztán: Adieu „partáj-testvérek“! Mért a világ két részből áll. A másik rész a: háziur-testvérek. És övéké a ti részetek is, szegény jó partáj-testvéreim a Hernád-utczában, a 30-as szám alatt.

Erzsébet-sugárut.

A főváros világvárosi álmaiban már régen kísért az Erzsébet-sugárut terve. Az Andrássy-utnak egy pendent-ja, mely levegőt vinné be az agyonpréselt hetedik kerület háztömekegéhez. Szép terv, nagy terv, praktikus terv, világvárosi terv, de félek tőle, hogy csak mint terv szép, nagy, praktikus és világvárosi. Félek tőle, hogy mire megvalósul, ha megvalósul, nem fog több ered-

ményt nyújtani, mint amennyit például az új Kossuth Lajos-utca nyújtott. Láttam a napokban azt a tervet, melyről nem tudom, hogy az egyetlen-e, melylyel a fővárosnál foglalkoznak s amely sehogy sem tudja kielégíteni azokat az igényeimet, melyeket egy újonnan létesítendő sugárúthoz fűzők. A terv érdekes, alapos tanulmány eredménye és különösen finanziaális szempontokból talán a legjobb megoldás, de első sorban mérnöki megoldás és nem sokkal több. Egy új tervtől pedig, mely megvalósultán egy egész városrésznak adna új jelleget, a technikai eredmény mellett, némi művészi eredményt is óhajtanánk. Az új sugárut árkaos lenne s ezzel kimerült a terven minden művészi akarás. Egyébként pedig mit látok? Látom, hogy az új ut egyik végével erős szög alatt fut neki a központi városházának, innen pedig merev egyenességgel a Royal-szállónak esik. A hatalmas új utat tehát az Erzsébet-köruti szálló dominálná. Ezen a jelentéktelen és sablonos épületen futnának össze a széles ut párkányvonalai, ehhez a czélhoz vezetnének az árkaos folyosók. Miért? Nem tudom. Ha már az ilyen széles és egyenes ut megkívánja az objektumot, amelyet uraljon, mért nem az építendő új központi városháza facadeja ez az objektum? Ha már a hatalmas parlamenttel úgy jártunk, hogy ferde helyzete és tengelyeltolódása miatt még a rövid és nem is túlzó Alkotmány-utczát sem tudja dominálni, mért kelljen ugyanezt az új központi városházzal is megcsinálni? Ha már az Andrássy-ut két és fél kilométernyi útján kimerülve, vakon fut neki a Váci-körut ferde megoldhatatlanságának, másrészt meg kénytelen egyenes derekát a tó apró, de ugyancsak ferden neki eső hidján megtörni, mért kell ezt még egyszer az új sugáruton is megmutatni? Ha már a Kossuth Lajos-utca kifeszamodott a Kigyó-téren, mért kell az Erzsébet-sugárutnak is kifeszamodnia a Royal-szállónál? S ha mégis kell, mért a Royal-szállóval súlyosbitva? Minek ez a vakolat spanyolfal ottan? Azt hiszi talán a terv szerzője, hogy amíg ezt a járókeleket elkerülik, nem veszik észre, hogy utjuk már más irányba viszi őket, mint amelyik irányba nekiindultak? Tévedés. Az Andrássy-ut végén álló közörnyeteget egyéb okokból is elkerüli a járó-kelő, mégis észre veszi, hogy az a hid, az az apró kis vasalkotmány, sunyi meglapulással más irányba csalta őt, mint amelyik irányba kétezer és egynéhány méterem át tartott s aminthogy a Kigyó-téren is észrevénne ezt, ha mindjárt az Eifel-tornyot állítanák is az útjába. Ezen és hasonló okok miatt nem bízom én az új Erzsébet-sugárut illuziójában ha mindjárt millió számú statisztikával és költségzámlával mutatják is ki, hogy a megoldás másként lehetetlen. Inkább sehogyssem, mint így. Többet ér száz szép illuzió, mint még egy megvalósított művészi telenség. Izléstelenség, várorendezői elhamarkodás és mi egyéb.

Relle Pál.

TÁVIRATOK.

A Reichsrath egybehívása.

Bécs, február 27. A „Wiener Zeitung“ holnapi száma császári pátenst közöl, mely a Reichsrathot márczius 10-re egybehívja.

Az új német birtokadó.

Berlin, február 27. A bloek-pártok négy képviselője ma tanácskozára ült össze, hogy megvitassa a kompromisszum tervét, amely tudvalevőleg az örökösödési adó elejtésének fejében új birtokadó révén kívánja behozni az amabból várt 150 millió márká jövedelmet. A tárgyalások eddigelé nem vezettek pozitív eredményre s hétfőn folytatni fogják a pártok között az alkudozásokat.

Osztrák kincstári utalványok.

Bécs, február 27. A „Fremdenblatt“ írja: Követlenül a Reichsrath összehívása után az osztrák képviselőháztól kérni fogják, hatalmazza fel a pénzügyminisztert, hogy a Reichsrath által annál

idején már jóváhagyott hiteleket kincstári utalványok kibocsátása által fedezhesse. Biztosítani kell a 220 millió korona összegben kibocsátandó kincstári utalványoknak az osztrák konzorocium által való fix átvételét. Az árfolyam valamivel magasabb 97 százaléknál. A kincstári utalványok kibocsátása a törvényhozási felhatalmazás megadása után valószínűleg nyilvános aláírások útján fog megtörténni.

Fallières Monacóban.

Berlin, február 27. (Saját tudósítónktól.) Párisból táviratozza a Vossische Zeitung tudósítója: Április 18-án, Gambetta szobrának leleplezése napján Fallières elnök Monacoba utazik a fejedele mreggelijére. A monacoi fejedelem szeretné rávenni Vilmos császárt, hogy ő is jöjjön és ott találkozzék a francia köztársaság elnökével.

Az osztrák vasúti forgalmi szabályzat reviziója.

Bécs, február 27. A vasúti forgalmi szabályzat reviziója alkalmából kiküldött államvasut tanácsai külön-bizottság Briess kereskedelmi kamarai alelnök elnöklésével 25-én ülést tartott és mindezek előtt tudomásul vette az új forgalmi szabályzat azon módosításait, amelyek az osztrák és a magyar kormányok között folyt tárgyalások alapján történtek. Ezenkívül az érdekeltek is számos kívánsággal léptek fel; bár a már elhatározott szöveg módosításáról szó sem lehet, több esetben mégis lehető volt e kezdeményezésekkel számolni. Az új forgalmi szabályzatot azonnal közzéteszik, mielőtt a magyar kormány jóváhagyó nyilatkozata megérkezik és három hónappal a közzététel után, valószínűleg július 1-én lép hatályba.

Uj görög pénzügyminiszter.

Athén, február 27. A lemondott Gunaris pénzügyminiszter helyébe Zogharopulot nevezték ki.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Vasárnap, február 28. — Róm. kat.: C. I. Invocavit. — Prot.: C. I. Táltos. — Görög-orsz: febr. 15. D. Nagyböjt. 1 v. — Zsidó: Adar 7. — A nap két reggel 6 óra 45 perczkor, nyugszik d. u. 5 óra 40 perczkor. — A hold két d. e. 11 óra 17 perczkor, nyugszik éjjel 2 óra 34 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzetközi grafikai kiállítás a Műcsarnokban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Nemes Marcell régi mesterműveinek kiállítása a Szépművészeti Múzeumban nyitva 10—2-ig. Belépődíj nincs. — A Miank kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Boehm Ritta kiállítása a Könyves Kalmánál (Nagymező-utca 37—39.) nyitva 9—1-ig. Belépődíj nincs. — Az Uj Művészeti Szalon (Keoksméti-utca 3.) nyitva 9—1-ig. Belépődíj nincs. — A Mähely kiállítása az Uránia Kigyó-téri szalonjában nyitva 9—1-ig. Belépődíj 20 fillér. — A N. Múzeum összes tárai nyitva 9—12-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma nyitva 10—1-ig. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Ipar-múzeum nyitva 9—1-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9—12-ig. — Az Erzsébet Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig. — A Fővárosi Könyvtár nyitva 9—12-ig.

Hétfő, márczius 1. — Róm. kath.: Albu. — Prot.: Albu. Csanád. — Görög-orsz: febr. 16. Pamfilot. — Zsidó: Adar 8. — A nap két reggel 6 óra 43 perczkor, nyugszik d. u. 5 óra 42 perczkor. — A hold két déli 12 órakor, nyugszik éjjel 3 óra 36 perczkor. A pénzügyi államtitkár fogad 12—2 óráig. A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.

— Az „Egyetértés Vasárnapja“, lapunk melléklete e héten

báró Kornfeld Zsigmonddal kezdi képei sorozatát. A pénzügy e kibünőségének arczképét abból az alkalomból közöljük, hogy Kornfeld érdemeiért báróságot nyert.

Szavacsina Géza, Kolozsvár polgármestere udvari tanácsos lett.

Hódossy Imre, volt országgyűlési képviselő, a budapesti ügyvédi kamara volt elnöke elhunyt. Közöljük továbbá

Chopin, a nagy dalköltő arczképét, abból az alkalomból, hogy 1909. márczius 1-én lesz száz éve, hogy a zeneszerző született.

A nizzai karnaválról két érdekes fölvetélnk van, egy képünk

Alfonz spanyol király és a Wright-családról készült.

Főtér Tifliszben a czime egy érdekes fölvetélnknek. Nagyon szépen sikerültek azok a képek, amelyeket a Miénk most megnyitott képkiállításának jobb festményeiről csináltattunk. Adjuk a következőket:

Kernstock Károly: Arckép.

Ferenczy Károly: Női képmás.

Iványi-Grünwald Béla: Tavasz.

Orbán Dezső: Charentoni házak.

Tihanyi Lajos: Nagybányai piac.

Fényes Adolf: Látogatás.

A szövegrészben több kiváló külföldi író jól fordított novelláját találják olvasóink.

— Személyi hir. Mária Antoinette hercegnő ma Bécsből Szekesfehérvárra utazott.

— A trónörökös Salzburgban. Ferenc Ferdinánd trónörökös családijával együtt a jövő hét végéig marad Salzburgban s ez idő alatt többször fogja fogadni a hivatalos katonai jelentéseket.

A becsületrend német diplomatáknak. A „Temps“ jelentése szerint a francia kormány a francia-német-marokói egyezség megkötése alkalmából a becsületrend nagykeresztjét adományozta Radolin herceg párisi német nagykövetségnek és Schön államtitkárnak. Bárány Langwerth a becsületrend lovagkeresztjét kapja.

— Magyar nemesség. A király Szende Ferenc alezredesnek, a 19. vadászszázalaj parancsnokának s törvényes utódainak a magyar nemességet „főlekkelcsényi“ előnévvel díjmentesen adományozta.

— A felsőbb leányiskolák miniszteri biztosa. A kultuszminiszter a nemrég elhunyt Berecz Antal helyébe az összes állami és katolikus felsőbb leányiskolák miniszteri biztosává Révy Ferenczet, a budapesti állami felsőbb leányiskola igazgatóját nevezte ki.

— Az alkotmánypárt vacsorája. Az alkotmánypárt kedden, márczius hó 2-án este 8 órakor megtartja szokásos pártvacsoráját a Hungária-szálló fehértermében.

— A honvédség köréből. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, Fodor Tibor vezérőrnagyot illetékel szabadságot vezérőrnagynak, mint szolgálatképtelennek és Baranosi Józsa Gábor miskolci 10. honvédségvezéredbeli várakozási illetékel szabadságot ezredesnek nyugállományba helyezését elrendelte és megparancsolta, hogy Baranosi Józsa Gábor ezredesnek ez alkalmából a legfelső megelégedés kifejezése tudtul adassék; elrendelte továbbá Vinczfalvi Vincz Sándor alezredesnek a pécsi 19. honvédségvezéredtől a nyitrai 14. és Németh Kálmán őrnagynak a lugosi 8. honvédségvezéredtől a szegedi 5. honvédségvezéredhez való áthelyezését; szülői és károni Szulyovszky Armin budapesti 1. honvédségvezéredbeli alezredesnek és Deák Zsigmond kolozsvári 21. honvédségvezéredbeli alezredesnek nyugállományba való helyezését és utóbbinak ez alkalmából az ezredesi címet és jellegét díjmentesen adományozta; elrendelte Sucia János eszéki 28. honvédségvezéredbeli szabadságot őrnagynak a károlyvárosi 26. honvédségvezéred tényleges szolgálati állományába való felvételét; kis-károni Szalay László nyugállományú honvédszázadosnak az őrnagyi címet és jellegét, dr. Klein Eberhard nyugállományú honvédtörzsorvosnak a 2. osztályú főtörzsorvosi címet és jellegét adományozni; Wagner Dániel, a szegedi II. honvédkerület hadbiztossága állományába tartozó vezérhadbiztosnak nyugállományba helyezését elrendelte; Kirchner Henrik, Márkus Mór és Székely Gyula nyugállományú honvédfőszámtisztnek a honvédszámtanácsosi címet adományozta; Haslinger Milán eszéki 28. honvédségvezéredbeli őrmestert, a magyar honvédség tényleges állományában az általa előbb viselt hadnagyi rendfokozatába léveztette. — A m. kir. honvédelmi miniszter tartákos hadapródokká nevezte ki a következő hadapródjelölteket: Szabó Dénes, Borešiozky Mátyás, Vámos Ferenc, a szekesfehérvári 17. Németh Árpád, Kerber János, Ujváry Géza, Ollé István, Kenéz László; a cs. és kir. közös hadsereg tartalékából a m. kir. honvédség tartalékába áthelyezte Seschnik József 52. gyalogvezéredbeli tartalékos hadnagyot.

— Új földrengés Délolaszországban. Reggio di Kalabriában tegnap este háromnegyedétkor gyöngébb, Brankaleonában pedig erősebb földtökés volt érezhető, melyek azonban kárt nem okoztak. — Palmiből jelentik: Ma éjjel 1 óra 50 perczkor erős hullámszerű földlökés volt érezhető, melyet két másik, éppen oly erős lökés követett. A lakosság az utcára menekült. Emberéletben nem esett kár.

— Miért halt meg Wladimir nagyherceg? Pletyka-e, vagy valóság: ki tudná ellenőrizni, vagy megállapítani? Hisz a hir Oroszországból jő és oly rendkívüli, hogy okunk van fentartással fogadni. Arról szól, hogy mi okozta voltaképpen Wladimir nagyherceg halálát? Azt állítják, hogy Wladimir nagyherceg és neje annak idején meglátogatták a súlyos betegen fekvő Alexis Alexandrovics nagyherceget, akinek gyönyörű őrtektrágyai voltak palotájában. A nagyherceg ugyan végrendelet nélkül halt meg, de Schilling admirális, udvarmester észrevette, hogy Mária Paulowna nagyhercegnő sok nagyértékű holmit vitt el a beteg Alexis nagyherceg palotájából és ezért felszólította a nagyhercegnőt, hogy az elvitt dolgokat juttassa vissza. Felszólítása eredménytelen volt, épp így Frederiks báró miniszter közbenjárása is, aki aztán végre bejelentette a dolgot a császárnak. A csári rendelkezés úgy szökött, hogy az őrtektrágyákat azonnal vissza kell adni, amire ez meg is történt, de Wladimir nagyhercegre olyan hatással volt, hogy néhány nap múlva meghalt.

— Hodossy Imre emlékezete. Hodossy Imre lelkiüdvéért ma délelőtt tartották a gyászistentiszteletet a Lipótvárosi Szent István templomban. Vastag fekete szőnyeggel vonták be a templom főoltárának lépcsőzetét, valamint az első padsorokat is, amelyekben a gyászoló család tagjai foglaltak helyet. A gyászmisét Kovács Kálmán plébános mondotta. Enek és zenekar, vagy orgonazene az elhunyt akaratához híven, nem volt. A család tagjain kívül közéletünk kitűnőségei közül is sokan jelentek meg a requiemben.

— A csár élete ellen. Közöltük pétervári hírek alapján, hogy ott elterjedt hírek szerint a csár élete ellen merényletet terveztek, de ezt a rendőrség meghiúsította. Újabb táviratok szerint a hir elterjedésére az szolgálatot okot, hogy a pétervári rendőrséghez távirat érkezett, amely azt jelentette, hogy finn terroristák Pétervárra utaznak és a csár ellen merényletet terveznek. A rendőrség intézkedésére Beloostrov határállomáson minden Finnországból érkező vonatot szigorúan átkutattak és több utast, akiknél hamis utlevellet találtak, letartóztatottak. A letartóztatások nyomán Szent-Pétervárott több helyen házkutatásokat tartottak, amelyeknek eredményét azonban titkolják.

— Toselliné új házasságtörése. Ugy látzik, hogy a Toselli-házaspár válásáról szóló hir csakugyan megfelel a valóságnak. Drezdából ugyanis ezeket jelentik: Több lapnak azt jelentik Firenzéből, hogy Toselli hírlapíróknak elmondta, hogy felesége ellen házasságtörés miatt beadta a válópórt.

— Estély Anonymusnál. A legelső ujságírónak, a névtelen jegyzőnek protektorátusa alatt tartja meg ezidei mulatságát a Budapesti Ujságírók Egyesülete. A Fővárosi Orfeum összes helyiségeiben fog lezajlani a nagyszabású mulatság, mely tervezetében olyan lesz, mint a New-York kávéházbeli ujságíró-kabaret volt. Négy színpadon lesz előadás és az egész a „fehérség“ jelszava alatt áll. Igazi „fehér-est“ lesz, amelyen az „Estély Anonymusnál“ című 9 képből álló revüön kívül Herceg Ferenc, Molnár Ferenc, Bródy Sándor, Heltai Jenő, Hájó SSándor és Faragó Jenő egy-egy darabját adják elő és egy a darabokban, mint a „fehér-kabaret“ és a „fehér-varieté“ előadásaiban a fővárosi művészvilág legjobbjai és legelőkelőbbjei lépnek fel. A névre szóló belépő-jegyek az Ujságírók-Egyesületében (VII. Erzsébet-körút 27.) kaphatók 20 koronájával. Egy páholy ára 150 korona. Az estély márczius hó 24-én lesz.

— A csapatgyakorlatok új szabályzata. Bécsből jelentik, hogy a király elfogadta a csapatgyakorlatok reformjára vonatkozó új szabályzatot, mely az 1890-ik évben kiadott gyakorlati utasítás lényeges módosítása. Fontos újítás ebben az, hogy a gyakorlatot vezető parancsnok a lehető legnagyobb önálló hatáskörhöz jut. Nagy súlyt helyez az új szabályzat a különböző fegyvernemek hatásának kölcsönös kipróbálására és arra, hogy minden tiszt lehetőleg gyakran vegyen részt más fegyvernemek gyakorlatain. Az új szabályzat különös fontosságot tulajdonít a gyakorlati táborozásnak, a tábort szolgáltnak, az éjjeli gyakorlatozásnak stb. Külön fejezet szabályozza a haditengerészettel való együttes működést. A döntőbírók és tudósítók részére kiadott utasítások, melyeket a nagygyakorlatra adnak ki, az új

szabályzat értelmében minden gyakorlatra érvényesek.

— Irodalmi estély. A Bethlen Gábor-Kör irodalmi albizottsága ma este a IX. ker. ref. főgimnáziumban sikerült irodalmi estélyt rendezett, amelyen nagy és előkelő közönséget jelent meg. A vendégek között láttuk Vámbéry Ármint, Barabás Bélát, Lovász Márton, Toldy Lászlót és másokat. Az ünnepély Molnár Imrénnek énekével kezdődött, aki Antony Károly zongora kísérete mellett nagy tetszést aratott dalaival. Ezután Ferenczy József egyetemi tanár, a Petőfi-társaság tagja tartott nagy értékű előadást „Gyakorlati eszmények“ czimen. Előadásában erős hangon olvassa rá a magyar ifjúságra szük látókörűségét, amiért nemzetünk boldogulásáért és nagygyá tevéséért mindig más utakon jár, mint amilyeneknek kellene. Egyenként sorolja fel azokat a pályákat, melyeken érvényesülve, sokat tehet nemzetéért a magyar ifjúság. A magyar ifjúságnak — ugymond — el kellene önzölni a diplomáciai pályára. Állami önállóságunk szempontjából fontos, hogy minél több magyar ifju lépjen diplomáciai pályára. Büns könnyelműség az is, amelylyel a magyar ifjúság a magyar ipar és kereskedelem iránt viselkedik. Nagyjaink iránt is teljesen közömbös az ifjúság; egy Trefortról, egy Pulszkyról, egy Bekics Gusztávról ma már senki sem beszél, pedig megtanulhattuk volna a történelemből, hogy mi senkire sem támaszkodhatunk, csak saját erőnkre. Tartalmas beszédet azzal végzi, hogy a nemzet egységes és a hadsereg magyar legyen. Meg kell teremteni az egységes magyar nemzetet. Ha tüzzel, ha vérrel, ha vassal, ha a legerősebb rendszabályokkal is, de meg kell teremteni. A megjelent nagyközönség zajos tapsokkal és éljenzéssel honorálta a szép előadást, amely után Hegedüs Imre előadta Coppée: A kovácsok sztrájkja című monológját. Végül Antony Károly zongoraművész zongoraszámmal mulattatta a közönséget.

— A Petőfi-Ház sorsjátéka. A Petőfi-Ház sorsjáték huzását márczius hó 6-án este hét órakor tartják meg, politikai biztos jelenlétében a vámházpalota sorsolási termében. Kisorsolásra kerül 2010 nyeresmény, közte a 25,000 koronás főnyeresmény, melynek pompás briliánskőves tárgyai az ékszerésipar igazi remekei. A Petőfi-Társaság sorsjáték-bizottsága ezen az uton is felkéri azokat, akik Petőfi-sorsjegyek birtokában vannak, hogy azoknak iránt legkésőbb márczius hó 6-ig postára tenni sziveskedjenek. Az egykoronás sorsjegyek megrendelhetők a sorsjegyirodában Budapest, IX., Boráros-tér 2. és kaphatók minden hazai bankban és tőzsdében.

— A mostoha. Duschnikban, Oseboországban egy földesgazda mázodik felesége évok óta kinozta férjének első házasságából származott gyermekeit, akik rövid időközönben meghaltak. Két nap előtt kiszövedett a legfiatalabb, egy két éves fiú is ekkor a hatóság gyanut fogott. Felbonczolták a holttestet és nagy elszörnyűködéssel konstataálták, hogy a szerencsétlen gyermek altestén keresztül jökora vastag falhasábot döftek és egészen a tüdejéig és a halál belső elvörösés következtében állott be. Az állatias mostoha bevallotta bűnét.

— Elítelt orosz képviselő. Pétervárról táviratozzák, hogy a törvényes Puriskievics képviselőt egyhávi fogházra ítélte, mert megsértette a női mozgalom vezetőjét, Filozofovnéét. Az ítélet úgy szól, hogy a szabadságvesztés nem változtatható át pénzbürságra.

— Házasság. Franz Lajos, az Osztrák-Magyar Bank tisztviselője eljegyezte Lichtscheidl Mariskát Nagybeeskereken.

Szekely Albert Irtzer Ionkával márczius 14-én a nyitrai izr. kongresszusi hitközség templomában tartja esküvőjét.

Bárony István, a Modern Színpad tagja, ma délelőtt házasságra lépett Abaffy Gabriellával, a Királyszínház fiatal tagjával.

Neumann Sándor, Hoffmann S. V. czeg intézője, eljegyezte Stein Irmát, Stein Mór sesemíti gyáros leányát.

Jenci Armin, a Singer és Wolfner czég kiadóhivatalának tisztviselője eljegyezte Fuchs Mór kereskedő leányát, Gizikét.

Szabó Aladár, a Kobra-czipógyár főhivatalnok, eljegyezte Krausmann Renét Budapestben.

— Nászajándékok. Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerterében, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Megvan a berlini rém?** Nem erősítettek meg, de ma oly hírek érkeztek, melyek arról szólnak, hogy a berlini szurkáló kézrekerült. Az egyik hír így szól: Tegnap ismét nagy izgalom támadt fényes nappal a Friedrichstrassen, ahol egy nőt megtámadott egy férfi és késsel döfött feléje. De csak a ruháját hasította fel. A megrémült nő sikoltozásaira a járőrök a merénylőt üldözőbe vették, s vad hajszá után elfogták egy házban, ahová bemenekült. Átadták egy rendőrnek. A nevét még nem tudják. A másik hír kevésbé komoly. Eszerint tegnap estefelé a Frankfurter-úton nagy ijedelmet okozott egy fiatalember, aki a magányosan járó-kelő nők mögé furakodva, fenyegető hangon ezt sugdosta:

— **Én vagyok a hírhedt késelő, most rajtad a sor!**

Az ilyen módon megfenyegetett nők eszeveszetteen futásnak indultak s annyira meg voltak rémülve, hogy segítségért sem tudtak kiáltani. Végre azonban a fiatalember egy bátor leányra akadt, aki nem ijedt meg a fenyegetéstől, hanem megragadta a karját és rendőrt kiáltott. A férfiak rögtön lefogták és átadták a rendőrnek, aki bekísérte. A rendőrségen azt vallotta a fiatalember, hogy eszeáigában sem volt a nőket bántani, de nagyon szeret tréfálni és nagyon jól mulatott a nők ijedelmén. A rendőrséggel azonban nem lehet tréfálni; letartóztatta a fiatalembert halálos fenyegetés miatt.

— **Jubiláló tanár.** Marosvásárhelyt Zách Antal református gimnáziumi zenetanár tegnap ünnepelte a tanári kar, valamint növendékei jelenlétében negyvenéves tanári működését.

— **Ez is nóta?** Repezeszentgyörgy lakosságát véres eset tartja izgalomban. Toki József cigányprimás megölt egy fiatal parasztleányt, aki megsértette a primást, azt mondta neki, hogy nem tud muzsikálni. Az eset úgy történt, hogy tegnapelőtt este lakodalom volt a faluban, amelyen vig mulatozásban résztvett az egész falu fiatalága. A cigány lúzta a talpalávalót.

— **Ez is nóta!** — kiáltotta oda egy Németh György nevű legény a primásnak. A beborozott legények helyeselték Némethnek és rövid idő múlva kidobták a cigányokat. A megszegyentett primás nem hagyta annyiban a dolgot, még az éjjel rálesett a lakodalomból hazajövő Németh Györgyre és késével szíven szurta. A csendőrség letartóztatta a gyilkos primást.

— **A bankesalók kézrekerültek.** Hirt adtunk róla, hogy a milánói rendőrség már jó régen értesítést kapott, hogy egy nemzetközi csalóbanda fosztogatja végig Amerika, Franciaország, Belgium és Olaszország néhány elsőrangú bankját, mindenütt hamis csekket dolgozva. A csekket rendszerint Richard, ismeretes new-yorki bankvezér utalta át kifizetés végett a bankokhoz és így nyugodt lélekkel kifizették mindenütt az utalványozott összeget. Brüsszelben, Génában és Marseilleben ilyen módon csaltak ki a tettesek mintegy 300,000 frankot. A nyomozat során jött rá a rendőrség, hogy a nemzetközi csalóbanda már Milánót is megtisztelte látogatásaival; ott azonban nem sikerült nekik a dolog. December táján a Banca Commerciale-ba a kora reggeli órákban beállított egy feltűnően elegáns ur és 75,000 frankos utalványt akart beváltani. A hivatalnok átvette az utalványt és néhány kérdést intézett az ismeretlenhez. A pénztáros különben sem volt még benn, így ki sem tudta volna fizetni a pénzt. A kérdezősködésekre ideges lett az idegen, visszakérte a csekket és azt mondotta, hogy később visszajön. Többé nem is jelentkezett. Időközben rengeteg csalásukat követtek el ily módon. Új és újabb bankvezérek utalványának mását készítették el és így annyi pénzt utalványoztattak maguknak, amennyit akartak. Ezen vesztettek rajta. Egyik milánói litografusnál néhány nap

előtt megjelent egy ur, megrendelte nála az American Express Company utalványainak másolatát. A cinkografus rögtön jelentette ezt a rendőrségen, mire detektívek mentek és lefogták a megrendelőt. Három másik társával együtt letartóztatták őket. Nápolyi és palermói ismert rovott mulató alakok valamennyien.

— **Az ajkai szerencsétleneknek.** Kleisl Mariska Hadadról négy koronát küldött be hozzánk az ajkai bányaszerencsétlenek árvái segélyezésére, a beküldött összeget rendeltetési helyére továbbítottuk.

— **Hullarablás.** A Bajával szomszédos Bácsalmáson a csendőrség ma letartóztatta Csincsik Józsefné vendéglősnét. Csincsikné karácsony másodnapján egyik szobáját átengedte Imgrund József birtokosnak és Probszt Erzsébet pinczérleánynak. Mivel a kályha szelelőcsapja el volt zárva, mindketten megfuladtak. Névtelen följelentés folytán a vizsgálat kiderítette, hogy Csincsikné a vagyonos Imgrundot kirabolta. Az exhumálás följogatósi nyomokat tüntetett fel. Két tanu vallotta, hogy a kocsmárosné a két hulla meglátásakor felkiáltott: Jó volna azokat a sinpára vetni, hadd higgyék, hogy a vasut áldozatai. A letartóztatás kettős gyilkosság gyanúja alapján történt.

— **A matróna gyilkosa.** A Szombathely szomszédságában levő Szöllös községben a múlt vasárnap — mint már arról annak idején hírt adtunk — meggyilkolta találtak egy kilenczven éves gazdag matrónát. A gyanu eleinte egy a házba fogadott rokon leányra irányult, akit azonban három nap múlva szabadon bocsátottak. Ugyaneznap letartóztatták Frigy Lajost, ki a meggyilkolt házánál mint kocsis szolgált; Frigy alibit igazolt és alhatatosan tagadott, azonban pénteken éjjelkor Pichler csendőrőrmesternek sikerült lelepleznie személyében a gyilkost. Pichler kísérletképpen rákiáltott a legényre: Te vagy a gyilkos! Gyere csak a szemétdombhoz és add elő a takarékkönyveket! A legény erre megijedt és megindult a szemétdombhoz, honnan előszedte a 16,000 koronáról szóló takarékkönyvet és bevallotta, hogy tényleg ő fojtotta meg a kilenczven éves matrónát azért, mert nem adott neki egy koronát. Tette elkövetése után a templomba ment, hol prédikációt hallgatott. A gyilkost fogva tartották.

— **A zimonyi pecsétnyomó.** Megirtuk, hogy a zimonyi postahivatalban egy szerb postatiszt látogatása után a hivatalos pecsétnyomó eltűnt. Mint a Magyar Tudósító jelenti, a pecsétnyomó ma megkerült. Az illető postatiszt maga hozta vissza azzal, hogy tévedésből vette magához.

— **A csalódott csaló.** Fájdalmasan csalódott Párisban egy csaló, aki eléggé leleményesen és vakmerően akart valami kincshez jutni. Az egyik színházban történt, hogy egy nő pompás colliert vesztett el. Egy másik nő megtalálta s a jegyzedőnél deponálta. Ezt látta egy elegáns uri hölgy s kis idő múlva jelentkezett a jegyzedőnél, kérdezvén, nem deponáltak-e nála nyakéket? A jegyzedőgyanútlanul kiadta az ékszert, mire a hölgy husz frank jutalmat nyomott a markába. Csakhamar jelentkezett az igazi tulajdonos, akinek a jegyzedő elmondta a dolgot, többek közt azt is, hogy husz frank jutalmat kapott. A jelentkező jóízűen kacagott. Az ékszer ugyanis hamis volt s egy-két frankba került.

— **Letartóztatott szállodatolvaj.** A rendőrség egy híres nemzetközi szállodatolvajt tartóztatott le ma délelőtt. Az illető Strauss Lajos 35 éves pinczér, ki legutóbb Berlinben 3 évi fegyházra lett büntetve. Most a Continéntál szállodában lopott. Besurrant báró Ploetz Henig szobájába és onnét több száz korona értékű ingombot és melltűt lopott el. A detektívek éppen akkor csípték el, mikor a Salzer-kávéházban az ékszerek után kapott zálogjegyeket kinalta vételre.

— **Társasutazás Olaszországba.** Az idegenforgalmi vállalat az olaszországi társasutazásra az összes előkészületeket megtette. E vállalat, mely a külföldön is a legelőkelőbb összeköttetésekkel rendelkezik, utasainak módot nyújt arra, hogy Rómában a Szent Atya áldásában is részesülhessenek. A résztvevők Velence, Flórenc és Nápoly összes nevezetességeit is megtekintik és ugy ezen városokban, valamint utközben is elsőrangú ellátásban részesülnek. A részvételi díj 480 korona, melyben az összes költségek: utazás, vezetés, lakás, ellátás, belépődíjak, kocsik, gondolák, sőt még a borralalók is benfoglaltatnak. Részletes tervezet díjtalanul kapható a magyar kir. államasutak menetjegyjirodájában (Budapest, Vigadó-tér 1.).

— **Párbaj a csárdás miatt.** Brassóban egy bálon több román uriember csárdást táncolt, amiért őket Popovics Péter brassói gazdag szállótulajdonos a „Tribuná"-ban erősen megtámadta és a románság árulóinak nevezte. A megtámadottak egyike, dr. Venter Ernő brassói ügyvéd a cikkben foglalt sértésekért provokáltatta Popovicsot. A ségdek kardpárbajban állapodtak meg, mely tegnapelőtt folyt le Brassóban. A párbajban Popovics Péter súlyosan megsebesült.

— **Az ékszerész családja.** Nemes Hermann Erzsébet-körut 23. szám alatti ékszerüzletébe beállított nemrég Kaufmann Rostás Antal foglalkozás nélküli magánhivatalnok, kit Nemes látásból ismert. Elmondta, hogy ő a Dreher-gyárban könyvező és egy vidéki gyógyszerész leányát veszi el, akinek 70,000 korona hozománya van. Eljegyzése néhány nap múlva lesz és hitelbe kért árut. A kereskedő adott is neki 600 korona értékű gyűrűt és karperecet. Most aztán kiderült, hogy a gazdag menyasszony meséje nem igaz s hogy valami kóristalánnyal jegyezte el magát Rostás s most valahol bujkál. A bíróság elfogató parancsot adott ki a cilinderes, elegáns öltözetű szélfamos ellen.

— **Kasszabetörés egy hadihajón.** Londomból táviratozzák, hogy tegnapelőtt ismeretlen tettesek nagy lopást követtek el az „Indomitable" nevű hadihajón, amely jelenleg Sheerness magasságában tartózkodik. Ismeretlen tolvajok a déli órákban behatoltak a hajó pénztárhelyiségébe, ott felrobbantották a vasszekrényt és abból 500 font sterling értékű bankjegyet és 2000 font sterling aranypénzt elraboltak. A lopást csak akkor fedezték fel, amikor a hajó parancsot kapott, hogy a nyílt tengerre menjen. Szinte érthetetlen, hogy miképpen sikerült a vakmerő lopás, mert a pénztárhelyiség bejáratait éjjel-nappal fegyveres őrszem őrzi. A tetteseket még nem sikerült kinyomozni.

— **Csaló magánhivatalnok.** Tegnap este az Adria-szállodában letartóztatta a rendőrség Ipnér Hugó 20 éves magánhivatalnokot csalás büntetése miatt. Ipnér Fiedler János komáromi nagyiparosnál volt alkalmazva, de onnan elbocsájtották. Ismerte Fiedler üzleti összeköttetéseit és telefonon Budapestről, a csurgói lengyár igazgatójától ravasz fondorlattal 500 koronát csalt ki és a pénzt elköltötte. Tegnap a perbenyiki lengyár igazgatójához fordult és ugyanolyan módon attól is pénzt akart kiesalni. Ez azonban már Fiedler által értesült Ipnér csalásfirtaságáról s látszólag beleegyezett a pénz elküldésébe, de egyuttal értesítette a főkapitány-ságot is a dolgról. Így fogták el Ipnert, akinek találtak egy bécsi marhabizományos cégtől (P. L. Lichtschein und Bruder) szaldirozott 15,942 koronáról szóló számlát, mely 25 marhajószág árának befizetéséről szólt. Valószínű, hogy Ipnér ezt is valami csalásra akarta felhasználni.

— **Tévedés,** ha valaki azt mondja, hogy osztrák cég jobb kávét adhat vagy olcsóbban számít, mint Fratelli Deisinger fiemei cég Budapestén a királyi béraplatóban.

— **Egy házagptóló áruház nyílt meg fővárosunk egyik legforgalmasabb helyén, Király-utca 54. szám alatt s ez a Hungaria Petroleum Áruház, Kovács Ákos cégtulajdonos szakszerű vezetése mellett, mely cég specialiter csak a legfinomabb, teljesen robbanásmentes kétszerfinomított „Hungaria" biztonsági petroleum forgalmába hozatalával foglalkozik. E kiváló petroleum-faj számos előnye dacára, nagyon jutányosan árusítatik el. Ajánljuk t. előfietőinknek e céget szíves figyelmébe.**

MOLL-féle SÓSBORSZESZ

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 2 koronáért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felülmúlhatatlan háziszor mindama gyomorhajónál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

— **A Royal-Orfeum márcziusa.** Márczius elnevezésétől a Royal-Orfeum páratlanul gazdag, 16 szenzációs számból álló műsorral kedveskedik a közönségnek. A külföld legújabb és legpompásabb attrakcióit a darabjait szerelte meg az igazgatóság a megjósolt, hogy néhány nap múlva egész Budapest kedvenceiként fogja dédelgetni a Lepomme-társulatot, amely ma a világ legjobb és legkacagatóbb némajátékos száma. — La bella Rosettit, akinek bámulatos spanyol és hindu táncjai a Pidole de deux Hémisphères nevet szerezték meg. A variété-számok közül különösen kiemeljük még a Lorella Kosmost és a Los Angellás néger női kettőt, a fekete Terpsychorekat. Új bohózatok: a Pampoulette ehés és a Mutyiszoba, amelynek bemutatóit falrengető kacagás és zúgó tapsok mellett már tegnap megtartották. Az új műsor egyik szenzációja a Beregiss című rendkívül izgalmas nihilista dráma is, amelynek betiltását az orosz diplomácia legutóbb Párisban is kérészként fogja dédelgetni a Lepomme-társulatot, amely ma a világ legjobb és legkacagatóbb némajátékos száma. — La bella Rosettit, akinek bámulatos spanyol és hindu táncjai a Pidole de deux Hémisphères nevet szerezték meg. A variété-számok közül különösen kiemeljük még a Lorella Kosmost és a Los Angellás néger női kettőt, a fekete Terpsychorekat. Új bohózatok: a Pampoulette ehés és a Mutyiszoba, amelynek bemutatóit falrengető kacagás és zúgó tapsok mellett már tegnap megtartották. Az új műsor egyik szenzációja a Beregiss című rendkívül izgalmas nihilista dráma is, amelynek betiltását az orosz diplomácia legutóbb Párisban is kérészként fogja dédelgetni a Lepomme-társulatot, amely ma a világ legjobb és legkacagatóbb némajátékos száma.

— **A Parisiana-orfeum új szenzációs műsora.** A külföldi elsőrangú variété-színpadok világszerte megcsodált különlegességeit mutatja be hétfőn, márczius hónap elején a Parisiana-orfeum új programja. Egész sora a Budapesten még soha nem látott szenzációs attrakcióknak, amelyek közül kiválik a huszonkét tagból álló néger operett-társulat, amelynek Budapesten való bemutatkozása igazi eseményszámba megy. Kedvesen bizarr, „hamisítatlan“ néger operettet ad elő, mely a chicagói Nagy Variété-Színházban harmadféltendőig megszokottá vált műsoron olt. A exotikus fekete társulatnak külön amorosója, bonvivánja, naivája és komikája van. Tenoristája és fülbemászó nigger-dalairól híres szubrettje elsőrangú. A változatos, gazdag műsorok kiemelkedő számai: Lu-Riette transzformációs művésznő, az ő átváltozó jelenéseiben; Anette Savari, francia excentrique énekesnője: az európai körutjában indult megcsodált hollandi daltársulat hangversenye és Mis Francis mutatványai az ő két arab groomjával. Kacagató, brulcsk-jelenetek tarkítják az érdekes programot. Különösen nagyszerűen igékezik The two Revell's komikus akrobaták, továbbá Poulton és Dolley biciklizták eredeti, ötletes mutatványai. Friedmann Adolf, az új orfeum agilis és jóízű igazgatója nagy körültekintéssel állította össze a márcziusi műsort és különös tekintettel volt annak családias jellegére, úgy, hogy a szenzációs program-számokat serdülő leányok is végighallgathatják. Előadás után estként kabaret a remek telikertben, elsőrangú művészek közreműködésével.

— **Folies Caprice.** A közönség minden este zsúfolásig tölti meg a Révay-utcai Folies Caprice nevezetűt. A módfelett nagy érdeklődésnek az az oka, hogy a „Bade zu Hause“ című német darab annyira kaczagató, hogy e tekintetben a legnagyobb igényű bohózat-gourmandok igényeit is felhívja. Majdnem ekkora hatása van „Az első stáció“ című darabnak is, amely a vidéki szálloda-élet fonákjait tükrözi vissza. Mindkét darab vezető szerepeiben Rotter Sándor exzellál. A Folies Caprice magánszámai Türk Berta, Nanon, Trebitsch, Gerő, Zöldy és Erdélyi előadásaiban ugyancsak kiválóak. A társulat „Der Stellvertreter“ című új darabot próbál, a „Bade zu Hause“ páratlan sikerére való tekintettel azonban, a bemutatás előadás napját még távolról sem lehet meghatározni.

— **Fővárosi Orfeum.** Vasárnap, 28-án két nagy előadásban bucsuznak a februári fényes műsor remek attrakciói, hogy helyet adjanak a márcziusi műsoroknak, melynek bemutatása márczius 1-én lesz.

— **Halálozás.** Ötvenegy Malb Albertné, született Németh Rozália életének 68-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt Budapesten.

Hipp Dezső, a palánkai járás főszabolabírája, 48 éves korában Palánkán meghalt.

Gróf Ernesto di Sambuy, a piemonti nemesség egyik legtehetősebb tagja, II. Viktor Emánuel király volt házai minisztere Turinban meghalt.

Bartosiewicz Domonkos, uradalmi főkertész, az arany érdemkereszt és bolgár érdemkereszt tulajdonosa, a galgóczi takarékpénztár alapító és igazgatósági tagja életének 80-ik évében elhunyt Galgócson.

Csathó Imre élete 77-ik évében meghalt Nádudvaron. Szerdahelyi Sándor ítélőtáblai bíró 54 éves korában tegnap Szegeden meghalt. A szabaddai törvénytudás, ken annak idején ő tárgyalta a bajai milliós pert.

x **Kötött kabátok és figarók** legjobb ajándék. Eöslennél Budapest, V., Harminczad-utca és József-tér sarkán.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **A gyorsírás terjesztése.** A Gabelsberger és Markovits-rendszerű magyar, német gyorsírásnak, va. lamint a gépirásnak terjesztése végett „Stenografia“ Országos Gabelsberger Gyorsíró és Gépió iskolában (kizárólag Rákóczi-ut 60.) márczius hó elején a legkedvezményesebb feltételek mellett magyar, német gyorsírás, gépirás, szépírási és kereskedelmi szaktanfolyamok nyílnak. A végzett növendékek a vizsga letétele után oklevelet nyernek, állásba helyezéseikről pedig az igazgatóság gondoskodik. A tanórák a nap bármely szakában választhatók, reggel 8 és este 9 óra között. A beiratások egész napon át folynak, az intézet helyiségében, kizárólag Rákóczi-ut 60. Részletes tájékoztatót mindenki küld az igazgatóság.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Morál.

— Vigjáték három felvonásban. Írta: Ludwig Thoma. Bemutatták a Vigszínházban szombaton február 27-én. —

Akik a müncheni Simpliessimus éles szatírájának és egy kevésbé érdes humorának barátai, azok pompásan fognak mulatni a Vigszínház legfrissebb újdonságának ötletes, elmés csufolódásain. A „Morál“ szerzője ugyanis a Simpliessimus éles-tollu gárdájából nőtt ki, de már benne a gárdában is egyike volt a legharagosabb egyéniségeknek. Ezzel pedig meglehetősen sok van mondva.

Ludwig Thoma a német irodalomban ma számottevő valaki, nemcsak pompás szatirikus írásai révén, hanem drámaírói sikereinek fogva is. És ezek a sikerek éppen nem félsikerek voltak. Sőt! Egyik-másik darabja a berlini bemutatás után nagy sikerrel bejárta az összes német színházakat. Hogy külföldre nem kerültek ki, az darabjainak speciálisan német karakterében rejlik.

Vannak dolgok, amiket nem lehet idegen nyelvre átültetni. Mikor Brody Sándor hazajött Berlinből a „Tanítónő“ bemutatása után, megkérdeztem tőle, hogy milyen volt a „Tanítónő“ németül. Azt felelte rá, hogy nem olyan igaz és nem is olyan jó, mint a magyar. Még darabnak is gyöngébb volt. Nem azért, mintha Berlinben nem volna olyan jó színészek, mint idehaza nálunk, hanem azért, mert a „Tanítónő“ olyan speciálisan magyar a maga egész teljességében, hogy azt idegen nyelvre átadni, szellemével együtt közkinésé tenni, szinte nem is lehet.

Ennyire speciálisan lokálisak a Ludwig Thoma darabjai is. Annyira németek vagy pláne bajorok, hogy a tájzargon nélkül majdnem lélektelenek. Ilyen a „Morál“ is, amelyet a Vigszínház ma este a Kemény Simon irodalmi értékét fordításában bemutatott. A fordítás pompásan átvette az eredeti munka minden ötletességét, minden maró szatíráját, csak éppen azt nem tudta adni, ami a „Tanítónő“-ben magyar és ami a „Morál“-ban bajor. Ez az, amit nem is lehet lefordítani.

A színház vállalkozása azonban mindenképpen értékes, amikor ez a nem közönséges német író akarta megismertetni a magyar közönséggel. És maga a darab is megérdemli ezt az értékelést. Itt kénytelen vagyok elpanamázni Rajna Ferencztől egy pompás meghatározást, amelyvel a darabot jellemezte.

— Olyan ez a komédia, — mondta Rajna Ferencz a „Morál“ főpróbáján, — mint egy nagy sikokkal, nyersen megcsinált érdekes fadaragvány.

Olyan is. Minden figurája bátran és „derben“ van kifaragva. Semmi pappeselés rajtuk. És mennyi kitűnő figura egy csomóban! Mind befejezett, teljes karakter; tele van velük az egész színház, pedig jóformán egyetlen vezetőszerep sincs az egész darabban. Ezeket a figurákat élni látni, már a drámaíró fantáziája által alkotott vigjátéki helyzetek nélkül is pompás mulatság, mert kristályosan keresztüllátások. A nagy hangon szónokló moráleszók nyárspolgári külseje alól minduntalan kibukkan a szoknyát hajszoló vén esirkefogó. Szinte látja az ember a veszt reszketni bennük, a mikor bajba jutnak. Pedig egy pillanattal előbb még nagyszerű morálfrázisokkal volt tele a szájuk és Tacitusból idéznek beszáradt numia-igazságokat. És amikor a legjobban dörögnek, éppen úgy látni a vesztüket, az eltított apró alávalóságukat, képmutató moráljukat, szóval egész nyárspolgári nyomorúságukat, mint a megriadás pillanatában.

Az éle a darabban egyenesen a hivatalos morál ellen van beállítva, amely előjogokat vindikál magának, pedig a legtöbbször egészen közönséges hitványságokat főd. Ezt a tendenciáját azonban egy egészen furcsa moráltalan szatírába bujtatja Thoma. Ugy állítja be a dolgokat, mintha a morál csak snobság lenne, valójában azonban az a fontos,

hogy a smuczigságok titokban maradjanak, mert ha kiderülnek, az nagy baj — a morálnak.

Némiképpen hibája a darabnak, hogy ezt a szövegrövidítő álláspontot itt-ott hosszúra nyúló szincerezálásokkal hozza ki. A cselekmény létkető érdekességét azonban pótolja a szerző mindig szelemes, sőt néha valóságos rágalmazó élű humora. Ez a humor azonban sohasem bántó, sőt akkor is kedves tud lenni, amikor szeretetreméltóan elrúgalmaz. Pedig ezt elég gyakran megteszi. Már maga a darab meseje is gyilkos pletykálgatás. Az első felvonás végén ugyanis kiderül, hogy Emilburg városának egész erkölcsnemesítő egyesülete elnököstől együtt kompromittálva van egy nem is problematikus erkölcsi hölgyeske, Ninon Hauteville naplójában. Ez az omniazúsus napló, sőt maga a hölgyeske is, egy névtelen följelentés folytán a rendőrség kezébe jut és Beermann magánzó, az erkölcsnemesítő egyesület elnöke kétségbeesett erőlködéseket fejt ki, hogy a naplót a rendőrségtől visszaszerezze, magát az ügyet pedig eltussolja.

A rendőrségen azonban egy fiatal tulbuzgó rendőrfogalmazó kezébe kerül az ügy, aki még hozzá naiv is és sehoggy se akar az erkölcsbizottság elnökének parirozni. Végre a bajba jutott hipokrita ellopja a rettenetes naplót. Előzetesen megtudjuk azonban azt is, hogy amikor a rendőrség házkutatást tartott a hölgyeskenél, a puha, meleg fészekben éppen valami nagyon nagy ur volt pásztorórán, akinek a rendőrség emberei elől egy szerénybe kellett menekülnie.

Egyelőre titok, hogy ki volt ez az igen nagy ur, mert a hölgyeske diszkrét és semmi faggatásra nem akar vallani. Megjelenik azonban a pókhálósan ősi és előkelő nemes ur, Schmettau báró, öfenségének a trónörökösnek szárnysegéde és nyilvánvaló lesz, hogy a megzavart szerelmes maga a királyi herceg volt. Az ügyet tehát okvetlenül el kell tussolni. Menne is a dolog simán a szigorú rendőrség jóvoltából, de most már a diszkrét hölgyeknek áll főlebb. Ó nem megy és nem hallgat. Semmi áron sem hallgat. Vagyis dehoggy nem hallgat. Tizenötezer márkáért hallgat bizony. Ezt az összeget azonban a gyöngye civilizáltáju hercegecske nem fizetheti. Ki fizesse hát? Hát az erkölcsnemesítő bizottság, amelynek minden tagja drukkol a naplótól, sőt maga Beermann is, aki a félelmes írást elkaparintotta. Attól fél, hogy rájönnek a tolvajlásra. A bizottság tehát fizet, mint a köles.

Eddig a darab. És mindez szellemesen, elmésen van megcsinálva, minden erőszakoltság nélkül, természetesen; csak színháztechnikai dolgában nincs meg mindenütt a kellő könnyedsége. Vannak helyek a darabban, amelyeknek nem ártott volna egy kicsit a megkuritítás.

Mindent összevéve, helyesnek látom a színház vállalkozását, hogy Thoma „Morál“-jával megpróbálkozott. Új ember, érdekes ember akit ismertettek. Kétségtelen, hogy nem közönséges elme szól hozzánk a csufoló és néha rikkító hang mögül. A szereplők igen jók voltak, a legkiválóbb azonban Szerényy Wasner tanár szerepében. Ez a figura kabinet-alak volt. Mintha csak valamelyik Heineskiecz lépett volna ki a Simpliessimus borítékából. Pompás volt maszokban, öltözékben, hangban s mozgásban. Szerényy alakítása volt talán az egyetlen — hogy úgy mondjam — Thoma szellemű. Kitűnő volt Tanay is, Schmettau báró szárnysegéd szerepében. Nyílt színén tapsot is aratott. Vendrey az erkölcsnemesítő társaság elnökét játszta pompás jó humorral, kedvesén. Kisebb szerepeikben jók voltak a többi szereplők is: Kornai Berta, Haraszthy, Balassa, Tapoleczay, Kiss Irén, Sarkadi és Varga Anna. Külön kell megemlíkeznem a színház egyik igen fiatal tagjáról, Harsányiról, aki egy esch rendőrnököt játszott és groteszk, de ellenállhatatlan komikumával minduntalan megnevettette a közönséget.

A darabot a premier közönsége jól fogadta. Az első felvonásban egy kicsit hüvösen hallgatta ugyan a párbeszédeket, de a második felvonásban már fülengedett és a Tanay pompás jelenetét nyílt színen is megtapsolta.

Garvay Andor.

Láznak i
a esengő
Nemzet
Audran
egér-be
előtt és
lőssy En
lőssét és
játssza.
keltek.

Lehár v
szlávok
ez az el
kább fol
Varietés
tök meg
társulat
müsora
közönség
amikor
Körülbe
jelvénye

Szerbia

A l
roket sz
kal és t
a földsz
Dudzeel
szódet i
Csak eg
szalonik
elfogtal
követés
nem töl

pezi a
Chopin.
teszik
köztük
születés
pok egy
születés
lapok a
Höesek
találta
hogy a
születés
nevezet
tin szó

suple
aquar
tum
Chop
gitim
discu
Skar

Ez

kező sz

Elő
letén
könyv
jelen
lakó
mek
ruár
tetto
dős
nak
gyes
Jan

sára, a
tére vo
rászber
onyagá
és dr.
Könyv
ives sz
lenik
most
„Felhő
Pál „
zést t
munka
kelés
Petőfi
fillér
nél. va

(*) **Komlóssy Emma** Aradon. Az aradi színháznak illusztris vendégei voltak: *Komlóssy Emma*, a csengő hangú operettédiva és *Koröcs Mihály*, a Nemzeti Színház kitűnő kómikusa. Első este *Audran* „Üdvöské”-jében, tegnap pedig a „Börögér”-ben léptek föl, mindkét este zsúfolt nézőtér előtt és a lelkes közönség zajos tapsai közt. *Komlóssy Emma* közkívánatra megtöltötte vendégszerelését és ma este a „Vig özvegy” czimszerepét játszotta. Erre az előadásra is az összes jegyek elkeltek.

(*) **Szerb tüntetés a „Vig özvegy” ellen.** Lehár világhírű operettje régóta szülte a délszlávok szemében. A mostani puskaporos levegőben ez az ellenséges hangulat természetesen még inkább fokozódott. A konstantinápolyi Theatre des Varietés-ben tegnap szerb és montenegrói tüntetők megakadályozták *Milla Therens* bécsi operettársulatának előadását. A „Vig özvegy” volt a műsora és a színház zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel. Alig indult meg azonban a darab, amikor a karzaton fülsiketítő lármá keletkezett. Körülbelül ötven suhanc, akik nagyrészt szerb jelvényeket viseltek, éktelenül kezdtek kiabálni:

— Nem szabad előadni a darabot! Éljen Szerbia! Éljen Törökország! Le Ausztriával!

— Ha tovább játszanak, lövünk!

A lármázó suhancok közül egyesek revolvérokat szegeztek a színpad felé, mások pedig botokkal és törökkel fenyegettek. A nagy ordításhoz a földszinten egy asszony ijedtében elájult. Dudgele belga követ páholyából megnyugtató beszédet intézett a közönséghez, de eredménytelenül. Csak egy félórával később jelent meg egy szakasz szalonkői vadászkatona, akik harmincz tüntetőt elfogtak. Ezek között van az orosz és a francia követségek portása is. A tüntetésnél sebesülés nem történt.

(*) **Chopin születésnapja.** Vita tárgyát képezi a művészvilágban, hogy mikor született Chopin. Életrólinak legutóbbja 1810. márczius 1-re teszik a nagy zeneköltő születésnapját. Mások — köztük Riemann is — azt vitatják, hogy 1809. a születési éve. Ezen az alapon a német illusztrált lapok egy része már most emlékezik meg Chopin születésének századik évfordulójáról, a zenei szaklapok azonban nem tesznek róla említést. Most világhírű derült a vitás kérdésre, amennyiben Hoeseck Ferlinand krakói Chopin-biografus megtalálta Chopin keresztlevelét, amelyből kitűnik, hogy a világhírű zeneszerző 1810. február 22-én született. Eszerint tehát csak a jövő évben lesz a nevezetes évszázados emléknap. A keresztlevél latin szövege így hangzik:

„Annus 1810, 23. April, Ego qui supra suplevi ceremonias super infantem baptisatum ex aqua bini nominis Friedericum Franciscum, natum die 22. Februarii, Magnificorum Nicolai Choppen (sic!) et Justinac de Krzyzanowska Legitimum Coniungum Patrum Magnificus Franciscus Grembecki cum Magnifica Domina Anna Skarbikowna Contesse de Zelazowa Wola.”

Ez alatt következik lengyel nyelven a következő szöveg:

1810. évi április hó 23-án d. u. 3 órakor. Előtűnk, a varsói departement Sochazew kerületének Broshow községi plébániáján az anyakönyvvezetéssel megbízott plébános előtt megjelent Chopyn Miklós, Zelazowa Wola faluban lakó negyvenéves férfi, mint apa s egy fiúgyermekét mutatott fel, aki az ő házában f. é. február 22-én este hat órakor született és kijelentette nekünk, hogy ez az ő és huszonnyolczesztendő feleségének, szül. Krzyzanowska Jusztinának a gyermeke és hogy az ő gyermekét a Frigyes Ferenc kettős névre akarja kereszteltetni. Jan Duchnowski plébános, Nikolay Chopin, apa.

(*) **Petőfi-könyvtár.** A Petőfi-kultusz ápolására, a lángelkű költő életviszonyaira és költészetére vonatkozó adatok összegyűjtése, feldolgozása s részben a nemsokára már berendezett Petőfi-ház anyagának ismertetése céljából *Endrődi Sándor* és dr. *Ferenzi Zoltán* szerkesztésével „Petőfi-könyvtár” című vállalat indult meg, mely 8—12 éves szépen illusztrált füzetekben kéthavonként jelenik meg. A *Petőfi-Könyvtár* IV. és V. füzeté most fekszik előtűnk. Az előbbi *Barabás Ábel* „Fehők” című tanulmányát, a másik pedig *Gyulai Pál* „Petőfi Sándor és lyrai költészetünk” értekezését tartalmazza. Mindkettő irodalmi örökbeeső munka és Petőfi Sándor költészetének valódi értékeléséhez és megismeréséhez nélkülözhetetlen. A *Petőfi-Könyvtár* egy-egy füzetének ára 1 kor. 20 fillér és a kiadó *Kunossy, Szilágyi és Társa* cégénél, valamint minden könyvkereskedésben kaphatók.

(*) **Színházaink műsora.** Az *Operaházban* holnap, vasárnap részben új szereposztással „Lammermoori Lucia”-t adják. Hétfőn nines előadás. Kedden ötvenedszer adják a „Hoffmann meséi”-t, szerdán a „Sevillai borbély”-t. Csütörtökön *Cahier Charles*-né, a bécsi udvari Operaház művésznője fejezi be vendégjátékait, amikor is a „Proféta” Fidesében lép fel nálunk. Pénteken „Carmen” előadását ismétlik meg. Szombaton kezd meg több estére terjedő szereplését *Feinhals Frigyes*, bajor királyi kamaracénekes. Elsőnek a „Mesterdalnokok” *Hans Saxját* énekli a szombati előadásban, melyet a Poliklinikai Egyesület javára rendeznek. Vasárnap *Szamosi, Takács, Szemere, Payer, Kertész* és *Szendrői* fellépésével *Leroaux* nagyszerű operája, a „Csavargó” van műsoron.

A *Nemzeti Színházban* „A gyermekkirály”, *Forssoll Kálmán* történelmi drámája lesz legközelebbi újdonsága, amelynek bemutatását jövő hét péntekre, márczius 5-re tűzte ki az igazgatóság. Holnap vasárnap és csütörtökön „A két férfi”. Hétfőn mérsékelt helyárak mellett *Shakespeare* drámája, „Julius Caesar” kerül színre, kedden pedig a „Titok”. Szerdára a „Vadkacsa”. A jövő hétfőn mérsékelt helyárak mellett adják „Antonius és Kleopatra”-t. A délutáni előadások során holnap a „Falusi verebek”, a jövő vasárnap pedig a „Kamélias hölgy” kerül színre.

A *Vigszínház* jövő heti műsorában a legtöbb est természetesen *Thoma Lajos* új vigjátékának, a „Morál”-nak jut, amelyet holnap, vasárnap, adnak másodszer. A jókedvű újdonságot hétfőn, azután csütörtökön, a jövő vasárnap és hétfőn is ismétlik. A „Kivándorló”-t, *Herczeg Ferenc* poetikus színművét kedden és pénteken játsszák. Szerdán és szombaton a „Király”-t adják *Hegedűs Gyulával* a czimszerepben. Holnap, vasárnap, lesz az „Israel” első délutáni előadása, jövő vasárnap délután pedig a „Tanítónő” kerül színre.

A *Magyar Színház* e heti műsorának eseménye *Földes Imre* „A császár katonái” népszerű szerzője új darabjának, a „Hivatalnok urak”-nak a bemutatás előadása lesz. A szerző e darabjában is társadalmi életünkkel vette tárgyát és élénk színekkel festi azt a helyzetet, amelyben a hivatalnoki kar a mai társadalommal szemben áll. A bemutatás előadásig hétfőn a „Szerencse fia” kerül színre, kedden és csütörtökön a „Meztelen nő”-t adják, a bemutatás előadás szereposztásában, míg szerdán megismétlik a „Forradalmi nász” előadását. Szombaton délután 2 és fél órakor ismét ifjúsági előadás lesz, mely alkalommal a „Sasfők” kerül színre. Vasárnap délután adják először első helyárakkal *Lengyel Menyhért* „Falusi idill” című darabját.

A *Király-Színházban* a „Táncos huszárok” a jubileumon túl is minden este színre kerül. Holnap, vasárnap délután lép fel *Blaha Lujza* asszony *Csikó, Pásztor és Mäder* „A nagymama” című énekes vigjátékában. A jövő vasárnap délután *Pálmay Ilka* fellépésével felújítják *Strauss* népszerű operettjét, a „Varázskeringő”-t. Mind a két délutáni előadásra rendes árakon lehet jegyet váltani.

Uránia-Színház. *Pekár Gyula* kitűnő darabja, a „Francia forradalom” állandóan telt házak mellett közeledik első jubileumához, a huszonötödik előadáshoz, mely márczius hó 4-én fog megtartani. A kiváló író megígérte az igazgatóságnak, hogy a jubilaris előadásán személyesen fogja olvasni a szöveget.

(*) **Vidéki bemutató.** A szatmári színházban ma este mutatták be *Kaczor Igó*-cz szatmári újságírónak „A füst” című verses vigjátékát. A darab szép sikert aratott s a közönség a szerzőt többször kitapsolta.

(*) **Rosthy Annie** hangversenyének első hétfői dalestélyére a következő érdekes műsort állapította meg: *Schumann, Lotosvirág, Du bist wie eine Blume. — Mendelssohn, Lieblingsplaezchen. Auf Flügeln des Gesanges. — Brahms, Feinsliebchen. Vergebliches Staendchen. — Liszt, Oh quand je dors. — Grieg, Im Kahne. — Makray, Margit panasza. — Kálmán, Virágének. — Székács, Megtudták. — Szily, Róvid a leveled. Dinezl. Tavasz. — Makray, Ein kleines Lied. — Wolf, Ver-schwiegene Liebe. — Strauss, Traum durch die Daemmerung. Staendchen. — Meer Margitka Schubert, Chopin és Thomán műveiből játszik. Jegyek *Molitor O. Euterpe* zeneműkereskedésében (*Kossuth Lajos-utca 15.*) és az esti pénztárnál kaphatók.*

(*) **Uj Idők.** Magas irodalmi színvonalu tartalommal jelent meg az *Uj Idők* e heti száma, melynek élén *Herczeg Ferenc* pompás regényének, „A királynő futárja”-nak a folytatását találjuk s amelyhez e héten is *Innocent* készített illusztrációt. *Novellát Lovik Károly, Lőrinczy György* és *Farkas Pál* írtak, míg ezeket *Juniustól* kezdve a lap, ki *Isadora Duncan* elődjéről is érdekes tanulmányt. *Versék, apróbb ezüettek, Mühlbeck Károly* humoros fejlécei és aktuális képek teszik változatosabbá a lap amugy is gazdag tartalmát. Az *Uj Idők* előfizetési ára negyedévre 4 korona.

(*) **Csak egy arasznyi földet.** Rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg azon nagyszabású hangverseny iránt, melyet az aradi vértanúk vesztőhelyének megváltására irányuló társadalmi akciónak bevezetéseként rendez az egyetemi ifjuság márczius hó 6-án este félnyolcz órakor az Országos Zeneakadémia (*Liszt Ferenc-tér*) nagytermében. A rendezőség 1100 jegyet bocsátott ki a nagyközönség rendelkezésére 10, 7, 6, 5, 4, 3, 2 korona árban. Jegyek a rendezőbizottság irodájában, az Egyetemi Olvasó Körben (*IV. ker., Egyetem-tér 5. I. em.*), azonkívül *Rózsa-völgyi és Társa (Kristóf-tér)*, *Harmonia (Váci-utca)*, *Molitor O. (Euterpe)*, *Kossuth Lajos-utca* és *Méry Béla (Andrássy-ut)* zeneműkereskedésekben kaphatók. Egyetemi hallgatók 1 koronáért kaphatnak jegyet a bizottság irodájában.

(*) **Müncheniek a Bonbonniérebán.** A müncheni *Scharfrichterek* vendéglátéka a *Bonbonniérebán* estéről-estére disztigvált közönséget vonz a cabaret intim helyiségébe. *Marya Delvard*, a hírneves művésznő *Schlemihl Péternek* karácsonyi énekét *Jézus* születése czímmel énekli örösi hatás mellett. Nemkülönbben felszének különböző szatirikus és vig dalai: *Roda-Roda, Hans Hyan* és *Frank Wedekind* tollából. *Karl Hollitzer*, a jönevű bécsi festő munkásdalával arafreztikus tapsokat, melyet saját maga tervezte kész-tűmpben ad elő. *M. Henry*, a szellemes conferenciér hatásonan interpretálja az ő francia chansonjait s a közönség alig tud betelni művészetével. *Arcus Troll* szellemes irodalmi paródiáival, *Heinz Lebrun* pedig hatalmas tenorjával élénkíti a gazdag műsort. A *Scharfrichterek* csak február 28-ig maradnak Budapesten. A magyar programtól több érdekes új számmal bővült.

FŐVÁROS.

(*) **A főváros nem stájerol.** A tanács utasította a hetedik kerületi elöljáróságot, hogy a főváros kezelésében levő *Vécsey-féle házban*, amely a *Dob-utca* és *Akácfa-utca* sarkán van, a házbert husz százalékkal emelje föl. A lakók rendkívül hevesen tiltakoztak a bőrcemelés ellen s a tanács kimondotta, hogy a régi lakók házbertét nem emeli fel, hanem az új lakónak husz százalékkal drágábban adja a lakást.

(*) **A löversenyter kitélepitése.** A tanács mai ülésén foglalkozott a löversenyter kihelyezésének a kérdésével. A löversenyter szerződése 1923-ban jár le, de a szerződés szerint, ha valamely fontos köz-cél érdekében a fővárosnak szüksége lenne a területre, három évi fölmondással visszaveheti a területet. Ebben az esetben a főváros a beruházásoknak annyi 45-öd részét köteles megtéríteni a lovaregyesületnek, ahány év mag a szerződés lejártáig hiányzik. Konstatálta a tanács, hogy ha azonnali fölmondja a területet, 170.000 korona megváltási díjat kell fizetnie. Ezenkívül köteles a löversenyterhez csatolt magánterületet 33.707 koronáért megváltani. Ezen kívül elvesztené a főváros a löversenyfogadások után évenként járó részesedést, amely az utolsó évben 218.000 koronát tett ki. A tanács megokoltan tartja, hogy a löversenyter elhelyezésének kérdését megfontolás tárgyává tegye és azt a javaslatot teszi a közgyűlésnek, határozza el a löversenyterre vonatkozó szabályozási terv elkészítését és utasítsa a tanácsot, hogy a szerződés megszüntetésére és a löversenyter áthelyezése iránt a Magyar Lovaregyesülettel a szükséges tárgyalásokat mielőbb indítsa meg.

(*) **Szociálpolitikai ügyek.** Dr. *Bárczy István* polgármester a szociálpolitikai kérdéseket az elnöki osztályban egyesítette és vezetésével dr. *Wildner Ödön* tanácsjegyzőt bízta meg.

ALKALMI VÉTEL!
Vászon, damasztáru,
fehérmű.

Miután sikerült egy nagy egész összes készletet megvennem, felhívom a n. é. közönséget annak megtekintésére. **Ágyasművek, vásznak, siffonok, törülközők, vaszontörök, zsebkendők és menyasszonyi kelengyék.**

A fenti árak eson vétel által gvári árban szerezhetők be.

DEUTSCH FERENCZ
vászón- és fehérmű-üzletében
Bpest, Muzem-körut 10.

Maláta tápsör különlegesség

Hercules-sör

Mesch B. képv. Budapest, Király-u. 99. Árj. ingyen.

Mulatságok.

Kereskedelmi bál.

Saját tudósítónktól. —

Karnevál fenségének ma ülték meg vig halotti torát a Royal-szálló pompásan felszített termeiben rendezett Kereskedelmi-bálon. Igazi jó kedv és fesztelen mulatozási vágy uralkodott ezen a bálon, melyen előkelő kereskedelmi világunk színéjára is megjelent. *Wekerle* Sándor miniszterelnök és a bál fővédője *Szterényi* József államtitkárnak kilátásba helyezett megjelenése hirtelen elutasításuk miatt elmaradt, de közéletünk és kereskedő világunk előkelőségeinek megjelenése az elite-bálok nivójára emelte a fényes estélyt.

Ott voltak: Ribary Mór igazgató, Francoise Lajos, Kollár Lajos kir. tanácsos, Ott Lajos, Thék Endre udv. tanácsos, Andrányi Zsigmond, Auer Béla, Stern Henrik, Boglári Simon Jakab a tőzsde alelnöke, Auer Róbert tőzsdetanácsos, Goldzieher Géza, Brust Dávid, dr. Schreier Jakab, Ditzmann J. Ignác, dr. Schreier Samu, maróthi Fürst Bertalan, Radnay Károly, Szécsi Pál, Silberberg Károly, Semler Illés Ede, Kunz József, színőbányát Kramer Leó, Sándor Pál, jánoszi Engel Gyula, jánoszi Engel Pál, győrvári Strasser Rezső, Holzer Sándor, dr. Schreier Jenő, Strasser Sándor, Brachfeld Sándor, Walla József, Földiák Vilmos, Emich Gusztáv, dr. Bródy Ernő, Pétery Ödön, *Szterényi* Sándor, Földváry Gusztáv, Seitovszky min. titkár, Molnár Jenő országgy. képv., Schaek Béla kir. főig., dr. Bárczy István polgármester, Hédervary Lehel, Hódy Gyula.

A bál féltív órákor kezdődött a lady patronesek bevonulásával. Mialatt a bálányák valóságos pálmaligetett alakított emelvényen foglaltak helyet, a fiatalág Balog Károly cigánybandájának hangjai mellett a világos reggelig tartó tánczhoz fogtak.

A bálon megjelenő hölgyeknek a rendezőség egy Merkúr-jelvényvel díjazott könyvecskével kedveskedett tánczrend gyanánt.

A bálon a lady patronessi tisztet a következők vállalták el:

maróthi Fürst Bertalané, maróthi Fürst Lászlóné, Francoise Lajosné, Keszthelyi Ernőné, Kanitz Vilmosné, dr. Lenkei Vilmosné, Radnai Károlyné, Szécsi Pálné, színőbányai Kramer Leoné, Strasser Sándorné, Holzer Sándorné, dr. Schreier Jenőné, Walla Józsefné.

A megjelent asszonyok: Dénes Gy. Aladárné, Láng Sándorné, Böles Gyuláné, Kovács Pálné, dr. Fodor Oszkárné (Szolnok), Pollacsek Félixné, Hirn Miksáné, Schatz Sámuelné, özv. Abraham Regina, Deucht Jánosné, Reich Márkné, Francoise Czézárné, Klein Jakabné, Kertész Ignáczné, Francoise Lajosné, Szigeti Lipótné, Mester Sándorné, Szabó Imréné, Zimmermann Salamonné, Witt Jakabné, Witt Vilmosné, Schwarzkopf Ignáczné, Bródy Henrikné, Baróthy Sámuelné, May Adolfné, özv. dr. Raucher Teofilné, Lobstein Réza, Schenk Jánosné, Donner Bertalané, Radó Lajosné, Guttenberg Mórné, Kardos Sándorné, Fuchs Dezsőné, Hönig Ödöné, Triczler Árminné, Zinger Sománé, Laufer Miksáné, Weisz Zsigmondné, Donath Berné, Goldstein Gusztávné, Rotter Mórné, özv. Tulpik Antalné, Gansl Lajosné, Váradi Beneczné, Radó Mórné, Balogh Gyuláné, Kohn Gyuláné, Salgó Gyuláné, Somogyi Lajosné, Friedmann Józsefné, Guttmann Ferenczné, Lázár Józsefné, Révay Oszkárné, Schlesinger Lipótné, Ernst Dezsőné, özv. Oroszláné, Komló Sándorné, Fischbein Salamonné, Mihary Józsefné, Szendrei Salamonné, Blum Lipótné, Kemper Vilmosné, Varga Mártonné, Reich Ign. né, Vasvári Simonné, Rosenfeld Mórné, Eisinger Miksáné, Csete Péterné, Buchwald Vilmosné, Horváth Lajosné, Vermes Gáborné, Reichmann Jakabné, Berger Józsefné, Fischer Dezsőné, Spitz Filópné, Deli Lajosné, Menzer Dezsőné (Nagyvárad), özv. Boross Sándorné, Székely Lipótné (Sülysáp), Kertész Ignáczné, Rappaport Dezsőné, Kallos Ferenczné, Fleischer Simonné, Hollaender Jakabné, Raditz Adolfné, Lang Fanny (Breka), Neumann Dávidné, Rothfeld Leoné, Varga Mártonné, Reich Eugénia,

Neumann Józsefné, Malesiner Simonné, D. Schweiger Teréz, Rosenberg Sománé, Quittner Vilmosné, Lukács Samuné, Rottenberg Sándorné, Leufer Ferenczné, özv. Zala Józsefné, Widder Árminné, Weitzner Vilmosné, Szagatner Zsigmondné (Jászberény), Basch Sarolta, Hertzka Gyuláné, Lázár Gáborné (Kalocsa), Steink Arnoldné, Milch Oszkárné, Eisenbeis Tivadorné, Bineter Mórné, Weisz Adolfné, Schlanger Mórné, Bloch Ignáczné, dr. Zsoldos Henrikné, Lang Nándorné, Vágó Nándorné, Bajcs Sándorné, Orova Árminné, dr. Hermann Emilné, dr. Hermann Vilmosné, dr. Hajdu Arthurné, Zimmer Henrikné, Rosenfeld Henrikné, Budaspitz Salamonné, Weisz Jakabné, Roth Zsigmondné (Szinyér-Váralja), Balogh Mihályné, özv. Guttmann Adolfné, Németh Adolfné, Guttmann Dávidné, Weiner Lajosné, Weisz Árminné, Schwarz Lipótné, Schön Józsefné, Buchbinder Árminné, Guttmann Adolfné, Schmidt Ignáczné, Reichmann Károlyné, Magyar Leoné, Baron Ignáczné, Vajda Henrikné, Molnár Bélané, Tóth Józsefné, Braun Árminné, dr. Ofner Oszkárné, dr. Glauber Sománé, Rákos Sománé, dr. Radó Lipótné, Wilkovic Miksáné, (Szinyér-Váralja), Kohn Lipótné, Bruchsteiner Bélané, Steiner Izidorné, Müller Lipótné, Hamoki Józsefné, Lengyel Ádámné, Holz Gyuláné, Dünn Manóné, Friedmann Samuné, Schif Dávidné, Weisz Salamonné, Weinmann Józsefné, Szászka Péterné, Neiger Jakabné, özv. Grünbaum Józsefné, Hollós Sománé, Hoffenreich Vilmosné, Vidéki Bódogné, özv. Bauer Lipótné, Farkas Ferenczné, Bauer Vilmosné, Fischer Miksáné, Mészáros Károlyné, Keleti Lajosné, Fischer Józsefné, Róth Adolfné, Rechnitzer Izabellné, Rosenthal Ignáczné, Bloch Mórné, Lampel Ábrahámné, Lichtmann Lászlóné, Stern Bélané, Schatz Lajosné, Steiner Gyuláné, Weintraub Lajosné, Fritz Gyuláné (Széksárd), Szántó Dánielné, Fried Mórné, özv. Deutsch Jakabné, Hacker Károlyné, Berger Benjáminné, Freund Samuné, özv. Herschkovics Jakabné, Salz Dávidné, Komlós Gyuláné, Pollacsek Lipótné, özv. Glatler Árminné, Schein Sándorné, Streim Józsefné, dr. Ofner Oszkárné, özv. dr. Glauber Samuné, Vámos Ödöné, Grünwald Mórné, Pekarovitsné, Neuhaus Ignáczné, Altmann Bélané, Faludi Samuné, Egyedi Ernőné, Márton Mózesné, Bozsán Lipótné, Fleischmann Adolfné, Freizinger Lipótné, dr. Székely Dezsőné, Hajós Gyuláné.

Leányok: Láng Ilonka, Deutsch Margitka, Schiffer Blanka (Kunszentmárton), Schiffer Sárika, Pollacsek Nelly, Fischer Ilonka, Schatz Irénke, Königsberg Paula, Königsberg Margit, Deutsch Olga, Gellért Girbal, Willinger Zelma, Tulpik Mariska, Boross Gizella, Müller Terus, Stern Feryke, Stern Terike, Witt Ilonka, Bauer Katicza, Láng Erna, Donath Margitka, Garzlik Irénke (Komárom), Schwarz Stefike, Lendvay Gizella, Schwarz Margitka (Keczel), Radó Korélnia, Blau Kornélia, Reichmann Annuska, Halász nővérek, Basch Terike, Brühut Katika, Székely Irénke, Kallos Sárika, Kallos Jolánka, Abraham Jenny, Abraham Tonesika, Kitzler Erna és Rózsika, Allerhand Rózsika, Redl Terike, Laufer Aranka, Laufer Margit, Zigler Böske, Schwarzkopf Gizuska, Schwarzkopf Paula, Eglesz Ella, Weisz Katika, Eisinger Emma és Olga, May Ella, Bachrach Olga és Ella, Fischer Jolán (Beősrákány), Galambos Ilonka és Jolánka, Kardos Erzsike, Berger Amália (Vágszered), Berger Margit, Fischer Szerénke, Basch Sarolta, Lázár Olga, Vámos Margit, Rappaport Gizike, Fackenheim Jenny, Vanák Annus, Fleischer Regina, Buchwald Jolán, Hollaender Elly, Orova Juliska, Neumann Terka, Neumann Jutka, Szendrei Jolán és Klára, Kemper Vilmos, Kemper Annus, Reich Zsófia, Reich Szidi, Malesiner Ilonka, Weisz Joli, Rosenfeld Katicza, Perl Erzsé, Schnitlinger Paula, Vidéki Pepus, Weichler Gizella, Engel Hermina, Farkas Illy, Ehrlich Karola (Prága), Steiner Berta, Mallár Terka, Mészáros Francziska, Szilágyi Bella, Sziminsky Margit, Szegő Rózsika, Menzer Hermina, Gansl Francziska, Fleischer Terike, Lázár Szerénke (Kalocsa), Fischbein Gizi, Bloch Elvira, Fischbein Lenke, Weisz Elluska (Siófok), Bihari Gizella, Bihari Ilonka, Blum Ellus, Róthfeld Szidi, Neumann Ilonka, Tamás Ilonka, Budaspitz Szidi és Riza, Schulhof Erzsé, Quittner Renée, Bihari Rózsika, Ungár Irén, Róth nővérek, Szinyérváralja, Balogh Rózsika, Hoffenreich Ella, Schreiber Olgieza, Gál-szécs, Englaender Jolánka, Krasznovszki Zsófia, Grünwald Juliska, Bauer Ilonka és Etelka, Guttmann Margit, Pekarovich Józsa és Nusika, Steiner Aranka, Fischer Rózsika, Müller Margit, Müller Paula, Komoly Olga és Katicza, Rechnitzer Margit, Réva Irén, Radó Olga és Irén, Lurich Szidi, Lengyel Renée, Kovács Mariska és Gizella, Dreisinger Frida, Szántó Ella és Margit, Seiler Amália, Hajós Irén, Duncie Rozália és Amália, Weintraub Gizella, Singer Francziska, Kubics Katicza, Weinmann Szerénke, Neyr Izabella, Menzer Olga, Neuhaus Etus, Ottmann Ilonka, Faludi Margit,

Büchler Francziska, Góth Margit, Lampel Margit, Friedmann Emilia, Walla Vilma, Burda Antónia, Garai Nandi, Boshán Katicza, Steirn Margit, Friedmann Renée, Keller Vilma, Klatz Margit, Grünbaum Rózsika, Freud Irénke és Margitka, Hollós Aranka, Salz Margitka és Terike, Deutsch Irénke és Szidike, Neumann Margit és Zigler Bella, Goldstein Nelly, Németh Ágnes, Reichmann Annus, Fradi Jenette, Schmidt Japka, Komlós Etel, Magyar Margit, Ungár Etelka, Baron Teréz, Szidi és Sári, Weisz Gizella, Weiner Aranka, Schön Irma, Ernye Rózsika, Guttmann Olga, Englaender Jolán, Eperjes.

Leányok: Hacker Manczika, Freund Adél, Herschkovich Frida és Margit, Klein Katicza, Fried Rózsika, Pollacsek Ilonka és Margitka, Hermann Dusi, Manczi és Hermin, Glatler Olga és Erna, Schein Manczi, Galetzki Berta és Etelka, Schömmér Janka.

** A Ferencvárosi Torna Club bálja. Ma éjjel tartotta a legszimpatikusabb sportegyesületek egyike, a F. T. C. idej bálját, a Magyar Tisztviselők Egyesületének termében, mely az óriási érdeklődés után itélve, klubrekordot képez. Az özszes sportegyesületek élénk részvételével folyt le a kiváló sikerű bál. A hölgyek az F. T. C. színeiben készült selyem ridikül tánczrendet kaptak, míg a férfi rendezői jelvény a klub művészi kivitelű ezüst miniatűr plakettjelvény volt. Az első négyest száznegyven pár tánczolta. A zenét Csóka Józsi bandája szolgáltatta, aki ez alkalomra F. T. C.-csárdást irt.

** Bucsú a Vigadóban. A márczius 2-án a Vigadóban tartandó Országos Bucsú egyre fényesebb sikerrel ígér. Nagy Endre cabaretjével kiváló műsort fog bemutatni. Utána a mucsai színtársulat fogja előadni Salomé. A Vigadó nagytermében, mely nádudvarhelyi utcát ábrázol, a nyílt színpadon folytonos előadások fognak váltakozni. A Villand-testvérek délután a gyermekeket s este a felnőtteket fogják mulattatni. A publikum azon részének szórakoztatásáról, kik a cabaret előadásához már nem juthattak be, spanyol tánczosnő, gyermek-ballett, uribanda stb. fognak gondoskodni. Belépőjegyek 2 korona, gyermekeknek 1 korona árban, cabaretjegyek már csekély számban kaphatók Zipser és König zeneműkereskedésében, Andrássy-ut 4.

** A Nyitrai Izraelita Nőegylet ma este a nyitrai társadalom részvételével hangversennyel kapcsolatos tánczestélyt rendezett. A hangversenyen közreműködötték közül nagy sikert aratott Kohn Blanka zongorajátékával, Boxhorn Elza ügyes előadásával, továbbá dr. Adler István és Brichta Gizella. Az estély, mely a szegény leányok felségélyezésére rendeztetett, tekintélyes összeget eredményezett a jótékony célra.

** A budapesti sücs- és sapkásiparosok egyesülete ma este sikerült hangversennyel egybekötött tánczestélyt rendezett. A hangverseny keretében zajos tejszést arattak Schmidt Böske, Varjas Antal és Jávor Mária. Kedves meglepetésben volt részük a megjelenő hölgyeknek, amennyiben tánczrend gyanánt kis macskafejet kaptak. A rendezőség egyébként is minden lehetőt megtett arra nézve, hogy a nagy számban egybegyűlt mulatozók a lehető legjobban érezzék magukat.

Nyilttér.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN

jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.

— Nem tevesztendő össze hasonló intézetekkel. —

Bécsi egészségügyi kiáll. 1906. állami díj, díszoklevél, aranyérem.

Serravallo China-Bor vassal.

Kapható a gyógyszerárakban
1/2 liter 2.60 K., 1 liter 4.80 K.
palackokban. 27837

Természetes forró-melleg kenes forrástó a Thermál szálloda földszintjén, iszapborogatások, kö- és kádfürdők a nagyszálló földszintjén. Gondos penstó. A téli fürdővadásra vonatkozó felvilágosítás végett forduljon a budai

Szent-Lukácsfürdő igazgatóságához.

A min. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve
Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legesó
FOGORVOSI INTEZETE
 áthelyezve: **Károly-körút 3. sz. alá.**
Fájós fogak meggyógyítása Szápadlás nélküli műfogak
 Tartós fogtömések, aványhidak, koronák,
 Foghúzóok (altatásban is.) Jól használható fogszorok el-
 készítése és behelyezése.
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Márkus Emilia merénylője. Néhány hónap-
 nap ezelőtt nagy szenzációt keltett az a gyilkos
 merénylet, amelyet Greguss Janka színházi öl-
 tőztetőnk akart elkövetni Márkus Emilia, a Nem-
 zeti Színház művésznője ellen. A gyilkos terv
 nem sikerült. Greguss Janka erre nőgyilkossági
 kísérletet követett el, de súlyos sérüléséből a rab-
 kórházban később felépült. A vizsgálatot Gyil-
 kosság kísérletének büntette címén folytatták le
 ellene, amely ma szenzációs befejezést nyert.
 Az ügyészség ugyanis a vizsgálat adataiból meg-
 győződést szerzett arról, hogy Greguss ugyan-
 blési szándékkal ment a művésznő lakására, de
 nem sikerült. Greguss Janka erre öngyilkossági
 gondolt. Ennek alapján az ügyészség megszünt-
 tette ellene a további eljárást s elrendelte azon-
 nali szabadlábra helyezését. Greguss Janka déli
 egy órákor elhagyta a fogházat.

§ A bajai milliós por. A bajai milliós sorsjegy-
 perben a vád- és védbeszédok estig tartottak. A
 védbeszédok után a vádlottak ismét ártatlansá-
 gukat hangoztatták. Kray táblai elnök az ítéletet
 a jövő szombaton hirdeti ki.

§ Letartóztatott tőzsdebizományos. Sebő
 Gábor magánzó nemrégiben büntető feljelentést
 tett Groszmann Adolf tőzsdebizományos ellen
 sikkasztás büntetéseért. Panaszában előadta, hogy
 Groszmann azzal az ürüggyel, hogy egy díjiz-
 tosítási ügyletnél óvadéka van szüksége, a neki
 átadott 5700 koronát nem erre a célra fordította,
 hanem éjjeli mulatóhelyeken elpompolta. Mivel
 feljelentésének adatai beigazolást nyertek, a vizs-
 gálobíró Groszmann Adolf ellen elrendelte az
 előzetes letartóztatást. Ez ellen a határozat el-
 len Groszmann felfolyamodással élt, de a vádta-
 más az előzetes letartóztatást továbbra is fen-
 tartotta.

§ Hat fillér miatt. Györgyef János, Berger
 Ferencz és Szaniszló Béla együtt szolgáltak az
 újpesti gyepmesternél. A múlt év október 12-én
 éjjel a munkából hazamenet Györgyef
 János és Szaniszló Béla betértek egy
 pálinkamérésbe. Hazaérkezve, Györgyef János
 az udvarban találkozott Berger Ferenczcel, aki
 követelte tőle, hogy adja meg neki azt a hat
 fillért, amivel neki tartozott. Ebből szóváltás tá-
 madt a két kolléga között és a vita hevében
 Györgyef revolvert rántva, rálőtt Bergerre, akit a
 golyó könnyen megsebesített. A pestvidéki tör-
 vénszék esküdtbírósa Rónay Kamil elnöklésé-
 vel ma felelősségre vonta Györgyef Jánost a
 szándékos emberölés kísérletének büntetéseért. Az
 esküdtek bűnösnek mondták ki erős felindulás-
 ban elkövetett szándékos emberölés büntetése-
 n, akit a bíróság a verdikt alapján 6 havi börtönre
 ítelt. Az ítélet jogerős.

**A Tokaji Bortermelők
Társasága Rvt. Tokaj**

Ajánlja tisztán kezelt szamorodni,
aszú és gyógyászú borait. A
fenti társaság tagjai kizárólag
szőlőbírók; tehát a legeg-
bizhatóbb beszerzési forrás. Az árak oly méltányosak, hogy
hogy ez a **Borok királya**, királyok bora, Tokaj nekára és
folyékony aranya mindenki által könnyen beszerezhető.
Betegek, lábadoók, vérszegényeknek és gyomorhájóknak
nélkülözhetetlen. — **Sodap stí vezérköpvelet!**

1., Városmajor-utca 7. sz.
Telefon 157-62. Telefon 157-62.
Árjeg zékkel mindenkihez szívesen szolgálnak.

KÖZIGAZGATÁS.

Városok országgyűlése.

I.

A városok és törvényhatóságok évenként
 megújuló értekezleteiből egy igen érdekes in-
 tézmény nőtt ki magát: a Magyar városok
 országos kongresszusa, mely május hó 21. és
 22-én tartja első egyetemes gyűlését Buda-
 pesten, s amelyet minden nagytársulat nélkül
 bizvást elnevezhetünk a városok országgyű-
 lésének.

Miből állott a képviselői rendszer be-
 hozatala alatt a magyar országgyűlés alsó
 táblája? A törvényhatóságok küldötteiből, a
 megyék és városok köveiből. Most a váro-
 sok törvényhatósági bizottságai és képviselő-
 testületei ismét meg fogják választani kül-
 dötteiket, és megbízólevéllel, sőt bizonyára
 utasításokkal is ellátva fölküldik az új dié-
 tára. Nem kell hozzá egyéb, csak még a me-
 gyei törvényhatóságok csatlakozása, és a régi
 rendi országgyűlés alsó táblája nagyjából
 újra feltámadva áll előttünk és szerepet köve-
 tel közéletünkben. Hogy kongresszusnak ne-
 vezzi magát, és rendszerint csak minden három
 esztendőben ül össze, az mellékes, mert
 hiszen lesz állandó elnöksége, állandó bizott-
 sága és központi irodája, melyek az ügyek
 viteléről gondoskodnak, sőt körkérdések ut-
 ján bármikor megszavaztathatják az egész
 szervezetet bármely ügyben, nem is em-
 litve, hogy az elnökség és az állandó bi-
 zottság a kongresszust egyetemes ülésre
 bármikor összehívhatja. Egy cselekvőképes,
 hatalmas szervezkedés előestéjén állunk te-
 hát és pár hó múlva szemünk előtt fog végbe-
 menni egy olyan testület kialakulása, mely
 erőteljesebb, tekintélyesebb lesz minden ed-
 diginél és tekintve, hogy nem egyes emberek,
 de törvényhatóságok és városi autonómiák
 szövetségéből fog állani, bizonyára tekin-
 télyben és befolyásban is a közélet legerőtel-
 jesebb irányító tényezőjévé emelkedik. Csak
 ha azt a több százmilliónyi vagyont vesszük
 tekintetbe, mely a kongresszus tagjainak, a
 városoknak birtokában van s az ország leg-
 műveltebb polgárságának ama millióit, kik-
 nek bizalmából a küldöttek e kongresszuson
 megjelennek, világos lesz előttünk, hogy ez
 a testület, bárha kizárólag a városok anyagi
 érdekeinek rendezésére alakult is, idővel be-
 folyást fog gyakorolni — a politikára is. Mig
 nem lesz rá szükség — parlamentáris kor-
 mány idejében természetesen szó sem lehet
 erről, de ismétlődjenek csak meg a zivataros
 idők, rendüljön meg az alkotmány és ker-
 gessék szét az országgyűlést, a városok kon-
 gresszusa, melynek élén Budapest székesfő-
 város áll, még nagy dolgokra lehet hivatva.

De egyelőre ne erről beszéljünk, ne a jö-
 vőt fesszögessük, hanem az intézmény kelet-
 kezésének történetével legyünk tisztában.

Mintegy 10 év előtt történt először, hogy
 a törvényhatósági városok polgármesterei
 értekezletre gyűltek össze a fővárosban és az
 őket közösen érdeklő ügyeket megvitatták.
 Az értekezletek azután évről-évre ismétlőd-
 tek és állandó jelleget kezdtek magukra öl-
 teni. Példájukra megmozdultak a rendezett
 tanácsú városok is, ezek is értekezletet hir-
 dettek és elküldték rá a polgármestereiket.
 Sőt az utóbbiak a múlt évben egyesületet is
 alakítottak.

A székesfőváros ezekből a mozgalmakból
 kimaradt. Ugy látszik sem a törvényhatósági,
 sem a rendezett tanácsú városok nem bíztak
 benne, hogy a főváros tanácsa érdemesnek
 tartaná közibük állatit és így a meghívás
 mindkét részről elmaradt, holott mindenki
 érezte, hogy ha az egész ország összes váro-
 sai a városok érdekeinek gondozására szoro-
 sabb viszonyba lépnek egymással, onnan a
 fővárosnak kimaradnia nem volna szabad.

A közökhajtás teljesülésének a múlt esz-
 tendő hozta meg az alkalmat. Mikor megje-
 lent az adóreformra vonatkozó törvényjavas-
 lat, Bárczy István, Budapest polgármestere
 elérkezettnek látta az időt, hogy Magyaror-
 szág összes városainak közös szervezetben
 való egyesítésére lépéseket tegyen. Ekkor
 hívta össze értekezletre egy a törvényható-
 sági, mint a rendezett tanácsú városok kül-
 dötteit s az értekezlet, miután a szakkérdé-
 seket letárgyalta, elhatározta, hogy a váro-
 sok anyagi érdekeinek gondozására állandó
 szervezetet, a városok kongresszusát fogja lé-
 tesíteni, a főváros vezetése alatt.

Igy jön létre május hóban a magyar
 városok országos kongresszusa.

E kongresszus előkészületeinek hírére
 egy mellékalakulás is történt: a városok or-
 szággyűlési képviselői szintén tartottak érte-
 kezetet és egy albizottságot küldtek ki Holló
 Lajos elnöklése alatt, mely a városok kíván-
 ságait emlékiratba foglalta. Ezt az emlékirat-
 iratot lapunk egyik januári számában részle-
 tesen ösmertettük.

A kongresszus tervezete azonban a vá-
 rosi képviselőknél ezt a külön alakulását va-
 lószínűleg fölöslegessé fogja tenni. A szerve-
 zeti szabályzat 2-ik szakasza ugyanis ki-
 mondja, hogy a városok országgyűlési kép-
 viselői mint meghívottak, a rendes tagok
 összes jogaival felruházva alkotó elemét fog-
 ják képezni a kongresszusnak, illetőleg meg-
 bízásuk egész ideje alatt tagsági jogokat
 gyakorolnak. Tehát felszólalhatnak a kon-
 gresszusokon, indítványokat tehetnek és
 igénybe vehetik a központi irodát. Ezenkívül
 módjukban áll magukat a küldöttek közé
 beválasztatni és mint ilyenek tagjai lehetnek
 a 24 tagú állandó bizottságnak. Így aztán
 valószínű, hogy az új alakulás a városi kép-
 viselők külön szervezetét is föl fogja szívni
 magába.

A kongresszus rendes tagjai a magyar-
 országos városok közül azok, amelyek belép-
 nek, és a tagdíj fizetésére magukat kötelezik.
 A huszezernél kevesebb lakosságú városok
 tagdíja évi 50 K. 20—40,000-ig 100 K.
 40,000-en felül 200 korona. A meghívott kép-
 viselők és más szakfériak tagdíjat nem fizet-
 nek. Az I-ső csoportbeli városok két követet
 küldenek, a II-ikbeliek négyet, a III-ik cso-
 portbeliek hatot. Mindeket a törvényható-
 sági bizottságok, illetőleg a képviselőtestüle-
 tek választják. Küldött csak törvényhatósági
 (képviselettestületi) bizottsági tag, városi
 tisztviselő, vagy a város országgyűlési kép-
 viselője lehet és minden küldöttnek egy szá-
 vazata lesz.

A májusi kongresszus napirendjére több
 nagyjelentőségű ügy van kitűzve. Ezek a
 következők:

1. A városok háztartásának rendezése.
2. A városok hitelügyének rendezése.
3. A városok kisajátítási joga.
4. A városok és az alsóbbrendű vasutak
közti jogviszony.
5. A városok statisztikájának szervezése.

Hogy a két napra tervezett kongresszus
 megbir-e küzdeni azzal az óriási munkával,
 amit e súlyos ügyek beható tárgyalása fel-
 halmoz, az nagyon kétséges. Bármennyire
 előkészítsenek is olyan dolgokat, mint pél-
 dául a városok háztartásának rendezése, le-
 hetetlen vele egy-két óra alatt végezni. El-
 lehetünk rá készülve, hogy például az ezzel
 kapcsolatos községi adózás kérdésénél olyan
 áradata zug majd fel a külön vélemények-
 nek, amelyeket a legtapintatosabb elnöki ve-
 zetéssel és a legnagyobb tekintélyre támasz-
 kodó barátságos rábeszéléssel sem lehet visz-
 szaszorítani. Az egyik városnak kevés lesz,
 ami a másiknak sok és még ha alsó és felső
 határokat állapítanak is meg, akkor is elége-
 detlenségek fognak hallatszani minden oldal-
 ról. A pótdó tulságos leszállításának örülne
 a polgárság, de kárát látna az adminisztrá-
 czió és első sorban a tisztviselők, más vá-

Ha fáj a feje

ne tétovázzék hanem
 használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmekacsabb migráint és fejfájást elmulasztja.
 Készít Beretvás Tamás gyógyszerész Kiszpesten.

Ára 1 korona 20 fillér.
 Orvosok által ajánlva.

Kapható minden gyógyszerertárban
 Három dobozál ingyen postai szállítással.

rosban a pótlódó fölemelése lázongásba hozná a kedélyeket s az elégedetlenség első sorban a küldöttek ellen irányulna. A bevételek másnemű szaporításának is számtalan módja van; ha a kalandos terveket és képtelen ábrándokat mellőzni lehet is a kongresszuson, de nem tilthatják el a tárgyalását a meglevő és bevált példák, melyeknek csak a felsorolása órákig tarthat. Már pedig a kongresszusi tagoknak nemesak joguk, de szinte kötelességük is egymást kitanítani.

WIKUS TÁTRA TEJCSOKOLÁDÉ

KÖZGAZDASÁG.

A Salgótarjáni Köszénbánya Rvt. közgyűlése.

Budapest, február 27.

A legnagyobb magyar köszénbánya-társulat, a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársaság, ma tartotta meg 41-ik évi közgyűlését a részvényesek nagy érdeklődése mellett. Ez az érdeklődés azonban ezúttal nemesak az előterjesztett évi jelentéseknek szólt, ámbár azokban az egész vonalon megnyilatkozott nagy fejlődés méltán megérdemelte azt, hanem szólt annak az ünneplésnek, amelyben a társaság részesítette két régi tisztviselőjét, Frischmann J. Frigyes és Reimann Lázár igazgatókat, akik most töltötték be a társaságnál negyvenedik szolgálati évüket. E két igazgató nagy szakértelmével lankadatlan ügybuzgalmával jelentős eredményeket ért el s nagy részük van a társaság vagyoni fejlődésében és abban, hogy a vállalat ma már a magyar közgazdaság egyik legfontosabb tényezőjévé lett. A szép jubileumról a közgyűlés előterjesztett évi jelentés a következő szavakkal emlékszik meg:

„Részvényeseink ma a 41-ik rendes évi közgyűlésre gyűlnek össze. A sors csak keveseket részesített azon kegyben, hogy akik az első közgyűlésen megjelentek, részt vehessenek ezen a közgyűlésen is. Akik társulatunk alapjait megvetették, jövője érdekében fáradoztak, majdnem mindnyájan kidölgtek. A gondviselés azonban megengedte azt, hogy kettőt azok közül, akik társulatunknál megalakulása óta működnek, nemesak körünkben tisztelhetünk, hanem mint fíradhatatlan, lankadatlan buzgalmu társakat is üdvözölhetjük. Igazgatótársaink, Frischmann J. Frigyes és Reimann Lázár urak 40 év előtt léptek társulatunk kötelékébe és négy évtized óta buzgólkodnak pártját ritkító kitartással és nagy sikerrel társulatunk ügyei körül. Mi az összes részvényesek érzelmeit váljuk tolmácsolhatni, midőn ebből az alkalomból szívünk egész melegével üdvözöljük igazgatóságunk e két jeles tagját s annak az óhajunk adunk kifejezést, hogy még sokáig teljes órságban maradjanak meg társulatunk élén és gyarapítsák nagy érdemeiket.”

A jelenvolt részvényesek is melegen csatlakoztak az igazgatóság szép elismeréséhez, mit az ünneplések valóban meg is érdemltek. Az ő működésük ideje a magyar iparfejlődés történetének érdekes fejezete. A Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat négy évtized előtt egy millió métertermészt termelt évenként, 900 munkással dolgozott, kilnek évi bére 400.000 koronát tett. 1908-ban 20.000.000 métertermészt termelt 10.000 munkással, sőt a vezetése alatt álló bányák termelésével 25.000.000-ra rugott az össztermelés, a foglalkoztatott munkások száma a 14.000-et, évi béruk pedig a 14.000.000 koronát haladta felül. A hazai barnaszénttermelés egyharmadát a társulat szolgáltatja, kulturális és szociális célokra nagy összegeket költ, csak munkáslakóházakra a lefolyt két évben három és fél millió koronát áldozott. Különösen figyelemreméltó a petrozsényi bányászati gyors fej-

lődése. A petrozsényi bányákat a társulat 1895-ben szerezte meg a brassói bányá- és kohóegyesülettől; termelésük akkor évi két és fél millió métertermészt tett, ma pedig már évi 10.000.000 q-ra rug. A társulat ma riadva vissza a legnagyobb áldozatoktól sem, a bányák termelőképességét tetemes beruházásokkal már a legközelebbi években évi 15-16 millió métertermészt akarja emelni, mert e bányavidék több ezer millió métertermészt rugó szénvagyományát és termékének kitünő voltánál fogva az ország folyton fokozódó szénszükségletének tartálékát képezi.

A társaság nagyarányu működését jelzik a következő adatok: Bányái a lefolyt üzleti évben összesen 19.918.607 q-t termeltek; 1.357.512 q-val többet, mint az előző évben. Az 1907-iki évből áthozott 202.489 q-val együtt, tehát 1908-ban 20.121.096 q-t felett rendelkezhetett. Ebből eladott 19.954.562 q-t és így 1909-re készletül maradt 166.534 q. Az 1907-iki eladással szemben tehát 1.397.068 q-val többet adott el. Ilyen nagy termelés mellett a társaság jövedelmei is tetemesen emelkedtek, úgy hogy a társaság az idén 32 koronás osztalékot fizet.

A közgyűlésről tudósítónk egyébként még a következőket jelenti:

A közgyűlésen dr. Chorin Ferencz főrend elnököl, ki a jegyzőkönyv vezetésével Görög Gábor igazgató-helyettes, hitelesítésével pedig Hollós Odön és Robitzek Henrik részvényeseket bízta meg. Majd dr. Chorin Ferencz tartott nagyobb beszédet, melyben az ünneplott igazgatók érdemeit méltatta a részvényesek nagy tetszése mellett. Egyéb alakítások elintézése után a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését, valamint megállapította és jóváhagyta az 1908. évi zárszámadásokat és mérleget. A lefolyt üzleti év az üzemi költségeknek és adóknak levonása után az 1907. évi K 364.493.52 fillér áthozattal együtt K 5.007.634.04 fillér összehozadékok mutat, melynek felosztására vonatkozólag az igazgatóság indítványa értelmében a közgyűlés úgy határozott, hogy ezen összegből K 1.000.000 az értékesítőknek, K 300.000 a rendes tartalékalap javára fordíttassék, hogy az igazgatóság és tisztviselők jutalékának levonása után fennmaradó összegből a forgalomban levő 90.000 darab részvény után részvényenkint 32 korona és így e zimen K 2.880.000 használtassék fel, hogy a fennmaradó K 463.319.99 fillér az 1909-ik év javára előirassék és végül, hogy az osztalék az 57. számú szelvény bevonása ellenében 1909. márczius hónap 2-től kerüljön kifizetésre.

A közgyűlés az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta s a részvényesek jegyzőkönyvi elismerésüket fejezték ki az igazgatóságnak a társaság ügyeinek sikeres vezetéseért.

91.40 korona a magyar járadék. Az utóbbi időben, mint ismeretes, a különféle mozgósítási, sőt háborús hírek hatása alatt a magyar koronajáradék erősen hanyatlott s tegnapelőtt már 90.70 K-ra szállott le. Ma aztán végre helyreállt a megrendült bizalom s az egész vonalon a javulás jelei mutatkoznak. Legörvendetesebb azonban mégis az, hogy a koronajáradék ma 91.40 koronára szökött föl, amilyen nivón már rég nem állott. A járadékokat egyébként ma nagyobb tételekben keresték nemesak hazai vevők, hanem külföldi tőkésök is. A megszállt helyzetnek hiü tükrö az alábbi táblázat, mely a főbb értékek utolsó három napi jegyzéseit hasonlítja össze. E szerint volt:

	febr. 25.	febr. 26.	febr. 27. képest
Magyar hitelrészv.	725.—	732.—	734.— +2.—
Oszt. hitelrészvény	623.50	626½	628½ +2.—
Jelzáloghitelbank	416.—	420.—	422.— +2.—
Leszámitolóbank	470.—	477.—	478.— +1.—
Salgótarjáni köszén	572.—	574.—	576.— +2.—
Rimamurányi	520.—	520.—	525.— +5.—
Városi villamos	262.—	264.—	265½ +1½
Oszt. Magy. állanv.	661.—	664½	668.— +3½
4%-os magy. kor.-jár.	90.70	91.10	91.40 +0.30
Adria tengerrhajózás	393.—	395.—	390.— -5
Közuti vasut	564.—	563.—	565½ +2½

Emelkednek a Drasche-papírok. Ismeretes, hogy a főváros több milliós házépítésekre teszi meg

most az előkészületeket s igen jelentős magánépítkezések is kezdődnek a tavasszal. Az építkezési ipar e küszöbön álló fellendülésének tudható be az, hogy ha a tőzsdén erősen keresték a Drasche téglagyár papírjait, amelyek ennek következtében 12 koronával 460 koronára emelkedtek.

A Budapest-Erzsébetvárosi Bank közgyűlése. A Budapest-Erzsébetvárosi Bank R. T. ma délután tartotta a VI-ik évi rendes közgyűlését, Ehrlich G. Gusztáv elnöklése mellett. Az igazgatóság örömmel tudatja a jelentésében, hogy az az elhatározása, amely szerint az intézet kebelében egy vas- és fémárusztályt létesít, fényesen bevált, a meynyiben a múlt év december havában megalapították az „Országos vaskereskedelmi részvénytársaságot”, egymillió korona alaptőkével, amelyre azonnal befizettek 300.000 koronát. Ez a vállalat már a „Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság” részzei és aninai vasgyárainak, valamint a „Füleki zománcozott lemezgyárnak” vezérképviselőt bírja és mint elsőosztályu vasnagykerekeskedő cég van a megfelelő helyeken elismerve. Hogy az ennél a vállalatnál megfelelő igényeknek megfelelőhessen az intézet, az igazgatóság a 2 millió alaptőkét 3 millióra emelte, amely tőkeemelés teljes eredményt járt. Az intézet összes forgalma 151.533.074 kor. 48 fillér volt. A tiszta nyereség a tavalyi 15.187 kor. 29 fill. áthozattal együtt 157.860 kor. 71 fill. A most esedékes szelvényekre 12 korona osztalékot fizetnek ki. A közgyűlés a jelentést minden irányban megadta. Az igazgatóság új tagjait megválasztották Lázár Pál udvari tanácsos műegyetemi tanárt, Scoupi Józsefet és dr. Ehrlich Miksát, a felügyelő-bizottságba pedig Francois Lajost és Harsányi Adolft. A közgyűlés végül köszönetet mondott Ehrlich G. Gusztáv elnökigazgatónak, a vezetőségnek s a tisztikarnak az elért szép eredményekért.

Ipari törvénykezésünk reformmunkálatai. Tudvalevőleg márczius 16-án kezdődik meg az az ankét, amelynek feladata lenne az új ipartörvénytervezet végleges szövegezése. Az volt a terv, hogy előzőleg a minisztérium kiadja szakaszonként csoportosítva a beérkezett szakvéleményeket is egy nagy kötetben. Ez a terv azonban dugába dőlt, mert igen sok kamara és más testület még egyáltalában nem adta be véleményét, sőt a minisztérium egyik-másik szakosztálya még szintén nem készült el munkájával. Ezért aztán — mint értesülünk — a minisztérium úgy döntött, hogy osztja az anyagot s az első kötetben csak az első 200 szakaszhoz beérkezett véleményeket adja ki. Ugy értesülünk, hogy a kötet még így is csak az ankét napjára készülne el, ami igen nagy hiba lenne, mert így nem tanulmányozhatnák az illetékesek kellő alapossgal. — Ezzel egyidejűleg elkészültek már a védjegyoltalomról, a szabadalmi és ipari mintákról és a munkásbiztosításról szóló törvények is, melyeket legközelebb nyilvánosságra is hoznak.

Áruforgalmi r.-t. Temesvárott. Megirtuk, hogy Áruforgalmi Részvénytársaság ezim alatt új vállalat alakult Temesvárott. Az alakuló közgyűlést tegnap tartották meg. Megállapították a 150.000 korona alaptőke aláírását és biztosítását és chez képest kimondották a társaság megalakulását. Az igazgatóságba hároméves mandátummal az alapítók: Schnitzer Albert lugosi nagykereskedő, Bauer Józsefet, a Phoenix biztosító társaság titkárat, Grüner Henrik magyarkanizsai, Karner Ede és Káldori Marcell temesvári lakosokat neveztek ki, míg a felügyelő-bizottságba egy évre Klein Dávid (Klein, Dénes és Társa cég) és Kun Lajos kereskedőket, Merbl Arnold és Neuhausz Ernő vállalkozókat, temesvári lakosokat választotta meg a közgyűlés. Az igazgatóság az alakuló gyűlés után igazgatósági ülést tartott és Káldori Marcell ügyvezető-igazgatóvá, dr. Hajdu Frigyes pedig jogtanácsosává nevezte ki.

Az újságírók bankja. A Magyar Újságírók Takaré- és Hitelgyesülete mint szövetséget szombaton délután tartotta alakuló közgyűlését a Belvárosi Takarékpénztár helyiségében száznál több újságíró jelenlétében. Székely Ferencnek, a belvárosi takarékpénztár elnökigazgatójának üdvözlő szavai után, az ő indítványára az alakuló közgyűlés elnökévé Rákosi Jenő főrendiházi tagot, a Budapesti Hírlap főszerkesztőjét választották meg. Rákosi megnyitó beszéde után a közgyűlés ki-

Angol készpénzrendszerü

országosan ismert első-rangú uri szabó-termék szállít mérték szerint, kifogástalan kelméből, több szóró próbával. prima munka.

Téli kabátot . 35 frtért IV. kerület, Belváros
Smoking-öltönyt 35 „ Magyar-u. 3.
Frakk-öltönyt . 45 „ I. emelet. Telefon 116-59.
Prima öltönyt . 30 „ Kossuth Lajos-u. mellett

mondotta a szövetség megalakulását és megállapította az alapszabályokat. A szövetség igazgatóságának elnökévé Rákosi Jenő főrendiházi tagot, az Otthon írók és hírlapírók körének elnökét, társelnökéivé Herczeg Ferencz író, a Budapesti Ujságírók Egyesületének elnökét és Heltai Ferenczet, a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének elnökét, ügyvivő elnökévé Zilahy Simont, a hírlapkiadók szövetségének elnökét, ügyvivő igazgatójává Szabó Lászlót, a Budapesti Hírlap szerkesztőségének tagját, az igazgatóság tagjaivá pedig Gelléri Mór királyi tanácsost, a Szakírók Egyesületének elnökét, Szávay Gyula író, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkárát, a vidéki hírlapírók országos szövetségének elnökét, Márkus Miksa udvari tanácsost, a Magyar Hírlap főszerkesztőjét és tulajdonosát, Szatmári Mór orsz. képviselőt, a Budapest főszerkesztőjét, Csajthay Ferenczet, a Budapesti Hírlap felelős szerkesztőjét, Lenkey Gusztávot, a Magyar Hírlap felelős szerkesztőjét, az országgyűlési tudósítók és a külföldi laptudósítók szindikátusának elnökét, dr. Schiller Henriket, a Pester Lloyd főmunkatársát, Purjesz Lajost, az Egyetértés felelős szerkesztőjét, Seress Lászlót, a Pesti Napló főmunkatársát és Salusinszky Imrét, a Budapest helyettes szerkesztőjét választották meg, valamennyit egyhangulag. A felügyelő-bizottság elnöke lett Vadnay Géza, a Belvárosi Takarékpénztár elnöke, tagjai: Kálnoki Henrik, a Hitel szerkesztője, Lándor Tivadar, a Magyar Nemzet szerkesztője, Lányi Mór orsz. képviselő, dr. Ormos Ede ügyvéd, a Népszava szerkesztőségének tagja, Bíró Ármán, a Magyar Vaskereskedő szerkesztője, és Buday Barna orsz. képviselő, a Köztelek szerkesztője. Az alakulás után Rákosi elnök bejelentette, hogy a Belvárosi Takarékpénztár a szövetséget tagjainak sorába belépett 40 darab 100 koronás üzlet rész jegyzésével. Ezt a bejelentést a közgyűlés zajos éljenzéssel vette tudomásul. Miután a jegyzőkönyvet a közgyűlés megbízásából Hoffmann Ottó orsz. képviselő, dr. Kovács Dénes, a Kis Ujság szerkesztője és Lányi Zsigmond, a Budapesti Tudósító szerkesztője hitelesítette, a közgyűlés Rákosi Jenő zajos éljenzésével véget ért. A közgyűlés után az igazgatóság tartott ülést, amelyen a szövetséget ügyvédévé dr. Sebestyén József ügyvédet választották meg.

Egy vidéki pénzüzet jubileuma. Debreczenből írják: A város egyik legtekintélyesebb pénzintézete, a debreczeni kölcsönös segélyegylet ez éven érte meg fennállásának 25. esztendőjét. A jubileumot ünnepség keretében ülte meg a pénzüzet. A város házában díszközgyűlés volt, amelyen fenyéri Zádor Lajos kir. tanácsos, elnököt és dr. Szántó Sámuel igazgatót lelkesen ünnepelték. A két vezető férfiú érdemét elismerendő, az intézet megfestette arcképeit, melyeket a díszközgyűlésen leleplezték le. A jubiláló bank ez alkalommal több jótékony alapítványt tett.

A kincstári utalványok kibocsátása. Bécsből jelentik, hogy ma délután a pénzügyminisztériumban tanácskozás volt az osztrák nagy pénzüzeti képviselőivel a 220 millióra rugó 4 százalékos kincstári utalványok kibocsátása tárgyában. Az árfolyam 97.30 lesz és a kibocsátás már a legközelebb időben várható.

A kamarai választások központi bizottsága. Ismeretes, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara tagjainak öt évre terjedő megbízása folyó évi június hó 28-án lejár s az új választások előmunkálatainak teljesítése s a tagválasztások végrehajtása ezáltal a törvényhatóságnak központi bizottságot kell alakítania. A tanács most azzal a javaslattal járul a közgyűlés elé, hogy a kamara újjáalakításához szükséges előmunkálatok foganatosítására és a tagválasztások végrehajtására hivatott központi bizottságot a következőleg alakítsa meg: Elnök: dr. Melly Béla tanácsos. Rendes tagok: I. Kereskedők: Ehrlich G. Gusztáv, Hüttl Tivadar, Jálies Géza, Kramer Miksa, Ott Lajos, II. Iparosok: Boros Soma, Glück Frigyes, Czettel Gyula, Sajó János, Schön Ignáz. Póttagok: Simon Jakab és Grünfeld Miksa. Jegyző: dr. Déri Ferenc tanácsjerevő.

Szövetkezeti fölszámolás. Ismeretes, hogy az Egyesült Takarékok és Hitelszövetkezet felszámolói. A felszámolást kimondó közgyűlést most tartották meg, amely felszámolóul megválasztotta: Fischer M. Ignáz, Ditz Miksa, dr. Nagy Sándor, Schulz Albert és Gutwillig Zsigmond igazgatósági tagokat.

Külföldi munkások megrendszabályozása Németországban. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara értesülése szerint Németországban egy nemrégiben megjelent hivatalos rendelet értelmében a külföldi munkásokkal szemben fennálló intézkedések szigorítottak. Az összes külföldi munkásokra nézve előírt munkásigazolványok kiállítása az e célból létesült határhivatalokban történik. A külföldi munkások, akik a jövőben a német birodalomban munkába akarnak állni, már az országba lépésükkor kell, hogy a határhivatalokban jelentkezzenek és ott kellő igazolás mellett ki vegyék munkásigazolványukat, melynek kiállítási díja 2 márka. Azok a külföldi munkások, akik a határhivatalok megkerülésével az ország belsejében lépnek munkába az utólagos igazolványkiállításért 5 márkát fizetnek. Azok pedig, akik ezidő szerint már a német birodalomban tartózkodnak, kötelesek magukat, amennyiben tartózkodási helyükön határhatalóság van, annál, ha nincs a munkahelyük rendőrhatalóságánál igazolni és munkásigazolványukat ott kiváltani. Azok a munkások, akik e rendelkezésnek eleget nem tészenek, kiutasítottak. Így járnak azok, akik a rendelet szövege szerint engedetlenül viselkednek, erőszakoskodnak különösen pedig azok, akik szerződészegést követnek el.

Fizetési képtelenségek. Megírtuk, hogy Mautner és Wilecz budapesti fűszernagykereskedő cég fizetési képtelenségét jelentett. A cég most bemutatta státuszát, amely szerint az aktívák 608.289 K 01 fillért tesznek ki, amelyből azonban 361.160 K 78 fillér lemegy mint a Forgalmi Bank fedezetkövetelése, további 39.156 K 61 fillér mint házbér, biztosítás, világítás, alkalmazottak fizetése stb. s így az aktívák végösszege: 217.971 K 62 fillér. A passzívák pedig 630.803 K 37 fillért tesznek ki. A cég a státuszának megfelelően hat hónapon belül fizetendő 30 százalékos egyezséget ajánlott fel hitelezőinek prima kezesség mellett. — A bécsi hitelezői védegyelet ma közhírré teszi, hogy Zoltán Emil és Társa kereskedő cég Budapest fizetési képtelenségét jelentett.

A műtrágyázási verseny eredményéről. Lapunk mai számában a „Műtrágyázás Értékesítő Szövetkezet” beszámoló a lefolyt év tavaszán történt műtrágyázási verseny eredményéről, bőséges adattal szolgálva arra nézve, hogy a műtrágyázásnak szakszerű eszközzése által miként lehet a hozamot növelni, ezzel a jövedelmet is jelentékenyen biztosítani. Az érdekelt termelők ezen eredményeket olvasva, bizton saját érdeküket szolgálják, amidőn a műtrágyázást az eddigieknél sokkal nagyobb mérvben s az előírt szabályok szerint foganatosítják.

A bornyilvántartás vezetése elhalasztották. Ismeretes, hogy az új börtörvény értelmében a börtörmelőknél, borkereskedőknel és vendéglősöknel nyilvántartást kell vezetniük borkészleteikről és borforgalmukról. A törvény 14. szakasza azt mondja ki, hogy a bornyilvántartás vezetése alól a törvényhatósági bizottság előterjesztésére a földművelési miniszter indokolt esetekben felmentést adhat. A törvényhatóságok ez ügyben előterjesztést még nem tehettek, sőt e kérdéssel még nem is foglalkozhattak, mert a törvényhatósági bizottsági tavaszi közgyűlések többnyire még csak ezután fognak megtartani. Ennek fényében Darányi földművelésügyi miniszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy amennyiben ezen előterjesztési jogukat igénybe venni kívánják, azzal folyó évi május hó 20-ig elhímelék és kimondták, hogy a nyilvántartás vezetése folyó évi június hó elsejétől kezdve lesz kötelező.

Magyar fokivitel Messinába. Hazai ezégek, melyek a délszlávországi földrengés által elpusztított vidékekre épülettűt akarnak szállítani, értesítést kaphatnak a m. kir. Kereskedelmi Muzemünál.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.
Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Szerkesztői üzenetek.

Özvegyasszony. Dícsérjük azt a bátorságát, hogy szakítani méréselt környezetének előítéletével és hamis szegyenkezésével. Vagyoni viszonyai nem változtak, jóvelme sem gyarapodott, ellenben a megélhetés viszonyai a egész vonalon megnehezdedtek, minden megdrágult, nevezetesen a lakberek is szédületesen felszöktek. Ön hát minden habozás nélkül alkalmazkodik a körülményekhez és ezekhez mérten módosítja szükségleteit. Öltözékére eddig is keveset költött — ezentul felényire szállítja le toilette-kiadásait. Színházba eddig földszintre váltott jegyet — ezentul másodemeleti zártszékkel is beéri. (Ugy sincs mutogatni való parádés ruhája.) Eddig négyoszobás lakása volt — májusra kétszobást vett ki. (Az egyikben egyesíti a szalont az ebédlővel, a másik a hálószobájá.) Ehhez mérten két eszed helyett egy mindenes is elvégzi a háziteendőket, annál is inkább, mert az ebéd menüjét három tal ételről kétfőre készüül redukálni. A nyaralásról is lemond. Erre való tekintettel úgy választotta meg a lakását, hogy nyáron ne legyen a nap hevének kitéve. Sokkal czelszerűbbnek és takarékosabbnak tartja, hogy idehaza keressen majd tüdőbést a budai hegyek közt, a szigeten, a városligetben és a főváros gyógyító hatású fürdőiben. Véleményünket kéri: Sok szőszaporítás helyett lekőzöltük programját, annak minden pontját magunkévá téve, aláírjuk és követésre ajánljuk.

Mesartin. 1. A kérdezett író VII., Dohány-utca 86. sz. a. lakik. 2. A második kérdésre feleletlén, Zrínyi-utca 2.

Tanító. Ezért semmiféle kellemtlensége nem lehet. T. K. Nemes-Ocsa. Semmiesetre se mondja meg neki, mert még abban az esetben is visszaadhatna a helyzetet, ha nem szeretné. Arra pedig aligha lehet szüksége, hogy egyszerűen átadja magát neki.

Erdőküldő. Budapest Eskü-tér 4. alatt lakik. Meltóságos.

Előzetes író. A születési, illetőségi és orkölcsi bizonyítványt kell mellékelni.

D. P. Kassa. Ily iskolai képzettséggel nem juthat be.

R. Pál. Ön a budapesti hadtestparancsnoksághoz tartozik és így ha ezt a hadtestet mozgósítási fogják, bizonyára egyike lesz azoknak, akiket hamarosan be fognak hívni.

Pártekedő. Kártérítésre joga van, de attól félünk, hogy esetleg többre kerülhet a pör, mint amennyit ez a ruha megér.

Kéked. Az Arany-bullát 1222-ben adták ki. 15678. előzetes. Ilyen lay nem fordul elő a hírlap-jegyzékben.

Kövessé leány. Az illető 1875. április 23-án született.

T. A—n. Nézetünk szerint ebben az ügyben a legimmoralisabb módon járt el.

Szelistye. Ilyen szaklap: „A fény” szerkesztője: Mai Manó. Kiadóhivatala: IV., Kossuth Lajos-u. 7.

Melyeknek van igazsága? Magának, de nem egészben. Mert a leveleiben leirt mesét a nemesek soh' sem mondták el és nem vonultak Párisig se. Tény az, hogy a hadjáratban részt vettek.

K. O. A. Kolozsvár. A kéziratot nem kaptuk meg. Z. Z. Makó. Az illetőnek a könyvei a Révai Testvérek könyvkiadó vállalatában vannak meg.

Humorizáló tanító. Nemzeti Iskola. Szrekeszti és kiadja: Földes Géza, VII., Rottenbiller-u 37. b.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vasat tartalmaz és a SCOTT-féle módszer védjegye — a halászt — kérjük a csomagoláson látni!

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészti még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle használatával valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, február 27.

A készáru-piaczon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, csak keveset vásároltak és nem voltak hajlandók tegnapi árat fizetni. Mivel másrészt az árubirtokosok sem firszirozták a dolgot, csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, melynek folyamán alig 5000 q buza kelt el, a tegnapiaknál 10-20 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 28.30 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 27.— korona, 78 kilós erdélyi buzáért. Egyéb gabonaneműek közül rozs 20 fillérrel olcsóbb, zab változatlan, árpa és tengeri forgalom nélkül. Csupán zabból került 1200 q forgalomba 17.70-18.30 koronás áron. A határidő-piaczon a mai üzlet rendkívül mozgalmas volt. Majdnem 2 ezren magasabb amerikai jegyzésekre és erős éjjeli fagyra szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg, mindjárt kezdetben azonban igen sürgős realizálási hajlam mutatkozott, melynek révén lényegesen esökkentek az árfolyamok, amelyek később aztán javult vételkedvre ismét emelkedni kezdtek és gyorsan behozták az iménti visszaesést. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza változatlan maradt, az októberi buza nyolcz fillérrel, az áprilisi rozs, az októberi rozs, az áprilisi zab és a májusi tengeri két-két fillérrel gyöngülték.

A készáru piacozon elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 800 q 80.5 k 28.20 K, 100 q 80 k, 200 q 80 k, 100 q 80 k 28.30 K, 400 q 80 k, 100 q 79.5 k 28.20 K, 100 q 79 k 28 K, 100 q 77.5 k, 200 q 77 k 27.60 K, 200 q 75.5 k 27.40 K.
Erdélyi: 100 q 78 k 27.60 K, 100 q 78 k 27.60 korona.
Pestvidéki: 100 q 77 k, 100 q 77 k 27.70 K, 100 q 77 k 27.50 K.
Fejérmegyei: 100 q 75.8 k 27.40 K, 150 q 75 k, 150 q 76 k 27.20 K.
Verbászi: 600 q 77.8 k 27.70 K.
Bácskai: 100 q 79 k, 150 q 79 k, 500 q 78.8 K 28.10 K Budára.
Zab: 100 q 18.20 K, 100 q 18.30 K kpf., 200 q 17.70 K, 100 q 17.60 K, 100 q 17.70 K kpf., 300 q 18.10 K, 300 q 18.10 K kpf.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	27.40-27.90
"	76	26.85-27.25	80	27.55-28.—
"	77	27.05-27.45	81	27.80-28.20
"	78	27.25-27.75	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	27.15-27.60
"	76	26.70-27.—	80	27.40-27.85
"	77	26.90-27.25	81	—
"	78	27.05-27.45	82	—
Pestvidéki	74	—	78	27.10-27.50
"	75	—	79	27.20-27.65
"	76	26.75-27.05	80	27.45-27.90
"	77	26.95-27.30	81	—
Bácskai	74	—	78	27.20-27.75
"	75	—	79	27.30-27.90
"	76	26.85-27.25	80	27.55-28.—
"	77	27.05-27.45	81	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	20.80-20.95
" közepminőségű új	—	—	—	20.65-20.75
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17.20-17.45
" II. rendű	—	—	—	16.70-17.—
Köles	—	—	—	—
Zab I-rendű	—	—	—	18.—-18.35
" II-rendű	—	—	—	17.60-17.90
Tengeri belföldi új	—	—	—	14.60-14.90
Repce: Káposztarepeze	—	—	—	—

A határidőpiacozon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kétések (50 kg.-kint) 1909-re:
Buza áprilisa 13.48-13.49-13.36-13.46-13.47—
Buza májusra 13.27-13.28-13.24-13.30—
Buza októberre 11.31-11.23-11.29-11.31—
Rozs áprilisa 10.43-10.40-10.47—
Rozs októberre 9.45-9.44-9.49-9.53—
Zab áprilisa 8.79-8.83—
Tengeri májusra 7.45-7.40-7.39-7.43—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

1909. áprilisi buza	13.45-13.46
1909. májusi buza	13.28-13.29
1909. októbert buza	11.28-11.29
1909. áprilisi rozs	10.47-10.48
1909. októberi rozs	9.51-9.52

1909. áprilisi zab 8.83-8.84
1909. májusi tengeri 7.43-7.44

Budapesti gabonaforgalom.

1909. február 24-től 1909. február 25-ig.

	Erkezett	Elszállított
Buza	12513	—
Rozs	1214	—
Árpa	1281	305
Zab	715	—
Tengeri	402	—
Liszt	—	11591
Korpa	—	2362

Értéktőzsde.

A politikai helyzetben beállott kedvező fordulat s különben az, hogy Oroszország kijelentette, hogy csatlakozik a nagyhatalmak békés akciójához, valamint a törökországi bojkott megszűnése nagyon megszilárdította a tőzsde irányzatát s a nemzetközi piac értékei élénk forgalom mellett csakhamar 5-6 koronával emelkedtek. Az emelkedés legmagasabb volt az előtőzsde folyamán, amikor a Magyar hitel 736.50 K, az Osztrák hitel 630.50 K-ig felszökött. A déli tőzsdén egy-két eladásra, de főleg a spekuláció realizálásaira visszaesés állott be s a két hitelrészvény három koronával alacsonyabban zárult. De a tegnapi zárlathoz képest a két hitelrészvény még így is 3-3 koronával, a Jelzálogbank és a Leszámitolóbank szintén 3-3 koronával, a Hazai bank 5.25 koronával, a Rimamurányi részvény 5.50 koronával, az Államvasut 4 koronával és a Közuti részvény 2.50 koronával, a Városi vasut 2 koronával emelkedett. A helyi piacon is élénk forgalom mellett általános áremelkedés volt észlelhető mindazokban az értékekben, melyek forgalomban voltak. Kötés fordult elő az építőipar részvények közül a Beocsini, a Drasche, a Keramiai részvényekben, továbbá a Salgótarjáni, a Kereskedelmi bank, a Magyar általános takarékpénztár és Városi vasut részvényekben. A szilárdság a járadékpiacon is kiterjedt s élénk vásárlások után a koronajáradék 91.40 koronával zárult.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 629-630.50, Magyar hitel 736-736.50-734.75, Osztrák-magyar államvasut 670-670.50, Leszámitolóbank 478.75-481-478.75, Jelzálogbank 425.50-423.50-421.50, Rimamurányi 525.50-526.50-525.50, Városi villamos vasut 264, Közuti vasut 568.50-567.50, Magyar koronajáradék 91.37.5-91.47.5-91.37.5 koronán.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 630-629-628, Magyar hitel 735.75-735-734, Osztrák-magyar államvasut 669-668.50-667.50, Leszámitolóbank 478.50, Jelzálogbank 422.50, Rimamurányi 525, Városi villamos vasut 263, Közuti vaspálya 566.50, Magyar koronajáradék 91.35 korona.

Díjbeosztások osztrák hitelrészvényre holnapra 4-5 korona, lyolez napra 8-10 korona, márczius hónap végére 24-26 korona.

Utőtőzsde délután négy órakor:

Osztrák hitel 628.50, Magyar hitel 733.50, Államvasut 668, Leszámitoló 478, Jelzálog 422, Rimamurányi 525, Városi villamos 262.50, Közuti villamos 565.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, február 27. (Saját tudósítónktól.) A mai hetitőzsde némileg gyöngült irányzattal nyílt meg, mert az időjárás valamivel enyhült, de főleg azért, mivel a politikai helyzet békésebb. A kínálat gabonaneműekben és különösen buzában az eddiginél nagyobb, így aztán jelentékenyebb üzlet fejlődött ki, tekintve azt, hogy a helyi konzonon kívül a vidéki malmok is vásároltak. Buza mégis csak 15-20 fillérrel volt legjobb esetben drágább, mint a mult szombat, rozs ellenben szemlátomást gyöngöbbs irányzatot követett és csak 5 fillérrel drágult a mult heti árákhoz képest. Árpában lényegesen kereslet jelentkezett, a kínálat azonban gyöngye volt s ennek tulajdonítható, ha a forgalom csak szűk keretek között mozgott, árai ellenben jól tartottak. Tengeri 10, zab 5 fillérrel javult e héten.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 14.30-14.65, bánáti 14-14.25, mosoni 13.50-13.75, tótfelvidéki 13.50-13.85, délviasuti 13.55-13.90, marchofeldi 13.20-13.55.
Rozs: tótfelvidéki 10.60-10.80, csepeli 10.55-10.75, pestmegyei 10.75-10.90, délviasuti 10.60-10.80, különféle magyar 10.55-10.80, osztrák 10.55-10.80.
Árpa: morvaországi 9.20-10.35, marchofeldi 8.20-9, bécsvidéki 9-9.30, tótfelvidéki 8.10-9.80, csepeli 7.90-8.40, közepdunai állomások 8.20-8.80, délviasuti 8-9.50, északmagyarországi 7.60-9.10, tiszavidéki 7.60-8.50.

Magyar tengeri 7.85-8.10, Cinquantin 9-9.50.
Magyar zab 9.35-9.75, válogatott 9.75-10.15, cseh-morvaországi és alsó-ausztriai 9.60-9.75.

Liszt árai a nyerstermények drágulása következtében megfelelőleg drágultak, de forgalom nem volt kielégítő, mint ahogy az átvételek korábbi kétésekre sem elégitettek ki. Takarmányliszt és korpa ára valamivel emelkedett.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, február 27. A mai tőzsde ama párisi jelentés folytán, hogy Oroszország is csatlakozott a hatalmak akciójához és a Törökországgal megkötött entante hatása alatt nagyon barátságos jellegű lett. A spekuláció Hitelrészvényekben és Államvasuti részvényekben visszavásárlásokat eszközölt és nagyon élénk forgalom mellett gyorsan szökött fel ezeknek a részvényeknek az árfolyama. A bojkott befejezése a dohányrészvények és a keleti vasutak részvényeinek az árfolyamát is javította. A favorizált papirok közt voltak török sorsjegyek, földhitelrészvények, magyar jelzálog, dunagőzhajózási, fegyvergyári részvények, az államvasuti részvények élvezeti jegyei és az osztrák forgalmi intézet részvényei. A déli tőzsde nyugodtan, tartott árfolyamokkal indult. Az állandó barátságos irányzat dacára később eszközölt nyereséglebonyolítások folytán nem tarthatták meg teljesen, de az irányzat barátságos jellegét tovább is megtartotta.

11 órakor zárultak:

Osztrák hitel 630, Magyar hitel 736, Laenderbank 435, Bankverein 519, Államvasut 670.50, Déli vasut 102, Alpési 630.50, Rimamurányi 526, Magyar Jelzálog 432, Fegyvergyár 621, Lloyd 424.50, Magyar koronajáradék 91.40 K. Török sorsjegy 184.50 K.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 628.50, Magyar hitel 734, Anglobank 293, Bankverein 519, Földhitelintézet 1070, Alpési 628.75, Laenderbank 433.50, Union 534.50, Magyar jelzálog 423, Államvasut 668.50, Déli vasut 102.75, Elba 444.—, Dunagőzhajózási 918, Rimamurányi 525, Orosz járadék 96.75, Török sorsjegy 183, Fegyvergyár 621 K.

Bécs, február 27. (Magyar értékek zárulata.) 4 százalékos arany-járadék 110.95. Tiszai és szeg. köles, sorsjegy 141.50, Magyar hitelbank részvény 735.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény 477.—, Rimamurányi 525.50, Magyar ezukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 395.—, Magyar koronajáradék 91.45, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.k. sorsjegy 191.50, Kassa-Oderbergi Vasut részvény 355.—, Magyar Jelzálogbank 420.50 Magyar keresk. bank 3295.—.

Bécs, február 27. (Osztrák értékek zárulata.) 4-2 százalékos papír-járadék 94.05, 4 százalékos osztrák arany-járadék 114.45, 1860-as sorsjegy 156.25, Osztrák hitel-sorsjegy 465.—, Angol-osztrák bankrészvény 292.80, Bécsi Bankverein 518.75, Osztrák-magyar bank 1749, Déli vasut 102.25, Dunagőzhajózási társ. 916.—, Dohány részv. 343.—, Cs. k. arany (vert) 11.35, Német bankv. 117.03, Osztr. Lloyd 423.—, 4.2 szaz. ezüst jár. 94.05-97.95, Osztr. koronajáradék 94.05, 1864-es sorsj. 268.—, Osztrák hitelintézeti részvény 629.10, Union-Bank 535.—, Osztrák Landerbank 434.50, Osztrák-magyar államvasut 669.25, Elbevölgyi vasut 443.—, Alpési részvény 629.—, 20 frankos 19.07, Londoni váltóár 239.97, Lipótkohó 412.—, Törökorsorsjegy 182.60.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, február 27. Az osztrák-magyar-török jegyzőkönyv aláírását, valamint Oroszország hozzájárulását a hatalmak közös belgrádi intervenciójához, az itteni tőzsde erőteljes fölfelé menő mozgalommal üdvözölte, amely az üzleti tevékenység lényeges élénkülésével járt karöltve. Ehhez a tegnapi new-yorki tőzsde javulásán kívül a mai bécsi előtőzsde szilárd jegyzései is lényegesen hozzájárultak. Az összes értékekben tekintélyes árfolyamnyereségek voltak feljegyezhetők, amelyekben természetesen osztrák értékek kiváló mértékben részesedtek. Különösen élénk volt a forgalom a bankrészvény piacán, hol az értékek százalékonként emelkedtek. Aránylag nyugodtak voltak ezzel szemben amerikai vasutak, amelyeknek árfolyama szintén erőteljesen emelkedett. A járadékpiacon japániai mintegy 1 százalékkal, 1902. évi oroszok 5 százalékkal, osztrák koronajáradék fél százalékkal magasabban indult, míg a 3 százalékos bírodalmi kölcsön csak alighogy tarthatta magát. Török sorsjegyek 1 márkát nyertek. Az irányzat a további folyamatban mindenütt szilárd maradt, bár az első üzletkötések után könnyebb természetű reakció volt észrevehető, amely azonban csak rövid idejű volt, miután később az idegen tőzsdékről érkezett kedvező jelentések nyomatókos támasztókat nyújtottak, aminek a magánleszámitolási kamatláb

visszamenése is hozzájárult. A tőzsde jól tartott árfolyamnívón zárult. Az utótőzsdén nyereségrealizációk következtében különösen a bányarészek piacán az üzleti működés korlátozódott, az alapirányzat azonban szilárd maradt. A készpénzpiac ipari értékei élénke és igen szilárdak voltak. Utimópénz 3 százalékos, magánleszámtólási kamatláb 2 1/4 százalék.

Zárulathoz jegyeztetik: 4 1/2 százalékos papírradékok —, 4 százalékos osztrák aranyradék 98.—, osztrák hitelrészvény 198.70, Déli vasút 17.20, orosz bankjegyek 216.—, 4 százalékos új orosz kölcsön 76.70. Disconto Commandit 188.10, Dinamittruszt 161.10, Harpeni 184.10, Unifikált török radék 94.—, 4 1/2 százalékos ezüst-radék 94.20, 4 százalékos magyar aranyradék 93.70, Magyar koronajradék 92.—, Osztrák-magyar államvasút 143.70, Bécsi váltóár 85.40, Olasz radék —, Alt. villamosági Edison 225.70, Gelsenkircheni 186.25, Laurakohó 197.50. Gyengébb.

Frankfurt, (Zárulathoz) február 27. 4 1/2 százalékos papírradékok 98.10, 4 százalékos osztrák aranyradék 98.10. Osztrák hitelintézeti részvény 199.30, Osztrák-magyar államvasút 143.70, Északnyugati vasút —, Bustichradai vasút —, Londoni váltóár 204.92, Bécsi Bankverein 132.20, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölcsön —, 4 1/2 százalékos ezüstjradék 98.10, Osztrák koronajradék 94.05, Magyar koronajradék 92.40, Osztrák-magyar bank 126.—, Déli vasút részvény 17.30, Elbe völgyi vasút —, Bécsi váltóár 85.50, Párisi váltóár 812.50, Union bank részvény —, Alpesi bányarészvény —. Nyugodt.

Hamburg, (Zárulathoz) február 27. 4 1/2 százalékos ezüst radék 97.70, 1860, sorsjegy —, Déli vasút 16.75, 4 százalékos aranyradék 98.30, Osztrák hitelrészvény 196.60, Osztrák-magyar államvasút 146.60, Olasz radék 103.90, 4 százalékos Magyar aranyradék 93.35. Nyugodt.

London, február 27. Angol consol 85 1/2.

Paris, (Zárulathoz) február 27. 3 százalékos Francia radék 97.55, Osztr. aranyradék 98.50, Magyar aranyradék 93.65, 3 százalékos Olasz radék 1.3.—, Déli vasút többségi kötv. 285.—, 5 százalékos marokói radék 524.—, 4 százalékos spanyol radék 97.12, 4 százalékos unifikált török jár. 94.70, Török sorsjegy 94.70. Török dohányrészvény 368.—, Osztrák földhitelintézet 1135.—, Osztr. Länderbank 478.—, Magyar jelzálogbank 456.—, Banque de Paris 1561, Banque Ottomane 706.—, Osztr. magyar államvasút —, Déli vasút —, Hartmann gépjár. 564.—, Uriskányi község —, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.72, Váltó német piacokra (rövid) 122.93, Váltó Bécsre (rövid) 104.93, Váltó Belgiumra (rövid) 1 1/2, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csek Londonra 251.65, Magánkamatláb 1.75 Szilárd.

Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, alapvizsgákra, államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgákra előkészítő biztos sikerrel

Dr. ERŐS VILMOS jogi szemináriuma

Budapest, VII. ker., Wosselenyi u. csa 18. szám. Fiókintézet: Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 14. szám. TELEFON 118-57. TELEFON 118-57.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK

Kőbányai sertéspiac.

Február 27. Hizott sertésárak. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 klg-on felül) 140—141 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 klg.) 140—141 fillér. Könnyű (páronként 250 klg-ig) 140—141 fillér. Magyar szedett: Közép (páronként 240—280 klg.) 139—140 fillér, könnyű (páronként 240 klg-ig) 139—140 fillér. Sertéslétszám: 1909. év február hónap 25. napján volt készlet 19946 drb sertés, 26-án elszállított 147 drb sertés, 27. napjára maradt készlet 19799 drb sertés. A hizott sertés üzletirányzata csendes.

Sertéskonsumvársi jelentés

(A székesfehérvári állatvásár és közbiztonsági igazgatósága.) Február 27-én. Előző napi eladatlant maradvány 281 drb sertés, 33 drb süldő. Pótfelhajtás 16 drb sertés, Mai felhajtás 76 drb sertés, összesen 373 drb sertés, 33 drb süldő. Eladott 222 drb sertés, 10 drb süldő. Mai maradvány 151 drb sertés, 23 drb süldő. Következő árak jegyeztettek Zsirsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felül életsulyban 107—110 fillér, II-odrendű 230—350 kilogrammig 106—107 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül életsulyval 134—140 fillérig, fiatal közép 220—300 klg-ig életsulyval 134—146 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 136—146 fillérig. Husértés, belöldi süldő 100 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, életsulyban értendők. A vásár irányzata lanyha. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 27. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Martinesevics Julia és Hülli Cecília esküvőjére együttesen kisdédvönöket a eskütornyai állami kisdédvönökhöz kisdédvönökké; az igazságügyminiszter ifj. Molnár Ferenc rimaszombati járásbírói joggyakorlatot a kovásznai járásbíróshoz jegyzővé, Cséry János gyöngyösi járásbírói irrodatisztát a hatvani járásbíróshoz telegknyvezetővé, Prém József perlaszi járásbírói díjnokat a módosi járásbíróshoz irnokká; a földművelésügyi miniszter Lindmayer Antal és Halmi Gyula fizetéstelen kir. segédjegyzőket a hal-életani és szennyvíztisztító kísérleti állomáshoz aszisztensekké a X. fizetési osztályba; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Benkő Lajos végzett joghallgató, kataszteri díjnokat ideiglenes minőségű beosztású gyakorlóká, Kelemen Albert budapesti lakos, székesfehérvári díjnokat ideiglenes minőségű segédjegyző pénzügyi számgyakornokká, Répás Gyula vizaknai lakos ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká; a kincstári jogügyi igazgató Hám Gyula budapesti lakos, ügyvédjelöltet a m. kir. kincstári jogügyi igazgatósághoz díjtalan fogalmazó-gyakornokká; a győri pénzügyigazgatóság Józsa Viktor győri díjtalan vámbírói gyakorlóká; a pestvidéki törvényszék elnöke Sturez Rudolf pestvidéki törvényszéki nyomdászát a gödöllői járásbíróshoz III. oszt. hivataloszlógává nevezte ki.

Pályázatok. A hódmezővásárhelyi állami óvónképző-intézetnél igazgatói állásra március 13-ig;

a zágrábi adóhivatalnál hivataloszlói állásra 6 hét alatt; Najdason (Krassószörény megye) postamesteri állásra március 26-ig; a nagykovácsi állami elmeorvos-intézetnél orvosi állásra március 15-ig; a nagykovácsi törvényszéknél hivataloszlói állásra, a temesvári itélőtáblánál irnoki állásra 4 hét alatt; a berettyóújfalui járásbíróshoz irnoki állásra március 27-ig; a nyiregyházi pénzügyigazgatóságnál irrodatisztai állásra március 14-ig, a dunaföldvári adóhivatalnál adótisztai állásra, az erzsébetvárosi törvényszéknél bírói állásra 2 hét alatt; az állami szénbányaműveknél egy bányamérnöki és két segédmérnöki állásra 3 hét alatt lehet a folyamodványokat benyújtani.

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmagnességi intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban változóan felhős idő uralkodik. Kisebbszű nagyobb csapadék tegnap a délnyugati határmezsgyékben volt. A hőmérséklet lényegtelenül változott, a keleti és északi hegyes vidéken erős éjjeli fagy volt, de nappal tulnyomó részben a fagypont felé emelkedett a hőmérséklet; a maximum Cökvenicán 6 C. fok és a minimum Árvaváralján — 15 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Némi hőemelkedés és nyugaton helyenkint csapadék várható.

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, Hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min. Rows include A. Szilványa, Ungvár, Késmárk, Ósónoz, Gyalla, Budapest, Herény, Keszthely, Pécs, Záháb, Fiume, Szeged, Temesvár, Nagyvár, Kolozsvár, Nagyszombat, Szatmár, Eger, Árvaváralja, Selmeczbánya, Komárom, Magyar-Ovár, Sopron, Eszék, Cirkvenica, Debrecen, Kocskemét, Orosháza, Arad, Zombolya, Versecz, Orsova.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

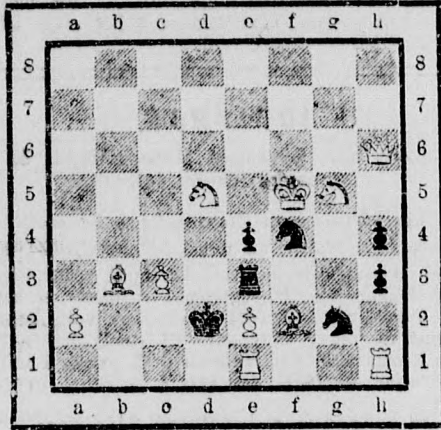
Large table with columns: Budapesti értéktőzsde, Mai záró árfolyam, Záloglevelek, elsőségek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Mai záró árfolyam, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Pénzjegyek, Pénzjegyek és váltók. Rows list various financial instruments and their exchange rates.

SAKK.

Rovatvezető: Gajdos János.

7. számú feladvány.

Reimann F. Königsberg.

Matt a második lépésre.

243. számú játszma.

Játszották a szentpétervári nemzetközi mesterversenyen 1909. február hó 18-án.

Vezérgyalog játék.

Világos:	Sötét:
Rubinstein.	Dr. Lasker.
1. d2—d4	d7—d5
2. Hg1—f3	Hg8—f6
3. e2—e4	e7—e6
4. Fe1—g5	e7—e5

Szolidabb volna 4. ... Ff8—e7, míg Marshall a varsói VII. matchjátszmában Rubinstein ellen 4. ... h7—h6-tal folytatta.

5. c4×d5	e6×d5
6. Hb1—c3	...

Más lépéssorrendben most létrejött a vezércselnek sötétre nézve egyik kedvezőtlen változata.

6. ...	e5×d4

Itt rendszeren 6. ... Fc8—e6 történik, mire azonban, mint először Lasker játszotta Mieses ellen a párisi versenyen, 7. e2—e4! után világosnak kitünő játéka van.

7. Hf3×d4	Hb8—c6

Biztosabb volt 7. ... Ff8—e7.

8. e2—e3	Ff8—e7
9. Ff1—b5	Fc8—d7
10. Fg5×f6	...

Ezen lépést, melyvel világos gyalogot nyer, de kiadja kezéből pozícióelőnyét, dr. Lasker kifogásolja és szerinte 10. 0—0 volt a leghelyesebb.

10. ...	Ff7×f6
11. Hc3×d5	Ff6×d4
12. e3×d4	Vd8—g5!

A világmester, aki kezdettől fogva nagyon komplikálta a játékokat, e nehéz állásban megtalálja a legjobb ellenlépést.

13. Fb5×c6	Fd7×c8

14. Hd5—e2

Mint könnyen látható, 14. Hd5—e2! Ke8—d7 15. Hc7×a8 nem megy 15. ... Bb8—e8? miatt.

15. 0—0	0—0—0

E lépésben dr. Lasker a „P. L.”-ban a következő megjegyzést fűzi: „Egyszerűbb és jobb volt 14. ... Fe6×g2 15. Hc3×g2, Vg5×g2 16. Vd1—e2! Ke8—f8 (d8) 17. 0—0—0, Vg2—g6 18. Ve2—d3, Vg6×d3 után a világos gyalogok kedvezőtlenül állanak; és 14. ... Fe6×g2 15. Bb1—g1, Vg5—e5! 16. Vd1—d2, Va5×d2! 17. Ke1×d2, Fg2—e4 után a bástya nem üthet g7-re, mivel 17. ... Fe4—g6 a bástyát bezárja. A végjáték egyébként mindkét félre egyformán jól állana.”

15. 0—0	Bb8—c8
16. Ba1—c1!	...

Sötét fenyeget 16. ... Be8×c3-mal s ez ellen világos igen rejtett kombinációjával védekezik.

16. ...	Be8×c3

Jobb volt 16. ... Kc8—b8.

17. ...	b7×c6
18. Vd1—c1!	...

Ezen finom lépésre a világmester aligha számított.

18. ...	Vd8×d4

Dr. Lasker szerint jobb volt 18. ... Be3—e5

19. Ve1×c6!	Kc8—b8
20. d4×e5	Vg5×e5
21. Bf1—e1	h7—h5 vagy Vc5—d6

19. f2×e3 Bb4—d7

20. Ve1×c6!	Kc8—d8
21. Bf1—f1!	...

Kitünő lépés, mely után sötét most már csak védekezésre szorítkozhatik.

21. ...	f7—f5

21. ... Bd7—d1! 22. Kg1—f2, Bd1—d2! 23. Kf2—e1 után sötét még rosszabbul állana.

22. Vc6—e5 Vg5—e7

Sötétnek gyaloghátránya van, de kénytelen beleremni a vezércselébe.

23. Vc5×c7	Kd8×e7
24. Bf4×f5	Bd7—d1!
25. Kg1—f2	Bd1—d2!
26. Kf2—f3	Bd2×b2
27. Bf5—a5	Bb2—b7
28. Ba5—a6!	...

A király elzárása után világosnak könnyen nyerhető játéka van.

28. ...	Ke7—f8
29. e3—e4	Bb7—c7
30. Kf3—f4	Kf8—f7
31. h2—h4	Kf7—f8
32. g2—g4	Kf8—f7
33. h4—h5	h7—h6
34. Kf4—f5	Bc7—b7
35. e4—e5	Kf7—f8
36. Ba6—d6	Kf8—e7

Ha újra 36. ... Kf8—f7, úgy 37. Bd6—d7! következnék.

37. Bd6—ae	Ke7—f7
38. Ba6—d6	Kf7—e7

Fenyegetett 39. Bd6—d7!, Bb7×d7 40. e5—e6!

39. Bd6—e6	Ke7—f7
40. a2—a3!	sötét feladja;

a világos király benyomulása g6-ra most már nem akadályozható többé. Mindkét részről igen élénken vezetett, érdekes fordulatokban bővelkedő játszma; Rubinstein mesterjátéka különösen elismerést érdemel.

Sakk-hírek.

A Budapesti Sakk-Kör házi versenye február 21-én vette kezdetét. A legutóbb közölt versenyzőkön kívül az utolsó pillanatban még számosan jelentkeztek s így a versenyen a következő 19 játékos vesz részt: Bodó József, Demeter Konrád, Donegan Alfréd, Fekete Guszkár, dr. Fluss György, Gajdos János, Hirsch Hugó, Kostics Boriszláv, Kovács Gábor, Kovácsovics Károly, Lovas Gyula, Mattusch Konrád, Merényi Lajos, Müller Jenő, Neumann Mór, Petényi Géza, Steiner Bernát, Sterk Károly és Wettin Jenő.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének 1909. évi sakkversenye február 28-án veszi kezdetét. A versenyen öt díj van kitűzve s az első győztes bajnoki oklevelet nyer. A rendezést Bilitz, Strumer és Witt vállalták magukra.

VIZÁLLÁS.

febr. 27 febr. 28

Iskola	Összesítés	Átlag	Iskola	Összesítés	Átlag
Duna	0.04 0.05	0.16 0.21	Tisza	0.16 0.21	0.16 0.21
Szendreg	0.59 0.77	0.28 0.38	Tekeháza	0.28 0.38	0.28 0.38
Láz	1.85 1.79	0.88 0.90	V-Namény	0.88 0.90	0.88 0.90
Bécs	1.85 1.74	0.47 0.48	Tokaj	0.47 0.48	0.47 0.48
Pozsony	0.14 0.21	0.63 0.65	Tiszafüred	0.63 0.65	0.63 0.65
Komárom	0.99 1.24	0.82 0.87	Szolnok	0.82 0.87	0.82 0.87
Budapest	0.70 0.59	1.52 1.62	Csongrád	1.52 1.62	1.52 1.62
Pécs	2.94 3.28	0.61 0.62	Szeged	0.61 0.62	0.61 0.62
Mohács	3.73 4.44	1.20 0.98	T. Becse	1.20 0.98	1.20 0.98
Gömbös	2.85 3.85	3.10 2.80	Titell	3.10 2.80	3.10 2.80
Pánsovva	2.87 3.27	0.85 0.84	Óndóva	0.85 0.84	0.85 0.84
Orsova	1.18 1.45	0.20 0.20	Tapoly	0.20 0.20	0.20 0.20
Motvafalu	1.27 1.27	0.32 0.32	Sajó	0.32 0.32	0.32 0.32
Zsolna	0.02 0.06	1.21 1.31	Zsolca	1.21 1.31	1.21 1.31
Trencsén	0.01 0.02	0.00 0.33	Hernád	0.00 0.33	0.00 0.33
Szered	0.42 0.41	0.06 0.12	Sajó-Nemeti	0.06 0.12	0.06 0.12
Szt.-Gothárd	0.50 0.48	0.02 0.01	Beregyás	0.02 0.01	0.02 0.01
Sárvár	0.12 0.09	0.33 0.33	Körös	0.33 0.33	0.33 0.33
Győr	1.89 1.46	0.34 0.35	N-Várad	0.34 0.35	0.34 0.35
Várasd	0.75 0.75	0.22 0.22	Bélfényes	0.22 0.22	0.22 0.22
Zalkány	0.32 0.62	0.32 0.34	Tenke	0.32 0.34	0.32 0.34
Baros	0.93 0.97	0.48 0.46	Gurabona	0.48 0.46	0.48 0.46
Eszék	0.46 0.62	0.40 0.40	Borosjenő	0.40 0.40	0.40 0.40
Ménfőcsanak	0.02 0.08	0.04 0.06	Békés	0.04 0.06	0.04 0.06
Zsuzsák	0.12 0.12	0.18 0.20	Gyoma	0.18 0.20	0.18 0.20
Sziget	0.98 0.95	0.20 0.18	Gy. Fehérvár	0.20 0.18	0.20 0.18
Mitrovicza	1.04 1.16	0.00 0.00	Branyicska	0.00 0.00	0.00 0.00
Deés	0.13 0.12	1.24 1.22	Sahorsin	1.24 1.22	1.24 1.22
Szatmár	0.18 0.18	0.44 0.33	Atad	0.44 0.33	0.44 0.33
Kesznya N.-Majtény	0.86 0.86	0.14 0.16	Makó	0.14 0.16	0.14 0.16
Latorcsa-Munkács	0.18 0.20	0.44 0.33	K. Kostély	0.44 0.33	0.44 0.33
Luborcz-Homonna	0.00 0.00	0.90 0.92	Kiszto	0.90 0.92	0.90 0.92
Ung. Percseny	0.00 0.00	1.10 1.12	Temesvár	1.10 1.12	1.10 1.12
			Becskefek	0.42 0.46	0.42 0.46

IDEGENEK UTMUTATÓJA
Legajánlhatóbb beszerzési források Budapestben.

Elelmezési cikkek.
Wikus Tátra tejcsokoládé gyára Budapest, V., Deák Ferenc-utca 17. Ugyanott finom csokoládé-bombongvár, teafütemény készítése. Megrendeléseket a cég a legpontosabban eszközli.

Fleischmann Lipót szalámi és füstölt hússáru gyára Budapest, Király-utca 11. Telefon 27-08. Keleti Export. Értékesítés naponta 17000 pár Allandóan 24 munkás.

Biztosítás.
Assurazioni Generali (Triestini) által. biztosító-társaság. A múlt 1831-ben. Részvénytőke és tartalékaival: 324 millió korona. Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fuellátási és leánykihazasítási biztosítások. — Tűz-, szállítmány-, betöréses lopás elleni és üvegbiztosítások. — Légbiztosítás a Magyar lég- és vízszelbiztosító részvényársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékaival 7 millió korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.) — Részvénytőke és készpénztartalék 19 millió korona.

Első Leánykihazasítási Egylet m. sz. Gyermekek- és életbiztosító intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapítva: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.
Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálog- és Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorsjáték főeljárás helye: VI., Andrássy-út 5. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irányi-utca sarkán, VII., Király-utca 57; VIII., József-körút 2., VIII., Üllői-út 6. sz.

Gazdasági gép.
Legfinomabb újkori találmány a szabadalm. Kaszkavérvő (kalapáló) gép, mely a kaszát 5 perc alatt a legkétfélettebbben kicélezi. Munkája gyors, egyenletes, a kaszát kíméli s kivált nagyobb gazdaságokban jelentékeny pénz- és időbeli megtakarítást jelent. Ára 40 korona. Egyedüli elárúsító: Reichmann Sándor Budapest, VII., Dembinszky-utca 46. szám.

Víz- és légszuszszöveték és csatornázás.
Pizzurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalkozó, épületbelső műhelye és horgany díszítmények gyára. Légszusz- és vízvezetékek, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszűzők, vízelők, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvíz-gyógyintézetek-, melegvízkészítő-berendezések fűtő-fűtőhely összekötéssel vagy saját fűtőhellyel. Ambergi légszuszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszusz-készülék minden házában. Telefon 26-82.

Magyar-Siemens-Schuckert-művek
villamosági részvénytársaság Budapest, V., Lipót-körút 5. Gyár: Po sonyban. Telefonszám 211. és 212. Táviratvezeték: Siemens-Schuckert. Készít: Villamosvilágítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos vasutakat. Bányavasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozóáramu generátorokat és motorokat, vezetékmagukat, kábeleket, iv- és izzólámpákat, kapcsolókészülékeket, biztosítókészleteket, wattoaszamlálókat (Schuckert-rendszer), vezetékkerendezéseket központi telepekhez való bekapcsolásra. Világító testeket. Vilámpaszuszszeket. Különlegességek: Felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fűtőgépek, villamos bányafűtőgépek, villamos berendezések, mezőgazdasági és ipari célokra.

Ezüsttárgyak.
Ezüst. Ezüsttárgyak Bachruch A. cs. és kir. udvari és kamarai ékszerész ezüstgyára. IV., ker. Királyi Pál-utca 13 szám 1906. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárat földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüst-tárgy (asztaldísz, tálak, fényvívési cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben szabott gyári áron, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

Selyemárúk.
Szená-y. Hoffmann és Tarsa selyemáruház IV., Bécsi-utca 4. Az összes tavaszi újdonságok dus választékban már megérkeztek. Mintaka vidékre bérmentve küldünk. Miután helyben többféle szakmájú „Szenássy cég van, tisztelettel kérjük, selyemáruházunknak szóló b. rendelvényeknél a pontos címünknek szives kizárását, Széná-y, Hoffmann és Tarsa selyemáruház kizárólag IV., Bécsi-utca 4.

A műtrágyázási verseny eredményei.

A lefolyt év tavaszán az

Országos Magyar Gazdasági Egyesület

karöltve a

Műtrágyát Értékesítő Szövetkezettel

dijazással egybekötött műtrágyázási versenyt rendezett tavaszi növények és pedig: árpa, zab, répa és burgonya alá.

A versenyre több mint 500 gazda jelentkezett az ország minden részéből, ami már egymagában is elég bizonyosága azon élénk érdeklődésnek, melylyel gazdaközösségünk a műtrágyázás és az azzal elérhető eredmények iránt viseltetik. Időközben azonban sok gazda lemondott a versenyről, részint azért, mert a tavaszi talajelkészítő munkálattal nem tudott idejére elkészülni, részben pedig azért, mert a nagymérvű tavaszi szárazság miatt nem hittek a kísérletek eredményében. Eddig ugyanis sok helyen az a bahit kapott lábra, hogy a tavaszi kalászosok alá a műtrágyának kizárólag csak akkor van eredménye, ha a műtrágya már az előző őszzel szóratik el és a téli nedvesség behatása folytán oldódik fel. Ezt a felfogást teljesen megdöntötték az elért eredmények, melyek anyira előnyösek, hogy azokhoz kommetárt fűzni teljesen felesleges.

Gazdáink ezen eredményeket olvasva a tavaszi műtrágyázást kétségtelenül az eddignél nagyobb mérvben fogják felkarolni és biztosítani igyekeznek maguknak azt az igen jelentékeny felesleget, amelyet a tavaszi műtrágyázás által is elérni lehetséges. A mai nehéz időkben a magyar gazdának kétszeresen arra kell törekednie, hogy hozamát emelje és jövedelmét gyarapítsa. Erre, mint a példa mutatja, az eszköz megvan a műtrágyákban, amelyek kellő felhasználás esetén a jövedelmet igen jelentékenyen szaporítják.

A kísérletek több csoportra osztattak szét és mindegyik csoportnál

az I. díj . . .	500 korona
a II. „ . . .	250 „
a III. „ . . .	100 „

volt. Minden versenyző 1 kat. hold trágyázatlan föld terméseredményét hasonlította össze ugyancsak 1 kat. hold műtrágyázott föld termés-eredményével.

Az elért eredményeket az ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET kebeléből alakult bizottság bírálta el és ugyancsak ez osztotta szét a díjakat. Az egyes versenycsoportoknál, mielőtt a bizottság a díjak odaitélése felett határozott volna, előterjesztették CSERHÁTI SÁNDORNAK, a

magyaróvári növénytermelési kísérleti állomás vezetőjének az egyes versenycsoportokra vonatkozó véleményét is s a bizottság az egyes beérkezett kérdőívek alapos áttanulmányozása után a rendelkezésére álló díjakat a következőknek ítélte oda:

ELSŐ CSOPORT.

Árpa.

Az egyik tábla 200 kg. szuperfoszfátot kapott.

- I. díj. Konyakovszky Ferencz, plébános, Suránka, Nyitra megye. Termett a trágyázatlan holdon 9 kereszt = 700 kg. első és 20 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 12 kereszt = 1170 kg. első és 20 kg. másodosztályu szem, a terméstöbblet tehát 470 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit holdanként tiszta felesleg 61.90 korona.
- II. díj. Dragoméresti bérgazdaság, Kraszó-Szőrény-megye. Termett a trágyázatlan holdon 8 kereszt = 400 kg. első és 20 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 18 kereszt = 750 kg. első és 110 kg. másodosztályu szem, a terméstöbblet tehát 440 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 56.80 korona.
- II. díj. Ifj. Becze András, kisgazda, Kiskunluczháza, Pest-megye. Termett trágyázatlan holdon 23 kereszt = 930½ kg. szem; a műtrágyázott holdon 32.6 kereszt = 1330 kg. szem, a terméstöbblet tehát 399½ kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 49.66 korona.
- III. díj. Böröcz István, intéző, Szentkozmadombja, Zala-megye. Termett a trágyázatlan holdon 28 kereszt = 800 kg. első és 44 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 34 kereszt = 1200 kg. első és 10 kg. másodosztályu szem, a terméstöbblet tehát 366 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 44.22 korona.
- III. díj. Tisza Gyula Lajos, intéző, Pusztavált, Nógrád-megye. Termett a trágyázatlan holdon 14 kereszt = 945 kg. első és 118 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 20 kereszt = 1300 első és 120 kg. másodosztályu szem, a terméstöbblet tehát 357 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit holdanként tiszta felesleg 42.69 korona.
- III. díj. Gazdasági népiskola, Dunaföldvár, Tolna-megye. Termett a trágyázatlan holdon 20 kereszt = 674 kg. szem; a műtrágyázott holdon 29 kereszt = 1028 kg. szem, a terméstöbblet tehát 354 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 42.18 korona.

MÁSODIK CSOPORT.

Ugyancsak árpa.

Az egyik tábla 200 kg. szuperfoszfátot é 50 kg. chilisálféromot kapott.

- I. díj. Özv. Szacsvay Béláné, Kanna, Arad-megye, birtokkezelő Káldy János. Termett a trágyázatlan holdon 17 kereszt = 900 kg. első és 20 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 35 kereszt = 1600 kg. első és 18 kg. másodosztályu szem, a terméstöbblet tehát 698 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 85.66 korona.
- II. díj. Dragoméresti bérgazdaság, Kraszó-Szőrény-megye, Benkő Lajos gazdatiszt. Termett a trágyázatlan holdon 8 kereszt = 400 kg. első és 20 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 18 kereszt = 750 kg. első és 110 kg. másodosztályu szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 41.80 korona.
- II. díj. Nagy Imre, uradalmi intéző, Tömördpuszta, Komárom-megye. Termett a trágyázatlan holdon 23 kereszt = 884 kg. első és 48 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 32 kereszt = 1247 kg. első és 70 kg. másodosztályu szem, a terméstöbblet tehát 385 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 32.45 korona.
- II. díj. Frisch Ignác, Tiszite, Sáros-megye. Termett a trágyázatlan holdon 29 kereszt = 719 kg. első és 21 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 39 kereszt = 1036 kg. első és 35 kg. másodosztályu szem, a terméstöbblet tehát 331 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 23.27 korona.
- III. díj. Gróf Königsseg uradalom, Poroszká, Trencsén-megye, Kurucz Géza intéző. Termett a trágyázatlan holdon 34 kereszt = 1220 kg. első és 60 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 38 kereszt = 1562 kg. első és 83 kg. másodosztályu szem, a terméstöbblet tehát 365 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 29.05 korona.
- III. díj. Székesfehérvári káptalani uradalom, Gyuró, Fehér-megye, Schiffer Imre intéző. Termett a trágyázatlan holdon 10 kereszt = 546 kg. első és 16 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 14 kereszt = 850 kg. első és 19 kg. másodosztályu szem, a terméstöbblet tehát 307 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 19.19 korona.

HARMADIK CSOPORT.

Zab.

Az egyik tábla 200 kg. szuperfoszfátot kapott.

I. díj. Mahler Testvérek gazdasága, Hódos, Arad-megye, Strifler Ede kezelőtiszt. Termett a trágyázatlan holdon 9 kereszt = 565 kg. szem; a műtrágyázott holdon 16 kereszt = 1159.5 kg. szem, a terméstopplett tehát 594½ kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyázás költségeit, holdanként tiszta felesleg 82.98 korona.

II. díj. Magy. kir. gazd. és háztartási népiskola, Bavaniste, Temes-megye, Rádlly Lajos igazgató. Termett trágyázatlan holdon 12 kereszt = 1114 kg. szem; a műtrágyázott holdon 16 kereszt = 1568 kg., a terméstopplett tehát 454 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 59.18 korona.

II. díj. Gróf Pongrácz Jenő uradalma, Baszhalom, Dollák Jenő tisztartó. Termett a trágyázatlan holdon 24 kereszt = 755 kg. első és 55 kg. másodosztályu szem; a műtrágyázott holdon 31 kereszt = 1220 kg. első és 35 kg. másodosztályu szem, a terméstopplett tehát 445 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 57.65 korona.

III. díj. Schaeffling Ferdinánd, gazdasági intéző, Pa.-Hosszusziget, Békés-megye. Termett a trágyázatlan holdon 27½ kereszt = 845.5 kg. szem; a műtrágyázott holdon 39 kereszt = 1259.5 kg. szem, a terméstopplett tehát 414 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 52.38 korona.

III. díj. Fái Györgyné, kisbirtokos, Csongrád. Termett a trágyázatlan holdon 27 kereszt = 607 kg. szem; a műtrágyázott holdon 31 kereszt = 1015 kg. szem, a terméstopplett tehát 408 kg. szem, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 51.36 korona.

III. díj. Zichy Ferencz Pál gróf uradalma, Maniga, Nyitra-megye, Mancha Ferencz intéző. Termett a trágyázatlan holdon 22 kereszt = 1608 kg. szem; a műtrágyázott holdon 30 kereszt = 2003 kg. szem, a terméstopplett tehát 395 kg. sz., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 49.15 korona.

NEGYEDIK CSOPORT.

Burgonya.

Az egyik tábla 200 kg. szuperfoszfátot és 80 kg. kénsavas ammoniakot kapott.

I. díj. Mózes Henrik, Homoród-Hévíz, Nagyküküllő-megye. Termett a trágyázatlan holdon 53.85 mm., a műtrágyázott holdon 95.48 mm., burgonya, a terméstopplett tehát 41.63 mm. burgonya, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 124.52 korona.

II. díj. Rovara Frigyes, Fél, Pozsony-megye. Termett a trágyázatlan holdon 73 mm., a műtrágyázott holdon 102 mm., a terméstopplett tehát 29 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 74.— korona.

II. díj. Preuss György, Prázmár, Brassó-megye. Termett a trágyázatlan holdon 125.80 mm., a műtrágyázott holdon 151.90 mm., a terméstopplett tehát 26.10 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 62.— korona.

III. díj. Schenn Dániel, kisbirtokos, Kistarony, Szeben-megye. Termett a trágyázatlan holdon 99.78 mm., a műtrágyázott holdon 123.64 mm., a terméstopplett tehát 23.86 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 53.08 korona.

III. díj. Gróf Königsegg uradalom, Poroszka, Trencsén-megye, Kurucz Géza intéző. Termett a trágyázatlan holdon 146 mm., a műtrágyázott holdon 168 mm., a terméstopplett tehát 22 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 46.— korona.

ÖTÖDIK CSOPORT.

Takarmányrépa.

Az egyik tábla 200 kg. szuperfoszfátot és istállótrágyát kapott.

I. díj. Szathmány István, Harangláb, Kisküküllő-megye. Termett a trágyázatlan holdon 218 mm., a műtrágyázott holdon 315 mm., a terméstopplett tehát 97 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 79.— korona.

II. díj. Mózes Henrik, Homoród-Hévíz, Nagyküküllő-megye. Termett a trágyázatlan holdon 157.87 mm., a műtrágyázott holdon 237.72 mm., a terméstopplett tehát 79.85 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 61.85 korona.

II. díj. Veér Györgyné gazdasága, Meisinger Ágoston birtokkezelő, Harangláb, Kisküküllő-megye. Termett trágyázatlan holdon 220 mm., a műtrágyázott holdon 280 mm., a terméstopplett tehát 60 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 42. korona.

III. díj. Zichy Pál Ferencz gróf uradalma, Bucsány, Nyitra-megye, Mancha Ferencz intéző. Termett a trágyázatlan holdon 178 mm., a műtrágyázott holdon 227 mm., a terméstopplett tehát 49 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 31.— korona.

III. díj. Nagy Imre uradalmi intéző, Tömörpuszta, Komárom-megye. Termett a trágyázatlan holdon 215 mm., a mű-

trágyázott holdon 272 mm., a terméstopplett tehát 57 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 39.— korona.

HATODIK CSOPORT.

Czukorrépa.

Az egyik tábla 200 kg. szuperfoszfátot kapott.

I. díj. Gróf Königsegg uradalom, Poroszka Trencsén-megye, Kurucz Géza intéző. Termett a trágyázatlan holdon 155.40 mm., a műtrágyázott holdon 204.45 mm., a terméstopplett tehát 49.05 mm. czukorrépa, vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 70.29 korona.

II. díj. Gróf Károlyi Lajos uradalma, Stomfa, Bácsy Béla intéző. Termett a trágyázatlan holdon 182 mm., a műtrágyázott holdon 194 mm., a terméstopplett tehát 12 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 3.60 korona.

HETEDIK CSOPORT.

Ugyancsak **czukorrépa.**

Az egyik tábla 200 kg. szuperfoszfátot és 100 kg. chilisalétromot kapott.

I. díj. Kasiczky Béla, Nagysándori, Trencsén-megye. Termett a trágyázatlan holdon 198.90 mm., a műtrágyázott holdon 276.3 mm., a terméstopplett tehát 77.4 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 91.32 korona.

II. díj. Gróf Königsegg uradalom, Poroszka, Trencsén-megye, Kurucz Géza intéző. Termett a trágyázatlan holdon 197.20 mm., a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 61.08 korona.

III. díj. Gróf Pongrácz Jenő uradalma, Baszhalom, Dollák Jenő tisztartó. Termett a trágyázatlan holdon 126.10 mm., a műtrágyázott holdon 184.20 mm., a terméstopplett tehát 58.10 mm., vagyis a műtrágyázásra esett, ha leszámítjuk a műtrágyák költségeit, holdanként tiszta felesleg 56.58 korona.

Felvilágosítással, valamint minden egyéb utbaigazítással készséggel szolgál a

Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet
Budapest, V., Fürdő-utca 8.

Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a következő szakműveket:

A műtrágyák okszerű alkalmazása.

Irta: Cserháti Sándor.

A műtrágyák gyakorlati alkalmazásáról.

Irta: Kunsági Imre.

A homoki szőlők trágyázása.

Irta: Cserháti Sándor.

A szőlők trágyázása.

Az okeszerü hajápolást egybe kell kapcsolni egy jó, kipróbált hajnövesztő szerrel és óvakodjunk a reklámosan kidiesért értéktelen és többnyire ártalmas vizektől. Egyedüli kipróbált és kiténő voltánál fogva elimert szer a mi gumónk, melynek

Az „Ipe“-gumó nem engedi a haj öszülését egész a késő korig, a haj kihullása megszűnik és tartós kezelés mellett a haj új, buja tenyésztésnek indul! Már az első mosás után nyer a frizura, a haj illatossá lesz és pompás tömörségivé válik. A korpa rögtön eltűnik.

„IPE“

a neve, ez egy szenzációt keltő hajnövesztő-szer, amilyent Európában még nem láttak. Egy csomag „Ipe“-gumóból minden gyermek tud magának két liter „Ipe“-hajvizet előállítani. A hatása csodás és mindenki azt mondja rá: „Egy-szer próbáltam, mindig használok.“

LEGJOBB

még a leggyöngédebb szőke hajnak is az „Ipe“-gumó. 1 nagy csomag „Ipe“-gumót küldünk mindenhova 4 koronáért, 1 fél csomagot 2 koronáért. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levél-bélyegeken is lehet) vagy utánvétellel. — Gondot kell fordítani

a HAJ NÖVÉSÉRE!

A test és aro bőrének ápolására föltétlenül enyhe, még a leggyöngédebb bőrre is ártalmatlan szappanra van szükség. Csakis a mi

„OJA“

szappanunk kölcsönöz a bőrnek viruló színt, lágy-ságot és simaságot, melyben mindenki gyönyörködik. A bőr minden tisztátalansága, minők: pórsenések, szeplők, vörösség, paraziták, ráncok stb.

nélkülözhetetlen

1 egész doboz „OJA“ csodaszappan K 2.—, 1 kis doboz K 1.—. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levél-bélyegeken is lehet) vagy utánvétellel. „OJA“ az egyetlen jó szer

a bőr ápolására!

Ajánljuk továbbá hírneves specialitásainkat:

RIORET, perui szappangyökér, garantálva elsimítja a bőrt, a ráncokat, a bőrt bársonyos lágyává, fiatalosan üdévé és vakító fehérré teszi. **Eredeti csomag K 5.—.** Mintacsomag K 2.—.

INCARNAT halvány arcoknak gyöngéd, rózsás lehetet kölcsönöz. Teljesen fölismerhetetlen. **Nem kendőző-szer!** 1 doboz K 2.—, 1/2 doboz K 1.—

Kaliforniai „OJA“-crème, előállítva Clajtonia Virginából (a tavasz szépsége), nincs benne sem zsíradék, sem semmiféle festőanyag s reggel és este használandó, előzetesen „OJA“-szappannal való mosás után.

„OJA“-crème a legdurvább, vörös és felpattogzott bőrt nyomban bársonypuhaságra változtatja. 1 eredeti doboz Kaliforniai „OJA“-crème K 3.—, 1/2 doboz Kaliforniai „OJA“-crème K 2.—.

Kaliforniai „OJA“-puder az „OJA“-crème vagy az „OJA“-szappannal való mosás után használatik. Az „OJA“-pudernek előnye, hogy absolute láthatatlan és hogy mentes minden fémanyagoktól. A bőr az „OJA“-puder használata után nagyon gyöngéd és üde lesz. **Ily meglepő hatásmű Európában eddig még nem ismertek!** Kaliforniai „OJA“-puder 1 eredeti doboz K 5.—, Kaliforniai „OJA“-puder 1 mintadoboz K 2.—. (Fehér, rózsaszín, vagy crème).

Amerikai „OJA“-körömfény a körmöknek nyomban gyönyörű zománcos fényt kölcsönöz, mely 8 napnál tovább is eltart. Egy doboz K 2.—, 1/2 doboz K 1.—.

Szállítás naponta az összeg beküldése vagy utánvét mellett az

„OJA“ első amerikai illatszer-palotából **PRÁGA, OBSTGASSE 9.**

WIEN, I., PETERSPLATZ 11.

Budapestben kapható a cégeknel: Thallmayer és Seitz, V., Zrínyi-utca 3., Dr. Egger Leo és Egger J. gyógyszer-tár, VI., Váci-körút 17., Molnár és Moser, drogueria, IV., Koronaherceg-utca 11., Török József, Király-utca.

Neu Samu és Fia

szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fegyintézet

Vác.

Gyárt: mindennemű fa-és vastaloskát, kő- és kézkocsit, szerszámokat, emelőgépeket, kettős áttétellel tűzfűtőeszközöket, kerti és locomobilfeeszközöket stb. stb.

Allandó nagy raktár. Kérjen ajánlatot!

Saját gyártmányú fűthető fürdőkád körmelegítő-kályhával kádak 14 koronától felébb. Elvállalok; mindenféle kutszivatnyuk és házi vízvezeték-be-berendezéseket legolcsóbb áron. Lefkócsis Adolf, Bpest, VII., Westényi-u. 51/B. Telefon 113-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Beszélőgépek

kizárólag eredeti elsőrangú gyártmányok

részlet-fizetésre is olcsón kaphatók.

MAGY. IPAR ES KERESKEDELMI R.-T. BUDAPEST,

VI., Király-utca 76. sz.

Kérjen árjegyzékét!

KWIZDA-FÉLE FLUID

Kigyó-védőlegy.

Turista-fluid.

Rég bevált aromikus becsúszós az inak és izmok erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpárosok, vadászok és lovások által sikeresen használva elő-és utóerősítésre nagyobb turák után.

Egész üveg ára K 2.— Fél üveg ára K 1.20

Kwizda-féle Fluid

Valódi harszi kanárik, a legfinomabb énekturákkal, füvel-és fülemile-hanggal, mely gyász-és vben gördülő enekkel. A legrajab készülék szerint beállítva. — zseffort-féle hangolás. Ható aji próbaidő. Kicsérelés meg van engedve Tenyesztés-tény 1 forint 50 kr. Kanáritaplalék 5 kg. zsák, 1 fnt 50 kr.

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62—80.

A széküldés megkezdődött **Luxus árait nincsenek, darabja**

6 FORINT

Valódi harszi kanárik, a legfinomabb énekturákkal, füvel-és fülemile-hanggal, mely gyász-és vben gördülő enekkel. A legrajab készülék szerint beállítva. — zseffort-féle hangolás. Ható aji próbaidő. Kicsérelés meg van engedve Tenyesztés-tény 1 forint 50 kr. Kanáritaplalék 5 kg. zsák, 1 fnt 50 kr.

A. SAUER Meierhöfen bei Karlsbad.

Magyar Styria Kötőgépgyár

BUDAPEST.

A legjobb és leghíresebb **kötőgépek**

szahadalmazott zárákkal ellátva. Teljes tanítás ingyen. Árjegyzék bérmentve Föld József Lajos öögvezető, Iroda és eluru-sítóhely Csengerly-u. 54/e

LAUSER L.-féle turista-tapasz.

Biztosan és gyorsan ható szer tyukszem, szemölcs és a talp, valamint a sarok bőrkeményedési, továbbá mindennemű borol-szarusodás ellen. Ahatásert jótállás-vál-tik. **Központi szék. raktár: SCHWENK L. győzys. Melding—Bécs**

E tapasz csak egy nagyaságban létezik és pedig darabonként 120 kor. Mindi, határozottan LAUSER-féle turista-tapasz kérendő. Csak akkor valódi, ha minden használati utasítás és minden tapasz a mellétes válijeggyel és aláírásal el van látva, azért is erre ügyelni kell. Egy doboz ára 1 kor. 20 fill., vidékre 1 kor. 65 fill. özetes beküldés mellett bérmentve.

Magyarországi Ióraktár: Török József gyógyszer. Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

Ezen szab-dalmazott ágy tö-mörrészekkel, rézdiszszel, erős aczélsodronybetéttel 32 kor. Réz függönyrudak, teljes készlet 4 50 K. Rézagy-sodronybetéttel 80 K Rézagy-csiszolás és javítás 17 K. Vaskeretes ágybetét, erős minőségű 11 50 K. Farkított matracok minden kivitelben. Vas- és rézbutorokat legolcsóbban szállít:

PROHASZKA JÁNOS gyáros VI., Gróf Zichy Jenő-u. 46. (Volt Új-utca.)

Az Ujlaki Téglá és Mészégető Részvénytársulat virágcserep-osztálya **BUDAPEST** V., Akadémia-utca 9. Raktár: III., Bécsi-ut 134. Ajánlja legkítű-nobb minőségű minden méretben a legegyszerűbb-től a legdiszesebb kivitelig. Színtingy kerti-diszket és jár-dintereket. 26008

Aránjaitól és mintáival szivesen szolgál.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1909. február 28-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Falusi verebek.

Köznap történet 3 felvonásban.

Irtá: Gárdonyi Géza.

Személyek:

A bíró Gyenes
Erzsi, a huga D. Ligeti J.
Veron néni Rákosi Sz.
Bandi, kisbíró Szőke
Zsófia Jani Rézsahevi
Tezsa, anyja Demjén M.
Fanni V. Molnár I.
Jopai Máté Gál
Sárfoly, földesúr Dezső
Zsigovics orvos Horváth
Zsigovicsné Horváth L.
Berta, a leányok György I.
Kapitány Péthes
Kerekes kulcsár Abonyi
Vicza család Kezseri I.

Kezdeté 1/2 3 órakor.

Este rendez helyárakkal.

A két férfi.

Színmű négy felvonásban. Irtá: Capus Alfred.

Személyek:

Salvierné Rákosi Sz.
Marcel Delonge Somlay
Paul Champlin Pethes
Therese, felesége Alszeghy I.
Jacqueline Eyraud Lenkey H.
Bidou Gál
Anthéor gróf Horváth Z.
Rita, színesznő V. Molnár R.
Souvenir Szőke
De L'Amiers Bónis
Rosalie Munkácsi M.
Komornyik Narcisz

Kezdeté 1/2 8 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Wépszínház-utca 1-3. szám.
Telefon 68-39.

Nizzai Karnevál.

A hűségös perasztelány. — Hering fogas. — Magvadut Iba. — Önkénytelen betörő.

Ski sport az olasz hadsergében

Összeesküvés Oroszországban

Négersmokk.

Előadja és önkül Baumann Károly.

Kezdeté 5 órakor. Vasár- és ünnepnapokon 7 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Lammermoori Lucia.

Opera 3 felv. Zenejét szerzerzte: Donizetti. Szövegét írta Cameron.

Személyek:

Asthon H. Takáts
Lucia Sándor E.
Sir Ravenswood Lunardi
Buklaw Pichler
Bidehend Szemere
Alisa Hardy H.
Normán Ney B.

Utána:

A csodaváza.

Táncjáték két felvonásban. (4 képből). Szövegét és koreográfiáját írta és betanította: Guerra Miklós. Zenejét szerzerzte: Hüvös Ivan.

Kezdeté 7 órakor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Délután rendez helyárakkal.

A nagymama.

Enekes vígjáték 3 felvonásban. Csiky G. hasoncímű vígjátéka után írta: Pasztor Árpád. Zenejét szerzerzte: Mader Itáon.

Személyek:

Szerény grófné Blaha L.
Orkényi Szirmai
Kálmán Rásto
Ernö gróf Király
Kosztá Sama Császár A.
Todorika Dobi
Márta Otvös G.
Langó Szeráfia Marosi A.
Piroška Hornyik
Trézi Tarnoki
Karolin Bera P.

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyárakkal.

Tánczos huszárok.

Operett három felvonásban. Irtá: Raima Ferencz. Zenejét Szep Ernő versere szerzerzte: Szirmai Albert.

Személyek:

Hubert Egon herczeg Gábor
Von Fluggen Szirmai
Von Sandburg Császár
Von Dannerwitz Sárosi
Von Stackelberg Margittay
Heilbrück Simai
Canisius Wolf Papir
Herma, neje Erdei B.
Thea, leánya Petrass S.
Prosch Libor Németh
Ede, a fia Otvös G.
Dürenestein Sárany
Erna, a felesége Nyárané
Hertha, leányok T. Harmáth
Dr. Frolocker Rasko

Kezdeté 1/2 8 órakor.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 8 órakor. Ma és mindennap Ujdonság!

CSAK ÖT PERCZ!

Bohózat. Irták: Glünger és Taussig, fordította: Steinhardt. Ezt megelőzi:

EGY NAGY PETITE.

Bohózat. Irtá: Lucian.

Továbbá: Steinhardt Gyűrűs. Nedics, Sándor, férfi kettős ut magánzámmakkal. Valamint: Tomu Buttler, komikus biciklizta és a Walord-eslád, tornászok fellepte. A remek telikertben reggeliz tánc és zene. — Elsőrendű attrakciók — Belpódi nines.

Jegyek: 9-12-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. sz. és özy Kontiné dohánykülönlegességi árudájában, Andrassy-ut 29.

Vasár- és ünnepnap délután fél négy órai kezdettel mérsékelt helyárú előadás.

Pénteken, márczius 5-én a Royal-teremben, YVONNE

DUBEL

a párisi Opera primadonnájának első dalestéje Budapestén.

Jegyek: 12, 10, 6, 4 és 2 koronáért kizárólag Méry Bélánál, Andrassy-ut 12. szám.

Vasárnap, márczius 7-én, Royalterem

Brüsszeli

vonósnégyes 2-ik és utolsó kamaraestéje. (Berlet 4. sz.) Közreműködő: Dr. ADB MIHÁLYNE zongoraművész.

Jegyek: 10, 6, 4 és 2 koronáért kizárólag Méry Bélánál, Andrassy-ut 12. szám.

Pénteken, márczius 12-én, Royal-terem

BUSONI

Ferruccio zongoraművész egyetlen hangversenye.

Jegyek: 10, 6, 4 és 2 koronáért kizárólag Méry Bélánál, Andrassy-ut 12. szám.

Hétfőn, márczius 15-én, a m. kir. Zeneakadémia nagytermében,

Magyar Nők

Karagyesülete.

Énekkari hangverseny Lichtenberg Emil operai karmester vezénylete mellett. Közreműködő szólisták:

R. Durigo Ilona — Róna Józsefné — Arányi Dezső

Déri Jenő — Erdős Richard — Venczell Béla.

Jegyek: 6, 4, 3, 2, és 1 koronáért kizárólag Méry Bélánál, Andrassy-ut 12. szám.

Szerdán, márczius 17-én, a Royal-teremben — Frank

Wedekind

dramatizáló és színművész felolvasási estéje.

Jegyek: 10, 6, 4 és 2 koronáért kizárólag Méry Bélánál Andrassy-ut 12.

200-300 nagyságban nyitott Jacquard szőnyeg, tartós minőségben 6 frt 80 krért.

Szőnyeg-ujdonság! Rosenberg és Qitt

szőnyeg- és vázónárú nagy áruház

Budapest, VI., Király-u. 32, saroküzlet

Hangverseny és Bál

Vasárnap, 1909. évi február hó 28-án este pont kilencz órakor a

Royal-szálló nagytermében az

Ujságkiadó Tisztviselők

üzvegy és áva alapja javára rendezendő

művész estélyen

KÖZREMŰKÖDNEK:

Sándor Erzsi

m. kir. Opera.

Bendiner Hedv

m. kir. Opera.

Kornai Berla

Vigszínház.

Németh Juliska

Nagy Endre Cabaret.

Kabos Ilonka

zongoraművész.

Venczell Béla

m. kir. Opera.

Csontos Gyula

Magyar Színház.

Sarkadi Aladár

Vigszínház.

Ferenczy Károly

Nagy Endre Cabaret.

Király Ernő

Király színház

I. ker. Honvédenekar

Az énekszámokat STEFANDES karmester kíséri zongorán.

Meghívók és jegyek minden újságkiadóhívalban kaphatók. Egyes jegy 4 kor. Családjegy 10 kor. Este a pénztárnál egyes jegy 5 K. Családjegy 12 K.

CIMBALMOK,

Legújabb szabadalmazott acél belső szerkezettel, melynek hangja, hangtartása rondkívül jónak bizonyult, részletzetésre is legmesszebbmenő jótállással kaphatók. Fonográfok, gramofonok, hegedők, fuvolák, cit rák, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kitüntetés elismert jó munkáért.

Árjegyzéket ingyen küld

Mogyoróssy Gyula

m. kir. szabadalm. hangszergyártó

Bpest. VIII., Rákóczi-ut 7L

Telefon 58-20.

Szabadalmi-védjegy-és mintaváltalom

Kieszköztése az összes kulturáiban.

ADLER MIKSA okl. gépészmérnök,

hítes szab. ügyvivő

Budapest, VI., Andrassy-ut 51. szám.

CZIMBALMOT

ne vegyen, mig

REMÉNYI MIHÁLY

Legújabb czimbalom árjegyzékét át nem olvasta, melyet Reményi czimbalom osztálya küld ingyen és bérmentve,

Budapestről

KIRÁLY-UTCZA 58.

Telefon 87-84.

Hang mint a zongoráé. Kivitel a legújabb stílusokban.

10 évi kezesség!

OLCSÓ ÁRAK.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma vasárnap

két nagy előadás.

Kezdetük d. n. 4 és esti 8 órakor.

A februári műsor bucsuja.

Holnap hétfőn, márczius 1-én:

a teljesen új műsor

bemutatókzása.

Jegyelővétél: délelőtt 10-1 óráig és délután 3-6 óráig. — Telefon: 93-36.

CZIMBALMOK!

Hangfokozó piano-pedálú czimbalmok a jelenkor legtükéletesebb czimbalmai!

Leírást és árjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek a felalalók és egyedül készítők

Komáromi M. és Társai

első magyarországi m. kir. szab. hangfokozó piano-pedálú czimbalomgyártó

Nagymaros — Visegrád.

Levélczím: Nagymaros (Hontmegye).

Hull a haja? Használja a Petroleum-haiszeszt. Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főszékhely Budapest, VIII., József-körut 80. Gara Béza és Isa dronária — Tessék árjegyzéket kérni.

Tévedés

kikerülése végett vásároljon óvszerkülönlegességet a GUMMI KIRÁLY-nal

HATSCHEK N.

Csakis: Bpest, Károly-körut 6. Árjegyzék titoktartással ingyen.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1909. február 28-án.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Izrael.

Színház három felvonással. Irt: Bernstein Henry. Fordította: Cholnoky Viktor

Személyek:

Agnes hercegnő P. Gazsi M.
Tibaut herceg Tanay
Gutlieb Justin Fenyvesi
Silvian páter Kazinczy
De Gregorio gróf Szerémy
De Sallaz gróf Tapolczay
De Mauve báró Vándori
De Jouvins Gubert Baassa
De Mauve Hector Sarkadi
Hurst Reginald Bárdi
Lajos, komornyik Gyözö
Inas Kasay

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyárakkal.

Morál.

Vígjáték 3 felvonással. Irt: Thoma Lajos.

Személyek:

Beermann maganzó Vendrey
Lina, a felesége Haraszthy H.
Eszli Fanyasi
Boland Buzsáczy
Kara Kész R.
Dr. Hauser Tapolczay
Lundné Kiss I.
Dobner Sarkadi
Koch kisasszony Varga A.
Wasner Szerémy
Rendőrkapitány Fenyvesi
Fozamzó Tihanyi
Hauterville Ninon Kornai B.
Schmettau Tanay
R. sacher H. asny
Betty Molnar A.

Kezdeté 1/8 órakor.

FŐVÁROSI GYERMEK-SZÍNHÁZ.

VI., Révay-utca 18. szám.

Hüvelyk Matyi

vagy az elvarázolt királycsányok. Eredeti bohózatos, varázslatos dalokkal és táncokkal 7 képpel. Irt: Föld Matyas.

Személyek:

Pitypaty király Babai
Fúrjecske Gendör
Kanan Slam
Cs. m. néz herceg
Csirke M. Kővessy
Jano. ló. néz Kakasi
E. zsi. a felesége Ftacsik
Rodrigo Feld R.
Pulyka Peti, apród Katona I.
Hüvelyk Matyi Hatasz

Kezdeté 4 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

A császár katonái.

Dráma három felvonással. Irt: Földes Imre.

Személyek:

Karady István Vágó
Zoltán a fia Thuróczy
Erzsébet a leánya T. Halmai M.
Schneider, ezredes Z. Molnar L.
Marjay, őrnagy Réthy
Szássy, százados Czuczor
Joasz őrnagy Vándori
Sárosy adjutans Vándori
Küredi ezredőrnagy Fenyvassy
Keiler, hadnagy Rákai
Szediacsek Papp
Pinter közeleány Tanay
Ferenc, hajdu Körmeny
Kaplar Faragó
Lakaj Molnar J.
Janos Pethö

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyárakkal.

A meztelen nő.

Színház 4 felvonással. Irt: Henry Bataille. Ford.: Adorján Andor.

Személyek:

Pierre Bernier Carlos
Louise Cassagne Medgyaszay
Chauran herceg Törzs
Ch. Brian hercegné Forrai R.
Rouchard László
Certein Váro
Greville Réthy
Rosini Z. Molnar
Arhim Dobi
Roussel Rákai
Sallier Körmeny
Chailard Papp
Sousson Cassagne Vándori
Custine Lorant
Isadora Lorinz Török G.
Mouline Fabian C.
Emma Kacsó E.
Nini Toth I.
Verelle Zala K.
Derembourg Czobor
Tabourot Tarnai
C. ritiné Thuróczy
Apollón Héres M.
E. a P.

Kezdeté 1/8 órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Modern sportok.

Kezdeté 4 órakor.

Este rendez helyárakkal.

A francia forradalom.

Kezdeté 1/8 órakor.

HAGGENMACHER SZT.GELLÉRTSÖR

CSAPOLÁSA:

Egyed Gy., I. Krisztina-tér I. Wagner V., VI. Andrassy-Wehrmann B., I. Fehervari-ut. út 44.
Borovszky L., II. Palfy-tér. Jahn Edéné, VII. Kiraly-Kubanek V., II. Budai vigado. utca 59.
Derer J., III. Zsigmond-u. Hlatky S., VII. Arena-ut 19.
(Lukacs-turoc mellett) Taachtler Gy., VIII. Jozsef-körut 50.
Göttler L., IV. Veres Pálné-u. 2. Waschata és Diösi, VIII. Jozsef-körut 46.
Nemcsák M., V. Lipót-körut 11. Mertl I., IX. Üllöi-ut 111.
Schneider L., V. Lipót-körut 2.

FOLIES CAPRICE

Igazgató: Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SANDOR
LEITNER és KELETI

Az előadás kezdete 1/8 órakor.

9 1/2 órakor! Ma 9 1/2 órakor!

Az első stáció.

Bohózat. Irt: SATYR. Rendező: Rott Sandor.

Végül 11 órakor! Végül 11 órakor!

„BADE ZU HAUSE“

Jelenet a gőzfürdőben. Irt: Satyr. Rendező: Rott S.

Nappali pénztár délelött 9-1 óráig és délután 3-6 óráig. Az 1-6 emeleti „Casino de Parisban“ elsőrangú tanatrakciók. — Kezdeté 1/2 órakor. Telefon 14-22.

Szombaton, márczius 20-án Royalterem

MARTEAU DOHNÁNYI BECKER

trio első kamaraszóló Budapesten (bérlet 5. sz.)

Jegyek 10, 6, 4 és 3 kor. kizárólag Mery Bélánál, Andrassy-ut 12.

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

VI., Tereczk-rut 28. — Telefon 52-8

Ma es minden este 9 1/2 órakor!

A „Müncheni Scharfrichter“ Kabaré alapítóinak és első tagjainak vendégjátéka

márczius 20-7-ig meghosszabbított!

Marya Delvard — M. Henry — Carl Hollitzer — Heinz Lebrun — Arenis Troll — Oscar Len.

Művészeti esemény: Budapesti előszór. Azonkívül a fényes magyar műsor (Az előadás második része teljes német.) Jegyek: 6, 3, 1 és 3 kor. Bérlet és kedvezményes-jegy k. érvénytelenek. E gyétel rendez áron. — Bővebbet a plakátok.

PARISIANA-MULATÓ

Márvány-palota. Igazgató: Friedmann A. Szerecsen-utca (a magy. kir. Operával szemben) Nappali pénztár 10-7-ig. Telefon 161-45.

Kezdeté 10 órakor.

A világ legnagyobb A 4 FARABONIS ének és táncművészei és az egész szenzációs februári műsor. 12-1 óráig fényes CABARET a tündéri tükörben Constante de Linden, Eisa de Sylvia, Mattasien stb. közreműködése mellett.

Délután 4 órakor fél helyárak mellett

fényes előadás a teljes szigorú családi műsorral.

Ma és mindennap éjjel 1 órától kezdve nagy táncmulató az az ós-zes helyiségekben 3 zenekar közreműködésével. Bérletdíj 1 K.

ROYAL ORFEUM

Vasárnap, február 28-án két előadás. Délután fél 4 óra or mérsékelt, este 8-ór rendez helyárakkal. Mindkét előadásban az óriási sikertű ujdonságok!

Pampoulette ehés A mutyi-szoba

A főbarmászó nóta A negy dáma és a 'ökfk ö

Budapesti szépségesték: Animfa és faun násca

Mistinguette és Dearli táncza a Halószobalanyban. Varjas Antal, mint özigány. A HÉT MOZIKA. Milán király fiának utolsó fellépése.

Jegy váltható elővételi díj nélkül a Royal Orfeum nappali pénztáránál d. e. 9-1-ig, d. u. 3-6-ig.

A tükör tükörtermében Royal-Cabaret énekek, új tanatrakciók. Czigányzene reggel 6 óráig.

Szerdán, 1909. márczius hó 10-én este 1/2 órakor a Zeneakadémia dísztermében

BOSSI

Enrico világhírű orgonaművész II. (utolsó) orgona hangversenye

Kresz Géza hegedűművész közreműködésével.

Jegy k: 4-10 koronáig kizárólagosan Melittor Oszkár „EUTERPE“ zeneműkereskedésben

IV., Kossuth Lajos-utca 15. (a Semme weiss-utczával szemben) kaphatók. — Telefonszám: 6 41.

Eredeti francia gyarmati para, selyemgummi és halólyagok

szabaddalmaztat és értékesít: Pataky Vilmos

hites szabaddalmi Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89-22.

Saját szabaddalmi iródk a külföldön: Berlin, Paris, Amsterdam.

W., Leipzigstrasse 112. 58, rue Lalayette. Keizersgracht 209.

Kovács Gyula
zongoratermei
Budapest,
(Gresham-palota)
V., Ferenc József-tér 5-6.
Telefon 110-60.

Legmegbízhatóbb **Román Oszkár**
Angol RENDSZERŰ FOGMŰTERME
Budapest, VII., Rákóczi-ut 14. sz. I. em.
Munkáitai jóságát részletfizetési kedvezményvel is bízt. sítja.

Heti műsor:

1909. márczius hó	M. kir. Operaház	Nemzeti Színház	Várszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Urania	Hangversenyek
1 Hétfo	—	Julius Caesar	—	Morál	A szerecsen fia	Tánczos huszárak	A francia forradalom	Zeneakadémia: A kademiai zenekar. Royal: Rosshy Anita
2 Kedd	Hoffmann meséi	A titok	A vadkacsa	A kivándorló	A meztelen nő	Tánczos huszárak	A francia forradalom	Vigadó: Comhreich Marczia a Royal: Hatos T. vadar
3 Szerda	A sevillai bohócy A törpe gránatos	A vadkacsa	—	A király	Forradalmi nász	Tánczos huszárak	A francia forradalom	Vigadó: Egyetemi énekkar
4 Csütörtök	A próféta	Két férfi	Egy szegény ifju tor eneto	Morál	A meztelen nő	Tánczos huszárak	A francia forradalom	Royal: Dabel Yvonne
5 Péntek	Carinen	A gyermekkirály	—	A kivándorló	Hivatalnok urak	Tánczos huszárak	A francia forradalom	—
6 Szombat	d. u. este A búrbergi mestersédmunkók	A gyermekkirály	—	A vasgyáros	A sasfók	Tánczos huszárak	Szilgyi Imre hangversenye	—
7 Vasárnap	d. u. este A csavarpó	A kaméliás hölgy	—	A tanítónő	Fausi idilli	Tánczos huszárak	—	Royal Brüsszeli vonós négyes

BUTOR
 OUS VALASZTERBANDON
 RÉSZLETFIZETÉSRE
 KENDIVÜLI OLCSÓÁRON
 HÁBHTO
 ENRENTREU TESTVEREKNEI
 BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 17 (ANDRÁSSY-TER) SÁRKI
 KÖNYV-ÉRTÉKESÍTŐ IRODA
 TELEFON 82-27

MÜHLE
 KERTÉSZETI TELEPE
 TEMESVÁR
 Árjegyzék ingyen

Gärtner Agoston

Budapest, Wurm utca 3.
 Mindennemű izzó- és Wolfram-lámpák,
 valamint villamos felszerelési cikkek.
 Telefon 95-33. Telefon 95-33.

Ismeri ön már a RICHTER VINCZE-féle

haj- és szakállnövesztő
 = kenőcsöt? =

Legmagasabb kitüntetés
 Párisban.

den részébe. Ausztria és Magyarországra után-
 vétel, a többi államokba készpénz ellenében.

RICHTER VINCZE

specialista hajápoló szerekben
 :: WIEN 9/4. Sobieskygasse No. 22. ::
 Bécsi raktár: MOLL A. gyógyszerháza,
 I., Tuchlauben No. 9.

Utolérhetetlen
 hatású hajhullás
 és korpaképző-
 és ellen es erő-
 tejes hajsznö-
 ves előidézésére
 Egy tégely ára
 használati uta-
 sítással 3 kor.

Shampon (haj-
 mosó por) a leg-
 jobb fejlesztő
 szer.

Egy csomagára
 50 fillér. — 70
 fillérlevélbéllyeg
 ellen bérmentve
 küldetik. — El-
 ismert legjobb
 készítmények. —
 Naponta szétkül-
 dés a világ min-

**BRÜNN-KÖNIGSFELDI
 MOTOROK**
 SZIVÓ GÁZ
 BENZIN
 MOTOROK ÉS
 LOKOMOC-
 BILÓK
 = EGYED =
 ÁRUSÍTÓ ABELES EMIL BUDAPEST
 V. VÁCI-UT 14.
 TELEFON 88-3233. SÁRKI KÖNYV-ÉRTÉKESÍTŐ IRODA

Vízvezetékeket
 itatás, öntözés, lecsapolás, fürdés
 stb. czélokra, szélmotor, hőgömbör,
 benzínmotor, járgán üzemű vagy
 önműködőleg távollevő forr sokból
 vagy mély kutakból létesítenek:
 Lakos és Székely magánmérnökök.
 Gyár és vállalat vízvezeték és
 acetylen-világítási berendezésekre
 Budapest, VII., Aréna-ut 64. sz.
 Kívánatra helyszíni felvételek,
 költségvetés díjtalanul.

Az Én Ujságom

előfizetési ára:
 egyedévre 2.50, félévre 5.—, egész éve 10.— kor
 Singer és Wolfner, Andrassy-ut 10. szám.

MOST JELENT MEG

a Franklin-Társulat kiadásában
BOSNYÁK ÉS SZERB
 ÉLET-ÉS NEMZEDÉKRAJZITANULMÁNYOK

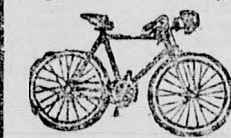
Irtó THALLÓCZY LAJOS.

:: Ára 15 korona. ::

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése
 (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál
 Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz.
 :: és minden könyvkereskedésben. ::

A már 34 év óta a kerékpár-
 világot uraló eredeti angol

He ical Premier és The Champion
 kerékpárokat dupla harang-csapágy-
 gyal és szabadonfutóval, 3 evi jót-
 állással, minden árfelemelés nélkül
 szigorúan az eredeti gyári áron
 havi 12 és 15 koronás részletre
 adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

egész világon létező összes kerékpárhoz külső és belső
 gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konu-
 szkat és cseszket óriási forgalmunk következtében melyen
 leszállított nagyban 30% árleszállítással szállítunk vidék-
 eredeti gyári áron is bárhol

LÁNG JAKAB és FIA
 kerékpár és alkatrész nagykereskedők
 Budapest, VIII., József-körút 41. szám.
 Flóközlet: Baross-tér 4. és Eudán, II., Margit-körút 6. sz.
 Nagyárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár
 és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

DARROW HALÁLA.

— REGÉNY. —

Irtó: M. L. SEVERG.

31

Mivel most sem tudunk okot a gyilkosságra
 felhozni, ebből láthatja, milyen csekélyek a
 reményeink valami eredményre vonatkozó-
 lag. Ha valaha sikerül a tettést kinyomozni
 — mert érzem, hogy ez inkább a véletlentől
 függ, mint a tervszerű eljárástól — azt tud-
 dom, hogy rábizonyítani fogom tudni a bü-
 tetett.

— Példának okáért itt van valami, amit
 ezideig nem mutattam még meg önnek, sem
 Darrow kisasszonynak — s ezzel felmutatott
 egy darab üveget, amit a halottas szoba ke-
 leti részén fekvő ablakából vágott ki.

Nem seghet minket a gyilkos feltalá-
 lásában, de ha valaha megcsipjük, akkor ez
 az üveg elég bizonyíték arra, hogy a hóhér-
 nak átadhassuk.

Kivettem kezéből az üvegdarabot, de a
 legesekélyebb jelet sem tudtam felfedezni:
 csak egy sárga festékesomó volt elmozdítva
 rajta.

— De az isten szerelméért, Maitland,
 mondja csak, mit használhat nekünk ez az
 üvegdarab? — kérdeztem csodálkozva. Ezen
 a formátlan festékfolton kívül nem tudok
 semmit sem felfedezni, vagy talán volna még
 valami az üvegen, amit én nem látok?

Maitland nevetett felbuzduláson, s
 így szólt:

— Igaza van, ez csak egy festékfolt, de
 semmiképen sem formátlan.

Ezzel odanyújtott nekem egy ékszerna-
 gyító üveget, hogy jobban megnézhessem.
 Igazam volt. A festék az üvegen kicsiny,
 rendetlen árkoeskákban volt szétkenve és egy
 ovális mélyedés körül sorakoztak.

— Nos, — folytatta Maitland, amint

visszaadtam a nagyító üvegét, — mit követ-
 kezett belőle?

— Ha nem tulajdonított volna ilyen
 nagy fontosságot a dolognak, — feleltem én,
 — azt mondanám, hogy ez egy kis festék,
 amit valaki a hüvelykujjával elkent az üve-
 gen; mivel azonban ez a mi ügyünkre nem
 vonatkozhatik, igazán nem tudom, mit gon-
 doljak felőle.

— Nos, — felelte Maitland, — ön fején
 találta a szegyet. A magyarázata egészen he-
 lyes, de nagyon téved abban, ha felteszi,
 hogy ez a hüvelykujjnyom, mint bizonyít-
 ték, értéktelen. Nem tudja, hogy nem létezik
 a világon két teljesen egyforma hüvelykujj?
 Valami hajszálvékony eltérés van bennük.

Ezt valóban nem tudtam.
 De honnan tudja ön, hogy ez a gyilkos-
 nak a keznyoma? Én azt hiszem valamelyik
 műzölő, mialatt a párkányt festette, oda-
 nyomta az ujját az üveghez. Természetesen
 a keze festékes volt, így tehát nem lehet csodá-
 lkozni, ha ilyen nyomot hagyott hátra.

— Amit ön mond, ez egészen észszerűen
 hangzik — felelte Maitland. — Az okaim,
 amiért felteszem, hogy a hüvelykujjnyom a
 gyilkostól ered, a következők:

Először még egy hüvelykujjnyom van a
 nedves ablakpárkányon, éppen az alatt, ahol
 az üvegen is volt. Mind a két ujjnyom egy
 kéztől, azaz hüvelykujjtól ered. Az alsóban
 pedig nagyító üveg segítségével némi apró
 homokszemcséket fedeztem fel, amit úgy nem
 lehetett észre venni a párkányon. Az ujj
 piros volt, és ezt belevitte a lenyomatba is.
 Ez az ujj pedig a kézhez tartozott,
 amelyről gipszlenyomatom van.

Most már láthatja, miképpen történt,
 hogy a hüvelykujjon festék volt, amint az
 üveghez nyomódott... Másodszor, a két mű-
 zölő ember volt az egyedüli, akik kivéve a
 tettest, a ház ezen az oldalán foglalatostod-
 tak aznap reggel, mikor a gyilkosság meg-
 történt.

— Ime, itt van a két munkás ujjnyo-

mata, — szölt Maitland s óvatosan elővett
 egy ládikából két üveglapot. Láthatja, tel-
 jesen kizárt dolog, hogy egyik vagy másik
 munkás keze legyen ez az ujjlenyomat, amely
 itt az üvegen látható. Így van tehát. De tel-
 jesen eltértünk a főkérdésünktől. Mit gondol
 doktor, mit csináljunk ezután? Az én tuda-
 mányom kifogyott.

— Ki kell találnunk, hogy kinek lehe-
 tett valami indító oka a gyilkosság elköve-
 tésére. Ennek a bizonyos valakinek oka lehe-
 tett, hogy a lányomat elrejtse, mert a lába
 alkalmasint hibás és merev. Máskülönb
 igazán nem tudnék mást ajánlani, ha csak
 azt nem próbáljuk, hogy valakit, akinek
 hosszú körme van a kis ujján, azt keressük.
 De alig hiszem, hogy így rátaláljunk a gyil-
 kosra.

— Különb — szölt közbe Maitland —
 még egy körülményt akarok önnek elmon-
 dani, amit idáig elhallgattam. Amint a gyil-
 kosság estéjén ön elment Darrow kisasszony-
 nyal és a eselések is eltávoztak, lezártam a
 fogadószobát és kimentem a házból, hogy
 kint is körülnézzek egy kissé. A hold felkelt
 és meglehetősen távolra fel lehetett ismeri
 minden tárgyat. A ház keleti oldalára men-
 tem, ahol a kéz lenyomatát és a deszkákat ta-
 láltam és legpontosabban megvizsgáltam
 mindent. Mindenekelőtt azt akartam meg-
 tudni, milyen irányban távozott a gyilkos és
 hol tette le lábáról a deszkákat. Ameddig a
 laza homok tartott, a deszkák nyomát lehe-
 tett követni, de ezen túl nem tudtam semmit
 sem látni. Leültem és gondolkozni kezdtem.
 Ekkor eszembe jutott, hogy itt a közelben
 lakik Burvell barátom, aki éppen most tért
 haza Bostonba a truppjával, miután külön-
 böző városokban bemutatta „Tom bátyja
 kunyhója“ ezimű látványos darabját. Termé-
 szetesen egy „Tom bátyja“ darab előadásá-
 hoz szükséges egy Marks szereplő, egy kis
 Éva és két véreb is és ezek egyikét akartam
 én megszerezni.

(Folyt. köv.)

ÉLŐESZKÖZÖK

**EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELŐNYÖSEBBEN**

POLGÁR KÁLMÁN EKSZERTELEPÉN

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 29.sz.

**VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEDYÉK 2000°RAJZZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.**

R

**utorszállítás
eraktározás**

alassa Gyula és Társa

Budapest, Teréz-körút 19. Telefon 33-32.

Meghívás.

A Budapesti Disconto Szövetkezet folyó évi márciusi hó 10-én délután 4 órakor a szövetkezet irodahelyiségében tartja

II-ik évi rendes közgyűlését,

melyre a tagok ezennel tisztelettel meghívattak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről, a mérleg előterjesztése, határozathozatal ezek felett, valamint a veszteség fedezete tárgyában.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság részére.
3. Egy igazgatósági tag választása.
4. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.

A t. tagok felkéretnek, hogy az alapszabályok 25. §-a értelmében szavazati joguk gyakorlása tekintetében megfelelőleg intézkedni sziveskedjenek.

Kelt Budapesten, 1909. évi február hó 25-én tartott igazgatósági ülésből.

Mössmer József, s. k.
elnök.

Biztos gyógyulást keresőknek

kik bármely

nemi betegségben szenvednek

mint húgyvese és hólyagbajok, húgyvesékületek, vizeleti zavarok, éjjeli magömlések, sebék és bujakoros bántalmak (stipilis) az onfertőzés utóbjaként fellépő idegbajok, korallérőrengés, bármily bőrkütségek seb., nőknél fehérhólyas, méh- és petesejt-gyulladás, és egyéb keres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymódnál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai

hírneves szakorvosi rendelő intézetét

Budapest, VI., Andrassy-ut 24.

Rendelés naponta 10-4-ig és este 7-8-ig. Idült húgyvese és hólyagbajok vizsgálata villamos húgyvesétlökör segítségével. Vidékiek, levelekre kimerítő választ és szakkereset tanácsot nyernek, gyógyszeréről gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Hol vásároljunk?

Porcellán- háznál

Budapest, Baross-tér 4.
Áram bázulatos olcsók.

Legjobb választék üveg, porcellán lámpa, románcz edény egész konyhaberendezés, mennyzasszonyi kezező, nesz-ajándékok. Minden vidéki megrendelőmnek logóban áll az arat kicsomagolási és nem totális eseten saját költségemre visszaküldöm.

Étezőkészlet 6 személyre, rokokó, finom porcellán, csak	3.50
Étezőkészlet 6 személyre, teljesen modern fazon, festve és aranydíszítéssel beégetve	6.50
Étezőkészlet teljesen 6 személyre, rokokó-stílus, díszes festés, elsőrendű minőség	7.95
Étezőkészlet 6 személyre, rendkívül díszes rokokó-stílus, □ pecsenyétál, elegáns festéssel	10.-

Legelőszobák és legnagyobb választék csakis elsőrendű 12 személyes étező-készletekben

díszesen festve, dusan aranyozott rokokó-fazon kétszer égeve, főnemű minőségű porcellán árai:

2 ovál levelestál	2 mártás alja	25	FORINT.
2 nagy pecsenyétál	2 nagykanál		
2 kis pecsenyétál	2 kiskanál		
2 nagy tésztatál	2 sórtartó		
2 kis tésztatál	12 mély tányér		
2 főzéktál	36 lapos tányér		
2 smátatál	12 kis tányér		
2 mártástál			

Azonkívül vannak készletek egészen 100 forintig.

Étező 12 személyre, rokokó-stílus, kisebb összeállítás, 42 db., díszes festéssel s beégetve	12.50
Tea vagy kávékészlet festve és beégetett aranyozással, rokokó-stílus	9.25
Tea vagy kávékészlet, díszes és beégetett aranyozással, rokokó-stílus szép festéssel	4.-
6 személyes likőrkészlet, festett és beégetett aranyozással	7.75
6 személyes boros-, sörös-, vagy vizes készlet festett és beégetett aranyozással	1.75
1 teljes angol díszes, nagy, valódi majonka mosdókészlet	4.50
Porcellán-tányérok , tiszta fehér, mély, lapos	8 és 10
Vizes vagy boros pohár	5 és 6
1 asztali lámpa üveggel, díszes	1.50

6 személyes finom üveggészlet vésott, elegáns mintával

6 vizes pohár	6 pezsgős pohár	6	50	kr
6 boros pohár	1 vizes kanacsó			
6 likőrös pohár	1 boros butella			
6 sörös pohár	1 likőr üveg			

1 románczozott kávédaráló csak ---.85
Vidékire ingyen láda, ingyen csomagolás, ingyen vasúthoz szállítás.

Takács Ferencz

Budapest, VIII., Baross-tér 4. szám
Rákóczi-ut végén.

Nincsen város,

de alig van már község Magyarországon, ahol eddig az Elektro-Vitalizer készüléknek buzgó apostola ne volna. Irja meg nekünk, hogy hol lakik és megírjuk önnek, hogy kinél érdeklődhetik az Elektro-Vitalizer csodás hatása iránt. Ha általános ideggyengeségben, gyomorbántalomban, rheumában, fej- és hátfájásban, neurálgában, ischiában, bémulásban vagy bármely idült bántalomban szenved, úgy ismerkedjék meg ezzel a gyógymóddal és megismerje új dolgokat fog belőle tanulni. Az Elektro-Vitalizer készülékeiről ma már hálásan nyilatkoznak mindazok, akik egészségük felvirágoztatását neki köszönhetik és hogy mindenkinek módot nyújtunk arra, hogy ezen igazságoktól meggyőződjenek, készséggel fogjuk megküldeni, ezen lapra való hivatkozással, nagyon érdekes és népszerű nyelven megírt értekezéseinket teljesen ingyen és bérmentve, zárt borítékban, de megküldjük a fényes elismerő-levelek egész gyűjteményét is, még pedig teljes névvel és címmel ellátva, úgy, hogy mindenkinek módjában áll az Elektro-Vitalizer hatása iránt tudakozódnia. A könyv külön kötetben férfiak és nők részére áll a közönség rendelkezésére.

„ELEKTRO-VITALIZER“ orv. rend.-int.
Budapest, Károly-körút 2., télelelet 32. szám.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. es. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesefolyást, hólyagbajot, sebeket, bajokat (syphilis), borjakokat, elgyengült férferőt, idősöket is, onfertőzést és annak utóbjait, ideg- és hátréncz-bajot, valamint minden női bajokat.

RENDELÉS: 4-9-ig és este 7-8-ig.

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 2.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyít.

KOVARIK F. és J.

gépgyár

Budapest, V., Szabadság-tér 14.

Biztos üzemeltetés
jótállás!

Első díjakkal kitüntetett

gőz- és benzinnitűvel működő, szivógáz-telepek, alsó- és felsővetésű, tolórendszerű, továbbá kanalas-rendszerű, párossoru vetőgépek,

arató- és kaszáló-gépek.

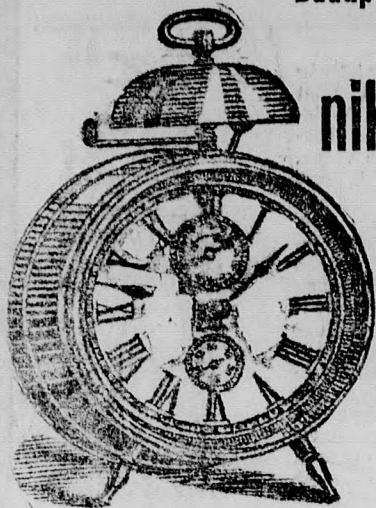
PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38. szám.

— Amerikai —

nikkel ébresztőóra

pontosan járó szerkezettel
jótállás mellett

2 Ára:
korona

meg nem felelő esetben a pénzt vissza-
térítjük. — Vidékre **bérmentve** csakis
2 kor. és 72 fillér előzetes beküldése mellett.

Képes nagy árjegyzék az összes létező árúszekerekről **Ingyen és bérmentve.**

Minden háztulajdonos,

akár meggyőződnie óhajt, vajjon általa nyert, vagy **vizmérő** után kevesebb
vízdíjat tartozik-e fizetni és ha konstatalni óhajtja, vajjon egyes bérlő a
rendes fogyasztáson kívül sok vizet pazarol-e, vezetessen házába

KUNZ-féle vízmérő-órát.

Felvilágosítást készséggel nyújt a

„Budapesti Vízmérő Betéti Társaság“ **KUNZ F. cég**

Központi iroda: I. Bors-utca 14. sz. — Gyár és öntöde: I. Maros-utca 19. sz.
Telefon II-05. Saját gyártelep. Telefon II-06.

DIESEL-motorral

a tényleges lóerő

óránként **csak 1 fillérbe**

kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségve-
téssel készségesen szolgál a

Fegyver- és Gépgyár R.-t.
BUDAPESTEN.

Márczius 15-iki irodalom!

SAS EDE: Hősök-hésc. Nyolcz képmelléklettel. Diszkötésben ...	7.— kor.
SEROK ZSIGMOND: Kossuth Lajos életrajza. Költve ...	—,60 fill.
RÁKOSI VIKTOR: Korhadat fakereszték. Harmadik íj. kiad. Diszköt.	4.— kor.
PÓSA L.: Szél az ének. Szavalni való haz. versek, füzve 2 K. diszköt.	4.— kor.
RÁKOSI VIKTOR: Hősök fluk. Regényes történet a szabadságharzból. Diszkötésben ...	7.— kor.
PÓSA LAJOS: A szabadság hősel. Képek az 1848—49. szabadság- harzból. Képekkel ...	—,60 fill.
Haza és szabadság. Hazafias szavalmányok és költ.	—,60 fill.
GAUSS VIKTOR: A piros kőpenyeg. Elbeszélés a magyar szabad- ságharzból. Képekkel ...	—,60 fill.
GAAL MOZES: A vasember fia. Történeti elbeszélés, képekkel ...	1,50 fill.
Som apó. Történeti elbeszélés ...	—,60 fill.
HAVAS MIHÁLY: A hősök. Hazafias elbeszélés, képekkel ...	—,60 fill.
KRUDY GYULA: A komáromi fluk. Történeti elbeszélés ...	1.— kor.
Előre. Hazafias elbeszélés, képekkel ...	—,60 fill.
LENGYEL LAURA: Magyar hősök. Történeti elbeszélés, képekkel ...	1.— kor.
A vírvadai napja. Történeti elbeszélés, képekkel ...	1,50 fill.
MADARASSY L.: A kis hadsereg. Történeti elbeszélés ...	1.— kor.
PERINYI LAJOS: A hazafi. Hazafias elbeszélések, képekkel ...	—,60 fill.
TÁBORI ROBERT: Gábor Áron. Történeti elbeszélés ...	—,60 fill.
FARKAS IMRE: A kapitány. Jelenet. Előadja 2 férfi és 1 nő ...	—,30 fill.
ILLYÉS BALINT: Hazafias költemények. Ára füzve 3 kor., költve ...	5.— kor.
ÜNNEPI VERSEK: Szerkeszté dr. Vajda Gyula. Szavalkönyv. Iskolai ünne- pelyekre alkalmas költemények gyűjteménye. 2. kiadás. Ez a gyűjt-mény aranykönyve a magyar ifjuságnak. Egyrészt az összes iskolai ünnepe- lyekre alkalmas szavalkókat csoportosítja, másrészt remekiroink költeménye mellett az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek műveit tar- talmazza. A vaskos kötet 300 költeményt tartalmaz. Ára füzve 3 korona, diszkötésben ...	5 korona.

SINGER és WOLFNER kiadása
Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ

A LEGJOBB

NÉLKÖLÖZ
HEFETLEN
HÁZISZER.
—
KAPHATÓ
MINDENÜTT.

GYAKORJUNK ÉRTEKTELEN UTANZATOKTÓL!

HIRSCH és FRANK

Budapest-Salgótarján Gépgyár és Vasöntöde Részvénytársulat

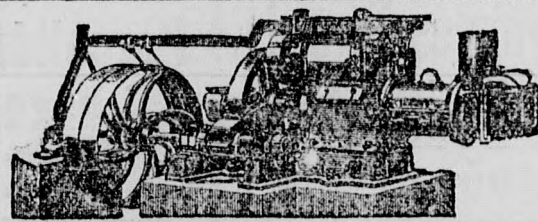
BUDAPEST, VI. KERÜLET, ARÉNA-UT 128. SZÁM.

Külön osztály:

téglagyári gépek

GYÁRT:

Faltégla és cserépsajtókat, téglagyártó és anyagmegmunkáló gépeket
legújabb és legjobban bevált szerkezetekben.

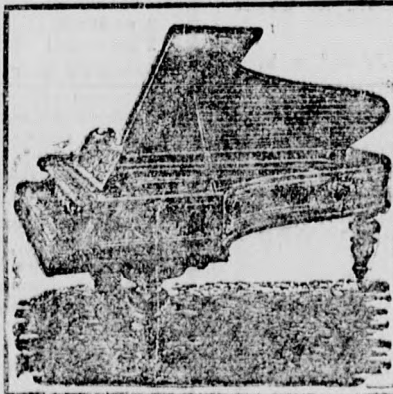
Elvállalja anyagvizs-
gálatok kivételét és
teljes
tégla- és téglagyári
létesítését.

Tervek és költség-
vetések díjlanul!
ELSŐRANGU
REFERENCIÁK.

STAHL FERENCZ

zongoraterme

Budapest, IV., Sütő-utca 6. szám.

Stingl Testvérek

világhírű bécsi cs.

és kir. udvari zon-

gora-gyárának

dus raktára.

UJDONSÁG!

„Pianophon“ önműködő zongora. A világ
legrövidebb zongorája. 136 cm. hosszú,
7 oktávval. szárnyhanggal.

Hangolások és javítások szakszerűleg végeztenek.

Rendkívül fontos tudnivaló a petróleumfogyasztó közönségnek!

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy **Budapest, VI., Király-utca 54. szám alatt**

„HUNGARIA PETRÓLEUM-ÁRUHÁZ”

KOVÁCS ÁKOS petróleum-különlegességi üzletet nyitottam!!

törvénytisztelettel bejegyzett cégem alatt

Áruházamban kizárólag csakis legfinomabb minőségű, viztiszta, teljesen robbanásmentes, kétszerfinomított „HUNGARIA” biztonsági petróleumot árulok, ezidőztől a következő árban: 1 liter „HUNGARIA”-petróleum üzlethelyiségemben kímérve 22 fillér, 3 liter „HUNGARIA”-petróleum kényelmesen kezelhető, ólomzárral ellátott, kőlesőkannákban (kannákért betét nem fizetendő) bérmentesen házhoz szállítva 70 fillér.

Méltóztassék vállalatom iránt teljes bizalommal lenni, viszont magam is azon leszek, hogy ama bizalmat pontos és figyelmes kiszolgálás által kiérdemeljem. — Teljes tisztelettel

Hungaria Petróleum-Áruház Kovács Ákos
 Budapest, VI. kerület, Király-utca 54. szám. Telefon 115-90.

Az „Egyetértés Vasárnapjában”

megjelent clichék
 mérsékelt áron kaphatók az

Egyetértés kiadóhivatalában Bpest, VI., Eötvös-u. 32.

Üzemkimutatás a boszniai és hercegovinai államvasutakról

1909. január hóról. — Üzemhossz 940 km.

Időszak	Továbbítottak		Bevételek		
	Személy mennyiség	Áruk Tonna	bevételek	különbözet	Osszehasonlítás az előző 1908. évvel.
1909. január 1-től 1909. január 31-ig	155.154	108.954	1.042.798	779.609	263.189
Összeg	155.154	108.954	1.042.798	779.609	263.189

Sarajevó, 1909. február 10-én.

Az igazgatóság.

Gramofon Hegedűk Czim-alom
 Forgatható és önműködő hangszerek

Kétoldali hanglemezek
Fuvola
 Rézfuvohangszerek

Mielőtt

részletfizetésre

bármilyen hangszert vásárolna, saját érdekében cselekszik, ha bekerül

IVÁN és VÁRI

áruházának
 Budapest, Váci-utca 22.

nagy képes főárjegyzéköt.

Szállítunk: Vadászfegyvereket, revolvereket, fényképező készülékeket szintén kedvező részletfizetésre.

Gramofon lemezekből megjelent újdonságok kizárólagosan sikerültek.

Lemez műsor jegyzéket azonnal küldünk.
 Kepek és műlathétképek nagy választék.

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED betéti társaság
 Budapest, VII., Rákóczi-út 30, ajánlja

Pieper Nikolas Automata pisztolyt.

Csak elsőrangú gyártmányokat tartunk raktáron.

A Browning-pisztoly tökéletesítése 6:35 mm. Browning-patrónok használatára készült. Legfőbb előnye, hogy szabadkézzel minden szerszám nélkül egy fogással szétszedhető, ennek következtében tisztántartása és kezelése sokkal könnyebb. Baleset, egy pontosan működő biztosíték következtében, mely a kakasra irányul, ki van zárva. A mellényzsebben elfér.

Ára 80 Korona. **Havirészlet 4 Kor.**
 12 havi egyenlő részletre 72 korona

Levegőgond és hosszank beküldendő.

Megrendelési ív.

Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél
 Budapest, VII., Rákóczi-út 30. szám.

Ezennel megrendelem Pieper Automata-pisztolyt.....korona árban, fizetendő.....kor havi részletekben.....től kezdve, Budapest, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi

Lakhely: _____
 Kelet: _____
 Név és foglalkozás: _____

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

Levegőgond... Pap, Pap, Pap

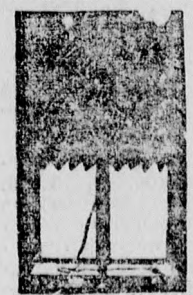
Összesen... kivágható matracozzal 10 fnt.
 Szőnyegberetők méret szerint 5 fnt-tal feljebb.

Gichner János

ágynemű, réz- és vasb. tor-gyáros,
 szőnyeg, függöny, pokrócz, terítő stb. nagy választék.

Budapest, Erzsébet-körút 20.
 Fióküzlet: Rákóczi (Kerepesi)-út 86. sz.
 Gyár: VII., Kertész-utca 7. és 9. szám.

Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.
 Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszazadom.

Rollerblat 50 kr.-tól felj.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

Pénzszekrények
Használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható...

Pénzt azonnal
butorra, zongorára, koscsikra, varrógépekre, kerékpároknak, kereskedelmi...

Csomagoszóló,
fagymentesen csomagolva postakosárral 3.50 K. csemegéim, papírhegy...

Hordóskáposztát,
Kosárvészt 2.20, világos kajszinbaracklevárt kg-ját 1.80, mézdes szilvalekvárt...

Fajborokat,
lefejtve, kölcsönhordóban, 28 koronájával, kisúston főzött törkölypálinkát...

Nagy
jövedelem érhető el otthoni foglalkozással, prospektust 20 filléres bélyegért...

Hisz!
Szóbanforgó dolog szombat, március hatodikán délután érkezik...

Szabók részére
mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy irjegyzékét kívánatra ingyen küldi...

Vasbutor.
Rézagy 35 fill, gyermekégy 11, összesülkötő vaségy 5, ágybetét vaskeretű 5.50...

Ha meglepő és
praktikus alkalmi ajándókra akarunk szert tenni, akkor Kohn Ede és Tsa utóda...

BENZINMOTOROK
16-25 lóerőig műhelyünkben gyártjuk kizárva, valamint új motorok is, jótállással és kedvező áron...

Kallai mo. ortelepén
Budapest, VI. Nagymező-utca 43. Ugyanitt használhatók gőzcséplőkészletek és oriolmalmok is kaphatók...

Pénzszekrények
és amerikai irodabutorok, használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa...

Jobb megjelenésű
falusi leány házvezetőnek ajánlkozik magános urhoz. Cím: Palota-újfalu, Bors-kay-utca 34. sz. 5728

Gyümölcsfa,
diszfa- és rózsá-árjegyzékkel ingyen szolgál Weber faiskolója Békás, megyeren, (Budapest mellett.) 27041

Kocsi-arcusarnok
VII. Rákóczi-ut 72. sz. Magyarország legnagobb kocsi-arcusára. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

CSIZ
a kontinensen a legelső Jód-bromgyógyfürdő. A megelőző gyógyredményekben nevezetesen szerep jut az ásványvíz vezetéses szerek juttatásának...

Brilliantot,
aranyat, ezüstöt, ékszert és regiszter veszek és eladok. Kértesz éks. érz. Budapest, VII. Király-utca 85. szám. Telefonszám 95-48.

Elsőrendű vadonatúj
Singer női varrógépét 27 forintért karikahajót 40 forintért, centrálbont 45 forintért, iparosgépeket ingyen olcsón 5 évi jótállással szállítok...

Stenográfia
Rákóczi-ut 60. sz. Magyar, német gyorsírás-oktatás. Ingyenes gépírástanítás az összes rendszerű írógépeken. A „Stenográfia” Országos Gabelsberg-gegyorsíró- és gépíró-könyv havi új magyar, német gyorsírás, gépírási, kereskedelmi és sokszorosítási tanfolyamok nyílnak...

Jogi,
politikai szigorlatokra, alau- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államvizsgákra teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma. Bpest, IV., Magyar-utca 3., III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Ne tévesztse össze más hirdetéssel. 661

Pénzelöléggel
beraktározunk bizományba birtok, varrógepet, kerékpárt, kereskedelmi cikkeket utólagos díjtétel nélkül száraz rakárainkba. Szendrő Sándor és Társai VII., Dohány-utca 43. sz., Telefonszám 105-94.

30 forint.
Varrógépek
egy új valódi családi Singer varrógép, zarszekrényvel 5 évi jótállással csak! SINGER A. műgépészeti Bpest, főútel Akáfa-u. 55. Mindennemű varrógépek javítását a legújabb technikával végzünk. Árjegyzék ingyen.

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíróiskola. Díjtalan gépírástoktatás, magyar, német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szakintézmények. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Ivan 1868-ban. Biztos állásbiztosítás. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a 6 belsőkereskedelmi iskolára. (Csak Liszt Ferenc-ter 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Címre virgázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépézegetől s más hirdetésintésként utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Beírások egész napon át. 28044

Ingóságokat
értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárta a Szentkirályi utcából. Készpenzelelleggel beraktároz bármilyen ingóságokat, berendezéseket mintaszertű rakárba- és egyéb díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá nriszoba, iroda berendezések, rez- és mahagóni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol bürger-nitúrák eladása s vétele Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. I. em. Kaszinó-utca sarok. 267

Saját gyártmányu
vas- és rézbutorok
Rézagy --- fill. --- frt 45.-
Vasagy matraczeval --- 8.50
Gyermekégy --- 11.50
Sodronyagy-betét --- 3.50
Vas- és rézbutorok gyári árban.

WEISZ LIPÓT
Király-utca 99. sz. TELEFON 57-91.

A legelőnyösebb részleltetése
zongorát,
pianinot,
czimbalmot,
hegedűt
készpenzebeni áron a legújabb rendszerű

bankhitel
úján kizárólag csakis REMÉNYI nagy magyar hangszertelepén Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58.

ELEKTRO-
MOTOROK
minden nagyságban állandó nagy raktár LAUB LIPÓT BUDAPEST, 648 Liszt Ferenc-ter 17. sz.

200.000 drb igen erős
disz- és sorfa
különösen szép közönséges és városi virág vadgesztenye, gömbbáncz, gömbkörös, krz-tüstövös, juhar, stb., vegyes szomsorúta, ára darabonként 50 fillértől feljebb, 1 millió gyümölcsfa minden kelendő minőségben és csakis a legértékesebb fajban. 100 drb sorfa a mi fajvalasztásunk szerint 50 koronától feljebb. 2 millió alma és körtegyedonoz 1 és 2 éves 1000 Arb 10-50 K. Képes főárjegyzék kívánatra ingyen Gróf Batthyány Zsigmond uradalmi intézősége Csendiak up. Ferenozlak, Vasrn.

INGYEN!
Sérvkötő,
műlábak, műkezek, műfüzők, támgépek, egyenestartók, haskötőkkel és az összes betegápolási cikkkel szolo nagy képes árjegyzékünket barkinek ingyen és bérmentve zárt borítékban küldjük.

UNIVERSÁLIS
SÉRVKÖTŐK
páratlanok, kis gummi nyomlap-pal legnagyobb sörv is elzárható. SÉRVKÖTŐK egyoldalt 4-14, két old. 8-23, gummból 6-12 korona. Gummiharisnyak, haskötők mérték szerint készíttetnek. Magyar Orvosi Műszertár Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.) Pontos cízre és a vörös keresztre ügyeljünk.

Réthy
név látható a valódi pemetefü- ezukorka minden egyes darabkáján. 26796
Gazdasszonyokat,
házvezetőnőket, kulcsár-nőket, házi kisasszonyokat, bonneokat, jó eseléd-lyenokat, urasági inasokat ajánl és elhelyez helyben és vidékre Rózsahegyi Antal elsőrangú közvetítő irodája Budapest, Belváros, Váci-utca 30. szám. Haris-bazár. 27046

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem. 736

SCHILLER ISZIDOR
ékszerekészítő Budapest, Sip-utca 8. szám.

VARRÓGÉPEK
családi és ipari célokra jótállással 12 évtől feljebb mindig kaphatók

Nabán Alajos
műgépésznel Budapest, Izabella-ter 3. Kérjen árjegyzéket

RENZ
kölcsönös sorsjegyre és érték-papírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre. Erzsébet sorsjegyre 6.50 K. József sorsjegyre 7.50 K. Magyar v. t. 22.- K. Bazilika 16.- K. Olasz v. t. 30.- K. Osztr. v. t. 40.- K. Hazai 50.- K. Konvertált Jéz. 105.- K. stb. stb.

JELZÁLOG
kölcsönök
minden nemet a legelőnyösebb feltételek mellett közvetlenül előleg nélkül. BEIFELD BANKHÁZ Bpest, Károly-körút 1 Alapított 1874-ben

BUTOR
30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenoziek tere 3 félemelet. Vétel és eladás használt és új nolgári urasági lakberendezéseknek mahagóni és palisander butorok, nriszobák, angol bürger-nitúrák és szalonbutorok, keleti szőnyegek, csillárok. Telefon 82-13.

!! Olcsó kölcsönök !!
Tisztviselő kölcsön 6-6 1/2 % -ra, 15-35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Bietbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Felzálogkölcsön 4-4 1/2 % -ra 4-62-5.0 % annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2 % -ra. Övzalogkölcsön az érték 75 % -ig katonai iszteknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel. Tározashitelt, Váltókölcsön gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok, erdők, bányák adásvétel. Os tálysorsjegyek hivatalos aron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden felvilágosítás díjtalan! Képviselek alkalmaztatnak! Kun és Társa bankbizományi és kereskedelmi iroda, Budapest, Rózsa-u. 29. III. 5. sz. Válaszbélyeg. 23490

+ Szoványág +
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. Will. am Hartley tanár amerikai erőtap-pora. Szoványak tartos, szép telt testidomokat nyernek. - Hölgyek remek keblét. Hat hét alatti 20 kilo gyarapodást jótallat. Verszengés, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajoknak nélkülözhetetlen tápszert. Kitüntetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Készülő levelek minden ország-ból. Dobozonként 1 fill. 10 fill. Hasznalati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

Modern
urasági butorok
alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédlő-, szalon-, nriszoba és irodai teljes berendezések. - Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és rézbutorokban. GROSZ SÁNDOR és Társa Budapest, Liszt Ferenc-ter 8. szám, ezelőtt Gyár utca. Telefon 14-09.

INGYEN
DRAGABB, MINT
NALUNK RENDELTE FÉNYKÉP
MAGYARASOK
MINDEN IRÁNYBAN
ARA 10 KORONA
KÉPVISELŐK MINDENKÖZÖS PÉLVÁTÁSBAN.
RAFAEL
MINDEN IRÁNYBAN
ARA 10 KORONA
KÉPVISELŐK MINDENKÖZÖS PÉLVÁTÁSBAN.
OSZLOVÉV: KERESZT TEL: 66
ARANY-ÉREMMEL.

Karnevál Nizzában. Farsangi menet az utcán.

— Várjatok még! — szól az okos atya. Es mennyire igaza volt! Az a bizonyos ur nyugodtan továbbhalad. Már egy óra van. Az idő rohanvást siet. Most kettőt üt az óra. Már-már szürkülni kezd. Az ég boltozatára sűrű fellegek borulnak, de ebben a magasságban még néhány remek fölvetelt lehetne csinálni. Oh, csak jönne valaki! Minden pillanat meghozza a maga csalódott reményét és korai örömeit. Ugy rémlik, mintha lépéseket hallanának. Ezek közelednek az ajtó felé — azután megint elhalnak a távolban. Most csengetnek! Valaki egy ismeretlent keres, aki állítólag itt lakik a házban. Az arcok megnyulnak, a szemekbe köny lopózik.

Chopin, a nagy dalköltő, születésének százéves fordulójára. (1809. március 1.)

— Nem lehetetlen — szólal meg végre az apa — hogy valaki leakasztotta a kirakatszekrényt. Menj csak le, fiaskám és nézd meg!

Kis idő múlva visszajön a gyermek. A képek még ott vannak a helyükön, de senki sem figyel rájuk.

Most esni kezd. Az esőcseppek vigan táncolnak a műterem üvegtetején. A boulevardon nyüzsg a sok fekete ernyő. A gyermekek fáznak, de a kandalló tűzét nem szabad meggyújtani, hisz ott az utolsó tüzelőszerszám van felhalmozva! Az apa nadrágzsebében ökölbe szorítja a kezét s nagy léptekkel méregeti le a szobát. Az anya némán bemegy a kamrába és sir. Most az egyik gyermek, aki az erkélyről figyelte a járókelőket, élénken megzörgeti az ablakot:

— Papa! Papa! Valaki lent áll és nézi a kirakatot.

S csakugyan, egy hölgy áll odalenn, egy eleven hölgy! Egy ideig figyelmesen szemléli az arcképeket, azután felemeli fejét — ah, ha a négy szempárnak, mely a magasból letekint rá, delejes vonzereje volna, négykézláb kellenne felsietnie a lépcsőn! Most végre elhatározásra jutott. Belép a kapu alá, felfelé halad a lépcsőn — most itt van! Gyorsan egy szál gyufát! A gyermekek menjenek be a szomszéd szobába! Az apa megigazítja baretjtát, az anya suhogó, kopott selyemruhájában az ajtóhoz siet és a meghatottság mosolyával kinyitja.

— Ige is, asszonyom, jó helyen jár! Nyomban megkinálják székkal. A hölgy délvidéki, sokat és szaporán beszél, de arcából ítélve, jószívű és nem fősvény. Az első felvétel nem sikerült. Mitsem tesz; majd mindjárt megcsinálják a másodikat. Míg a délvidéki hölgy türelmesen rákönyököl az asztalra s kezével feltámasztja állát, az üvegajtón keresztül elfojtott nevetés és hancurozás zaja hallatszik. A gyermekek rendetlenkednek ott, akik látni szeretnék apjukat, mikor fejével alája buvik a zöld posztónak s egyetlen, nagy és átlátszó szemével mozdulatlanul ott áll, mint az apokaliptisznek valamelyik szörnyetege. Oh, ők is

fényképészek lesznek valamennyien! — Végre sikerült a felvétel. A fényképész diadalittasan kinyitja a lemezt a sötét kamarából. — A hölgy úgy találja, hogy a kép jó, megrendel belőle egy tucatot, előre kifizeti és meglehetősen távozik.

Az ajtó bezárul mögötte. Most hát éljen az öröm! A gyermekek körüláncolják a műszert, az apa büszkén törölgeti homlokát. Az anya elsiet és vacsorát hoz, ünnepi vacsorát, természetesen, a bevonulás öröme, aztán a rend kedvéért, egy nagy, zöldhátú üzletikönyvet, melybe kaligrafikus betűkkel beírják a keletet, a délvidéki hölgy nevét s a bevételt, tizenkét frank! Az ünnepi kalács és a hamarosan beszerzett tüzelő- és világítószerszám teljesen felemésztette a jövedelmet, de mit tesz az? Hisz ma, esős időben, a fényképezési intézet fennállásának első napján teljes tizenkét frankot kerestek! Hát még mi lesz a bevétel holnap? S egész este továbbszövik a terveket. Mert az ember nem is hinné, hogy az ötödik emeleti kicsiny lakásban mily pompás ábrándokat lehet szőni a jövőről.

Másnap reggel napsugárban fürdik minden, de senki sem érkezik. És napközti sem jelenkezik egyetlen megrendelő. Mit akarnak? Ezt az üzlet hozza magával. Aztán megmaradt is valami tegnapi s így legalább nem kell a gyermekeknek éhesen lefeküdniük. Másnap újra semmi. Az erkélybeli figyelő állomásokat megint elfoglalják, de eredmény nélkül. A délvidéki hölgy eljött a képeiért — ez az egész, ami történt. Aznap este el kellett adniuk egy matracot, hogy kenyerek legyenek. Így mulik el két-három nap — a nyomor eléri tetőpontját. A mi szerencsétlen fényképésznünk már tudott baretjtjén, munkaköntösén — most már csak az van hátra, hogy eladja műszerét s belépjen valami üzletbe boltossegédnek. Az anya kétségbe van esve s maguk a gyermekek is feladtak minden reményt és odahagyták erkélybeli állomáshelyüket. Ekkor szombatn reggel váratlanul megszólal a csengő — ki van itt? Egy nászkeserű, nagy lakodalmi társaság, mely ötemeletnyi lépcsőt taposott, hogy lefényképeztesse magát. A menyasszony, a vőlegény, a nyoszolyólány és násznagy, mind derék emberek, akik talán életükben először ma viselnek keztyűt s ezt az ünnepélyes percet meg akarják menteni az örökkévalóság számára. Harminchat frankot adtak át a fényképésznek. Másnap megkeresi ennek kétszeresét. Most vége a gondnak — a fényképezés bevált.

Ez egyike a párisi „kisember“ ezernyi drámáinak.

Karnevál Nizzában. Az összegyűlt idegenek nézik a farsangi menet felvonulását.

Félreállítás.

Irtta: CAMILLE MAUCLAIR

— Nem vagyok alkalmatlan? — kérdezte Marthe Venilly.

— Legkevésbé sem, drágám! — felelt Aline Lefeuve — Egy levelet fejeztem be. Csak borítékba teszem s rendelkezésedre állok. Csengetett.

— Louise — szölt a megjelenő szobaleányhoz — vigye el ezt azonnal!

Az ajtó újra bezárult. Azután belemélyedve egy karosszékre, Aline Lefeuve így szölt:

— Ez is rendben van.

— Jól érzed magad?

— Köszönöm, elég jól.

— Halvány vagy, kedvesem. Mintha valami bajod volna...

— Tudom. Valóban úgy van.

— Talán unatkozol? Vagy valami bánatod van?

— Sem az egyik, sem a másik. Vagyis helyesebben... szokást kell változtatnom. Tíz éves, megcsontosodott szokást. Mikor az ember ilyen változás előtt áll s nem egészen fiatalabbé, ez zavart okoz...

Marthe Venilly tettetett részvétellel vizsgálta barátjáné arcvonásait, melyek fáradtaknak és szomorúknak látszottak, azután így szölt:

— Te... összekülönböztél Edouarddal?

— Oh, már vége... az imént irtam meg neki, hogy nem szükséges többé látnunk egymást...

— Ah! — kiáltott fel Venilly asszony.

Kinos csend állott be.

— Te tudhatod, hogy mit kell tenned — kezdte félénken Venilly asszony. — Te özvegy vagy s azt tetszik, ami tetszik. Ha ez az elhatározásod, bizonyára nagy okod van rá. Nem is merem kérdezni, hogy mi birt rá. Sőt félek, hogy eltalálom, mert hisz vallomásaidból ismerem az ő csélcsep természetét...

— Te bizonyára azt hiszed, hogy ő megcsalt engem s én ezt megtudtam. De te azt is hiheted, hogy sem először, sem másodszor nem történt s hogy én mindaddig, miután nem vagyok regényes természetű, egykedvűen átsiklottam az ilyeneken. Most pedig csodálkozol, hogy ezáltal annyira szívemre veszem s elhatároztam a szakítást...

Alfonz spanyol király Wright Katalinnal beszélget, Wright Orville aeroplánjának felszállása alkalmából.

— Igen, csodálkozom. Tehát vagy nagyon súlyosan megbántott, vagy valami más rejlik mögötte,

— Más rejlik mögötte, eltaláltad — szölt szomorú mosollyal Aline Lefeuve. Azután lassan, kissé tettetett nyugalommal folytatta:

— Tudod, hogy szerelmem Edouard iránt mély volt és törhetetlen. Apró hűtlenségeit megbocsátottam neki, de egy idő óta észrevettem, hogy rendkívül szórakozott s hogy valami, vagy valaki minden gondolatát, minden idejét igénybe veszi. Nekünk nőknek az ilyenben nagyon finom az érzékünk. Láttam, hogy Edouard gyakran súlyos küzdelmeket vív önmagával s mindjárt tudtam, hogy ezuttal nem futólagos, apró követelésről van szó. Hozzájárult, hogy kaptam egy névtelen levelet, melyben valamely ismeretlen jóakaróm, koromra tett szeretetreméltó célzás után tudomra adta, hogy Edouardnak viszonya van egy fiatal szőke nővel s hogy azt hivatalában szokta fogadni.

Ez a körülmény meglepett. Ritkán kerestem fel Edouardot irodájában, mert még a látszatát is kerülni akartam annak, hogy hivatalos ügyeike beleavatkozzam. Őszintén szólva, nem adtam hitelt a denúciációnak, mert kizártan tartottam a dolgot már az iroda személyzete miatt is. Némi küzdelem után mégis elhatároztam, hogy bizonyosságot szerzek magamnak s a levélben megjelölt időben megjelentem Edouard irodájában. Az előszobában az öreg, kipróbált hűségű könyvelő fogadott. Rögtön észrevettem nagy zavarát. Hebegve arra kért, hogy most ne menjek be Edouardhoz, mert fontos dolga van. Leültem tehát egy sarokba és türelmesen várokztam.

A szomszéd szobából élénk beszélgetés hallatszott. Tekintetem az ajtó kilincisére tévedt, mely több ízben megmozdult egy láthatatlan kéz nyomásától. A kéz gazdája bizonyára nem tudta magát elhatározni a távozásra.

Végre megnyílt az ajtó s egy szegényesen öltözött, de csodaszép fiatal teremtes távozott gyorsan, futó tekintetével rám. Ez a tekintet volt az, mely megérelle bennem elhatározásomat. Végtelen boldogság és a viszonzott szerelem üdve sugárzott felém e tekintetből.

Mikor fölemelkedtem, Edouard, aki látogatóját az ajtóig kísérte, rám ismert. Láttam zavarát s nem bocsátkoztam semmiféle magyarázatba. Néhány közönyös szó után hazajöttem s megírtam neki bucsulevelemet ez az egész. Nem akarok utójában állni senki boldogságának...

— De őt is meg fogja csalni s amaz is szenvedni fog, talán jobban, mint te — szölt Marthe Venilly.

— Legyen, de nem velem! S mivel én láttam boldogságának ragyogását, mégis én leszek az, aki diadalmaskodom. S ez megéri a szakítást, drága Martheom.

CSÓKHAVAZAS.

Esik a hópehely, esik, esik;
a fekete föld oly fehér lesz.
Az Ég csókfátyollal Föld-jegyeseit
borítja... hisz egybekelés ez.

Az Ég s a Föld szent násza ez a tél;
élük fehér csókokban égve.
S e sűrű csókból megfogánva kél
a Tavasz: frigyük üdvössége.

Reád, én frigyesem, én hullatok
izzó fehér csókpelyhet lágyat.
— Tüzes csókpelyhek, ó csak hulljatok,
amíg lángajkam belebágyad

Csóközönömből gyönyör fátyla lesz
s mi benne fehér lánggal égünk.
Lelkes valónk szeplőtlen násza ez
s fogan a tavasz: üdvösségünk.

Haraszthy Lajos.

Főtér Tiflisben.

A vak ösztön.

Irta: J. H. ROSNY.

A szerelem mindig olybncor lepi meg a nőket, mikor az ellene való küzdelemben már a lehetetlenséget is elkövezték. Azok, akik tegnap még megesküdték volna rá, hogy urrá lettek lázadó érzelmeiken, valamint azok, akik bármely okból erejükben eleve nem bíztak, egyaránt elgyengülnek ma. A legrettegőbb ebben, hogy ők maguk sem tudják ezt. Egész életük, sorsuk oly törvények útján van szabályozva, melyeket az emberiség kedvtelenül bár, de kénytelen elviselni, mert fõntartásának és terjedésének biztosítására ép oly szükségesek, mint a tudomány legfontosabb fölfedezései.

A M. I. É. N. K. most megnyitott képkiallításából. Kernstock Károly: Arckép

Eva de Myrnelles élő illusztrációja volt mindannak, amit a pszichológusok e tárgyban valaha összeírtak. Anyja, a szép Diane de Myrnelles, akinek oly nagy sikerei voltak III. Napoleon udvarában s aki mindazonáltal a császárság legerényesebb hölgye volt, féltõ gonddal nevelte. A gróf, egykori dragonyos kapitány, késõn nõsült: akkor, amidõn már közel járt az ötven évhez. A grófné gyöngéden szerette a férjét s a gróf életkorának nyugodt és szelíd szerelmével viszonzta ez érzelmeiket. Ennek a minta-házaspárnak csak öt évi együttélés után született gyermeke: a gyönyörû Eva, aki õsanyánk nevét kapta a keresztelésben, mert olyannyira szõke volt és annyira fehér.

A császárság bukása után a társadalmi rend is megváltozott s a grófi pár visszavonult a magánéletbe, hogy kizárólag gyermekük nevelésének éljen.

Eva szépségben, testi és lelki erõben egyaránt gyaporopott. Az orvosok csodálatosan egészségesnek találták, tanítói fényes képességét, alárendeltjei jó szívét dicsérték, szülei pedig bele voltak bolondulva. Mindazonáltal aggodalommal látták közeledni azt az idõt, mikor e szív a gyermeki szeretet és barátság érzetén kívül más érzelmek befogadására is kitérül. Eva lelki világa szenvedélyes szerelmet ígért. Mindazonáltal az évek tüntek s a szerelem nem akart jelentkezni.

A grófné végre is nyugtalanodni kezdett, mikor érzéketlennek látta leányát. Bizonyos nagyratörõ tervei voltak, amelyek megvalósulását veszélyeztetve látta. Azok a fiatal emberek akiket Eva még legjobban szívelni tudott, csak tagadó választ nyertek mindannviszor mikor

Ilykép elérte huszonötödik életévét, mikor Philippe d'Oville meglátta és beleszeretett. Ha valaki, ez a férfi alkalmas lett volna arra, hogy meghódítsa Eva szívét. Testi és lelki szépségek birtokában, tele gyöngédséggel és tapintattal udvarolt neki, ám hasztalan, a leány hideg maradt.

Ugy látszott, hogy Evából teljesen hiányzik a szerelem és a nemi különbség tudatának sejtelme. Philippe d'Oville zavarában tanulmányozni kezdte ezt a különös teremést s némi megfigyelés után arra a gyõzõdésre jutott, hogy Eva nem egészen érzéketlen oly kérdések iránt, melyek a szív és vér életnyilvánulásaira hatással vannak. Ez akkor történt, mikor Eva egy pajkos szó hallatára, melyet egy inas mondott a szobaleánynak, mélyen elpirult.

Philippe tovább figyelt, de nem tudott kétségtelen eredményre jutni, míg nem a de Myrnellesi kastélyban hire futott, hogy a szomszéd erdõben letelepedett egy cigánykaraván, mely magával hozott egy nagyvilági hölgyet, T... bárónét, ki a karaván férfilovagában halálosan beleszeretett s most mindenüvé követi szenvedélye tárgyát.

Mikor ezt a történetet Eva jelenlétében elmondták, Philippe volt az egyedüli, aki észrevette a leány összerendezését s a gyöngépirt, mely arcát ismét elborította. Ezt a pirt ezen az angyalarcon mindenki a méltatlankodás, az erkölcsi fölháborodás jelének vette volna, ám Philippe félénk reményvel sejtette, hogy Evánál a fajfentartás hatalmas és vak ösztöne jelentkezik ilykép.

A leány mélibuja és magánszeretete ezenközben egyre növekedett. Gyakran tett sétákat egyedül s visszautasított minden kíséretet. Lázasan nyugtalansággal bebarangolta az erdõt, magába szívta a mezõk illatát s este fáradtan tért meg, hogy ágyára vetvén magát, mély, tompa álomba merüljön.

Egyszer ily séta alkalmával az az érzete volt, hogy valaki követi. Azt hitte, hogy anyja, ígérete ellenére utána küldte a szobaleányt s méltatlankodva elrejtõzött egy nagy gesztenyefa mögé. Egy utkeiesztezésnél e percben egy borzas, vad külsejû férfi bukkant elõ, rongyos, de festõiesen színes öltözékben.

A leány nyugtalanogni kezdett. Egyike volt talán ez a kóbor cigányoknak?

Ám nem ért rá sokáig gondolkodni. A vad ember feléje tartott s miközben a cigány spanyol és francia nyelv sajátságos vegyülékén lángoló szavakat mondott, õlelésre tárt a karjait. A leány ijedt sikolyt hallatott és visszalökte a férfit. E pillanatban lõvés dõrdült el s a cigány vérzõ karral, szilkok közt menekülni igyekezett.

Philippe állott Eva elõtt. A leány arcát rózsásra festette a szabadulás tudata, szívében ébredezni érezte a leghatalmasabb emberi érzést, a fajfentartás parancsoló és vak ösztönét s az õt átõlelõ Philipenek öntudatlanul odanyújtotta égõ ajkát az elsõ szerelmi csókra.

Mikor néked irok! . . .

Irta: Thomée József.

Mikor rólad irok,
Rózsaszín a hajnal, esendes ébredése,
Merengõ az álom. Színes mint a délnek
Pompázó virága, melyre limes lepke
Száll megrészegedni... Mik ilyenkor kélnek,
Csapongó danái égõ szenvedélynek,
Soha meg nem szünõ, forró szerelmnek...
Beöntöm a lelkem, szívem minden vágyát,
Érezze a lelked lelkem rajongását,
Mikor rólad irok,
Mikor néked irok!

Mikor néked irok,
Idegenbe, messze,
Ugy zokog a lelkem, mint a kóza szellõ,
Ködös, zord az éjjel, kihunyt minden fénye,
Ugy érzem, a hajnal soha többé nem jõ!...
Ilyenkor a lelkem fáradt, összetörve,
Miként a halódó kínosan vonaglik,
Temeti, siratja ragyogó szép álmait...
Ne is kérjed soha, mindhiába volna,
Ajkam mindig-mindig fájdó dalt dalolna,
Idegenbe, messze,
Mikor néked irok!

kérõkként léptek fel. Ez a kérdés irtózáttal látszott eltõltetni a fiatal leányt Lázasan és teljes ellentálló erejének harcbitelével küzdött e gondolat ellen. De Myrnelles asszony fájdalommal látta megszületni e tiszta homlok mögött azt az elhatározást, mely késõbb bizonyára elégedetlenség és boldogtalanság forrása lenedett. Ellenben de Myrnelles ur mindenekelõtt azt akarta, hogy leányát hagyják békében s nem avatkozott azokba az intrikákba, melyeket felesége Eva férjhezadása tárgyában szakadatlanul szõtt.

A dolgok ilykép mélabus fordulatot vettek. Eva merengõvé, ábrándozóvá lett, míg teste bámulatos egészségben virult. Az orvosok egyre jobban sürgették anyját, hogy adja férjhez a teremést e remekét, mely szerelemre és anyaságra van teremtve, de minden rábeszélés hájtörést szenvedett a leány makacs ellentállásán.

A sou-darab.

Írta: Pierre Villetard.

Az erdőnek ez a sarka bájos volt és titokzatos. Gilberte egy izben már járt itt Andréval, még abban az erdőben, mikor mint fiatal munkásleány reggelénként végigment a rue des Martyrs-en, hogy a Vial nővérek divatárus-üzletében dolgozzék.

Mily leleményességre és társnői mily ügyes összejátszására volt szükség, hogy magának egy szabad vasárnapot biztosítson! Ez az április-végi vasárnap szürke volt, csaknem hideg, az égen fehér felhők kergetőztek, ám néha-néha keresztül tört rájuk a napsugár s a fák fiatal lombján át aranycsikokat varázsolt az erdő útjára.

— Hova megyünk, Drédé?
— Ahova akarod, drágám. Tudod, hogy nekem mindegy.

Nem is igen törték ráta a fejüket. Egy falu s benne szerény vendéglő, mindenütt akad.

Arnyas ösvény intgetett feléjük. Nekivágtak. A leány barátja kariába kapaszkodott s balkezevel felémelte szoknyáját, hogy az meg ne akadjon a bokrok töviseiben. Néha-néha lehajoltak ibolyákat szedni. Egy óra múlva az erdő ritkulni kezdett s a fák lombján át egy torony keresztje csillogott feléjük. A vendéglő a falu szélén állt. Egy gőzölgő omelettel szolgáltak fel nekik, s míg abból ettek, egy vörösfehér macska settenkedett körülöttük örökös nyávogással. Egy befont haju, vöröskaru leány szolgált fel nekik, s midőn megölték egymást, rájuk mosolygott. Időközben megeredt az eső. Az égbolton szürke felleg lebegett, mint egy kiterjesztett szárnyu, óriási madár. A felhőreken áttörő napsugár megaranyozta a kövér cseppeket. Az eső csakhamar elállt s utána hide illat teriengett a levegőben.

Reggeli után újra nekivágtak az erdőnek. Most már ragyogott a nap, s mivel magasan járt, sugarai perzselő lévvél hulltak rájuk. Behatoltak a sűrűbe, mely templom boltozataként domborult fölöttük. Kéz a kézben, kipirult arcok haladtak egymás mellett; minden lépés után megálltak s hosszú, édes esőköket esereltek. Végre nyugvóhelyet kerestek maguknak egy felségesen szép bükkfa alatt, melynek sűrű lombteteje nem bocsátotta keresztül a napsugarakat. Egymást átkarolva elaludtak a mohán. És aztán, mikor felébredtek, a férfi kezébe vette a leány napernyőjét — fehér napernyő volt apró virágokkal — s azzal kaparni kezdte a földet.

— Mit mivelsz?
— Majd meglátod.
Szorgalmasan dolgozott, feltárva a mohát, a vörös kavicsokat s a fekete erdei földet. Mikor a lyuk készen volt, elővette erszényét s egy sou-darabot tett bele. Azután újra befodte földdel és mohával.
— Majd egyszer eljövünk és együtt megkeressük.

Nem jöttek el többé soha. Hat héttel e séta után, egy szóváltás következtében szakítottak. Nem mintha valami súlyos okuk lett volna erre, hanem mert mindketten büszkéek voltak és egyik sem akarta megtenni az első lépést a békülésre. Hat hónappal később Gilberte elhagyta a szülei házát. Kedvesévé lett valakinek, majd csakhamar egy harmadiknak. Ez idő szerint egy gazdag bankár szeretője volt. Kétségen kívül nem szerette, de neki köszönhetette jómódját és fényűzését, s alkalmazkodott a helyzethez.

Egy karosszék támláján ült s lábát a levegőbe lógatta, hogy parány sárga cipőcskét megbámulhassa. Régi emlékei bántották. Öt év múlt el amaz emlékezetes kaland óta. Odakinn ugyanoly szeszélyes jöttek az áprilisi napsugár, mint akkor. A felhőárnyak végigrohantak az utcán s a Champs-Élysées fájain fiatal lombján átszivárgott a táncoló napsugár. Valóban, olyan volt, mintha ma volna tegnap, s mintha most is André volt volna, hogy együtt kimenjenek a zöldbe.

De nem André volt az, aki megjött. A villamos csengő megszólalt és belépett — a bankár. Mintegy ötven éves férfi volt, vidáman mosolygó szemekkel és szürke szakállal. Odalépett a fiatal nőhöz és kezét csókolt neki.

— Drágám, az automobil odalenn vár... azt hittem, hogy kellemes lesz neked...

A leány türelmetlenül intett.

— Nem! Semmi automobil... Hanem mond megtennél nekem egy szíveséget?

— Hogyan kérdezhetsz ilyet!

— Nos hát... menjünk az erdőbe.

— Az erdőbe? Melyik erdőbe?

— Nincs más tenni való, mint engem követni.

Kissé idegesen felkapta szalmakalapját és felöltözt.

Odalenn a férfi kinyitotta a kocsiját.

— Melyik pályaudvarra?

— Nem, nem! — szölt a leány. — Hagyjuk az automobil. Inkább omnibuszon... így mulatságosabb.

És felkapaszkodott a társaskocsira a cifra kiltözött munkásleányok közé. A bankár kénytelen-kelletlen követte.

A pályaudvarhoz érve, odarohant a pénztárhoz.

Mikor visszatért, két másodosztályú jegyet tartott a bankár szeméi elé.

— De te meghibbantál, édesem! Teljesen meghibbantál...

Felszálltak a vonatra. Gilberte az egész ut alatt hallgatott. Az ablakon át nézte a pályamenti villákat, a falvak tornyait, az erdő fáit, melyek most kezdtek lombosodni.

— Itt vagyunk! — szölt végre Gilberte.

A vonat megállt. Előttük állott mosolygó bájában az erdő. Az imént esett az eső, éppúgy, mint a multkor, de az égen már újra ragyogott a nap. A fűszálakon esőcseppek ragyogtak.

— Ugye, gyönyörű? — kérdezte a leány.

A férfi elfintorította arcát.

— Hm... hm... egy kissé vad. Te tudod a járást, drágám?

— Igen. Ne aggódjál.

A leány elfogadta a férfi kariat, de minduntalan megállt, hogy virágokat szedjen. Végre elértek a faluba. Gilberte ráismert a vendéglőre.

— Itt fogunk reggelizni! — jelentette ki.

A férfi hiába tiltakozott. Átlépték a küszöböt. A

jobboldali asztaloknál fiatal népség ült. Egy leány

sört hozott az asztalokra. Gilberte felismerte, a

befont haju, vöröskaru tündér volt, aki akkor kiszolgált

őket és André-t. Néhány perc múlva előttük párolgott

az illatos omelette. A bankár nevetett és négy helyett evett belőle.

És e perctől nem lehetett szavát venni. A megijedt bankár hiába szölt hozzá, hiába kérdezte szomorúságának okát.

Mikor hazaérkeztek, Gilberte zokogva a bankár kariaiba vetette magát.

— Lám, lám — szölt ez jóságos mosolylyal és megcsókolta homlokát. — Tudtam, hogy nem vagy rossz, csak szeszélyeid vannak...

A szirtek közt.

Írta: Camille Mauclair.

Berthe Amelin asszony a reggeli után semmi kedvet sem érzett ahhoz, hogy kimenjen a tengerpartra. Ott csak azzal a banális társasággal találkozhatott, azokkal a párizsi nyárspolgárokkal, akik szomszédai voltak a szállóban s akik közül az asszonyokat férjeik — mint őt is az övé — hüvörsre tették s minden szombaton meg szokták látogatni. Ellenben kedve kerekedett egy nagy sétára a tengerparti szirtek közt. A hegymászás kényelmetlenségei bizonyára visszariasztották ezeket a hölgyeket, kik szivesebben

A M. I. E. N. K. képkiallításából. Ferenczy Károly: Női képmás.

— Pompás ötleteid vannak! Éhes vagyok, mint a farkas!

És rágyújtott egy finom szivarra.

— Ah, nem így, drágám! — szölt a leány. — Most elmegyünk sétálni.

A bankár sóhajta emelkedett fel kényelmes

székéből s követte a leányt az erdő sűrűjébe. A hat-

almas, a gyönyörű bükkfa alatt megálltak. A fák koronáit megaranyozta a napsugár.

— Itt leülünk — szölt a leány.

— Ha neked úgy tetszik, szívesen!

És Gilberte úgy érezte, hogy André ül mellette,

a lábainál. Idegesen cigarettát sodort finom ujjával.

Azután napernyőjével kaparni kezdte a földet. A

moha, a kavicsok, a finom, fekete föld jobbra-balra

repült. Azután nagy megindultság vett ráta erőt. A

földből előkerült megfeketedve, sötét patinával be-

vonva a sou-darab.

Kezével hirtelen utána kapott.

A bankár mosolygott.

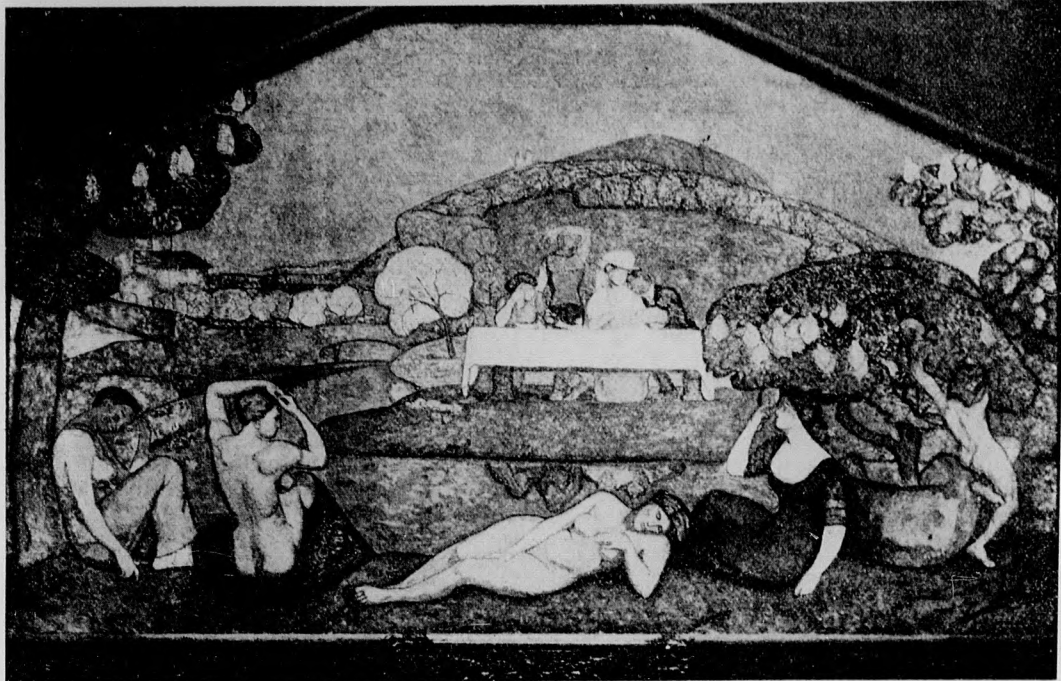
— Ma nem hiába keltél fel!

— Talán...

ülnek ernyők alatt s így bizonyos lehetett abban, hogy magányát ki sem fogja zavarni. Így hát elgondolkodva megindult a meredek ösvényen.

Kezében egy levelet szorongatott, mely reggel érkezett s mely némileg felizgatta. A levelet férjének egy barátja írta, jelezvén benne, hogy estére megérkezik s hogy vágy emészti Berthe után. Ez a férfi régóta udvarolt neki. Berthe Amelin asszony ésházasságot kötött s gyermekei nem voltak. Mindazonáltal eddig kedvest sem keresett magának, nem azért, mintha túlságosan éretnyes lett volna, hanem közönyből. Lusta és félénk teremtés volt, aki nem ismerte az élet művészetét, s aki sokkal többet ábrándozott, hogysem mélyebben tudott volna érezni. A férfi, aki imádkozta, tetszett neki, de egy pillanatra sem gondolt arra, hogy meghallgassa. E leketőséget egy asszony unalmával fontolgatta, akinek érzékisége szunyadozott. Sétáközben így töpregetett

— Kimondhatnám az igent. Ebből nem származhatnék semmi baj. Az a fiu esinos és én nagyon boldoggá tenném. Lám, ő mindent kockára tesz s hozám siet, csakhogy láthasson. Kezd tolakodóvá len-

A M. I. É. N. K. képkiallításából. Iványi-Grünwald, Béla. Tavasz.

ni. Milyen ostoba! Erélyesen nem utasíthatom vissza, mert alapjában véve nem tudom, hogy miért tenném. De el sem fogadhatnám az udvarlását, noha nem tudnám okát adni, hogy miért nem. Szeretném elvégre csak azért szokás tartani, hogy megvigasztalja az embert. De én minden vagyok inkább, mint boldogtalan. A férjem nagyon szeretetreméltó s engem önként hagy. Nos, akkor? Istenem, mily unalmas dolog fontos elhatározás előtt állani, a nélkül, hogy annak fontosságát tudnánk tulajdonítani...

Ezalatt elérte a szirtlánc gerincét. Balról buza- és rozsvetések hullámzottak, a távolban beszélgettek a bokraitól, azokon túl vörös háztetők, tanyák és nyájak körvonalai látszottak, míg a látóhatár szélén könnyed felhők lebegtek. Jobbról a végtelen tenger zöldesszürke vize csillogott a napfényben. Itt-ott egy vitorla lebegett, füstcsávák szálltak a légtérben, s a tenger szélén sárgán ragyogott a normandiai part. A heves szél, mely a tenger felől érkezett, meglöbögte a sétáló hölgy derekán átkötött szalagot.

Egyedül volt. Áthajolt a szikla tetején s maga alatt meglátta a part fővénét, mely tele volt szórva kicsiny piros gombakhoz hasonló ernyőkkel. A síkon fehér és fekete pontok mozogtak, mint egy nyüzsgő hangyaboly s a távolból halk, összeolvadó hangok hallatszottak. Egy szirtnyílásban látható volt a mór stílusban épült kaszinó, mely hasonló volt egy nagy cukorka-skatulyához.

Az asszony sóhajtott és fogai közt mormogott: — Milyen nevelés ezek a kis férgek a tenger partján! Ezek az emberek, akik beáztatják bokájukat, az asszonyok, akik ernyők alatt fecsegnek

... ez az egész meztelen kiállítás a homokon! És én ép olyan vagyok, mint ők. Vajon mire jó ez?

Egy pillanatig habozott, azután apró darabokra tépte szét a kezében tartott levelet. A papirdarabok pillangóhoz hasonlóan szálltak alá a mélységbe.

Azután lehajította fejét s így szólt:

— Az utazása kárba veszett. Sebal! Így bizonyára jobb lesz!

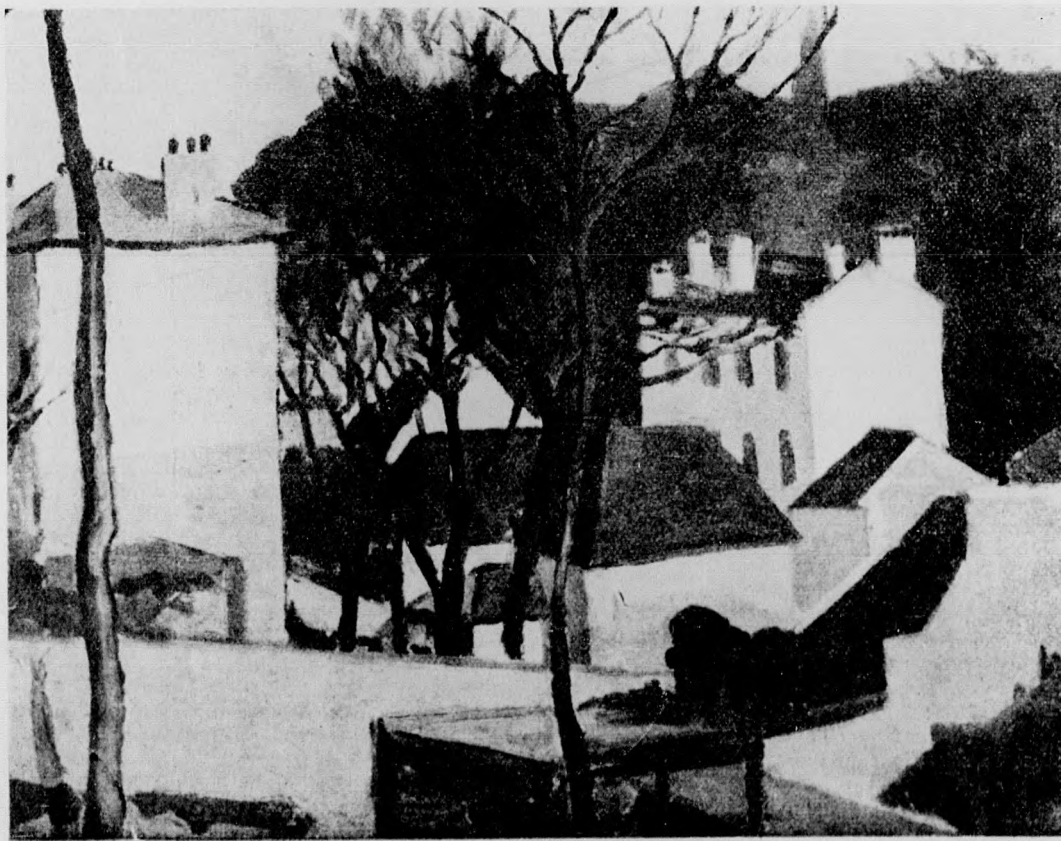
Azután frissen tovább ment. Boldogan élvezte egyedüllétét s tele tüdővel szivta a sós levegőt.

A szél térdei közé szorította szoknyáját és arcához nyomta fátylát. Miután néhány száz lépést tett előre, elfáradt és le akart ülni. Körültekintett, hogy hol találhatna védelmet az egyre hevesebben tomboló szél ellen. Egy kimagasló sziklának tartott, azután hirtelen megállt. Egy férfit és egy nőt látott, akik a magas fűben hevertek és ölelkeztek.

Berthe Amelin vissza akart fordulni, de nem tehette a nélkül, hogy azok észre ne vették volna. A szikla gerincén úgy állt, hogy a nap hosszu sávjában éppen am azok felé tetette árnyékát. Nem mert sem előre, sem hátra lépni, sem megmozdulni, s tekintete mozdulatlanul a két ölelkező lényre szegeződött, kiknek sejtelmük sem volt jelenlétéről.

A férfi a fűrdőzők ruházatát viselte: fehér flanel-pantallót, tenger-kék bluzt és tennis-czipőket. Fehér sapkáját messze elhajította magától. A nő szőke volt és rózsás arcu, s szemeiben a szerelem goldogsága ragyogott.

Berthe Amelin meghökkenve nézte a banális szerelmi jelenet, melyről nem tudta levenni szemét. Azután egy alkalmas pillanatban sarkon fordult, ész-

A M. I. É. N. K. képkiallításából. Orbán Dezső: Charcutoni házak.

revétlenül visszavonult, s vérvörös arccal, lázban égő szemekkel lefelé sietett a meredek uton.

Érezte, hogy fiatal, egészséges és hogy szerelemre van teremtve. S nyugodtan, boldogan hazasietett, azzal az erős elhatározással szívében, hogy érkező kedvesét fogadni fogja.

Párisi mesék

I.

A jószívű hölgy.

A gyöngéd és ah, oly szőke asszony így szólt hozzám:

— Remélem, hogy lefejezik! ... Képzelve csak, csináltattam magamnak egy gyönyörű öltözéket erre az ... erre az ...

— Mondja így: „ünnepélyre ...“

— Nos igen, egy öltözéket, mely remekül fest rajtam. Sokkal szebben, mint az, melyet a főárgyaláson viseltem. Ön bizonyosan emlékszik rá, az a kockás az csipkedisszel.

— Oh, igen! Ön elragadó volt benne.

— Meg fogja látni, hogy szebb leszek, mint a főárgyaláson voltam. Ön mellett lehet az ... ünnepélyen és majd mond újságokat ...

— És ha az elnök megkegyelmez az ítéltnek?

— Ön fölteszi róla, hogy oly tapintatlan tudna lenni? Ah, nem. Fallières ur sokkal nemesebbszívű ember, hogy sem erre képes lenne ...

— Mégis ki tudja?

— Ön ugratni akar! En nagyon érzékeny asszonyka vagyok, azért ragaszkodom ahoz, hogy meghívót kapjak. Gondoskodjék róla, hogy a tekintélyem meg legyen óva. Összes barátnőim eldicsekedtek már, hogy megvan a zsölleszékük. En szerényebb helylyel is megelégszem ... Vajon mit szólna a világ, ha nem kapnék meghívót a hölgyek közé!

— Ön lesz az első, aki kap.

— Ah, ön egy férfi-angyal! Sőt több: gyöngy, drágakő, vagy ami teszik, ha lépéseket tesz érdekében Nézze, önnek oly előkelő ismeretsége van és oly befolyása a magas körökben, a hivatalokban, a döntő egyéniségeknél, tolvajoknál ... beszéljen érdekemben!

— Bizzék meg bennem!

— Ah, van egy barátnőm, az most nagyon boldog!

— Igen? Talán viszonzszeretik? Vagy szép gyermekei vannak?

— Ah, mi ez ahoz képest! Nem, hanem van egy szobaleánya, aki ismerős a hóhér segédjével. Mit szól hozzá, a barátnőm az első sorban kapott helyett! Látni fog mindent. Milyen bolond szerencséje van némely embernek!

A gyöngéd, fiatal és ah, oly szőke asszony némi habozás után így szólt:

— Mit gondol, fogadna engem, ha jelentkezném nála?

— Ki?

— Ugyan ki, hát Deibler ur!

— Nem, nem hiszem ...

— Istenem, be kár! Nos, mindegy, remélem, hogy azért a rendezők nem fognak megfedekezni rólam.

Ebben a pillanatban egy legyet vettem észre, mely kélőlmre szállt s utána kaptam. A gyöngéd, fiatal és ah, oly szőke hölgy rémülten, de kecsesen fölsikoltott, azután szigoruan így szólt:

— Szörnyeteg, mit vétett önnek az a szegény kicsiny állat ... Nem szégyenli magát, hogy ilyen kegyetlen!

Clement Vautel.

II.

A víz.

— Barátom — szólt Charfouillat, a rendőrbiztos Taitalullehez, a vén ivóhoz, mikor ezt részegen eléje hozták — hajlandó vagyok önt azonnal szabadon bocsátani, de egy föltétel alatt ...

— Ah, uram, ha merészelném, megölelném önt ...

A biztos intett a rendőrnek, aki egy korsó

vizet és egy ivópoharat állított az ittas ember elé.

— A föltétel az, hogy ön igyék ebből az én egészségemre.

— Oh, uram, az lehetetlen...

— Miért?

— Hísz ez víz!

— Nos?

— Biztos ur — szólt némi gondolkodás után Taitaluile — talán mégis csak inkább leülném a büntetésemre...

A rendőrbiztos vállat vont s a vén ivót elvezették zárkájába.

— Hogy van? — kérdezte másnap a biztos a bucsuzó Taitaluiletől.

— Köszönöm, uram, nem a legjobban. Minden csontom össze van törve. A fekvőhely bizony kemény volt... Azután ott, a csavargók és tolvajok közt...

— Látja, ezt mind elkerülhette volna, ha megitta volna a vizet.

A legközelebbi vasárnap Taitaluile megint ott volt a rendőrségen.

— Ejnye, Taitaluile — szólt a biztos — önnek csak nem használ a lecke. Látja, hova hozta a mértékletlenség!

— Nem a mértékletlenség hozott, hanem a rendőrök — szólt a tátongó iszákos.

— Hát most mit akar inkább: ülni, vagy egy pohár vizet?

— Talán megpróbálnám a vizet.

Es iszonyu erőlködéssel megivott egy pohár vizet, azután hajlongva és tántorogva távozott.

Ez időtől kezdve Taitaluile csakugyan nem hozták be többé a rendőrségre, ami nem kevésbé büszkévé tette a biztost.

Egyszer azonban találkozott a vén ivóval az utcán és megszólította:

— Látja, Taitaluile, ez már derék dolog! Ugyebár, már nem iszik?

— De igen — felelt dadogva a részeg — csakhogy most más kerületben lakom.

Xanroff.

Héró és Leander.

írta: CHARLES DERENNES.

Gyönyörűsége kis ház volt az melyet Jean Fabiac néhány hónapra ősei földjén kibérelt! Egy kilométernyire a várostól a meredek part magaslatán állott, alapfalával elveszett az ág-bogas bokrok közt, míg magas és merész lejtésű tetejét a fák lombjai közé rejtette. A víz felől nem látszott belőle más, mint dus zöld keretben egy-két barnuló fallott és az antik-szabású, fehér redőnyös ablakok.

Jean jól érezte magát e csendes visszavonultságban s tele tüdővel szivta a hazai föld édes levegőjét, hogy megifjult szívvel térjen újra vissza a város zajába. Egyikét élte a béke és összhang amaz időközöknek, mikor az élet percei illatos virágokhoz hasonlók, melyeket egy jóakaró istenség szakadatlanul reánk hullat.

Mondtam már, Jean Fabiac neves író volt? Azokból való, természetesen, akikre fényes jövő vár? Bizonyos családi ügyek elintézése végett szülőföldjére jött s úgy melleleg egy regényt akart itt írni, melytől sokat várt s melynek közeli megjelenését néhány jóindulatu lap már előre jelezte. Ám ennek kevés köze van történetünkhöz.

Ami Jeant módfelett bosszantotta, az M. Fergasson (bőr- és paszomántárak nagyban) háza volt, mely a tulsó parton, ép az övével szemben emelkedett. A ház, hogy őszinték legyünk, cseppet sem különbözött a többi villától. Nem volt sem rut, sem szép, inkább rut, volt terrassa, verandája s ujjonnan ültetett kert közepén feküdt, melyet csinos fasorok szeltek keresztül-kasul. Szóval sem önök, sem én nem találtunk volna rajta megütközni valót. Ám tessék csak beleképzelní magukat egy művész helyzetébe! Jean úgy találta, hogy a villa elzárja az ő kilátását, hogy a falak árnyéka elhomályosítja az ő partjának ragyogását. És nap-nap után haragos pillantásokat vetett Fergasson villájára.

A. M. I. É. N. K. képkiallításából. Fényes Adolf: Látogatás.

Addig nézte a villát, míg egyszer az egyik ablak mélyében egy fiatal nőt vett észre, aki a nap fényében hosszú szőke haját fésülte. Az arcból nem sokat látott, de a látvány a maga egészében igen kellemes volt s a mezelen, hófehér kar, mely munkája közben felalá emelkedett, kellemes bizsergéssel töltötte el, mintha láthatatlan fésűvel a saját haját simogatná.

Jean Fabiac ez időtől kezdve gyakrabban kezdett kijárni. Eszébe jutottak régi, ifjúkori barátai, kiket illet meglátogatni.

— Ne vegyétek rossz néven, hogy eddig nem kerestelek fel benneteket. De sokat dolgozom. A város szélén lakom, a parton, éppen szemben Fergassonnal... Igaz, Fergasson meg-nősült?

— Igen. Nagyon szép és nagyon elegáns leányt vett el a környékből. Annak idején sokat beszéltek róla, Róla, meg egy hadnagyról... De hát ezek vidéki pletykák, melyek téged nem igen érdekelhetnek, Jean ur. És különben is, akinek Fergasson a ferje, annak nagy mentsége van.

— Ah, tehát ő még mindig a régi.

Jean régóta ismerte Fergassont, aki iskolatársa volt. Külseje ép ellenkezője volt annak, amit megnyerőnek szokás nevezni. Nagy, vörös arcából két vérrel aláfutott szem meredt ki, mozdulatai szegletesek, modora durva volt. Mindenki utálta, de vagyona mégis nagy befolyást biztosított neki.

— Még mindig a régi... Sőt, ami rosszabb iszákossá lett. Ha most elmennél a Grand Café terrassa előtt, bizonyosan ott találnál részegen, énekelve és ordítózva. De amilyenek téged ismerünk, Jean ur, nem fogsz elmenni a Grand Caféba, hogy feljutsd a régi ismeretséget.

Természetes, hogy nem! Ám magyarázzák úgy, ahogy akarják, néhány perccel később Jean már ott ült a Grand Caféban Fergasson társaságában s feljuttotta az ifjúkor közös emlékeit. Néhány nappal később már megtette a kötelező látogatást Fergasson asszonynál. Azután elfogadta ennek meghívását ebédre. Csakhamar mindennapos vendég lett a szép

A. M. I. É. N. K. képkiallításából. Tihanyi Lajos: Nagybányai piac

Ujvári Ignác

Tanya.

A Könyvs Kálmán jog. sításával

asszonytól s íróasztaláról a regény belekerült a fiókba.

A valóság az, hogy Lucienne Fergasson közelebről még elragadóbb volt, mint a távolból. A testi szépséghez szellemi előnyök is járultak. És ennek a tökéletes nőnek volt a férje Fergasson! Jean szíve mélyén szánta az asszonyt s esténként, csónakjában lopva átvezetve a folyót, dobogó szívvel kért és kapott bebocsátást Fergasson asszonynál.

— Kedvesem — szólt Lucienne egy ily alkalommal Jeanhoz — tudod, hogy te minduntalan eszembe juttatod Hérót... hisz tudod, azt a fiút, aki naponként átuszta az oceánt, hogy kedvesét láthassa...

— Hogyan? Hisz Leander volt az ur és Héro a hölgy...

— Gondolod? Hisz az egészen egyre megy... Emlékszem, hogy nagyanyám szalonjában bronzból öntve láttam a párt. És már kis leánykoromban sokat ábrándoztam róluk... Tudod mit, jöjj el holnap este és lepj meg engem fürdés közben... Elvégre mit kockáztatasz?... Hisz oly meleg van... Én majd várlak a part alatt...

Jean, akinek tetszett ez a költői csintalanság, mosolygott és megígérte, hogy eljön. El is jött s feltehető, hogy nem bánta meg, mert nap-nap után megismételte fürdővel összekötött kirándulásait.

Egy ízben, midőn visszajövet átuszta a folyót s partra akart lépni, két csendőr topant eléje. Mögöttük Fergasson állt, aki megelégedetten kivette szájából pipáját és így szólt:

— Csendőr urak! Ime, ez a szóban forgó egyén! Amint önöknek előre jeleztem, esténként itt fürdik egy fiatal asszony ablakai alatt... Ez a fiatal nő a feleségem, Fergasson asszony, a női hűség és erény mintaképe. A közbotrányt okozó kihágás nyilvánvaló. Uraim, teljesítsék kötelességüket!

Másnap forrongott az egész város. A botrány óriási volt. Hogyan? Jean Fabiac! Ki hitte volna!

Mikor leülte nyolc napját, kénytelen volt sietve távozni, mert az utcán mindenki ujjal mutatott rá,

Most Párizsban van és egy regényen dolgozik, melynek ez lesz a címe: *Kisvárosi erkölcsök.*

Rideg sziv.

Írta: CAMILLE MANCLAIR

Mikor huszonöt évvel ezelőtt Párizsban letelepedtem, — kezdte Feuillery, a vén festő — a Montmartre-n laktam, egy kis műteremben, melynek allakai — a hatodik emelet magasságából — egy szomszédos ház udvarára nyíltak. Innen kétféle kilátásom volt. Ha fölfelé tekintettem, a kéményekkel megterakott tetőkön keresztül a saint-denisi mezőséget és Montmorency kéki dombjait láttam, azután a napfény és árnyék váltakozását és a felhők tömegét, ami

mind gyönyörűséget okozott a szememnek, ha a függőnyt félrehúzva, letekinttem az udvarra, minden ablakon keresztül kisded munkáslakásokba hatolt tekintetem. Ilykép kedélyállapotomhoz képest vagy az eget, vagy az embereket vizsgálgattam.

Az egyik ablaknál gyakran láttam egy varrónőt, aki félretolta varrógépet, hogy megintözhesse sovány gerániumait; a másik ablaknál egy részeg férfi gesztikulált; egy harmadiknál piszkos gyermekek lármáztak és estére kelve, lámpájuk segítségével fantasztikus árnyképeket varázsoltak a falra. Lena az udvar felekén a házmesterné veszekedett apró kölykeivel. Mind e lények szokásait és erkölcsait alaposan ismertem.

Egy este a negyedik emelet egyik ablakában szokatlan zöldes fényt láttam, mely a szegénység házának szomorú ellátmányában úgy csillogott, mint a smaragd. Az idegenszerű fény világánál legott új alakokat vettem észre. Egy fiatal és beteges öregasszonyt, egy kamasz fiút és egy tizenöt éves leánykát. Világos hajával, fehér bőrével, ábrándos szemével és vékonyka nyakával, mely egy rózsaszínű kendőből nőtt ki, igen esinos volt. A lakásuk két szobából állott. A leányka az egyikben megvetette az ágynak, a másikban megterítette a szétnyitható asztalt, mely vízszorosvászonnal volt borítva. Nyár volt, az ablakok folyton nyitva s így mi sem kerülhetett el figyelmemet, am a kis lakásban történtek. A kis leány sópört, taka, tott, fészülködött, megette pinyókáját, mely kalitkájában a falon énekel; az udvar roppant mélysége fölött. A leányka kelleme megragadott és életmódja szánalommal töltött el. Ez a szánalom csak fokozódott, midőn egy rossz

zongora hangjai mellett énekelni hallottam. A skálát tanulta s kétségtelenül egyike volt azoknak a szegény teremteseknek, kiket a konzervatóriumokban agyongyötörnek. Am a hangja esodaszép volt s nem emlékszem, hogy valaha szebbet hallottam volna.

Érdeklődni kezdtem e gyermek iránt. Fialat voltam, de komoly és együgyű. Mint árva, a vidékről kerültem a fővárosba s nem gondoltam másra, mint tanulmányaimra, az érzélgősség meg épen távol állott tőlem. Elhatároztam, hogy néhány tanulmányt készítek a kis énekesnőről s ő három nappal később már műtermemben állt, mert édesanyja belátta, hogy tőlem nem kell félnie. Egész sor rajzot és pastellit készítettem róla. Fanny okos volt és bájos s mi csakhamar jóbarátok lettünk.

Tíz évvel idősebb voltam nála s ez a korkülönbség részemről kizárt minden szerelmet. Am szíves hája és szépsége mindig újabb és újabb alkatásokra ösztönzött.

Fanny így lett tizenhat és fél éves, amikor egy csapásra megváltozott. Ideges, félték és lázas volt s látszott, hogy feszélyezve van közelemben. A gyermekleánykából hajadon lett. Én azt véltem észrevenni, hogy szerelmes belém s ez a gondolat nem kevésbé nyugtalanított. Nem akartam róla tudni sem, mert megvolt a magam felfogása az életéről s a művész élethivatásáról és ez a felfogás rideg volt és szivtelen. Látnivaló volt, hogy kettőnk között van valami, ami megzavarta eddigi békés együttélésüket. Féltem a perectől, melyben nyilatkozásra kerül a dolog.

Ez a perect egy este elérkezett. Épen Fanny arezképét festettem, mely őt világoskék ruhában ábrázolta, kezében egy íriszszel. Megtettem rajta az utolsó ecsetvonást, a kép elé álltam s így szóltam: — Készen van.

A leány egy kissé elhalványodott, azután halkán így szólt:

— Készen van? Nos, Feuillery ur, akkor közölnöm kell önnel valamit...

— Ugyan mit, Fanny? — kérdeztem jéghidegen. — Valamit, amit csak önnek mondhatok meg... mert ön mindig jó volt hozzám... nos hát... ön egy ideig nem fog látni... talán sokáig...

Látszott, hogy erővel visszafojtja könyeit. Én ridegen rája néztem, miközben néhány banális szóval törtem a fejem, hogy válaszolhassak neki.

Mikor sokáig hallgattam, a leány folytatta:

— Nagy titkot kell önre bíznom... Gondoljon rólam, amit akar... Én elmegyek, de ön ne szóljon róla senkinek. Elmegyek, mert szerelmes vagyok és elszököm a kedvesemmel...

Ezzel kiszökött az aiton s engem ott hagyott a legellentétebb érzések viharában. Amiről eddig sejttem sem volt, most világos lett előttem, hogy ezt a leányt mélyen, igazán szeretem.

Tizenöt évvel később, dicsősége telőpontján, láttam ujra, mint az opera világhírű csillagát.

Képét megfestettem, ti is láttatok. A neve: Fanny Moria.

Bihari Sándor.

Bucusok.

A Könyvs Kálmán jogossítással.